

Historická geografie 44/2 2018

Z OBSAHU: Montánní dědictví jako specifická forma reprezentace minulosti ■ Muži pod praporem Württembergova pluku: geografický původ příslušníků rakouského pěšího pluku č. 73 ve válečném tažení roku 1866 ■ Univerzitní profesori na letním bytě v první polovině 20. století ■ Bibliografie časopisu Historická geografie za léta 1968–2018

Historická geografie
44/2 (2018)

HISTORICKÁ GEOGRAFIE / HISTORICAL GEOGRAPHY
44/2 (2018)

VEDOUcí REDAKTOR / EDITOR-IN-CHIEF

PhDr. Robert ŠIMŮNEK, Ph.D., DSc. (simunek@hiu.cas.cz)

REDAKČNÍ RADA / ASSOCIATE EDITORS

PhDr. Pavel BOHÁČ, Praha

doc. Ing. Jiří CAJTHAML, Ph.D., ČVUT v Praze, katedra mapování a kartografie

PhDr. et PaedDr. Jiří DVOŘÁK, Ph.D., Historický ústav Filozofické fakulty

Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích

Dr. Ryszard GLADKIEWICZ, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław, Polsko

Mgr. Eva CHODĚJOVSKÁ, Ph.D., Moravská zemská knihovna, Brno

prof. RNDr. et. Mgr. Peter CHRÁSTINA, Ph.D., Univerzita Sv. Cyrila a Metoda, Trnava,
Slovensko

doc. RNDr. Pavel CHROMÝ, Ph.D., Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy
v Praze

RNDr. Zdeněk KUČERA, Ph.D., Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy v Praze

prof. PhDr. Eva SEMOTANOVÁ, DrSc., Historický ústav Akademie věd České
republiky, v. v. i., Praha

PhDr. Robert ŠIMŮNEK, Ph.D., DSc. Historický ústav Akademie věd České
republiky, v. v. i., Praha

prof. PhDr. Josef ŽEMLIČKA, DrSc., Historický ústav Akademie věd České
republiky, v. v. i., Praha

VÝDÁVÁ / PUBLISHED BY

Historický ústav Akademie věd České republiky, v. v. i., Praha

The Institute of History, Academy of Sciences of the Czech Republic, v. v. i., Prague

ADRESA / ADDRESS

Prosecká 76

190 00 Praha 9 – Nový Prosek

TEL.:

(+420) 225 443 260

ZKRATKA ČASOPISU / JOURNAL SHORTCUT

HG

HG vychází dvakrát ročně / HG is published twice a year

ISSN 0323–0988

HISTORICKÁ GEOGRAFIE

HISTORICAL GEOGRAPHY

44/2

**Historický ústav
Praha 2018**

ISSN 0323–0988

© Václava Horčáková, Jakub Jelen, Ondřej Král, Markéta Marková,
Eva Semotanová, Stanislav Svoboda, Jiří Šoukal, 2018

Pět desetiletí *Historické geografie*

Vážené čtenářky a čtenáři, dámy a pánové, kolegyně a kolegové!

V roce 2018 si připomínáme významné dějinné události, spjaté s „osmičkovými léty“ 1918, 1938, 1948 a 1968. Poslední datum, 1968, však není jen smutným výročím srpnové invaze vojsk pěti států Varšavské smlouvy do Československa v souvislosti s úsilím o reformu společnosti v rámci „Pražského jara“ či s manifestem „Dva tisíce slov“. Je také rokem, kdy vyšlo první číslo *Historické geografie*. Periodika, věnované historické geografii, vědecké disciplíně, která se během 20. století v tehdejších českých zemích, Československu a České republice, postupně zformovala do podoby samostatné mezioborové vědy. Na počátku 21. století je česká historická geografie mezinárodně respektovaným oborem, čerpajícím z historických tradic vědeckého vývoje, ale i z moderních výzkumných přístupů.

Pět desetiletí skýtá *Historická geografie* odborné veřejnosti publikační platformu, zaměřenou na témata, spjatá s člověkem, prostorem a časem. Během této doby bylo vydáno čtyřicet čtyři ročníků s větším hiátem v letech 1989 – 1994, způsobeným personálními změnami v redakci periodika a zejména několikerým stěhováním vydavatele (číslo 27 vyšlo roku 1988, navazující číslo 28 až roku 1995). *Historická geografie* vycházela nejprve jako sborník s roční až dvou či víceletou periodicitou, od roku 1999 jako recenzovaný sborník, od 2008 pak jako časopis na seznamu recenzovaných neimpaktovaných periodik s jedním a následně s dvěma čísly ročně. Redakční rada se postupně obměňovala, v současné době jsou jejími členy také odborníci ze zahraničí.

Historická geografie profiluje historickou geografii jako obor se širokým spektrem témat, metod a pramenů. Sleduje nové náměty a perspektivy historickogeografického výzkumu či rozpracované projekty historické geografie. Koncepce historickogeografického výzkumu i náplň časopisu se proměňuje, tak jako se mění moderní věda a její metody. Přesto zůstává časopis věrný několika hlavním problémovým okruhům: teoretickometodologickým otázkám, historickým krajinám, dějinám kartografie a historické kartografii.

Obálka prvního čísla *Historické geografie*, vydaného roku 1968.

Historická geografie vznikla rok po založení Komise pro historickou geografii (1967), v ovzduší relativního uvolnění politického a veřejného života v Československu. Předmětem zájmu historických geografů v té době byl výzkum založený především na důkladné analýze písemných a kartografických pramenů, současně však s přihlédnutím k relevantním výsledkům řady dalších disciplín, např. archeologie či toponomastiky. V úvodním slovu ke vzniku *Historické geografie* bylo konstatováno, že časopis bude vydávat články, materiály, zprávy a recenze z oboru historické geografie, a to nejen z problematiky československé, ale i zahraniční. (Číslo samé pak obsahovalo příspěvky k historické kartografii, zejména k *Atlasu československých dějin* z roku 1965.)

Zahraniční kontakty a přístup k zahraniční odborné literatuře (kromě země východního bloku) byl však značně ztížen a nové, mezinárodně uznávané historicko-geografické trendy pronikaly do povědomí odborníků v Československu až na výjimky s určitými obtížemi. Přesto se v době normalizace podařilo vydat v *Historické geografii* několik statí britských historických geografů Francise W. Cartera (The Trading Organisation in the Dubrovnik Republic, *Historická geografie* 3, 1969, s. 33–50; Rozvoj historické geografie se zvláštním zřetelem k Anglii, *Historická geografie* 6, 1971, s. 54–76), později Alana R. H. Bakera (Některé aspekty vývoje britské historické geografie v letech 1966–1986, *Historická geografie* 26, 1987, s. 25–43) a také kanadského historického geografa Williama Nortona (Current Trends of Historical Approach in Geographical Research, *Historická geografie* 19, 1980, s. 37–57). Ročníky 19, 23 a 27 byly zpracovány v angličtině u příležitosti mezinárodních geografických kongresů (1980 Tokyo, 1984 Paris-Alpes a 1988 Sydney), kam však většina autorů publikovaných statí mířila jen ve svých představách.

V 90. letech 20. století se *Historická geografie* postupně měnila a vyrovnávala se s deficitem zahraničních kontaktů z předchozích desetiletí. Mezioborový charakter periodika, důraz na mezinárodní metodologický a tematický přesah jednotlivých příspěvků a nové, inspirativní přístupy jsou patrné zejména od roku 2012, kdy se prohloubila spolupráce s odborníky z Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy v rámci projektu „Výzkumné centrum historické geografie“ (grant excelence v základním výzkumu Grantové agentury ČR P410/12/G113 na léta 2012–2018). Mnohá nevěšední témata se v *Historické geografii* začala objevovat také díky tematizovaným historicko-geografickým konferencím, pořádaným pravidelně od roku 2005 Historickým ústavem AV ČR a Katedrou sociální geografie a regionálního rozvoje Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy nebo v souvislosti s řadou mezinárodních historicko-geografických konferencí, konaných v Praze i v zahraničí. Na samém počátku své činnosti Výzkumné centrum navázalo na tradici cizojazyčných čísel *Historické geografie* vydávaných u příležitosti světových kongresů – u příležitosti 15th International Conference of Historical Geographers, konané v Praze (2012), nabídl svazek 38/1 (2012) domácí i zahraniční odborné veřejnosti přehledové statí bilancující stav a výhledy studia na poli české historické geografie.

O celkovém zaměření a obsahu jednotlivých ročníků do roku 1983 napsali retrospektivní studie Zdeněk Boháč (Úkoly Komise pro historickou geografii při ČSAV a tematické okruhy prací, publikovaných ve sborníku *Historická geografie* /sv. 1–20/, *Historická geografie* 22, 1983, s. 60–95) a Leoš Jeleček (*Historická geografie v Československu a její sborník „Historická geografie“*, *Historická geografie* 26, 1987, s. 45–56). Oba odborníci se po řadu let intenzivně věnovali redakci a vydávání *Historické geografie*, Zdeněk Boháč (1933–2001) až do své smrti. Kolem roku 2000 byl na webovou stránku <http://www.hiu.cas.cz/cs/mapova-sbirka/historicka-geografie/obsah-rocniku.ep/> umístěn rejstřík ročníků 1–30, obsahy ročníku od čísla 31 a postupně jsou zveřejňovány se souhlasem autorů plné texty od ročníku 38 (2012).

V tomto čísle přinášíme strukturovanou bibliografii příspěvků, publikovaných v *Historické geografii* od roku 1968, tedy za pět uplynulých desetiletí. Bibliografie odráží vývoj a proměny tematického záběru časopisu a tím i nepřímo proměny oboru samotného. Připravila ji Václava Horčáková, přední odbornice na historickou bibliografii, vedoucí oddělení historické bibliografie Historického ústavu AV ČR a garantka projektu „Bibliografie dějin Českých zemí“, spolu s pracovníci oddělení Markétou Markovou.

Vážené čtenářky, vážení čtenáři, dovoluji mi závěrem připojit několik osobních vzpomínek. S *Historickou geografii* jsem se seznámila roku 1984 po svém příchodu do Historického ústavu AV ČR (tehdy Ústavu československých a světových dějin ČSAV). Kolegové Zdeněk Boháč a Leoš Jeleček mě brzy zasvětili do činnosti redakce; učila jsem se korekturní značky, co znamená pojem *vacat*, kde zajistit překlady resumé, jak jednat s autory, kteří nedodržují stanovené termíny a mnohé další redakční práce. Texty byly psané na psacím stroji, o digitálních obrázcích jsme neměli ani tušení, redakční jednání probíhala kromě osobních schůzek telefonicky nebo písemně – poštou (nikoliv elektronickou). *Historická geografie* vznikala doslova „na koleně“, v intencích vydávání malonákladových odborných tisků. Přesto jsem se naučila mnoho nového, co jsem mohla zúročit v dalších letech.

Chvilé, kdy je číslo sestavené a odevzdává se do tisku, byly vždy pro redakční radu velmi radostné, stejně tak jako čerstvě vydaná *Historická geografie*, vonící tiskařskou barvou a čistým papírem. Je tomu tak i dnes, přestože se technologie výroby naprosto proměnily. O časopis pečují s odbornou erudicí Robert Šimůnek, vedoucí a výkonný redaktor, v součinnosti s redakční radou. Přejme si, aby *Historická geografie* vycházela nejméně dalších pět desetiletí a byla naplněná studiemi, které pomáhají dokumentovat a rekonstruovat zaniklé či proměněné krajiny jako součást našeho kulturního dědictví.

Eva Semotanová

STUDIE

Jakub Jelen*

**MONTÁNNÍ DĚDICTVÍ
JAKO SPECIFICKÁ FORMA
REPREZENTACE MINULOSTI**

MINING HERITAGE AS A SPECIFIC FORM
OF REPRESENTATION OF THE PAST

Keywords

mining
mining heritage
mining tourism
mining archaeology
cultural heritage preservation

Abstract

Mining heritage covers a varied complex of elements or features used for representation and interpretation of values and meanings related to mining. Such a set of tangible and intangible remains from the past has commemorated us the significance of this field for the development of modern human society, and at the same time, when managed properly, it can function as an integrating element that improves the image of a place or strengthens local / regional identity. At the same time its research shows us specific historic or cultural meanings which are also important for modern society.

* RNDr. Jakub Jelen, Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy, katedra sociální geografie a regionálního rozvoje, Albertov 6, 128 43 Praha 2. E-mail: jakub.jelen@natur.cuni.cz. – Příspěvek vznikl s podporou projektu GAČR „Výzkumné centrum historické geografie“ č. P410/12/G113.

Studium a vymezení kategorie „dědictví“

V průběhu 20. století prošla lidská společnost mnoha proměnami, ať už v souvislosti s válečnými konflikty, hospodářskými krizemi nebo technologickým pokrokem. Jedním z důsledků obecných proměn společnosti je mimo jiné formování postindustriální společnosti v posledním čtvrtletí 20. století, kdy je stále větší důraz kladen na ekonomiku založenou na terciárním sektoru (služby).¹ Změny se s různým fázovým posunem odrážejí ve struktuře společnosti, dochází k proměnám hodnotového systému i nahlížení lidí na okolní svět. V kontextu těchto změn roste zájem odborné i laické veřejnosti o témata spojená s ochranou přírody, krajiny nebo kultury, pozornost se věnuje zachování a interpretaci pozůstatků z minulosti, či výzkumu jejich vlivů na přítomnost. Jednotlivci, komunity i instituce se snaží studovat a zpracovávat tyto pozůstatky, definovat hodnoty či významy, jež jsou v nich obsaženy a tím vytvářet dědictví.² Uvědomování si hodnot dědictví, úcta k němu, ale i hledání jeho nových významů, interpretací, ale i využití, je jedním ze znaků vyspělé postmoderní společnosti, která si uvědomuje svou minulost, dokáže se z ní poučit a inspirovat. Zároveň by měla být schopna dědictví aktivně využívat v každodenním životě, ochraňovat jej a předávat budoucím generacím, aby nedošlo k jeho zániku a tím ke ztrátě historických, kulturních či společenských hodnot v něm obsažených.

Za dědictví je možné považovat široké množství hmotných či nehmotných prvků. Existuje řada přístupů a názorů, jak na něj nahlížet, jak jej využívat, ochraňovat či interpretovat. Koncept dědictví je v mezinárodním měřítku známý již dlouhou dobu a je považován za jeden z klíčových pojmů kulturní a historické geografie.³ Studium dědictví je však interdisciplinárním tématem a pro pochopení jeho významu a podstaty je tak nutná kombinace přístupů i mnoha dalších vědních disciplín. Výzkumy v oblasti dědictví souhrnně označuje pojem „heritage studies“, multidisciplinární obor, který se rozvíjí od 90. let 20. století a představuje průnik mnoha jiných oborů.⁴ Při výzkumu dědictví jsou pak studovány jeho druhy, formy a především významy, jejich reprezentace a interpretace jednotlivými zainteresovanými aktéry, vlivy na formování identit nebo konfliktů vznikající na základě rozdílného vnímání dědictví.⁵

¹ Daniel BELL, *The Coming of Post-Industrial Society*, New York 1973.

² Peter HOWARD, *Heritage: Management, Interpretation, Identity*, London 2003.

³ Alan R. H. BAKER, *Geography and History. Bridging and Divide*, Cambridge 2003; Petr DANĚK, *Geografické myšlení: úvod do teoretických přístupů*, Brno 2013; Zdeněk KUČERA, *Historická geografie mezi geografii a historiografií*, HG 34, 2007, s. 9–19.

⁴ P. HOWARD, *Heritage* (jako pozn. 2). Např. dějiny umění, archeologie, kulturologie, historiografie, sociologie, sociální a kulturní antropologie, etnografie či již zmiňovaná historická a kulturní geografie.

⁵ Robert HEWISON, *Heritage: An interpretation*, in: *Heritage Interpretatio*, ed. David L. Uzzell, London 1989, s. 15–23.

Jednou z disciplín, zabývající se studiem dědictví, je i geografie, která mimo jiné zkoumá diferenciaci dědictví v prostoru nebo důsledky jeho přítomnosti v území pro lokální a regionální rozvoj či cestovní ruch. Geografie má předpoklady poskytnout komplexní pohled na dědictví v lišících se časoprostorových a společenských kontextech a různých měřítkových úrovních. Zároveň je schopna jej studovat v kontextu prostorových, sociálních i kulturních vazeb. V rámci geografických věd je možné výzkumy dědictví zařadit do směru tzv. „postmoderní“ historické geografie, která se dostává do popředí od 80. let 20. století ve Velké Británii, a zaměřuje se na studium člověka, jenž je původcem geografických změn.⁶ Pozornost je věnována výzkumům identity a významům dědictví nebo zpracovávání prostorových analýz regionů s důrazem na jejich proměny a historický vývoj. Dochází také k posilování environmentálních přístupů, které reprezentují nové chápání vztahu společnosti a přírody, resp. člověka a krajiny, což reflektuje i současný směr nové kulturní a historické geografie.⁷ Při studiu dědictví je historiografický přístup velmi důležitý, jelikož dědictví reprezentuje hodnoty a významy vztahené k minulosti.⁸

Definici dědictví a jeho vymezením se zabývá velké množství autorů,⁹ přičemž většina z nich se shoduje, že jej lze definovat mnoha způsoby (z hlediska formy, času či prostoru) a neexistuje jasné vymezení, jelikož se jedná o stále se vyvíjející koncept.¹⁰ Právní výklad pojmu má kořeny již ve 14. století, kdy byl za dědictví označován majetek předávaný z generace na generaci, jednalo se tedy o hmotné pozůstatky z minulosti, přecházející na nového vlastníka.¹¹ Dědictví je zde tedy vnímáno jako věc či objekt, který může být někým vlastněn a předán někomu jinému (zděděn). I dnes

⁶ Alan R. H. BAKER, Některé aspekty britské historické geografie v letech 1966–1986, HG 26, 1987, s. 25–43.

⁷ Pavel CHROMÝ, Výzvy pro českou historickou geografii, HG 31, 2001, s. 87–108; TÝŽ, Historická a kulturní geografie a nové přístupy v regionálním studiu, dizertační práce, Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy, Praha 2004; TÝŽ, Historickogeografické a kulturněgeografické aspekty studia územní diferenciaci: specifika periferních regionů v Česku, habilitační práce, Přírodovědecká fakulta Univerzity Karlovy, Praha 2012.

⁸ Peter ATKINS – Ian SIMMONS – Brian ROBERTS, People, land and time: an historical introduction to the relations between landscape, culture and environment, London 1998; David HARVEY, Heritage pasts and heritage presents: Temporality, meaning and the scope of heritage studies, International Journal of Heritage Studies 7, 2001, č. 4, s. 319–338.

⁹ Brian GRAHAM – Gregory John ASHWORTH – John E. TUNBRIDGE, A Geography of Heritage: Power, Culture, Economy, London 2000; P. HOWARD, Heritage (jako pozn. 2); R. HEWISON, Heritage (jako pozn. 5) a další.

¹⁰ Jim CUMMINS, A proposal for action: Strategies for recognizing heritage language competence as a learning resource within the mainstream classroom, Modern Language Journal 89, 2005, č. 4, s. 585–592.

¹¹ Václav VANĚČEK, Základy právního postavení klášterů a klášterního velkostatku ve starém českém státě (12. – 15. stol.) I. Zakladatelská práva, Praha 1933.

někteří autoři chápou dědictví pouze v materiálním pojetí a definují jej jako cenné věci, které jsou hodné zachování na základě jejich hodnoty (společenské, ekonomické, historické nebo kulturní).¹² Mezi generacemi či jednotlivci však nedochází k předávání pouze hmotných věcí, ale i nehmotných (neviditelných) elementů,¹³ které jsou stejně důležité a slouží k porozumění a pochopení podstaty fyzických objektů. Proto další pojetí dědictví zahrnují i tuto skupinu aspektů, přičemž existuje množství velmi obecných definic, jejichž autoři například uvádějí, že dědictvím je „vše, co lidé chtějí chránit“.¹⁴ V nejširším pojetí totiž může být za dědictví skutečně považováno v podstatě cokoliv, co lidé považují za hodnotné a významné, a proto je možné je chápat velmi rozdílně a subjektivně. Záleží jednak na každém jedinci, ale také na celé společnosti, jejich zásadách, pravidlech a hodnotové orientaci, co se rozhodne považovat za dědictví.

Někteří autoři definují dědictví jako objekty, místa a činnosti, které jsou formálně chráněny zákony nebo úmluvami buď na národní nebo nadnárodní úrovni.¹⁵ Pokud je nějaké dědictví chráněno zákonem, jsou jeho hodnoty a významy pevně definovány a uvedeny jako důvody k právní ochraně. Jedná se tedy většinou o dědictví, které je společensky uznané a na jeho významu panuje celospolečenská shoda. Hodnoty a významy, které dědictví reprezentuje však nejsou trvalé, ale vyvíjejí se v čase, a proto musí docházet k jejich neustálému přehodnocování a reinterpretaci. Pojetí dědictví je náchylné ke změně a stále více je chápáno jako evoluční pojem s vlastní dynamikou a složitostí jako primárními rysy.¹⁶ Dědictví je tak výsledkem procesu využívání, interpretace a reprezentace minulosti v přítomnosti, poskytuje soubor hodnot a významů z minulosti, které podporují významy míst a také pocity sounáležitosti určité komunity.¹⁷ Jelikož každý člověk má subjektivní systém hodnot, může vždy docházet ke konfliktům ve vnímání určitého dědictví, a proto je někdy nazýváno jako tzv. „nesnadné“,¹⁸ protože může být jednotlivými aktéry vnímáno a interpretováno odlišnými až protichůdnými způsoby. V obecné rovině lze každé dědictví považovat za nesnadné, existují však určité prvky, které vyvolávají častější rozpory při interpretaci než jiné.

¹² Rodney HARRISON, *Heritage: Critical Approaches*, London 2013.

¹³ Jako je např. jazyk, kultura, hudba, literatura, dále také hodnoty a vzorce chování či jednání nebo zvyky a tradice.

¹⁴ P. HOWARD, *Heritage* (jako pozn. 2), s. 1.

¹⁵ R. HARRISON, *Heritage* (jako pozn. 12).

¹⁶ Laurajane SMITH, *The Uses of Heritage*, London – New York 2006.

¹⁷ Ať ve smyslu sociálním, tak územním.

¹⁸ John E. TUNBRIDGE – Gregory J. ASHWORTH, *Dissonant Heritage: The Management of the Past as a Resource in Conflict*, New York 1996; Jakub JELEN – Zdeněk KUČERA, *Dědictví (nejen uranové) těžby na Jáchymovsku*, *Geografické rozhledy* 26, 2017, č. 3, s. 28–30.

Příkladem mohou být památníky, objekty či události spojované a válečnými, náboženskými, politickými nebo ideologickými konflikty.

Některé objekty, předměty či události jsou již vytvářeny (zřizovány) s tím účelem, že budou plnit funkci dědictví, tj. reprezentovat konkrétní hodnoty a významy (např. odkazovat na významné osoby, události, činnosti či procesy, a tím je připomínat). Již při jejich vzniku jsou specifikovány hodnoty a významy, se kterými bude dané dědictví (např. památník, pomník, slavnost) spojováno. S takovýmto dědictvím je i v průběhu jeho existence zpravidla nakládáno tak, aby stále plnilo původní účel. Pokud nedochází k politickým či ideologickým změnám ve společnosti, případně k přírodním katastrofám, je takové dědictví poměrně stabilní a plní svou funkci kontinuálně.

Oproti tomu existuje i dědictví, které vzniklo změnou nebo zánikem původní funkce objektu či předmětu, avšak existují snahy o jeho využití a zachování i do budoucna. Tyto prvky se tak stávají předmětem dalšího zpracování, jsou jim přiděleny nové funkce a významy. Jedná se o tzv. „druhý život jako dědictví“.¹⁹ Při vzniku dědictví změnou původní funkce a obecně při nakládání s ním hraje důležitou roli časové hledisko, tedy před jak dlouhou dobou se ztratil nebo změnil původní účel či význam. Pokud se jedná např. o hrady, zámky nebo staré vojenské pevnosti, jejichž původní účel zanikl již před relativně dlouhou dobou, je mnohem snazší je považovat za dědictví, jelikož mají připomenout dávnou a nezdělanou idealizovanou minulost, která se již nebude opakovat a kterou příslušníci stávající generace zpravidla nemohli zažít. Problematickou skupinou dědictví jsou památky, jejichž původní účel v obecné rovině stále trvá, avšak dílčí prvky jej již neplní. U této skupiny panují největší rozpory ve vnímání těchto dílčích prvků jako dědictví, jelikož často nejsou chápány jako odkazy z minulosti (resp. z velmi blízké minulosti, kterou není potřeba nějak výrazně připomínat, jelikož si jí část společnosti stále pamatuje).

Podle reprezentovaných hodnot, ale i například způsobů vnímání daného dědictví je možné jej klasifikovat, přičemž se často rozlišuje podle zjednodušujících hledisek a v dichotomiích, např. hmotné × nehmotné, přírodní × kulturní, individuální × kolektivní, pozitivní × negativní.²⁰ Klasifikace dědictví je možná z různých hledisek a pohledů, jelikož jeho vznik a podoba závisí na mnoha okolnostech (místo, rozsah, význam, měřítková úroveň, forma, čas aj.). Jednou ze základních a mezinárodně uznávaných kategorizací dědictví je rozdělení, které poskytuje Úmluva o ochraně světového kulturního a přírodního dědictví na přírodní, kulturní nebo smíšené dědictví, další možností je například dělení dědictví dle oborů lidské činnosti (doprava, lázeňství,

¹⁹ Bethan COUPLAND – Nicolas COUPLAND, The authenticating discourses of mining heritage tourism in Cornwall and Wales, *Journal of Sociolinguistics* 18, 2014, č. 4, s. 495–517.

²⁰ Jakub JELEN – Pavel CHROMÝ, Krušnohoří jako součást světového dědictví UNESCO?, *Geografické rozhledy* 27, 2018, č. 5, s. 30–33.

hutnictví, hornictví, sklářství atd.).²¹ Velkou skupinou je v tomto případě dědictví industriální, které zahrnuje většinu oborů průmyslu. Lze zde najít dědictví vztahující se k těžebním, výrobním či zpracovatelským aktivitám a dále prvky, které nejsou spjaté přímo s průmyslem, ale jeho přidruženými činnostmi (generátory energie a hnací síly, doprava, komunikace a další).

Industriální a montánní dědictví

Industriální dědictví (a jeho podskupiny) zahrnuje reprezentaci a interpretaci široké škály lidských aktivit. Vývoj lidské společnosti je úzce spjat s výskytem surovinových zdrojů, rozvojem výroby a technickým, resp. technologickým pokrokem. V důsledku celospolečenských změn však dílčí odvětví průmyslu či jeho jednotlivé prvky (závozy, areály) přestávají plnit své původní funkce a s tím přicházejí diskuse o jejich dalším využití (či nevyužití). Jelikož byl průmysl po generace významnou součástí evropské i světové historie, je důležité zachovat jeho vybrané pozůstatky, aby sloužily k připomenutí jeho významu pro společnost. Základním problémem je zde samotná identifikace a určení, které prvky budou zachovány, chráněny a v neposlední řadě, jak s nimi bude nakládáno a jakou budou mít novou funkci, stanou-li se industriálním dědictvím.²² Zachováním industriálního dědictví se jako jeden z prvních oborů začala zabývat průmyslová archeologie, která se formovala v druhé polovině 20. století ve Velké Británii, kolébce průmyslové revoluce.²³ Vzrůstající zájem o industriální dědictví je možné pozorovat v souvislosti s ekonomickými krizemi a transformací hospodářství, obecně pak s přechodem společnosti z industriální do postindustriální etapy vývoje. Zejména od 70. let 20. století lze v průmyslových oblastech západní Evropy pozorovat masivní rušení provozů těžkého průmyslu (hornictví, hutnictví a související dopravní infrastruktura). Ve spojení se zájmem o kulturní krajinu začaly být industriální objekty a celé komplexy vnímány jako významné krajinné prvky vyžadující ochranu.

Specifickou podskupinou industriálního dědictví je dědictví montánní, odkazující na těžbu nerostných surovin a s ní spojené doprovodné procesy (průzkum, zdroje

²¹ Josef MAZÁČ, *Technické kulturní památky*, Ostrava 2003.

²² Václav LEDNICKÝ, *Využití technických památek v českém cestovním ruchu*, Ostrava 2004; Monika MARHOUNOVÁ, *Konverze průmyslových objektů jako platforma pro kulturní a umělecké využití*, magisterská diplomová práce, Filozofická fakulta Masarykovy univerzity, Brno 2009.

²³ Blíže Nicolae HILLINGER – Martin OLARU – David TURNOCK, *The Role of Industrial Archaeology in Conservation: The Resita Area of the Roman Carpathians*, *GeoJournal* 54, 2001, s. 607–630; Hilary ORANGE, *Industrial archaeology: Its place within the academic discipline, the public realm and the heritage industry*, *Industrial Archaeology Review* 30, 2008, č. 2, s. 83–95; Brian BRACEGIRDLE, *The Archaeology of the Industrial Revolution*, London 1973.

energie, horizontální či vertikální doprava atd.), ale i způsoby života hornických komunit. Zajímavé je především proto, že bez těžby by se téměř žádná následná výroba neobešla a je tedy jakýmsi bazálním článkem celého procesu. Může se jednat o hmotné (doly, budovy, stroje, hornické uniformy) nebo nehmotné (technologie, těžební postupy, hornické zvyky a tradice) pozůstatky minulosti, reprezentující specifické hodnoty a významy, vztahující se k hornictví či horníkům. Tyto reprezentace hodnot a významů jsou velmi důležité, jelikož odlišují montánní dědictví od prostých montánních reliktnů. Za montánní dědictví je totiž možné považovat pouze určitou skupinu montánních pozůstatků, které plní funkci kulturního dědictví, nikoliv však veškeré pozůstatky po hornických činnostech.

Již od 70. let 20. století lze v Evropě pozorovat útlum a zánik původních těžebních funkcí dolů a areálů, a s tím spojené procesy hledání jejich nového využití.²⁴ Během transformace společnosti dochází k uzavírání provozů a odlivu kapitálu i pracovních sil do jiných ekonomických sektorů. Změny spojené s deindustrializací vedou také k zániku hornické společnosti a komunity, protože pokud je v nějaké oblasti rozvíjeno hornictví po delší dobu, spolu s ním vzniká i specifické sociální a kulturní prostředí. Montánní dědictví dnes formují aktéři, kteří mají zájem o zachování pozůstatků po těžebních aktivitách i přidružených procesech. Prostřednictvím hledání jejich nového účelu a využití mu přikládají nové významy a hodnoty, jež jsou následně interpretovány a prezentovány veřejnosti. Montánní (hornické) dědictví může být definováno jako „*vzájemně svázaný komplex technických, historických a přírodovědných tvarů, jevů, předmětů a okolností, které z historických důlních děl vytvářejí zajímavé hornické, technické a přírodní objekty hodné naší pozornosti, které jsou někdy i státem chráněny*“.²⁵

Při nakládání s montánním dědictvím je důležité pochopit proces jeho vzniku a důvody existence. Důležitým aspektem při rozhodování o využívání a interpretaci montánního dědictví je analýza jeho hodnot a významů pro jednotlivce, skupiny, územní komunity či celou společnost. Montánní dědictví připomíná technickou zručnost i vyspělost našich předků, specifické postavení hornické společnosti v různých historických obdobích či důležitost hornictví na vytváření významů míst i regionů a identit jejich obyvatel. Přesto dnes do značné míry zůstává neřešená otázka komplexního managementu oblastí montánního dědictví, včetně diskuze jejich kulturní a společenské funkce. Doposud ne zcela jasné a mnohdy rozporuplné vymezení a uchopení tohoto dědictví vyplývá především z odlišného vnímání jeho hodnot a významů jednotlivými aktéry. Dochází ke konfliktu jejich vnímání montánního dědictví i vizí o nakládání s ním v budoucnosti, a proto by mělo docházet k hledání kompromisů. Přemě-

²⁴ Jaromír KOLEJKA, Industrial heritage – Past and present state of post-industrial landscape Kamenicko, *Životné prostredie* 48, 2014, č. 4, s. 227–231.

²⁵ Martin PŘIBYL, Hornické památky a historická důlní díla v ČR – vymezení problematiky, *Z dějin hornictví* 42, 2016, s. 6–57.

na funkce původně účelové vzniklých objektů a pozůstatků těžební činnosti na dědictví s sebou přináší nové nároky na způsoby jejich využívání a managementu. Způsoby interpretace dědictví zcela zásadním způsobem určují jeho vnímání širokou veřejností a ovlivňují i jeho další osud. Montánní dědictví již obecně není v posledních několika letech vnímáno pouze jako soubor nevzhledných a krajinu devastujících pozůstatků, který je potřeba odstranit a zahladit, ale naopak dochází k uvědomování si jeho kulturních a historických hodnot a k posilování potřeby jeho zachování budoucím generacím. Jako jakékoliv jiné dědictví je tedy možné jej považovat za atraktivní (i když ne vždy zcela jasně vymezený) komplex prvků podílejících se na tvorbě územních identit obyvatel i celkovém image dotčených území.

Možnosti výzkumu montánních pozůstatků. Těžba nerostných surovin je tedy neodmyslitelně spjata s historií a vývojem společnosti, mění krajinu a odráží se ve způsobech života obyvatel dotčených území. Je jednou z primárních a nejstarších lidských činností (vedle produkce potravin) a je možné ji spolehlivě odhalit již v mladší době kamenné.²⁶

Dlouhou dobu přetrvávaly snahy hornictví z krajiny i z paměti obyvatel eliminovat, avšak v posledních několika desetiletích je na něj nahlíženo jako na dědictví, které je třeba zachovat (obsahuje hodnoty a významy důležité i pro dnešní společnost). Tyto snahy se samozřejmě netýkají všech historických období či oblastí. Příkladem pozitivního vnímání hornické historie mohou být středověká horní města, která byla na svoji minulost vždy náležitě hrdá a prezentovala ji navenek, což lze ilustrovat například využíváním hornických symbolů v jejich městských znacích (např. v Karlovarském kraji města Abertamy, Jáchymov, Boží dar, Horní Blatná, Krásno, Nejdek a další).²⁷ Jelikož však těžba nerostných surovin zanechává obrovské množství pozůstatků, transformuje krajinu i sídla, není možné a ani žádoucí zachovávat veškeré hornické relikty. Je proto důležitý výběr těch nejhodnotnějších a nejvýznamnějších, se kterými bude následně nakládáno jako s dědictvím. Metody v této oblasti výzkumu se odvíjejí od konkrétního oboru a účelu, za jakým je dané montánní dědictví zkoumáno. Velká část dosavadních výzkumů kulturní geografie se pak věnuje konkrétním případovým studiím, kdy je zkoumán především aktuální stav daného dědictví v dané lokalitě, vlivy na životní prostředí nebo využívání pro potřeby cestovního ruchu.²⁸

²⁶ Ivan MRÁZEK, *Drahé kameny v pravěku Moravy a Slezska*, Brno 1996.

²⁷ Michal URBAN a kol., *Horní města Krušných hor – Karlovarský kraj*, Sokolov 2014.

²⁸ Denise COLE, Exploring the sustainability of mining heritage tourism, *Journal of Sustainable Tourism* 12, 2004, č. 6, s. 480–494; Héctor M. CONESA – Rainer SCHULIN – Bernd NOWACK, Mining landscape: a cultural tourist opportunity or an environmental problem? The study case of the Cartagena – La Unión Mining District (SE Spain), *Ecological Economics* 64, 2008, č. 4, s. 690–700; Jakub JELEN – Zdeněk KUČERA, Approaches to identification and interpretation of mining heritage: the case of the Jáchymovsko area, Ore Mountains, Czechia, *Hungarian Geographi-*

Jedním z dnes již klasických přístupů, věnujících se vyhledávání a průzkumu pozůstatků po hornických aktivitách, jejich následné identifikaci či klasifikaci, je montánní archeologie.²⁹ Jelikož je v případě (nejen) montánního dědictví dochovaný terénní reliéf prvkem charakterizujícím historickou krajinu, je nutné, aby byla moderní archeologie co nejméně destruktivní, tj. je nutné původní montánní reliéf v co největší míře zachovat. U historické těžby a zpracování surovin archeologové nejčastěji zkoumají lokalizaci (kde se těžilo) a chronologii (kdy se těžilo).³⁰ Výzkum může přinést doklady i o intenzitě aktivit, tedy odlišit místa, kde probíhal pouze průzkum či krátkodobá těžba od lokalit s dlouhou těžební historií. Kombinací s dalšími obory (např. ložisková geologie, metalurgie, geofyzikální prospekce) lze dále zjišťovat i množství detailů o dobývané surovině nebo způsobech jejího zpracování. Intenzitě těžby a charakteru ložiska odpovídají i druhy hornických relikvů. V krajině je možné identifikovat množství prvků, jako jsou pínky (prohlubně vzniklé sesednutím terénu v poddolovaných územích), sejpy (obr. č. 1) či odvaly (navršený odpadní materiál, hlušina) nebo dokonce relikty obydlí horníků, terénní zářezy zaniklých komunikací nebo dnes již obvykle vyschlé vodní příkopy, které přiváděly vodu ke zpracovatelským provozům či naopak odvodňovaly důlní díla.³¹

Moderní metodou, využívanou k mapování montánního terénu, je technologie leteckého laserového skenování, známá pod zkratkou LiDAR.³² Jedná se o metodu dálkového měření vzdálenosti na základě výpočtu doby šíření pulsu laserového paprsku odraženého od snímaného objektu. Výsledkem mapování je mračno bodů, které se po zpracování může interpolovat³³ do podoby digitálního modelu povrchu či 3D modelů budov a jiných objektů. Po aplikaci filtrů je možné z mračna bodů získat digitální model terénu. Právě díky tomuto zobrazení je následně možné zkoumat pestré projevy hornických činností na povrchu krajiny i rozsáhlost dochovaných relikvů.³⁴ Díky počítačovému modelování je možné také vytvářet virtuální modely dolů nebo budov, které mohou sloužit k vizualizaci a prezentaci nedostupných či již zaniklých prostor a objek-

cal Bulletin 66, 2017, č. 4, s. 321–336; V. LEDNICKÝ, Využití technických památek (jako pozn. 22).

²⁹ Jaroslav KUDRNÁČ, Montánní archeologie a geologie, Archeologické rozhledy 51, 1999, č. 1, s. 168–172.

³⁰ Ondřej MALINA, Archeologie a montánní dědictví, Praha 2014.

³¹ Podrobněji k antropogenním montánním tvarům např. Karel KIRCHNER – Irena SMOLOVÁ, Základy antropogenní geomorfologie, Olomouc 2010.

³² Tomáš DOLANSKÝ, Lidary a letecké laserové skenování, Ústí nad Labem 2004.

³³ Interpolace = přibližný výpočet hodnot funkce v bodě ležícím uvnitř intervalu z hodnot funkce v krajních (okolních), příp. i některých vnitřních bodech intervalu.

³⁴ Blíže Ondřej MALINA, Lidar a hornická krajina. Terénní památky v novém světle, Zprávy památkové péče 74, 2014, č. 2, s. 124–132.

Obr. č. 1. Sejpy u Božího Daru v Krušných horách.
– Foto Vít Skotnica (2018).

tů.³⁵ Mezi další možnosti pak patří zaměřování podzemních prostor metodou laserového skenování a následné zpracovávání 3D modelů (např. štol či chodeb)³⁶ nebo vytváření 3D modelů geologického podloží či georeferencování starých důlních map.³⁷

Dalším způsobem historického výzkumu montánního dědictví je studium archivních materiálů, např. písemných pramenů či starých důlních map (např. obr. č. 2). V rudních revírech byly od středověku vedeny účetní a berní rejstříky či pamětní knihy, vytvářeny dobývací mapy apod., které ukrývají množství zajímavých poznatků o historii těžby. Za další cenné zdroje je možné považovat např. zápisy průzkumných a těžebních organizací, výzkumné zprávy, odborné posudky, různé evidence atd. Mi-

³⁵ Srov. Martin DOLEJŠ – Petr MEYER – Jakub JELEN – Silvie R. KUČEROVÁ, Vizualizace zaniklých pracovních táborů na Jáchymovsku: projekt Svornost, Klaudyán 12, 2015, č. 2, s. 42–47.

³⁶ Např. Hana FLÁDROVÁ, Zaměření Štoly č. 1 v Jáchymově, magisterská diplomová práce, Fakulta stavební Českého vysokého učení technického v Praze 2018.

³⁷ Pavol RYBÁR – Ladislav HVIDZÁK, Information technologies and mining tourism, Acta Geoturistica 1, 2010, č. 1, s. 12–24.

Obr. č. 2. Mapa jáchymovského důlního revíru z roku 1556.
– Národní archiv, Sbírka map a plánů, inv. č. 1669, sign. B/XVI/16.

mořádný význam mají horní fondy, které obsahují spisy o hornictví a mincovnictví v Čechách, na Moravě a ve Slezsku z registratur české kanceláře, české komory a starého českého místodržitelství v 18. století.³⁸ Písemné prameny nám prozrazují především rozsah těžby, jelikož často zaznamenávají objem vytěžené suroviny, dále obsahují informace o vlastnických a majetkoprávních poměrech, poplatcích a daních či popisy dobývacích a zpracovatelských technik nebo dopravních cest. Srovnávacím pohledem na historické prameny kartografické a ikonografické povahy, tzn. mapy a plány, nákresy i fotografie, lze zachytit proměny sledované krajiny a postupně úpravy montánních komplexů či sidel.³⁹

Česko má díky svému pestrému geologickému vývoji, ale také bohaté hornické minulosti, velmi široké spektrum montánních reliktnů, které je možné využívat, zpracovávat a interpretovat jako montánní dědictví.

Využívání a ochrana montánního dědictví v Česku

Formování dědictví probíhá vždy v konkrétním prostředí a je určeno specifickými vnějšími i vnitřními faktory a aktéry. Start celého procesu záleží na jednotlivcích, organizacích či spolcích, které se rozhodnou určitě montánní dědictví vytvořit, spravovat a ochraňovat. Velmi dlouhou dobu však bylo v Česku nahlíženo na pozůstatky po hornických činnostech jako na negativní, především z hlediska ekologického problematické prvky.⁴⁰ Existovaly snahy o zaházení stop po důlních činnostech, na mnoha místech probíhaly (nebo stále probíhají) tzv. přírodě blízké rekultivace využívající mimo jiné sukcesí a další druhotné geomorfologické pochody (zatápení lomů a dolů vodou),⁴¹ dochází ke zpětnému zaspávání dolů hlušinou či odpadním materiálem nebo demolícím důlních objektů. Velmi často také dochází k rozdílnému vnímání jednotlivých historických etap těžby, tj. je za dědictví považována pouze „stará“ středověká těžba barevných kovů, nikoliv však už např. těžba energetických surovin (uhlí, uran), která probíhala ve 2. polovině 20. století. To dokazuje například i to, že sbírkotvornou a expoziční činnost zaměřenou na hornictví, hutnictví, mincovnictví, stříbro a historii královského horního města Kutná Hora lze spatřovat již od konce 19. století, oproti tomu v jiných lokalitách je montánnímu dědictví pozornost věnována až značně poz-

³⁸ Výše uvedené registratury se nacházejí ve fondech Národního archivu ČR. Další archivní fondy státní proveniencce s hornickou tematikou je možné dohledat např. v databázi MVČR „Archivní fondy a sbírky v České republice“.

³⁹ Významu báňské kartografie se věnuje např. Eva SEMOTANOVÁ, *Kartografie v hospodářském vývoji českých zemí v 19. a na počátku 20. století*, Praha 1993.

⁴⁰ Stejný či podobný vývoj vnímání montánního dědictví lze spatřovat s určitým fázovým posunem i v ostatních zemích střední Evropy.

⁴¹ Blíže k tomu samostatný obor „ekologie obnovy“.

ději (např. k otevření expozice Štola č. 1, věnované průzkumu a těžbě uranových rud na Jáchymovsku došlo až v roce 2008).⁴²

Montánní dědictví má ale samozřejmě mnohá specifika (rozlehlost těžby, ekologické zátěže, bezpečnost atd.), která jeho využívání znesnadňují. Zároveň ho však mohou činit o to atraktivnějším např. pro laickou veřejnost. Využívání montánního dědictví by se dalo kategorizovat na základě sektorů, které jej vlastní (spravují), jelikož tyto skupiny sledují své určité specifické cíle. Veřejný sektor (paměťové instituce, např. archivy, muzea) zpravídla spravuje hmotné montánní dědictví ve formě artefaktů (předmětů), které v rámci prezentací ve svých sbírkách připomínají hornictví, historická těžební období, hornické zvyky, tradice či technologické postupy. V Česku existuje několik památkově chráněných objektů bývalých dolů či provozních budov v majetku Národního památkového ústavu (například na Ostravsku), které jsou využívány jako tzv. „muzea posledního dne“, tzn., že budovy a veškeré vybavení v nich je zanecháno tak, jako by odsud horníci odešli ze směny před několika málo hodinami (včetně takových detailů jako jsou špinavá okna či oblečení). Kromě prezentovaného sbírkového fondu je ve správě Národního památkového ústavu velké množství objektů, které jsou veřejnosti nepřístupné a nevyužívané. To může být způsobeno především jejich stavebně-technickým stavem nebo využíváním k jiným, než muzejním či edukačním účelům. V evidenci Národního památkového ústavu České republiky se nachází přes 200 objektů, které lze přímo označit za doklady vývoje montánních aktivit. Dále je prohlášeno několik desítek objektů či souborů, které jsou nositeli navazujících funkcí (dělnické kolonie, výrobní provozy). Převažují památky rudného (Příbramsko, Jáchymovsko, Kutnohorský) či uhelného (Ostravsko, Kladensko) hornictví. Významná je také ochrana vodních děl (přívodních kanálů, baňských rybníků apod.).⁴³ Přehled chráněných montánních objektů je podán v tab. č. 1.

⁴² K vybraným lokalitám montánního dědictví v Česku lze evidovat následující literaturu: Krušnohoří: Proměny montánní krajiny. Historické sídelní a montánní struktury Krušnohoří, red. Tomáš Karel – Alžběta Kratochvílová, Loket 2013; Michal URBAN a kol., Tři studie k hornické a kulturní krajině českého Krušnohoří s výchozími body Krupka, Hora svaté Kateřiny a Jáchymov, Most 2011. – Kutná Hora: Jaroslav BÍLEK, Kutnohorské dolování 1–9, Kutná Hora 2000; Otokar LEMINGER, Práce o historii Kutné Hory, dolování a horním právu, Kutná Hora 2009. – Ostravsko: Věra KUČOVÁ – Miloš MATĚJ, Industriální soubory v Ostravě vybrané k nominaci na zápis do Seznamu světového dědictví UNESCO, Ostrava 2007; Miloš MATĚJ – Jaroslav KLÁT – Irena KORBELÁŘOVÁ, Kulturní památky Ostravsko-karvinského revíru, Ostrava 2009. – Příbramsko: Josef VELFL, Nové expozice Hornického muzea Příbram, in: Věstník Asociace muzeí a galerií ČR, č. 7, Praha 1994, s. 4; TÝŽ, Historický Ševčinský, Vojtěšský a Anenský důl a jejich místo v památkové zóně Březových Hor, in: Sborník Symposia HPVT, Příbram 1999, s. 73–78. – Zlatohorsko: Petr HRUBAN, Zlatohorské podzemí, Zlaté Hory 2011. – Žacléřsko: Jiří MAUER – Karel NOVOTNÝ – Franciszek GAWOR, Hornictví na Žacléřsku, Žacléř 2015.

⁴³ Alžběta KRATOCHVÍLOVÁ, Prohlašování montánních objektů za kulturní památky, in: Sborník příspěvků odborného workshopu k problematice zachování, obnově a zpřístupňování důlních děl a hornické krajiny, Most 2014, s. 63–70.

Tab. č. 1. Hornické objekty jako součást chráněného území

Zákonná ochrana hornických objektů v Česku⁴⁴	
součást chráněných ložiskových území	12 300 důlních děl
součástí území NATURA 2000	(z toho 8 550 vrtů)
Nemovitě kulturní památky	
budovy, areály dolů, těžní věže	52
důlní díla včetně podzemí	44
rýžoviště a povrchové projevy	41
pomníky	17
portály důlních děl	7
vodní kanály	2
národní kulturní památky	6
krajinné památkové zóny	4
staré lomy	100

Veřejný sektor využívá montánní dědictví především ke vzdělávacím účelům, kdy dochází k připomínání a předávání hodnot spojených s hornictvím tradičním (konzervačním) přístupem. Za nejvýznamnější počín z hlediska mezinárodní památkové ochrany lze pak považovat nominaci hornické kulturní krajiny Krušnohoří/Erzgebirge na seznam Světového dědictví UNESCO.⁴⁵

Soukromý sektor využívá montánní dědictví především pro potřeby cestovního ruchu, a to ke generování zisku. Užití kulturních a historických hodnot prostřednictvím turismu je jedním ze způsobů jejich uchování, jelikož se tak zvyšuje povědomí široké veřejnosti o významu a hodnotách dědictví, s nímž se setkává (obr. č. 3).

Specifickým oborem věnujícím se přímo montánnímu dědictví je montánní turismus, tj. druh industriálního turismu, který je zaměřen na studium montánních reliktů a jejich hodnocení pro potřeby využití v cestovním ruchu.⁴⁶ Důležité je zde vždy promyšlené plánování a odborný přístup, aby nedocházelo k poškozování dědictví

⁴⁴ M. PŘIBYL, Hornické památky (jako pozn. 25).

⁴⁵ J. JELEN – P. CHROMÝ, Krušnohoří (jako pozn. 20).

⁴⁶ Mining Heritage and Tourism: A Global Synthesis, ed. Michael V. Conlin – Lee Jolliffe, London 2014.

Obr. č. 3. Hornické muzeum Příbram – zpřístupněná chodba,
součást velkého prohlídkového okruhu podzemím dolu Anna. – Foto autor (2018).

např. intenzivní turistifikací (potlačováním jiných funkcí na úkor cestovního ruchu),⁴⁷ dezinterpretacím historických kontextů neodborným přístupem nebo dokonce destrukcí samotných objektů. Charakteristická jsou opatření využívaná při zpřístupňování podzemních prostor, kdy je např. omezen maximální počet návštěvníků. Hlavním přínosem využívání montánního dědictví pro potřeby turismu je jeho role při vytváření image místa, ale také při celkové propagaci a zvyšování informovanosti o něm v povědomí široké veřejnosti. V některých případech může mít rozvoj montánního cestovního ruchu také multiplikační efekt, tj. být katalyzátorem dalších procesů, přispívat k rozvoji přidružených aktivit a zároveň zachování montánního dědictví – např. pořádání festivalů, přehlídek, zakládání hornických hudebních těles atd.⁴⁸ Montánní dědictví je také velmi často spojováno s geoparky, ve kterých může být atraktivním doplňením jejich nabídky. Zároveň je však nutné si uvědomit, že geoparky (a obecně geoturismus) jsou převážně zaměřeny na poznávání geologického vývoje, geologických

⁴⁷ Josef ZELENKA – Martina PÁSKOVÁ, *Výkladový slovník cestovního ruchu*, Praha 2002.

⁴⁸ D. COLE, *Exploring* (jako pozn. 28).

tvář reliéfu či dalších zajímavostí daného regionu, spojených s abiotickou přírodní složkou krajiny (věnují se především geologickému, mineralogickému a geomorfologickému dědictví). Oproti tomu montánní dědictví zahrnuje pouze prvky vytvořené člověkem (hmotné či nehmotné). Pravdou ale zůstává, že oba koncepty spolu úzce souvisí a mohou se vzájemně doplňovat.⁴⁹

Soukromý sektor může využívat montánní dědictví i k ryze ekonomickým účelům s vyloučením přístupu veřejnosti, například ve stále činných dolech. V Česku je pouze jeden takový případ, a to je důl Svornost ve městě Jáchymov, který se využívá k čerpání vody s obsahem radonu pro zdejší léčebné lázně.⁵⁰ Pro potřeby cestovního ruchu využívá montánní dědictví také neziskový sektor, avšak v menší míře, a ne z primárně ekonomických důvodů. Jedná se především o skupinky nadšenců, které si ve svém volném čase svépomocí opravují a zpřístupňují veřejnosti různé štoly, sbírají hornické uniformy, zakládají hornické kapely či pořádají hornické slavnosti. Veškeré tyto aktivity provozují za účelem zábavy, zlepšování image místa, rozvoje místních komunit či zvyšování povědomí o místní hornické historii (obr. č. 4).

Cestovní ruch (napříč sektory) nevyužívá pouze hmotné pozůstatky, jak by se na první pohled mohlo zdát. Specifickým příkladem je svědectví bývalých horníků (pamětníků), kteří prezentují veřejnosti vlastní zkušenosti, ale také např. hornické zvyky, tradice, písně či své osobní hornické uniformy. Jedná se o velmi atraktivní doplněk expozic či prohlídek, který dodává jistou míru autenticity a odlišuje montánní dědictví od klasických muzeí. Zajímavé jsou postupy hojně využívané ve Velké Británii (ale např. i na Ostravsku), kdy dochází k zaměstnávání bývalých horníků jako průvodců. Tito horníci-průvodci vyprávějí návštěvníkům své vlastní zážitky z dob, kdy v dolech pracovali, čímž do interpretace dědictví vkládají emoční stupeň a v určitém ohledu se zachovává i charakter místní hornické komunity.⁵¹

Při využívání montánního dědictví je důležité respektovat nejen zásady památkové péče, ale především udržitelnosti, jak v oblasti ekonomické, sociální, tak environmentální. Těto udržitelnosti nelze dosáhnout ve všech aspektech v plné míře, avšak jde o nalezení co největší shody při naplňování účelu vzniku dědictví. V dědictví je možné spatřovat významný ekonomický i sociální potenciál, a pokud je s ním vhodně nakládáno, může přispět k rozvoji daného území, ať už formou přilákání tu-

⁴⁹ Blíže ke geoparkům a geoturismu např. Thomas A. HOSE a kol., *Geotourism – A Short Introduction*, *Acta geographica Slovenica* 51, 2011, č. 2, s. 339–342; Dana FIALOVÁ, *Geopark – místo ochrany a prezentace geologických i kulturních hodnot*, *Geografické rozhledy* 21, 2012, č. 3, s. 24–25; Mária MOLOKÁČ – Pavol RYBÁR – Lucia HLAVÁČOVÁ, *Different approaches to the formation of Geoparks*, *Acta Geoturistica* 5, 2014, č. 2, s. 69–80.

⁵⁰ Martin PŘÍBYL, *Vzpomínky na hornictví II: Hornické muzejnictví, zpřístupněné doly pro veřejnost a prezentace hornictví*, *Z dějin hornictví* 42, 2016, s. 146–155.

⁵¹ B. COUPLAND – N. COUPLAND, *The authenticating discourses* (jako pozn. 19).

Obr. č. 4. Hornická kapela Barbora v hornických uniformách,
slavnostní otevření zrekonstruovaného zázemí u Štoly č. 1 v Jáchymově.
– Foto autor (2016).

ristů či investorů nebo prostým zlepšením image území a tím přispívat ke zlepšení kvality života obyvatel.

Specifickou problematikou je využívání určitého dědictví jako nástroje moci či propagace ideologií. Jak bylo uvedeno výše, každé dědictví je možné považovat za tzv. „nesnadné“, což souvisí především se způsobem interpretace. Ta může být záměrně jednostranná a sloužit k propagaci konkrétních myšlenek či cílů.⁵² Ideologické využívání je typické především pro totalitní režimy. Také montánní dědictví může být využito k šíření či posílení různých ideologických myšlenek. Například po druhé světové válce a převzetí moci komunistickým režimem byl v Československu kladen důraz především na těžký průmysl, který potřeboval dostatek nerostných surovin a energie (uhlí). Hornictví se tedy stalo významnou profesí a bylo vyzdvihováno v rámci komunistické propagandy (příkladem mohou být hesla typu „já jsem horník, kdo je víc“). Horníci se těšili výrazně vyšším platům i jiným výhodám oproti ostatním povoláním (podle údajů ČSÚ měli horníci vyšší průměrnou mzdu než např. lékaři). Právě z důvo-

⁵² P. HOWARD, Heritage (jako pozn. 2); R. HEWISON, Heritage (jako pozn. 5).

du glorifikace oboru komunistickým režimem je na něj v mnoha případech i dnes nahlíženo negativně a je spojován s komunistickou propagandou (obr. č. 5).

Obr. č. 5. Propaganda hornictví („*Hornictví, povolání správných chlapců*“) na korespondenčním lístku z roku 1950. – Archiv autora, sken autor.

Závěr

Moderní společnost prochází v rámci ekonomických, politických i sociálních změn dynamickými proměnami, v důsledku kterých, mimo jiné, dochází k přehodnocování názorů na vnímání okolního světa. Během vývoje společnosti se mění její vnímání jednotlivých segmentů lidských činností, jejich pozůstatků i nahlížení na minulost. Ta již není chápána jen staticky, jako historický stav a soubor artefaktů, které podávají svědectví o dané době, ale dochází k hledání a tvorbě jejich významů a připomínání důležitých hodnot, které jsou významné pro současnost. Spolu s tím velmi úzce souvisí i formování dědictví, dochází ke zpracovávání a využívání odkazů, které nám minulost zanechala, v rámci čehož jsou připomínány a interpretovány významy a hodnoty důležité jak pro současnost, tak pro budoucnost. Dědictví je součástí všedního dne

každého z nás. I když si to často neuvědomujeme, neustále jsou nám předávány hodnoty a významy z minulosti a zároveň sami vytváříme určitý komplex dědictví, které chceme zachovat a předat dále. Ať už celá společnost či každý sám, pokud vlastníme či považujeme určité prvky za důležité, náležitě se k nim také chováme. Existují hodnoty, které je důležité předávat dalším generacím, jelikož odkazují na celospolečensky významné události, procesy či osoby, budí pocity sounáležitosti či národní hrdosti, zároveň mohou připomínat období, která bychom nechtěli, aby se opakovala (války, totalitní režimy, nadměrná exploatace a devastace krajiny apod.).

Tvorba dědictví probíhá prakticky ve všech oblastech lidské činnosti, avšak s různou intenzitou. Existují určité skupiny prvků, které jsou primárně vytvářeny a vnímány jako dědictví celou společností, nad jejich významy a hodnotami panuje všeobecná shoda. Jsou však i obory (a jejich pozůstatky), které přestaly plnit svůj primární účel a přichází na řadu otázka, jak je využívat a zda je přetvořit na dědictví. Za takovou oblast lze považovat i hornictví, kde dochází k tvorbě dědictví jen velmi pozvolna a panuje zde mnoho diskusí a neshod ohledně využívání hornických reliktnů. To je způsobeno především odlišným vnímáním těchto činností, kdy je na ně na jedné straně nahlíženo jako na negativní vlivy na životní prostředí, místo toho, aby v nich byly spatřovány hodnoty a významy důležité pro současnou společnost. Přitom montánní dědictví pomáhá připomínat významné etapy vývoje společnosti a také to, že bez hornictví a těžby nerostných surovin by nikdy nemohla moderní industriální a postindustriální společnost vzniknout. Těžba nerostných surovin je základním článkem celého zpracovatelského a výrobního průmyslu, je jednou z nejstarších lidských činností, zaměstnává velké množství pracovníků a zároveň mění krajinu a ovlivňuje své okolí.

Montánní dědictví by mělo tedy sloužit k reprezentaci hodnot a významů spojených s hornictvím a horníky a jejich prostřednictvím přispívat k tvorbě identity místa či jedince nebo ke ztotožňování se s územím, ve kterém kdysi hornická činnost probíhala. Při studiu problematiky vymezení dědictví zjišťujeme, že jako montánní dědictví není možné chápat jakékoliv pozůstatky po těžebních aktivitách. Takových reliktnů je velké množství, neplní žádný konkrétní účel a není možné, aby všechny plnily danou funkci. Důležité jsou ty, které jsou aktivně zpracovávány a využívány, ať už veřejným, soukromým či neziskovým sektorem k interpretaci a předávání hodnot a významů spojených s hornictvím. Tento proces může mít mnoho podob, od samotného rozhodnutí určitý prvek využívat, po jeho interpretaci a předání budoucím generacím, např. prostřednictvím muzejně edukační činnosti či montánního cestovního ruchu. Ve specifickém prostředí na lokální úrovni může pak přítomnost montánního dědictví vyvolávat pocity sounáležitosti s místem, v širším pojetí reprezentuje technické, stavitelské, historické či kulturní hodnoty celého národa. Zároveň může v některých konkrétních případech sloužit i k připomínání hodnot, které zastával totalitní režim a na které by také nemělo být zapomenuto.

Jakub Jelen

Mining heritage as a specific form of representation of the past

Many people perceive remnants of mining activities just as old ecological burdens and ugly buildings in the landscape frequently intended to be pulled down. However, it would be wrong to make effort to erase all remains of mining activities from the landscape and from people's memory. Mining activities have in fact formed pictures of historical as well as current landscapes and also lives and identity of people in the respective regions. Therefore, some remnants of mining activities need to be retained and protected since they can become a part of a specific type of heritage. Mining heritage is a set of tangible and intangible elements, activities and processes which are related to mining activities or miners. An effort to retain and protect these unique sets has been more and more apparent nowadays, since such sets are used for representation of values and meanings of the past. Mining heritage commemorates and refers to skillfulness and the level of advancement of our forefathers and the mining history which is closely related to the development of many regions in the world and Bohemia, commemorates specific cultural, historic or social values and meanings linked with miners and mining, commemorates traditions or the importance of the field for the development of society. An integral part of the process of retaining the mining heritage is identification of suitable mining relics which are worth retaining and further processing, their appropriate interpretation, cultural heritage preservation and subsequent use for current needs. It is very important that specific values be presented to future generations.

The paper brings information about research of mining heritage on the Czech territory as a specific form of history representation and a historic source of information about existing elements and features in the landscape and social structure. The paper also focuses on interpretation methods and sharing values of mining heritage with future generations since it is an integral part of our history which should be neither forgotten nor deleted from the landscape, on the other hand, it should be utilized to contribute to our knowledge and education. At the same time the paper introduces methods of mining history research, interest groups that participate in the research, their specific targets and also methods of their utilization (for example through mining tourism). The paper also points out potential problems or conflicts which can result from different perception, interpretation or method of protection of mining history and introduces the protection of mining history in the Czech Republic.

Ondřej Král*

**MUŽI POD PRAPOREM WÜRTEMBERGOVA
PLUKU: GEOGRAFICKÝ PŮVOD PŘÍSLUŠNÍKŮ
RAKOUSKÉHO PĚŠÍHO PLUKU Č. 73
VE VÁLEČNÉM TAŽENÍ ROKU 1866**

MEN UNDER WÜRTEMBERG'S REGIMENT'S BANNER:
GEOGRAPHIC ORIGIN OF MEMBERS
OF THE AUSTRIAN INFANTRY REGIMENT NO. 73
IN MILITARY CAMPAIGN IN 1866

Keywords

military geography
19th century
replenishing of army
Austro-Prussian War 1866
infantry regiment no. 73
Cheb
Western Bohemia

Abstract

The study deals with the process of replenishing Austrian army during the war in 1866 and its influence on the composition of military troops. Infantry regiment no. 73 established only shortly before the war is a specific example. The origin of its members demonstrates the method of the regiment's establishment – men from other units were transferred there. Therefore, the actual composition of the regiment was not territorially identical with the assigned replenishing district.

* Mgr. Ondřej Král, Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje Přírodovědecké fakulty Ostravské univerzity, Chitttussiho 10, 710 00 Ostrava. E-mail: ondre.kral@gmail.com.

Prusko-rakouská válka roku 1866

Prusko-rakouská válka byla nesporně jedním z nejvýznamnějších konfliktů, které se odehrály v českomoravském prostoru. Díky svému významu v dějinách Evropy se vždy těšila zájmu historiků a vojenských teoretiků přinejmenším ve středoevropském měřítku. Seznam prací zabývajících se politickým pozadím konfliktu a jeho průběhem ze strategického i taktického pohledu by byl proto značně obsáhlý.¹ V poslední době se české historiografii daří splácat dluh i z pohledu regionálních dějin a potažmo dějin každodennosti – kupříkladu analýzou memoárů účastníků konfliktu.² Tato práce se hlásí k poslední jmenovaným, neboť bližší pohled na vojenskou jednotku, který se obrací i dovnitř ní samotné je možno označit za příslovečné pole neorané.³

Cílem předkládané studie je historicko-geografická analýza složení jednoho z pluků rakouské armády na základě jeho válečných ztrát. Zvolen byl chebský pluk vévody Württemberského č. 73, protože má ve svých oficiálních dějinách podrobný soupis ztrát nejen důstojnického sboru, jenž byl obvykle uváděn i u méně podrobných plukovních publikací, ale i mužstva, který obsahuje kromě jména a hodnosti dotyčného i údaje o jeho domovské obci (Heimatzuständigkeit).⁴ Tento zdroj nemá mezi oficiálními dějinami pluků rakouského mocnářství obdoby, jelikož jsou zde uvedeni, krom padlých a zraněním podlehnulých vojáků, i ranění. Tím došlo k podstatnému

¹ Za všechny jmenujme alespoň ty významnější v českém jazyce: Otakar JEDLIČKA, *Boje v Čechách a na Moravě za války roku 1866*, Pardubice 1883; Servác HELLER, *Válka z roku 1866 v Čechách, její vznik, děje a následky*, Praha 1896; Karel KUDR, *Válka rakousko-pruská 1866 v Čechách a na Moravě*, Praha 1936; Otto URBAN, *Vzpomínka na Hradec Králové. Drama roku 1866*, Praha 1986; Pavel BĚLINA – Josef FUČÍK, *Válka 1866*, Praha – Litomyšl 2005; Josef FUČÍK, *Válka 1866. Běda poraženým*, Praha – Litomyšl 2012.

² Srov. Marie KOLDINSKÁ – Ivan ŠEDIVÝ, *Válka a armáda v českých dějinách. Socio-historické črty*, Praha 2008; Šárka LELKOVÁ, „Bože dej nám odvahu a sílu přežít rok 1866“ (Rok 1866 v korespondenci a denících českých a moravských šlechticů), in: *Armáda a společnost v českých zemích v 19. a první polovině 20. století*, red. Jiří Rak – Martin Veselý, Ústí nad Labem 2004, s. 66–73; Jaroslav DVORÁK, *Libellus honoris c. k. důstojníků padlých ve válce roku 1866*, Hradec Králové 2011; Josef ŠRÁMEK, *Ve vojenském kabátě, pod císařským praporem: Prožitek na bojištích z roku 1866 v řadách 21. pěšího pluku*, in: *Havlíčkobrodsko 30, 2016*, s. 113–143.

³ O teoretické ukotvení tohoto tématu v rámci historické geografie se naposledy pokusila Cheryl McGeachanová na příkladu připomínek výročí první světové války – Cheryl McGEACHAN, *Historical geography I: What remains?*, in: *Progress in Human Geography*, 2014, s. 824–837.

⁴ Nutno podotknout, že domovská příslušnost osoby se nemusela rovnat jejímu rodišti, případně bydlišti, a tedy místu, se kterým byla dotyčná osoba bezprostředně spjatá – Zdeňka STOKLÁSKOVÁ, *Domovské právo a obecní samospráva*, in: *Občanské elity a obecní samospráva 1848–1948*, red. Lukáš Fasora – Jiří Hanuš – Jiří Malíř, Brno 2006, s. 138–145.

rozšíření datové základny, protože naposled uvedených byla naprostá většina.⁵ Do soupisu příslušníků pluku byli navíc zahrnuti i vojáci vyznamenaní, čímž byl možný počet zkoumaných jedinců rozšířen o dalších několik desítek. Jejich celkový počet přesáhl 1000 mužů, což činí plnou třetinu stavu pluku. Pozornosti neujdou ani důstojníci pluku, u kterých je taktéž uvedeno jejich místo původu a umožňuje tak tuto specifickou sociální skupinu dát do souvislosti se samotným složením mužstva pluku.⁶

Rakouská branná moc byla doplňována na územním základě, který byl daný zákonem. Avšak odpovídala skutečnost teorii? V matrikách jednotlivých pluků, či na pomnicích lze nalézt pravidelné výjimky v podobě vojáků sloužících v placích, které územně a ani národnostně neodpovídaly původu daného vojáka.⁷ Na otázku, zda to byly pouhé ojedinělé případy, či běžná záležitost, nám odpoví pouze kvantitativní analýza.

Další výhodou zmíněných seznamů ztrát je jejich reálná vypovídací hodnota s přihlédnutím k efemérní podstatě dané situace. V našem případě tedy k době války na přelomu června a července roku 1866, kdy byl pluk na plném stavu. Ve svém základě jsou otiskem konkrétní situace v konkrétním čase a tedy klíčem k rekonstrukci daného okamžiku. V archivních materiálech lze nalézt matriční záznamy či kmenové listy příslušníků pluku,⁸ avšak ty jsou řazeny chronologicky a neposkytují plný vhled do složení vojenského útvaru v jednom okamžiku.

Doplňování rakouské armády v roce 1866

Tradičním způsobem doplňování vojenských jednotek bylo až do 18. století verbování, kdy měl každý pluk v oblasti, kde byl dislokován, právo volně verbovat do svých řad mezi místním obyvatelstvem za účelem doplnění ztrát a volných míst po vysloužilcích. V rámci reformy mezi lety 1771 a 1781 sáhla rakouská armáda k tehdy velmi moder-

⁵ Plukovní dějiny byly vydané dvakrát a pokaždé se soupisem ztrát, jejichž podrobnější popis bude následovat v dalších kapitolách této studie. Jedná se o knihy: Robert ROSTOK, *Das k. und k. Infanterie-Regiment No. 73 Wilhelm Herzog von Württemberg (jetzt Albrecht Herzog von Württemberg) im Feldzuge in Böhmen 1866*, Eger, nedatováno; Karl LADEK, *Geschichte des k. u. k. Infanterieregimentes Albrecht Herzog von Württemberg Nr. 73*, Prag 1912.

⁶ Blíže k národnostním a sociálním poměrům v rakouském důstojnickém zboru István DEÁK, *Beyond Nationalism. A Social and Political History of the Habsburg Officer Corps 1848–1918*, Oxford – New York – Toronto 1992.

⁷ Konkrétně u chebského pěšího pluku č. 73 je jednou ze zaznamenaných výjimek na pomníku padlým Josef Wilde z Dolní Vidimi u Mělníka. Okres Mělník spadl do doplňovacího okresu pražského pluku č. 28.

⁸ Kmenový list (*Grundbuchblatt*), byl tiskopis, ve kterém se vedly všechny základní informace o daném příslušníku vojenského útvaru. Obsahoval kromě nezbytných personálií (datum a místo narození, vyznání, rodinný stav, profese) i údaje o tělesné konstituci a přehled jeho vojenské kariéry.

nímu způsobu na základě tzv. konskripce, který s menšími obměnami vytrval až do války roku 1866. Každý pluk měl přidělený přesně vymezený doplňovací okres (Ergänzungs-Bezirk),⁹ kde probíhal každoročně odvod. U pluku byly vedeny seznamy všech potenciálních branců, přičemž vlastní odvod probíhal na základě losování, kterým se určilo pořadí rekrutů a případných náhradníků. Pokud byl vylosovaný přítomným lékařem shledán službyschopným, byl odveden. V průběhu času se měnilo pouze vymezení jednotlivých plukovních doplňovacích okresů a podmínky pro vyjmutí z losování. Volné verbování však ještě zcela nevymizelo. Bylo přípustné u dobrovolnických formací sestavovaných v čase války.¹⁰

V roce 1866 platily regule z roku 1858.¹¹ I když byla podle znění zákona zavedena všeobecná branná povinnost, oproti konskripčnímu systému se změnilo jen málo.¹² Na základě nového zákona se měla armáda doplňovat následujícími způsoby:

1. Zařazením mezi žáky vojenské přípravky (Militär-Bildungs-Anstalten).
2. Dobrovolným vstupem do armády (podmínkou bylo rakouské občanství, věk mezi 17 a 36 lety a minimální výška 158 cm).
3. Zařazením do vybrané věkové kategorie a vytažením příslušného losu během odvodu. Do slosování byl zařazen muž, který dosáhl 20 let, splňoval další základní podmínky a předem si svůj los nekoupil.¹³ Od odvodu byla osvobozena také mnohá povolání a stavy jako duchovní, úředníci, doktoři všech fakult, učitelé, vysokoškolští posluchači, majitelé dědičných hospodářství, jediní synové nepráceschopných rodičů atd. Pokud nebyl los dotyčného toho roku tažen, byl předvolán k odvodu i dalšího roku. Tato povinnost trvala až do 27. roku věku, což byla nejvyšší věková kategorie.
4. Zařazení úřední cestou – *ex officio* (soudní nařízení týkající se zpravidla zběhů před vojenskou službou nebo „*politicky podezřelých či jinak nebezpečných individuí*“).

⁹ Do roku 1858 byl tento okres nazýván tradičně verbovacím okresem (Werb-Bezirk), přestože byla pravidelná armáda doplňována systémem konskripčním.

¹⁰ Alphons Freiherr von WREDE, Geschichte der k. und k. Wehrmacht. Die Regimenter, Corps, Branchen und Anstalten von 1618 bis Ende des XIX. Jahrhunderts. Bd. 1, Wien 1898, s. 108–109.

¹¹ Gesetz über die Ergänzung des Heeres sammt dem provisorischen Amtsunterricht zur Ausführung dieses Gesetzes, Wien 1858.

¹² Srov. Tomáš JIRÁNEK – Milena LENDEROVÁ – Marie MACKOVÁ, Z dějin české každodennosti. Život v 19. století, Praha 2009, s. 213–221.

¹³ V 60. letech byla taxa, za kterou bylo možno svůj los koupit, stanovena na 1000–1500 zlatých. Tento nemalý obnos nebyl problémem pro zámožné obyvatelstvo. Pro většinu obyvatelstva bylo však vykoupení se ze služby věcí zcela nedostupnou. Výrazná většina rakouské armády tak byla tvořena nepříliš majetnými vrstvami obyvatelstva (Bohumír TUHÝ – Jiří ŠRAMAR – Josef ŠRÁMEK, Prusko-rakouská válka roku 1866: Výzbroj a výstroj, Hradec Králové 2015, s. 24).

5. Dobrovolným obnovením vojenské služby po jejím uplynutí – znovuzařazením (Reengagierung).

Výše popsaným způsobem doplňoval jeden pluk každoročně cca 800 mužů. Vojenská služba trvala osm let a dva roky poté setrval voják v záloze. V praxi však byla značná část vojáků po dvou až třech letech služby posílána na dovolenou.¹⁴ Z té byli povoláváni na každoroční manévry a samozřejmě v případě války, kdy byli povoláni i klasičtí rezervisté. Vojenský kádr pluku tak tvořilo zhruba 8000 mužů.¹⁵ Z nich šlo v případě války do pole zhruba 3000–3300 mužů, tedy tři prapory. Každý pluk měl také svůj čtvrtý prapor určený pro službu v pevnostech. Válečné ztráty pluku měly být doplňovány z kádrů tzv. depotních divizionů (Depot-Division), které byly zpravidla dva.¹⁶ V případě delšího trvání válečného konfliktu měl pluk stavět další prapory z dalších ročníků rezervistů. Ve válce roku 1866 došlo k postavení pátých praporů pluků jen v ojedinělých případech.

Pěší pluk č. 73

Dějiny rakouského pěšího pluku č. 73 nejsou ve srovnání s jinými, tradičnějšími, příliš dlouhé. Tento pluk vznikl společně s dalšími 18 pluky, nejvyšším rozhodnutím z 27. prosince 1859 ke dni 1. února 1860 jako jedna z přímých reakcí na prohranou válku s Francií a Sardinským královstvím. Tyto pluky byly vytvořeny ze čtvrtých pěších praporů dosavadních pluků a jejich počet tak v každém z nich klesl na tři. Ve své podstatě však bylo nově utvořeno také pět pluků, které se doplňovaly z Lombardie, ztracené v právě skončené válce.¹⁷ Pluku s pořadovým číslem 73 byl přidělen doplňovací okres se sídlem doplňovací kanceláře v Chebu. Tento okres byl utvořen na úkor doplňovacích okresů pluků č. 35 (Plzeň) a č. 42 (Terezín) a pro zachování kontinuity bylo mužstvo ze jmenovaných pluků i základem nově tvořeného pluku.¹⁸ Konkrétně třetí

¹⁴ V extrémních případech se doba prezenční služby počítala na měsíce (srov. T. JIRÁNEK – M. LENDEROVÁ – M. MACKOVÁ, *Z dějin* (jako pozn. 12), s. 216–217).

¹⁵ M. V., *Vorschläge zur Organisation der k.k. Armee*, München 1862, s. 8.

¹⁶ Divizion sestával ze dvou setnin. Tři diviziony (tedy šest setnin) tvořilo prapor. Divizion tvořil zpravidla základní taktickou jednotku rakouské pěchoty (P. BĚLINA – J. FUČÍK, *Válka 1866* (jako pozn. 1), s. 200).

¹⁷ A. WREDE, *Geschichte* (jako pozn. 10), s. 115–116.

¹⁸ Doplňovací okres 73. pěšího pluku byl tvořen 80 % Chebského kraje, konkrétně politickými okresy Aš, Bečov, Blatno, Bochov, Cheb, Falknov (dnes Sokolov), Jáchymov, Karlovy Vary, Kraslice, Kynžvart, Locket, Nejdeč, Teplice, Vildštejn (dnes Skalná) a Žlutice. Dále mu připadlo 70 % Žateckého kraje, konkrétně politické okresy Doupov, Hora Sv. Kateřiny, Hora Sv. Šebestiána, Chomutov, Jesenice, Jirkov, Kadaň, Podbořany, Postoloprty, Přísečnice a Žatec (*Verordnungen der k. k. Landesbehörden für das Kronland Böhmen. Jahrgang 1860, Prag 1860, s. 25–27*).

prapor plzeňského pluku vytvořil první prapor, třetí prapor tereziánského pluku prapor druhý. Prapor číslo 3 měl vytvořit třetí prapor pluku č. 55, který však byl lombardský a jelikož jeho mužstvo bylo propuštěno domů, přešel k chebskému pluku pouze důstojnický sbor tohoto praporu. Mužstvo bylo doplněno z povoláních dovolenců pluků č. 35 a 42. Jak bylo pro rakouskou armádu příznačné, celý tento proces fyzicky proběhl ve vzdáleném Rzeszówě.¹⁹ Čestnou funkci plukovního majitele, jež je pro habsburskou armádu také charakteristická, získal polní podmaršálek Alexander hrabě Mennsdorf-Pouilly, kterého roku 1865 vystřídal generálmajor Wilhelm vévoda württemberský, jehož jméno pluk nesl až do jeho smrti roku 1896.²⁰

Pluk byl do války roku 1866 posádkou v Krakově v rámci brigády vedené generálmajorem Ringelsheimem. Již v březnu roku 1866 v době vyostřených vztahů s Pruskem byl jako jeden z prvních vojenských úvarů přesunut do Čech.²¹ Oficiálním zdůvodněním přesunu této brigády a několika jezdeckých útvary bylo jejich pořádkové poslání. V jižních Čechách docházelo k protižidovským nepokojům, které však neměly vážnější povahu a na jejich potlačení stačily místní garnizonní jednotky. Proto se tato skrytá „mobilizace“ stala pouhým katalyzátorem událostí, které vedly bezprostředně k válce mezi znepřátelenými mocnostmi.²² Pro naše potřeby je důležité, že oba pluky Ringelsheimovy brigády byly doplněny na válečný stav v pozici u Ústí nad Labem, a tedy v ideální situaci, kdy doplňovací transporty nemusely překonat větší vzdálenost ke svým jednotkám. Z těchto důvodů pěší pluky č. 42 a 73 mohou sloužit jako modelový příklad z hlediska skladby mužstva. První doplňovací transport dorazil k Württembergovu pluku 12. května a čítal 380 mužů. Dva dny poté byl pluk posílen dalšími 738 muži.²³ 15. června 1866 čítal chebský pluk 3082 mužů.²⁴

Ve válce, která byla z pruské strany vyhlášena 21. června, se chebský pluk přesunul s brigádou na shromaždiště I. armádního sboru k Mnichovu Hradišti (kam dora-

¹⁹ K. LADEK, *Geschichte* (jako pozn. 5), s. 20–21. Pluky zpravidla fyzicky nepobývaly na území svého doplňovacího okresu, ale byly posádkou v často velmi vzdálených destinacích. V místě doplňovací stanice působila často jen odvodní komise (Assentcommission), která odpovídala za samotné doplňování pluku, ať už v míru nebo ve válce, kdy byly aktivovány další komise (Julius STANKA, *Geschichte des K. und K. Infanterie-Regimentes Erzherzog Karl Nr. 3*, Wien 1893, s. 646).

²⁰ A. WREDE, *Geschichte* (jako pozn. 10), s. 573.

²¹ Tato brigáda se skládala z pěšího pluku krále hannoverského č. 42, pěšího pluku vévody württemberského č. 73, praporu polních myslivců č. 26 a čtyřliberní pěší baterie č. 4/I (P. BĚLINA – J. FUČÍK, *Válka 1866* (jako pozn. 1), s. 213).

²² Geoffrey WAWRO, *The Austro-Prussian War: Austria's War with Prussia and Italy in 1866*, New York 2007, s. 51; P. BĚLINA – J. FUČÍK, *Válka 1866* (jako pozn. 1), s. 197.

²³ R. ROSTOK, *Das k. und k. Infanterie-Regiment* (jako pozn. 5), s. 17.

²⁴ *Österreichs Kämpfe im Jahre 1866*. Bd. 1, Wien 1868, *Ordre de Bataille der k. k. Nord-Armee vom 15. Juni 1866*, s. 76–100.

Obr. č. 1. Útok 1. praporu pěšího pluku č. 73 na pruské síly u Ostružna 29. června 1866 v osm hodin večer v rámci bitvy u Jičina. – Zdroj: K. LADEK, Geschichte (jako pozn. 5).

zil 26. června), což bylo v době, kdy již pruská Labská a 1. armáda pronikla od severu hluboko na území Čech. Po neúspěšné obraně Jizerské linie se tento sbor, pověřený bránit české vnitrozemí, stáhl k Jičinu. Ringelsheimova brigáda jeho ústup kryla a část 73. pěšího pluku se zapletla do zadržovacích bojů v okolí hradu Kost, kde pluk utrpěl jen zanedbatelné ztráty. 29. června se veškeré rakouské a spojenecké saské síly postavily na odpor v prostoru Jičina, kde došlo v odpoledních hodinách k bitvě, která přes nadějný průběh skončila pro rakousko-saské jednotky nepříznivě. Württembergův pluk se zapojil do boje na nejzazším levém křídle mezi Horním Lochovem a Ostružnem. Brigáda generálmajora Ringelsheima svou pozici uhájila, zažehnala i nepřátelský pokus o obchvat, jež byl však vykoupen četnými ztrátami. Po porážce v bitvě a následném ústupu byly ztráty 73. pěšího pluku ještě zmnoženy. Celkem pluk ztratil 29 důstojníků a 636 mužů.²⁵

Poté, co se celý rakouský I. a saský armádní sbor připojily u Hradce Králové k hlavním rakouským silám, došlo 3. července 1866 k rozhodující bitvě, kde byl

²⁵ Österreichs Kämpfe im Jahre 1866. Bd. 3, Wien 1868, Beilage Nr. 3.

I. armádní sbor pro své předešlé značné ztráty vyčleněn jako záloha celé armády. Avšak po zvratu v bitvě, jímž bylo pruské obsazení výšiny Chlum v centru rakouského obranného postavení, došlo i na tyto zálohy. Když selhal v pokusu o znovudobytí Chlumu VI. sbor, byly tímto úkolem pověřeny tři brigády I. sboru, ke kterým se přidaly i některé další ustupující jednotky. Tento útok provedený za značně nepříznivých podmínek se stal společně s bojem o les Svíb asi nejakcentovanějším okamžikem bitvy. Rakušané, včetně 73. pěšího pluku, se dostávali do křížové dělostřelecké palby a jejich sevřené kolony se stávaly snadným terčem pruských zadovek, které zde ukázaly značnou taktickou váhu. Rakouský útok byl utopen v krvi a stavy jednotek byly během půl hodiny sníženy na polovinu.²⁶ Samotní Chebané ztratili celkem 30 důstojníků a 958 mužů, což je alarmující číslo, přestože polovinu z tohoto čísla tvořili nezranění zajatí.²⁷

Větší část pluku se následujícího dne shromáždila u Vysokého Mýta a pluk poté pochodoval přes Svitavy, Jevíčko, Kralice, Přerov a Vlárským průsmykem do Uher kde 26. července přešel u Bratislavy řeku Dunaj.²⁸ Za tuto řeku se v den, kdy bylo v Mikulově uzavřeno příměří, dostalo pouze 917 mužů, kteří byli organizováni do dvou praporů.²⁹ Do konce války byl tak stav pluku snížen na méně než třetinu, což se výrazně podepsalo na jeho bojové hodnotě.

Válka roku 1866 byla až do první světové války jediným bojovým vystoupením chebského pluku. Okupace Bosny a Hercegoviny se obešla bez jeho účasti. Pluk byl také od roku 1871 téměř vždy dislokován v Čechách se sedmiletou výjimkou v osmdesátých letech, kdy byl garnizován v Innsbrucku.³⁰ Za první světové války prošel pluk prakticky všemi významnými bojišti monarchie (srbská, východní i italská fronta) a po rozpadu monarchie byl rozpuštěn a již nikdy nebyl obnoven.

Padlí, ranění, zemřelí, zajatí, nezvěstní – poznámka k metodě. O tom, jak unikátní jsou seznamy ztrát chebského pluku z roku 1866, svědčí i pohled na ztráty pluku z jiných zdrojů. Čísla v nich uvedená se ve většině případů liší, a to někdy i podstatným způsobem. Prameny si nezdídko dokonce protirečí. Avšak jde jen o první pohled. Při detailnějším studiu se naopak ukáže preciznost, s jakou byly tyto dokumenty sestavovány.

Seznamy ztrát byly na obou stranách pořizovány téměř ihned po boji, za značně nepřehledných podmínek, a to zvláště na poražené straně, která nemohla zjištěné sku-

²⁶ P. BĚLINA – J. FUČÍK, *Válka 1866* (jako pozn. 1), s. 415–419; K. KUDR, *Válka rakousko-pruská 1866* (jako pozn. 1), s. 412–413.

²⁷ *Österreichs Kämpfe* (jako pozn. 25).

²⁸ K. LADEK, *Geschichte* (jako pozn. 5), s. 78.

²⁹ Tento počet byl navíc navýšen o mužstvo 2. depotního divizionu (cca 300 mužů), který pluk posílil (K. LADEK, *Geschichte* (jako pozn. 5), s. 78).

³⁰ A. WREDE, *Geschichte* (jako pozn. 10), s. 573.

tečnosti konfrontovat přímo se situací na bojišti. První údaje byly zpravidla vyšší než ve skutečnosti, protože se nestihli vrátit příslušníci jednotlivých útvarů odloučení od pluku a v ústupových zmatcích se k němu připojili až po několika dnech. Naopak se ve výkazech ztrát mluví téměř výlučně o ztrátách v průběhu boje a ne o ostatních, způsobených například vyčerpáním během namáhavého pochodu nebo závažným onemocněním v průběhu válečných operací.

Tab. č. 1. Přehled údajů o ztrátách pěšího pluku č. 73 v dostupné literatuře. – Vysvětlivky: P – padlí, N – nezvěstní, R – ranění, ZR – zajatí ranění, ZN – zajatí nezranění, C – celkem, D – důstojníci, M – mužstvo. – Zdroje: Verzeichniss (jako pozn. 32); Österreichs Kämpfe (jako pozn. 25); R. ROSTOK, Das k. und k. Infanterie-Regiment (jako pozn. 5); K. LADEK, Geschichte (jako pozn. 5).

Zdroj	rok		bitva u Jičina						bitva u Hradce Králové					
			P	N	R	ZR	ZN	C	P	N	R	ZR	ZN	C
Verzeichniss	1867	D												
		M	54	178	343			575	19	176	340			535
Österreichs Kämpfe	1868	D	8		4	15	2	29	2	2	6	16	4	30
		M	49	139	50	302	96	636	16	130	20	325	467	958
Rostok	nedat.	D	11					29	6		22			30
		M	202				96	636	175		186			958
Ladek	1912	D	11		11			22	7		13			20
		K	203					540	191		345			536

Již při letmém pohledu na soupis válečných ztrát z oficiálních zdrojů je patrný další faktor, který velmi komplikuje sestavení spolehlivého seznamu ztrát. Je to značný počet nezvěstných. Podle oficiálního díla o tažení roku 1866 z pera rakouského generálního štábu tvoří nezvěstní až 17 % vykázaných ztrát.³¹ Podle jiného oficiálního zdroje, který byl ovšem vydán dříve a obsahuje tedy v tomto případě více chyb, tvoří nezvěstní dokonce téměř třetinu všech ztrát.³² O tom, jak tento status interpretovat, napoví pohled na chronologický vývoj počtu padlých. Toto číslo, v prvních oficiálních pramenech velmi nízké, se postupně zvyšuje. A to podstatným způsobem. Zatímco v prvních seznamech je uvedeno pouhých 73 padlých, u plukovních dějin je to 116,

³¹ Österreichs Kämpfe (jako pozn. 25).

³² Verzeichniß der von der operirenden Süd- und Nord-Armee im Jahre 1866 gefallenen, verwundeten und vermißten Mannschaft, Wien 1867, s. 805–814. Tento výkaz ztrát navíc neobsahuje zajaté.

potažmo 395 mužů.³³ Při bližším pohledu je patrné, že jména padlých se v předešlých seznamech nacházejí mezi nezvěstnými.

Tento fenomén, kdy počty nezvěstných dalece přesahovaly počty padlých, se projevil napříč celou rakouskou armádou. Důvodem jsou dvě skutečnosti. Zaprvé bylo pro poraženou armádu daleko těžší utvořit pravý obraz vlastních ztrát, jelikož na první pohled nebylo patrné, kdo padl, nebo kdo byl pouze zajat. Avšak vzhledem k oficiálním údajům z díla rakouského generálního štábu bylo mezi nezvěstnými jen malé procento zajatých. Tyto údaje byly totiž v té době (dva roky po válce) již vyčištěny. Důležitější se tak jeví druhý důvod. Rakouská armáda ještě neměla zavedeny identifikační známky vojáků, podle kterých pak mohli být identifikováni.³⁴ Po válce proto neexistoval důkaz o úmrtí konkrétní osoby. Identifikovaní padlí z prvních seznamů ztrát tak tvořili jen malé procento skutečných ztrát. Jednalo se především o vojáky, kterým se dostalo lékařské péče, a svým zraněním podlehli v lazaretu, kde byli řádně zapsáni. V případě padlých přímo na bojišti se tak jednalo o naprosté výjimky. Nutno dodat, že ani pruská armáda neměla ve svých řadách zavedeny identifikační známky, ale tzv. Abrechnungs-Buch, což byl sešitek s osobními daty vojáka a výtahem nejdůležitějších vojenských předpisů.³⁵ V případě okradení padlého tak došlo i na pruské straně ke stejné situaci jako v případě Rakušanů. Pokud neexistoval přímý svědek jeho smrtelného zranění, byl prohlášen za nezvěstného. Na pruské straně se však jednalo o zanebatelný podíl veškerých ztrát.³⁶

Jak velké byly těžkosti při identifikaci padlých, lze ilustrovat na případu nezvěstných důstojníků chebského pluku. Ve zcela prvních oficiálních výkazech ztrát jsou zmíněni dokonce tři nezvěstní důstojníci.³⁷ Jedná se o čerstvě povýšené kadety Friedricha Kureczku, Ignaze Bukatsche a podporučíka Adolfa Sukovatého. Zatímco

³³ Verzeichniß (jako pozn. 32); R. ROSTOK, Das k. und k. Infanterie-Regiment (jako pozn. 3); K. LADEK, Geschichte (jako pozn. 5).

³⁴ P. BĚLINA – J. FUČÍK, Válka 1866 (jako pozn. 1), s. 573–574.

³⁵ Tamtéž, s. 574.

³⁶ Za typický případ muže prohlášeného za nezvěstného a poté za mrtvého lze považovat již zmíněného Josefa Wildeho. Ve všech dostupných oficiálních seznamech jeho jméno figuruje mezi nezvěstnými. Pouze předseda spolku pro udržování pomníků na jičínském bojišti Dominik Hudský jeho jméno mezi padlými uvádí. Hudského nedatované dílko, věnující se padlým na tomto bojišti, čerpal z údajů oficiálních, přičemž bylo doplněno údaji z farních knih. Lze se tak domnívat, že Josef Wilde byl za mrtvého prohlášen až po poměrně dlouhé době, jelikož se nenachází ani v oficiálním seznamu v Ladekově práci z roku 1912 (SOKA Jičín, fond Spolek pro udržování ossaria, pomníků a hrobů na bojišti jičínském, kniha č. 22).

³⁷ Verlustlisten der österr. Süd- und Nordarmee im Feldzuge vom Jahre 1866 geordnet nach officiellen Angaben. III. Heft. Die Nordarmee, Prag 1866, s. 177–179.

Muži pod praporem Württembergova pluku

Obr. č. 2. Pamětní tablo padlých důstojníků pěšího pluku č. 73 ve válce roku 1866.
– Zdroj: K. LADEK, Geschichte (jako pozn. 5).

prvně jmenovaní byli pouze zajatí,³⁸ podporučík Sukovatý byl u Hradce Králové raněn a v pruském zajetí v Hořicích 27. července zemřel.³⁹ Tyto informace se však do prvních seznamů ztrát nedostaly.

Pro potřeby této studie byl vytvořen seznam všech příslušníků mužstva, o kterých bylo možné zjistit alespoň základní údaje.⁴⁰ Znamená to, že byly použity nejenom seznamy ztrát, ale i seznamy vyznamenaných. Za jakousi datovou základnu byly zvoleny údaje z prvních vydaných plukovních dějin.⁴¹ Zde byli uvedeni pouze padlí (116 jmen) a ranění (819 jmen). V pozdější Ladekově práci je seznam omezen pouze na padlé, avšak jejich počet je již značně rozšířen na 395 padlých. V naprosté většině se jedná o nezvěstné a tudíž nezmíněné v předešlém seznamu. V poznámce ovšem sám Ladek uvádí, že nejde o seznam kompletní a u mnoha mužů již nelze zjistit jejich osud, čímž nesporně míří na růst počtu padlých na úkor nezvěstných.⁴² Údaje z těchto seznamů byly vyčištěny⁴³ a doplněny o data osob, které nebyly zraněny, ale vyznamenaný. Tím celkový počet analyzovaných osob vzrostl na 1046. Na základě těchto dat, která zahrnují přibližně třetinu všech osob zařazených u pluku v době války, lze získat velmi přesný pohled na jeho složení.

Klíčovým údajem pro tuto studii byla domovská obec jednotlivých mužů v seznamu, respektive okres, ve kterém se tato obec nacházela. Do seznamu byli také zařazeni pouze muži, u kterých byla známa jejich příslušnost k setnině, a tedy jejich bližší sepětí s jednotkou v technickém slova smyslu.

Stejně údaje byly zjištěny i u důstojnického sboru, avšak s tím rozdílem, že v seznámech ztrát a vyznamenaní je u konkrétních důstojníků uvedeno místo jejich narození, a nikoli domovská příslušnost. U důstojnického stavu je to pochopitelné pro jejich vysokou motorovou mobilitu, která byla výrazně vyšší než u obyvatelstva té doby. Důstojnická kariéra v armádě se počítala na desítky let, během kterých byla jejich spřízněnost s konkrétní zemí potlačována v rámci snahy o potírání vzrůstajícího

³⁸ K této úvaze lze dospět na základě armádního schematismu pro rok 1867, kdy jsou oba podporučíci vedeni v seznamu aktivních důstojníků pluku (Militär-Schematismus des Österreichischen Kaiserthumes für 1867, Wien 1867, s. 322–323).

³⁹ J. DVOŘÁK, *Libellus honoris* (jako pozn. 2), s. 188.

⁴⁰ Těmito údaji byly jméno, příslušnost k setnině (tím i k praporu), domovská obec a okres, ve kterém tato obec leží.

⁴¹ R. ROSTOK, *Das k. und k. Infanterie-Regiment* (jako pozn. 5).

⁴² K. LADEK, *Geschichte* (jako pozn. 5), s. 95. Zde může opět sloužit jako příklad Josef Wilde. Ten však do seznamu zařazen nebyl, jelikož jako nezvěstný nefiguruje ve jmenovaném seznamu ztrát, a není tak známa jeho příslušnost k setnině.

⁴³ Jednalo se především o odstranění duplicit u vícekrát zraněných (v bitvách u Jičina a Hradce Králové).

Obr. č. 3. Domovské okresy příslušníků 73. pěšího pluku v roce 1866. – Zdroje: R. ROSTOK, Das k. und k. Infanterie-Regiment (jako pozn. 5); K. LADEK, Geschichte (jako pozn. 5); Verordnungen (jako pozn. 18); Karl CZOERNIG, Ethnographische Karte der Oesterreichischen Monarchie, Wien 1855; MPIDR [Max Planck Institute for Demographic Research] a CGG [Chair for Geodesy and Geoinformatics, University of Rostock], MPIDR Population History GIS Collection, Rostock 2012.
Rekonstrukční mapa autora; kartografické zpracování autor.

nacionalismu.⁴⁴ Svou roli sehrály i objektivní faktory, jako například geografická odločenost jejich posádky. Celkový počet analyzovaných důstojníků je 47, což jsou bezmála dvě třetiny celého důstojnického sboru pluku.

Geografický původ příslušníků pěšího pluku č. 73

Mužstvo a poddůstojníci. Pokud se na prostorové rozložení mužstva a poddůstojníků podíváme optikou vymezených doplňovacích okresů (obr. č. 3), je mezi nimi ihned patrná výrazná diskrepance. Naprostá většina (téměř 81 %) příslušníků chebského pluku mělo svůj původ uvnitř vymezeného doplňovacího obvodu. Avšak více než 7 % mužstva pocházelo z doplňovacích obvodů plzeňského, potažmo terezínského pluku. Přesto se jedná pouze o desítky mužů. Po Čechách je rozseto dalších několik „domovských“ okresů mužů sloužících v chebském pluku a dokonce 17 mužů mělo svůj původ mimo Čechy. Nejvíce z nich (3 muži) pocházelo z Vídně, jinak poté i ze St. Pöltenu, Budapešti, Krakova, či až z Lodže nebo Mukačeva. Z blízké Moravy pocházel pouze jeden muž, jenž měl svou domovskou příslušnost ve Fulneku.

Při pohledu dovnitř samotného doplňovacího okresu č. 73 je patrné relativně rovnoměrné prostorové rozložení všech 847 mužů, kteří odsud pocházeli. Nejvyšší počet mužů pocházel z okresu Cheb a Loket, a dále z dalších okresů s vysokou hustotou obyvatelstva (Aš, Falknov, Kraslice, Karlovy Vary). Na druhé straně stojí horské a populačně slabé okresy jako Hora Sv. Šebestiána či Doupov.

Za pozornost stojí i okresy nacházející se mimo odvodní území chebského pluku, odkud pocházel výrazný počet jeho příslušníků. Jmenovitě se jedná o okres Tachov, ze kterého pocházelo 11 příslušníků zkoumaného vzorku mužstva a poddůstojnictva. Není bez zajímavosti, že z Tachova pocházel i velitel pluku plukovník Seriny.⁴⁵ Dalším okresem, který je na tomto místě vhodné zmínit je Varnsdorf s 10 muži.

Z pohledu národnostní skladby okresů je patrné, že naprostou převahu měli u pluku muži německé národnosti. Konkrétnější závěr by však vyžadoval hlubší archivní sondu. Napovědět však může dobové šetření A. L. Hickmanna z roku 1900, který metodou národnostního složení okresů stanovil, že v pluku č. 73 mělo mužstvo německé národnosti 100% podíl. Přesnější statistika z roku 1914 zjistila podíl 97%.⁴⁶ Je však třeba dodat, že doplňovací okres pluku byl oproti roku 1860 již téměř poloviční. Ze všech „českých“ pluků měl právě Chebský podíl německé národnosti zdaleka největší. Tuto skutečnost posléze využívala a akcentovala německá nacionalistická propaganda konce 19. století, která se dočkala svého oživení i v předvečer druhé svě-

⁴⁴ I. DEÁK, *Beyond Nationalism* (jako pozn. 6), s. 165–189.

⁴⁵ R. ROSTOK, *Das k. und k. Infanterie-Regiment* (jako pozn. 5), s. 93.

⁴⁶ M. KOLDINSKÁ – I. ŠEDIVÝ, *Válka a armáda* (jako pozn. 2), s. 247.

Obr. č. 4. Domovské okresy příslušníků pěšího pluku č. 73 podle příslušnosti k praporu. – Zdroje: R. ROSTOK, Das k. und k. Infanterie-Regiment (jako pozn. 5); K. LADEK, Geschichte (jako pozn. 5); Verordnungen (jako pozn. 18); MPIDR [Max Planck Institute for Demographic Research] a CGG [Chair for Geodesy and Geoinformatics, University of Rostock], MPIDR Population History GIS Collection, Rostock 2012. Rekonstrukční mapa autora; kartografické zpracování autor.

tové války.⁴⁷ Německý charakter pluku lze vysledovat i v označení jeho příslušníka v dobovém českém vojenském žargonu – skopčák.⁴⁸

⁴⁷ Vojtěch KESSLER, Pomník 73. pěšího pluku v Chebu aneb „...každý německý krejčí na Šumavě myslí, že vyhrál u Sedanu“, in: Bellum 1866, č. 2, Hradec Králové 2014, s. 49–56.

⁴⁸ M. KOLDINSKÁ – I. ŠEDIVÝ, Válka a armáda (jako pozn. 2), s. 254; V. KESSLER, Pomník (jako pozn. 47), s. 49.

Obr. č. 5. Místa původu důstojníků pěšího pluku č. 73 v roce 1866. – Zdroje: R. ROSTOK, Das k. und k. Infanterie-Regiment (jako pozn. 5); K. LADEK, Geschichte (jako pozn. 5); MPIDR [Max Planck Institute for Demographic Research] a CGG [Chair for Geodesy and Geoinformatics, University of Rostock], MPIDR Population History GIS Collection, Rostock 2012. Rekonstrukční mapa autora; kartografické zpracování autor.

Tabulka č. 2 nám přibližuje geografické složení mužstva jednotlivých praporů.⁴⁹ Rozdíly mezi nimi jsou na první pohled patrné. Nejmarkantnější rozdíl je mezi prvním a druhým praporem. Ačkoli těžiště mužstva prvního praporu patřilo soudobému doplňovacímu obvodu, téměř 17 % mužstva pocházelo ze sousedního plzeňského okresu. Analogická situace je patrná i u druhého praporu, kde se však jedná o okres

⁴⁹ K prvnímu praporu příslušela setnina číslo 1–6, do druhého č. 7–12 a do třetího č. 13–18.

tereziňský. Mužstvo třetího praporu mělo ze všech praporů nejvyšší podíl mužstva z chebského doplňovacího obvodu (86 %). Rozptýl tu je tak nejmenší.

Důstojníci. Důstojnický sbor 73. pěšího pluku měl své těžiště v Předlitavsku, přičemž téměř polovina důstojníků pocházela z českých zemí (23). Marginálně jsou zastoupeny i odlehlejší oblasti rakouské monarchie, jako východní Halič, Banát (Bela Crkva), či severní Itálie (Verona). Dominantní roli hraje i zemské hlavní město Praha, kde se narodilo celkem 5 důstojníků a Vídeň, odkud pocházeli důstojníci čtyři, pokud budeme počítat i Gross Enzersdorf, který byl téměř jejím předměstím. Nezanedbatelný je i podíl čistě posádkových měst, odkud pocházeli s velkou pravděpodobností důstojníci z vojenských rodin (Josefov, Olomouc, Arad, Verona).

Výrazně se také projevila tehdy běžná praxe rozšířená mezi šlechtou a měšťanstvem menších států Německého spolku, kdy mladí muži bez vlivných konexí odcházeli do služby k armádám jiných států, jelikož v malých armádách svých domovských států neviděli perspektivu lepší kariéry.⁵⁰ V důstojnickém sboru Württembergova pluku sloužilo minimálně pět důstojníků s kořeny ve státech středního Německa. Podporučík 3. setniny Ernst Petrillo měl svůj původ dokonce v pruském Slezsku (Ratiborci).⁵¹

Tab. č. 2. Původ mužstva pěšího pluku č. 73 v širších geografických souvislostech. – Vysvětlivky: DO – doplňovací okres. – Zdroj: R. ROSTOK, Das k. und k. Infanterie-Regiment (jako pozn. 5); K. LADEK, Geschichte (jako pozn. 5), vlastní zpracování.

Mužstvo a poddůstojníci (absol.)					
území	1. prapor	2. prapor	3. prapor	4. prapor	celkem
DO Cheb	284	339	221	3	847
DO Tereziň	7	59	16		82

⁵⁰ Přímo ukázkovým případem je stará saská šlechtická rodina svobodných pánů von Gablenz, kteří se ve válce 1866 angažovali na obou stranách. Slavnější Ludwig Karl Wilhelm udělal zářnou kariéru v rakouské armádě, kde se vyznamenal především ve válce s Maďary v letech 1848–1849 a válce proti Dánsku roku 1864. Ve válce roku 1866 jako polní podmaršál velel rakouskému X. armádnímu sboru, se kterým dosáhl jediného významnějšího úspěchu u Trutnova. Jeho bratr Anton August byl v té době pruským vládním radou a jeho syn Heinrich Adolf Ernst sloužil u pruské polní armády u pěšího pluku č. 67. Nutno dodat, že tato rodinná spřízněnost budila (velmi pravděpodobně) podezření z toku důležitých strategických informací přínejméním pruským směrem. Srov. Ludwig Frh. von GABLENZ, Österreichisches Biographisches Lexikon 1815–1950. Bd. 1, Wien 1957, s. 386–387; P. BĚLINA – J. FUČÍK, Válka 1866 (jako pozn. 1), s. 259; Maximilian HARDEN, Moderne Diplomatie, in: Die Zukunft, Berlin 1. März 1902, s. 341–347.

⁵¹ Jaroslav DVORÁK, Libellus honoris (jako pozn. 2), s. 142.

DO Plzeň	60	8	9		77
ostatní Čechy	5	10	8	0	23
ostatní	4	10	3		17
celkem	360	426	257	3	1046
Mužstvo a poddůstojníci (rel.)					
území	1. prapor	2. prapor	3. prapor	4. prapor	celkem
DO Cheb	78,9	79,6	86,0	100,0	81,0
DO Terezín	1,9	13,8	6,2	0,0	7,8
DO Plzeň	16,7	1,9	3,5	0,0	7,4
ostatní Čechy	1,4	2,3	3,1	0,0	2,2
ostatní	1,1	2,3	1,2	0,0	1,6
celkem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Tab. č. 3. Původ příslušníků důstojnického sboru pěšího pluku č. 73 v roce 1866. – Zdroj: R. ROSTOK, Das k. und k. Infanterie-Regiment (jako pozn. 5), vlastní zpracování.

území	počet důstojníků
Čechy	21
Rakouské země	9
Halič	4
Uhry	4
Morava	2
Itálie	1
Bádensko	1
Franfurt n. Mohanem	1
Hessen-Darmstadtsko	1
Hessen-Kasselsko	1
Prusko	1
Sasko	1

Diskuze a závěry

Chebský pěší pluk č. 73 vévody württemberského byl roku 1866 ještě stále velmi mladým tělesem. Tato skutečnost se projevila několika způsoby. Předně to byla nutnost dovolávat se tradic jiných vojenských útvarů způsobené absencí vlastní historie. Dokladem mohou být i obě vydané plukovní dějiny, které uvádí i pokud možno kompletní seznamy padlých a raněných bojovníků svého pluku z roku 1866, kdy se dočkal svého jediného bojového vystoupení až do 1. světové války.⁵²

Jak potvrdila tato studie, dalším dokladem toho, že pluk nebyl doposud ustáleným tělesem, je geografické rozložení původu jeho vojáků. Ačkoli *gros* jeho příslušníků z řad mužstva a poddůstojnictva, pocházelo z chebského doplňovacího okresu, nezanedbatelná část pocházela i z okresů okolních. Jednalo se zejména o doplňovací okres č. 35 (Plzeň) a č. 42 (Terezín). Tato skutečnost indikuje hned několik věcí. Předně je tento stav dokladem vlastního sestavení pluku, kdy byl utvořen ze třetích praporů pluků č. 35 a 42, a jejich mužstvo bylo převedeno k novému pluku *en bloc*. Prostorový vzorec domovských okresů „třiasedmdesátníků“ byl podtržen i rozhodnutím o vytvoření třetího praporu nového pluku z dovolenců od výše zmíněných, již existujících, pluků v regionu. Samotný doplňovací okres č. 73 vznikl z částí okresů terezínského a plzeňského.

S přihlédnutím k předešlému zjištění má vysokou vypovídací hodnotu i samotná přítomnost mužů, kteří byli při vzniku pluku k němu převeleni. Vyplyvá tak, že tito muži byli v pluku přítomni i po šesti letech jeho existence, nebo k němu byli během mobilizace povoláni z rezervy. Vzhledem k osmileté prezenční službě, nebylo teoreticky ani potřeba povolání záloh, pouze mužů, na které se doposud vztahovala zmíněná povinná služba „v linii“. Avšak na vynořivší se otázku, zda při hektické mobilizaci na jaře 1866 došlo i na řádné záložníky, nelze odpovědět. K tomu by byla potřebná hlubší analýza na úrovni jednotlivců.

Při následující úvaze se může zdát překvapivé, že i když plukem prošlo šest ročních turnusů odvedenců (cca 4800 mužů), došlo v případě prusko-rakouské války i na vojáky služebně starší, přestože byl k dispozici mladší kádr. Jak přesně vypadal klíč výběru vojáků pro polní armádu, není zřejmé a autor se musí opět odvolat na potřebu hlubších analýz na toto téma. Jako vysvětlení tohoto jevu může být nabídnuta možná praxe zachovávání „stálého kádru“ mužstva, kde byly soustředěni ostřílení vojáci s bojovou zkušeností (válka roku 1859), a znovu zařazených, de facto profesionálních vojáků, jejichž línce zdobily soukenné granátky a oslovení „*veterán*“.⁵³ Tyto spekulace však již dalece přesahují možnosti této analýzy.

⁵² Druhé vydané dějiny se věnují i například napoleonským válkám, třebaže pluk vznikl až půl století po nich (K. LADEK, *Geschichte* (jako pozn. 5), s. 9–19).

⁵³ Arnold KÖVESS von ASZOD und HARKÁLY, *Die Organisation und Militär-Administration der k. k. Armee*, 15. Heft, Wien 1863, s. 17.

V případě důstojnického sboru lze konstatovat, že pocházel z téměř všech koutů monarchie. Pouze Uhry jsou zastoupeny výrazně méně než Předlitavsko. Největší zastoupení měli důstojníci z Čech, a to z obou stran jazykové hranice. Zdá se, že přinejmenším v tomto ohledu se armáda snažila k pluku přidělovat důstojníky z regionu (často jistě na jejich vlastní žádost), avšak na to, jak byla tato praxe rozšířena opět nelze poskytnout jednoznačné odpovědi. Zde by bylo potřeba srovnání s jinými pluky rakouské armády, avšak potřebná data nejsou ve větší míře dostupná. Přesto se nejedná o příliš překvapivé zjištění vzhledem k poměrně dobře prozkoumanému tématu.⁵⁴ Zajímavější je ovšem přítomnost nezanedbatelného podílu důstojníků narozených mimo habsburskou monarchii. Tento jev byl pravděpodobně v té době běžně rozšířený, avšak doposud nikdy bližší popsany, protože důkladnější statistiky ohledně původu a národnosti důstojníků se začaly provádět až později, kdy již existovala sjednocená německá říše.

Ondřej Král

Men under Württemberg's regiment's banner: geographic origin of members of the austrian infantry regiment no. 73 in military campaign in 1866

The subject matter of the study was an analysis of geographic aspects of the origin of members of the Austro-Cheb 73rd infantry regiment during the military campaign in 1866. Data for the performed analysis was obtained from two published regiment histories which comprised lists of dead, injured and honored soldiers. In spite of the fact that it is very complicated to identify war casualties, we managed to gather necessary information about one third of regiment members including officers.

The performed analysis showed a relatively numerous group of soldiers who did not come from the assigned replenishing district. These soldiers had probably been members of other units from which they were transferred to the new troop in 1860. They were specifically transferred from Pilsen 35th infantry regiment and from Terezín 42nd infantry regiment. The military service in Austrian Army in the 1860s required 8 years of active service and additional 2 years of backup service. Therefore, it was theoretically possible that these experienced soldiers remained with the regiment as an active core of the army even six years after its establishment. There were significant differences between individual battalions of the regiment - the 1st battalion comprised a large number of men from the Pilsen region and the 2nd battalion comprised a similar ratio of men from the Litoměřice region. This data corresponds with the system of assigning men to the regiment at the time when it was established.

Most army officers came from Bohemia even though some came also from faraway locations within the monarchy. The regiment also comprised a significant number of officers from the German Confederation which was probably a common practice at that time.

⁵⁴ I. DEÁK, *Beyond Nationalism* (jako pozn. 6), s. 165–189.

Jiří Šoukal*

UNIVERZITNÍ PROFESOŘI NA LETNÍM BYTĚ V PRVNÍ POLOVINĚ 20. STOLETÍ

UNIVERSITY PROFESSORS IN SUMMER RESIDENCES
IN THE FIRST HALF OF 20TH CENTURY

Keywords

university professors
summer stays
habitus
leisure time
second home

Abstract

The study is based on a specific status of university professors in the society. The basic question is what locations they aim at when leaving for their summer stays and what aspects play an important role. Special attention is paid to research work which professors could perform at their summer homes, and also to the existence of summer communities that comprised scholars and scientists.

* Mgr. Jiří Šoukal, Masarykův ústav a Archiv AV ČR, Gabčíkova 2362/10, 180 00 Praha 8.
Email: soukal@mua.cas.cz. – Studie vznikla v rámci grantového projektu GA ČR, č. 17-22085S, Habitus českých vědců v letech 1918–1968. Příklad dvou generací.

Letní byty univerzitních profesů jako badatelské téma

Výzkum na téma letních bytů se v posledních letech úspěšně rozvíjí, ať už cílí na jednotlivé lokality a jejich specifika, na společenský fenomén druhého bydlení nebo na architekturu vilového bydlení.¹ Vznik a rozvoj fenoménu letních bytů byl částečně podmíněn geografickými podmínkami českých zemí a proto se nabízí otázky, v jakých oblastech a za jakých okolností se rozvíjel nejčastěji a jakou to mělo souvislost s povahou krajiny, její dostupností a jak to rezonovalo ve společnosti. Právě propojení společenských a geografických faktorů při výběru letního pobytu tvoří základní osu následujícího textu, který se soustředí na úzkou skupinu nacionálně českých univerzitních profesorů a na jejich různé strategie ve výběru letního pobytu v první polovině 20. století, zejména za první republiky. Univerzitní profesori tvořili specifickou komunitu z hlediska habitů a životního stylu a zachovaly se po nich poměrně bohaté archivní fondy. Studie proto vychází zejména z fondů Archivu Akademie věd ČR (dále A AV ČR), Archivu Univerzity Karlovy (dále A UK) a vydaných pamětí vědeckých pracovníků.

Pozice vysokoškolského nebo univerzitního profesora vytvářela svébytný habitus, který působil jak v rámci akademické komunity, tak i na celou společnost. Představoval soubor předpokladů vnímat svět stejným způsobem, a především na něj podobně působit.² Částečně to umožňovalo materiální zázemí profesorů, které se pohybovalo

¹ Václav MATOUŠEK – Šárka KOUKALOVÁ – Marcela ŠAŠINKOVÁ, Letní a celoročně obývané vily a villegiatury v okolí Prahy na konci 19. a v prvních desetiletích 20. století. Příspěvek k proměně krajiny Čech v procesu modernizace české společnosti, HG 40, 2014, s. 19–40; Letní rezidence Pražanů. Dobřichovice a vilová architektura 19. a 20. století, red. Šárka Koukalová, Praha 2013; Jiří ŠOUKAL, Slasti a strasti letních bytů. Život na letních bytech a v letních vilách v éře první republiky, Praha 2016; Václav MATOUŠEK, Čechy krásné, Čechy mé. Proměny krajiny Čech v době industriální, Praha 2010. Otázkami druhého bydlení a rekreace se zabýval i sborník Individuální a masová rekreace v okolí velkých industriálních měst v 19.–21. století, red. Tereza Blažková – Dana Fialová – Václav Matoušek, Praha 2014. – K jednotlivým lokalitám vznikla řada diplomových prací, např. Šárka KOUKALOVÁ, Moderní architektura města Černošic, magisterská diplomová práce, Vysoká škola Uměleckopřmyslová, Praha 2008; Jiřina POSLEDNÍKOVÁ, Paďouři, trampové a netrapmové. Proměny české krajiny na konci 19. a v prvních desetiletích 20. století v důsledku návratu městského obyvatelstva k „přírodě“, magisterská diplomová práce, Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy, Praha 2010; Kateřina HYNKOVÁ, Letovisko Dobřichovice v době industrializace, bakalářská diplomová práce, Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy, Praha 2012; Václava DRUDÍKOVÁ, Klánovické letní vily na přelomu 19. a 20. století jako prostředky reprezentace společenského statusu jejich majitelů a jejich vztahu k přírodě, bakalářská práce, Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy, Praha 2012. – K problematice letních bytů vznikají i studie v zahraničí, např.: Andreas MAI, Sommerfrische und Region. Das Beispiel Erzgebirge, in: Regionalisierung Europäischer Konsumkulturen im 20. Jahrhundert, Hg. Hannes Siegrist – Manuel Schramm, Leipzig 2003, s. 129–149.

² Karl MATON, Habitus, in: Piere Boudieu Key Concepts, ed. Michael Grenfell, Stockfield 2008, s. 49–65.

v určité minimální rovině a také respekt společnosti ke vzdělání, který prošel v průběhu 19. století pronikavým vývojem.³ Jednání aktérů odpovídalo do velké míry očekávání, které se pro zformovaný habitus profesorů v průběhu let generovalo. Zároveň ovšem vždy působily individuální faktory, které ve svém součtu mohly v průběhu let do jisté míry posouvat nebo měnit hranice možného a očekávatelného.⁴

V meziválečném období se počet řádných a mimořádných profesorů na českých vysokých školách pohyboval okolo pěti set. Představu o jejich konkrétních počtech si lze vytvořit pomocí seznamů pedagogů z jednotlivých fakult českých vysokých škol.⁵ Zodpovědět otázku, jaké oblasti preferovali při vyhledávání svých letních pobytů, není jednoduché. Roli v tom mohly sehrávat nejrůznější faktory, o kterých bude pojednáno níže. Částečnou představu o navštěvovaných lokalitách, bohužel však velmi nedokonalou, si lze utvořit na základě studia některých kulturních a společenských adresářů, ve kterých se běžně vyskytovaly informace i o letních pobytech vybraných osob.⁶ V těchto adresářích se však neobjevovali zdaleka všichni profesori, a ještě menší procento z nich zveřejňovalo místa letního pobytu. Pozornost se proto musí upřít na osobní dokumenty jednotlivých profesorů, případně na publikované vzpomínky či paměti. Z nich je třeba vyzdvihnout zejména paměti psychiatra a farmakologa Vladimíra Vondráčka (1895–1978),⁷ botanika a fyziologa rostlin Bohumila Němce (1873–1966),⁸ právníka Františka Weyra (1879–1951)⁹ a fyzika Vladimíra Nováka (1869–1944),¹⁰ díky nimž si lze vytvořit obrázek o dovolených profesorů působících v různých oborech, a to jak v Praze, tak v Brně. Jejich postřehy pak lze doplňovat z fondů Archivu Univerzity Karlovy a Archivu Akademie věd, kde se dochovala řada ego dokumentů,

³ Jiří ŠTAIF, Společenská modernizace a česká intelektuální elita v 19. století (několik úvah na dané téma), in: *Čas moderny. Studie a materiály*, red. Dagmar Blümllová – Bohumil Jiroušek, České Budějovice 2006, s. 10–27.

⁴ Mathieu ALBERT – Daniel Lee KLEINMANN, Bringing Pierre Bourdieu to Science and Technology Studies, *Minerva* 49, 2011, č. 3, s. 263–273.

⁵ Universita Karlova v Praze. Zpráva o studijním roku 1919/1920–1933/1934; Program českého vysokého učení technického v Praze. Program na studijní rok 1920/1921–1938/1939; Program České vysoké školy technické v Brně na studijní rok 1919/1920–1938/1939 – VŠT v Brně na studijní rok 1919/1920–1938/1939 apod.

⁶ Společenský adresář československý, rok 1930–1931, Praha 1931; Kulturní adresář ČSR. Biografický slovník žijících kulturních pracovníků a pracovníc, 1–2, Praha 1934–1936.

⁷ Vladimír VONDRÁČEK, Lékař vzpomíná (1895–1920), Praha 1978; TÝŽ, Lékař dále vzpomíná (1920–1938), Praha 1978.

⁸ Bohumil NĚMEC, *Vzpomínky*, vyd. Václav Podaný – Jan Janko – Hana Barvíková, Praha 2002.

⁹ František WEYR, *Paměti 2. Za republiky (1918–1938)*, Brno 2001.

¹⁰ Vladimír NOVÁK, *Vzpomínky a paměti*, Brno 1939.

zpravidla korespondence, někdy i deníkové záznamy. Přesto je zřejmé, že v této fázi výzkumu není možné vytvořit detailní a vyčerpávající přehled o oblíbených letních lokalitách univerzitních profesorů. Cílem této studie je proto spíše vystihnout základní trendy výjezdů mimo město s důrazem na specifika této profesní skupiny patřící do středních vrstev. Vychází se přitom z premisy, že výjezdy na letní byty a snahy opustit město souvisely s postupnou industrializací měst,¹¹ ale i s nutností naplnit požadavky svého vlastního habitu (statusu)¹² a odpovídaly dobovému étosu návratu k přírodě.¹³ Ten vycházel z představy, že právě pobyt v přírodě umožní dostatečnou regeneraci organismu.¹⁴ U profesorů přitom hrál důležitou roli nejen jejich habitus, ale především možnost zůstat mimo město déle, vztah k práci, které se částečně mohli věnovat i mimo město a poměr k dané krajině nebo lokalitě.¹⁵ Lidé z měst směřovali do vlastních vil, domků, případně do nájmu a pojem letní byt označuje pobyt na venkově v těchto obdobích. Způsob a prožitek pobytu se však značně lišil, a proto se v následujícím textu často objevuje obecnější formulace letní pobyt.

Pozice univerzitních profesorů ve společnosti

Skupina univerzitních profesorů měla svá specifika. Postavení vysokoškolských pedagogů bylo různé, nejprestižnější místo patřilo bezpochyby právě univerzitním profesorům, na které se soustředí i tato studie. K výrazným rysům jejich práce patřila vedle přednášení také vědecká činnost.¹⁶ Nebyli však jediní, kteří se snažili vědecky pracovat. Níže postavení vysokoškolských pedagogů však nedosahovali takové prestiže a dostávali nižší plat, což je odlišovalo od řádných profesorů, byť v některých aspektech se životní styl docentů mohl onomu profesorskému blížit. Příjmy univerzitních profesorů definovaly přímo i některé zákony. Zákon o platech profesorů vysokých škol z roku 1919 stanovoval jejich platy na úroveň třetího platového stupně VI. hodnostní skupiny

¹¹ V. MATOUŠEK – Š. KOUKALOVÁ – M. ŠÁŠINKOVÁ, Letní a celoročně obývané vily (jako pozn. 1); Pavla HORSKÁ – Eduard MAUR – Jiří MUSIL, Zrod velkoměsta. Urbanizace českých zemí a Evropa, Praha – Litomyšl 2002.

¹² Jan KELLER, Tři sociální světy. Sociální struktura postindustriální společnosti, Praha 2010, s. 124–129.

¹³ V. MATOUŠEK, Čechy krásné, Čechy mé (jako pozn. 1), s. 231–252.

¹⁴ V. MATOUŠEK – Š. KOUKALOVÁ – M. ŠÁŠINKOVÁ, Letní a celoročně obývané vily (jako pozn. 1), s. 23.

¹⁵ Marek ĎURČANSKÝ, Vědci jako lázeňští hosté. Příklad lázní Poděbrady 1924–1927, in: Čas zdravého ducha v zdravém těle. Kapitoly z kulturních dějin přelomu 19. a 20. století, red. Dagmar Blümllová – Petr Kubát, České Budějovice 2009, s. 338–353.

¹⁶ K otázkám vědy na univerzitě např. Karel ŠIMA, Ztracený Humboldtův ráj. Ideologie jednoty výzkumu a výuky ve vysokoškolském školství, Praha 2013.

třídy státních úředníků a zaručoval jeho postupné zvyšování.¹⁷ Podle tzv. platového zákona z roku 1926 pak měli profesori vysokých škol pobírat služební plat skládající se ze služného, činovného a výchovného.¹⁸ Získat pozici univerzitního profesora vyžadovalo značné úsilí, protože existoval jen omezený počet systemizovaných míst pro řádné a mimořádné profesory zaručující dané požitky.¹⁹ Zpravidla této pozice dosáhli až ve středním nebo vyšším věku, což mělo také vliv na jejich životní styl. Někteří profesori bývali finančně zajištěni již před začátkem akademické kariéry,²⁰ pokud pocházeli z movitějších rodin nebo se jim díky výhodnému sňatku podařilo zajistit do té míry, že se mohli soustředit na náročnou akademickou kariéru bez obav o existenční zajištění rodiny. Finančně výhodnější pozici měli lékaři, kteří si často vydělávali vlastní soukromou praxí a usilovali o hodnost profesora spíše z prestižních, případně reklamních důvodů než z nutnosti dostat se do lepší platové třídy. Zdaleka ne každý lékař ale patřil do vědecké komunity, práce ve výzkumu se zpravidla vážala na jejich postavení na vysokých školách.²¹

Důležitou roli v životním stylu profesorů sehrávala poměrně dlouhá dovolená, která kopírovala vysokoškolské prázdniny, byť to přirozeně neznamenalo, že by v tomto období profesor nic nedělal. Naopak odjezd na delší dobu z domova jim umožňoval pracovat v novém inspirativním prostředí zpravidla vzdáleném ruchu velkoměsta. Profesori často bydleli na dobrých adresách v centru města nebo v exkluzivních lokalitách,²² pozvolna si začali pořizovat i vlastní vily a patřili k těm, kteří si již od 20. let mohli dovolit automobil.²³ Finanční i prestižní postavení jim zpravidla značně

¹⁷ Zákon č. 78/1919 Sb. o platech profesorů vysokých škol ze dne 13. února 1919.

¹⁸ Zákon č. 103/1926 Sb. o úpravě platových a některých služebních poměrů státních zaměstnanců (Platový zákon) ze dne 24. června 1926.

¹⁹ Srov. např. Jaroslava HOFFMANNOVÁ, Václav Novotný (1869–1932). Život a dílo univerzitního profesora českých dějin, Praha 2014, s. 139–144.

²⁰ Např. zemědělský odborník Vladislav Brdlík, syn továrníka – srov. Cyril HORÁČEK, Vzpomínky z mého života, red. Svatopluk Herc, Praha 2017, s. 181.

²¹ Ludmila HLAVÁČKOVÁ – Petr SVOBODNÝ, Dějiny pražských lékařských fakult 1348–1990, Praha 1993, s. 78–126.

²² Srov. Universita Karlova v Praze. Zpráva o studijním roku 1919/1920–1933/1934.

²³ Vyplyvá to z řady vzpomínkových textů i z osobních fondů některých vědců. Automobil sice vlastnili většinou mladší příslušníci vědecké komunity, kteří ho již vnímali jako nutnou součást moderního života, ale objevil se i mezi staršími vědci. Autem disponoval například botanik a fyziolog rostlin Bohumil Němec. Specifické to bylo u lékařů, kteří mívali již od počátku 20. let automobil pro služební účely – srov. V. VONDRÁČEK, Lékař dále vzpomíná (jako pozn. 7), s. 267–274; Jan BĚLEHRÁDEK, Léta pražská (1935–1948), in: Jan Bělehrádek a jeho cesta ke svobodě ducha, red. Věra Linhartová, Praha 2003, s. 97; A AV ČR, fond František Závíška, k. 1, i. č. 15, Zápisník se zápisy o jízdách autem; B. NĚMEC, Vzpomínky (jako pozn. 8), s. 124; A AV ČR, fond František Karel Studnička, k. 5, i. č. 308.

zvýšilo jednorocní působení v pozici děkana nebo rektora,²⁴ například bývalý rektor Univerzity Karlovy v Praze, botanik a fyziolog rostlin Bohumil Němec, si díky tomu pořídil nemovitost mimo město.²⁵ Někteří profesori se také politicky angažovali (např. ministři, poslanci, senátoři) a působení v politice jim v konkrétních případech mohlo přinášet zajímavé kontakty a vliv, zároveň se ale o nich ve společnosti mohl utvářet negativní obraz spojený s politickým rozhodováním.

Univerzitní profesori se těšili poměrně velké úctě, dostávali i relativně velký prostor v různých obrázkových a společenských časopisech (např. Světozor, Pestrý týden, Salon), takže se v širší společnosti vytvářelo určité povědomí o vědeckých kruzích. Mnohé dobové články pojednávaly o historících, botanicích a dalších příslušnících vědecké obce a součástí jejich prezentace bývaly i informace o tom, kde tráví léto. Již od 19. století se formoval obraz vědců jako ctihodných mužů, kteří se ve dne v noci věnují otázkám vědy často ve prospěch národa. Bylo běžné, že mnozí profesori zůstávali na svých pracovištích dlouho přes čas, aby si vyšetřili čas na skutečnou vědeckou práci, kterou často omezovaly různé rutinní úkoly a administrativa. Od vědeckého bádání je odváděly i přednášky pro studenty. V samotné vědecké komunitě se běžně zdůrazňovalo, že vědci pracují více než ostatní a svou prací doslova žijí. Mnozí profesori bývali charakterizováni právě vášní a láskou k vědecké práci, velkou pracovitostí a vysokým nasazením, což mnohdy souviselo s tím, že se pracovní úkoly stávaly vědcům jejich nejmilejším zájmem a od řešení daného problému se nedokázali odtrhnout.²⁶ V očích příbuzných mohla být přílišná pracovitost chápána až jako nebezpečná. Například geologu Radimu Kettnerovi (1891–1967) psal tchán v jednom ze svých dopisů: „*Děkuji za všechny, velmi zajímavé zprávy, ale kladu Vám na srdce, abyste pro samou vědu nezapomněli na potřeby skutečného života i dbali mých rad.*“²⁷

Nebylo proto překvapivé, že i v dobovém tisku například zaznívalo, že „*Vědátori, badatelé, umělci a spisovatelé by měli jen trpný úsměv pro návrh omezení jejich pracovní doby. Badatelé vědy, umělci a básníci pracují pro člověčenstvo, a tomuto vznešenému cíli odpovídá jejich výkon, jenž stojí mimo jakákoliv měřítka běžné pracovní doby.*“²⁸ Toto přesvědčení podporovaly i některé tehdejší filmy, ve kterých byl

²⁴ V. VONDRÁČEK, Lékař dále vzpomíná (jako pozn. 7), s. 217.

²⁵ B. NĚMEC, Vzpomínky (jako pozn. 8), s. 115.

²⁶ Slavoj VĚŠÍN, Spolek českých lékařů v Praze. Pietní schůze na paměť prof. dr. Antonína Hanáka, Časopis lékařů českých 74, 1935, č. 43, s. 1166–1170.

²⁷ Vědecké zapálení Radima Kettnera navíc bylo umocněno ještě tím, že i jeho manželka se aktivně zajímala o vědu. A AV ČR, fond Radim Kettner, k. 3, i. č. 23, Korespondence s Mauricem Remešem (tchán), nedatováno.

²⁸ Josef HARTIG, Jsme za dnešních poměrů oprávněni k fotografování? Fotografická revue 2, 1921, č. 7–9, s. 85.

vědec často vykreslován jako člověk plně soustředěný na svojí práci, morální autorita, ale někdy také jako popleta.²⁹

Univerzitní profesori se během roku přirozeně koncentrovali v místech s vysokými školami, což byla v Československu velká města a střediska větších územních celků (Praha, Brno, Bratislava).³⁰ Výjimku představovala jen úzce specializovaná Vysoká škola báňská v Příbrami. I proto se životní styl československých profesorů mohl částečně lišit například od profesorů v sousedním Německu, kteří žili nejen v metropolitních jako Berlín nebo Mnichov, ale také ve středně velkých univerzitních městech Heidelberg nebo Tübingen. Místo bydliště značně určovalo výběr letního pobytu a zpočátku se proto letní byty rozšiřovaly především v blízkosti velkých měst.³¹ Nebylo však výjimkou, že profesori mířili i do vzdálenějších lokalit. Byla proto otázka, jakým způsobem si vybírali místa svých pobytů a jestli to mělo vztah i k jejich práci, kterou alespoň podle dobového obrazu, ale mnohdy i podle vlastních tvrzení, nedokázali opustit.

Letní (po)byty univerzitních profesorů

Univerzitní profesori odjížděli na letní byty obvykle se svými rodinami a patřili vedle lékařů, advokátů, architektů, továrníků, obchodníků a velkoobchodníků mezi tradiční skupiny spojované s oblíbenými letovisky. Na rozdíl od rodin úřednických nebo podnikatelských se však u nich objevovalo určité napětí mezi snahou dále pracovat a mezi nutným odpočinkem. Jistou roli v tom hrál jejich pozitivní vztah k vlastní vědecké práci, kterou nebrali jenom jako vydělávání peněz, ale též jako poslání. Snaha skloubit vědeckou práci s pobytem mimo město bývala typickým rysem dovolených univerzitních profesorů, kteří navíc mohli pobývat na letním bytě podstatně déle než příslušníci jiných povolání.³² Často dokonce zdůrazňovali, že právě období prázdnin využijí k do-

²⁹ Je třeba poznamenat, že mnohem častěji byli tímto způsobem reflektováni především středoškolská profesori, kteří mnohdy svůj volný čas vyplňovali vědeckým bádáním. Tyto postavy byly vděčnější zejména proto, že se s nimi setkávalo mnohem větší množství lidí a byli proto důvěrně známi. K obrazu vědců srov. např. filmy Okénko (1933), Zlatý člověk (1939), Mravnost nade vše (1937), Provdám svou ženu (1941).

³⁰ K rozvoji přírodních věd za první republiky v souvislosti se vznikem univerzit v Brně a Bratislavě srov. Jan JANKO, *Vědy o životě v českých zemích 1750–1950*, Praha 1997, s. 347–362; Lukáš FASORA – Jiří HANUŠ, *Masarykova univerzita v Brně. Příběh vzdělání a vědy ve střední Evropě*, Brno 2009. Pro základní orientaci v oblasti fyziky je vhodná též publikace Ivo KRAUS – Štefan ZAJAC, *Fyzika za první republiky*, Praha 2017.

³¹ V sousedním Sasku se však již v druhé polovině 19. století staly velmi populární pobyty v přilehlých horách – srov. A. MAI, *Sommerfrische und Region* (jako pozn. 1), s. 129–149.

³² Étos koncentrace na práci v době letních prázdnin byl velmi silný, potvrzují to zejména četné dobové články o tehdejších profesorech, např. v *Časopise lékařů českých (ČLČ)*. Srov. Franti-

končení svých vědeckých prací, na které neměli během semestru dostatek času.³³ Celkem běžně si profesori na své letní pobyty brávali například korektury svých textů, věnovali se psaní posudků nebo četli důležité knihy apod.

Možnost delšího pobytu profesorům umožňovala volit různé strategie při pořizování letního bytu. Rychlá dostupnost z města již nebyla tak důležitá, protože profesor nemusel dojíždět za rodinou na letní byt, jako to dělali jiné skupiny zaměstnanců, které měly kratší dovolené a část léta chodily do zaměstnání, zatímco zbytek rodiny trávil čas na venkově.³⁴ Profesori naopak mohli vyhledávat vhodnou lokalitu například podle svých zájmů (např. výlety do hor). U univerzitních profesorů rozeznáváme **čtyři základní typy výběru vhodného letního pobytu**. Patřily mezi ně 1) pobyt ve všeobecně oblíbených letních lokalitách v okolí velkých měst, 2) pobyt v místě původu, 3) pobyt v místě spojeném s vědeckou komunitou, 4) střídání pobytů. Váha jednotlivých faktorů se však v průběhu let mohla proměňovat.

Kromě těchto osobních motivací však klíčovou úlohu ve výběru letních pobytů i nadále hrála doprava. Přestože mnozí profesori již disponovali automobilem, možnost vlakového spojení s danou lokalitou zůstávala při výběru letního pobytu i nadále rozhodující. Spojení osobních preferencí (někdy preferencí rodiny jako celku) a odpovídajícího vlakového spojení pak vedlo ke konečnému výběru letního pobytu.

Pobyt v okolí velkých měst. Všeobecně oblíbené lokality v blízkosti velkých měst umožňovaly setkávat se s rozmanitou letní společností a využívat výhod letovisek (koupání, výlety, pobyt v přírodě, pošta, obchody, letní společnost), v případě potřeby však mohli profesori i nerušeně pracovat a snadno se vracet do města. Oblast se zpravidla vyznačovala kopcovitou krajinou, která ve spojení s protékající řekou vytvářela romantickou atmosféru. Dobrá infrastruktura oblíbených letovisek souvisela s jejich dlouhou tradicí. Letní byty se tradičně rozvíjely zejména v okolí velkých měst a známá a oblíbená letní sídla přirozeně vznikala nejčastěji podél vlakových tratí. Nejznámější letovisky se tak stávaly vlakem přístupné obce v okolí větších měst často s atraktivním okolím pro výlety, s možností koupání a houbaření. Nejhustší prstenec takových obcí vznikl v okolí Prahy, kde vedle sebe existovalo několik známějších letovisek, tzv. villegiatur s krásnými letními vilami a exkluzivnější společností a množstvím dalších obcí, které s příjezdy pražských „luftáků“ již pravidelně počítaly. V jihozápadním směru z Prahy na Beroun a Plzeň byly oblíbené obce ve velké míře spojené s budováním vil (Černošice, Všenory, Dobříchovice, Řevnice), jižní směr vlaku podél Vltavy a Sázavy (Zbraslav, Skochovice, Vrané nad Vltavou, Davle, Hradištko, Pikovi-

šek KARÁSEK, Prof. MUDr. Antonín Hanák, ČLČ 74, 1935, č. 38, s. 1015–1016. Totéž potvrzuje i korespondence mezi vědci, srov. např. Tomáš BOROVSÝ – Jiří LACH, Josef Šusta a František Hrubý ve vzájemné korespondenci, Brno 2006, s. 164–166.

³³ Fyziolog Edward Babák údajně napsal svoji známou knihu *Tělověda* o jedné dovolené (Pavel BRAVENÝ – Zdeněk FRANC, Edward Babák, Brno 1997, s. 29).

³⁴ J. ŠOUKAL, *Slasti a strasti letních bytů* (jako pozn. 1), s. 11–18.

ce, Štěchovice) lákal nejen k letním pobytům, ale také k výletům. Vedle pěších výletů tu Pražané tradičně vyráželi i na výlety parníkem. Malebnou oblast si vedle letních hostů oblíbili také trampové a turisté, což platilo i pro jihovýchodní trať ve směru na Říčany a Benešov (zde např. Radošovice, Mnichovice, Senohraby), kde rovněž vznikalo množství letních vil. Zejména za koupáním mířili lidé východní trasou směrem do Čelákovic. V severním směru na trati Praha-Děčín se mezi známé lokality zařadily především Roztoky s množstvím krásných vil. Pozvolna se k těmto lokalitám přidávaly i další obce sice hůře dostupné vlakem, zato ale vyhlášené krásnou přírodou, zejména svými lesy a rybníky, jihovýchodně od Prahy to byly např. Babice, Mukařov, Vyžlovka a Jevany.³⁵

V okolí Brna mezi oblíbené destinace na vlakové trati z Brna severním směrem na Blansko patřily Bílovice nad Svitavou, Babice nad Svitavou nebo Adamov. Klíčovou roli zde nepochybně hrálo romantické údolí řeky Svitavy a velkému zájmu Brňanů se těšily lesy v okolí Bílovic. Vyhledávanou lokalitu představovaly rovněž Ivančice na trati do Oslavan v okolí řeky Jihlavy a přilehlé obce. Populární rekreační oblastí bylo i povodí řeky Svratky. Množství letních a zahradních vil vzniklo na přelomu 19. a 20. století například v nedalekém Tišnově známém také díky Kuthanovu sanatoriu.³⁶

Při výběru letního pobytu poblíž velkého města hrála roli vedle dobré dostupnosti také prestiž spojená s neatraktivnějšími letovisky. I mezi vědci (univerzitními profesory) byla letoviska v okolí měst poměrně oblíbená. Vedle majitelů vil (tzv. vilářů) vázaných na danou lokalitu se v letoviskách objevovali i profesori přijíždějící do cizího. Pronajímali si zde pokoje, byty nebo pobývali u někoho na návštěvě, příští rok však mohli jet úplně někam jinam. I bez definitivních počtů je zřejmé, že univerzitní profesori značně ovlivňovali atmosféru letoviska, často jako členové místních okrašlovacích spolků nebo jako sezónní, ale přesto vážení hosté. Zejména na přelomu 19. a 20. století patřili univerzitní profesori mezi výrazné osobnosti letovisek. Vzhledem ke svému finančnímu zázemí si řada z nich mohla postavit v těchto oblíbených letoviskách vlastní vilu. K Dobřichovicím před první světovou válkou neodmyslitelně patřili například profesor občanského práva a svého času i rektor české pražské univerzity a prezident České akademie císaře Františka Josefa pro vědy, slovesnost a umění Antonín Randa (1834–1914) nebo uznávaný zakladatel české chirurgie Karel Maydl

³⁵ Srov. Rudolf MÁŠA, Široké okolí Prahy, in: Okolí Prahy, red. Jan Kamenický, Praha 1939, s. 45–197; Kapesní průvodce po letních sídlech, lázeňských místech a mořských lázních, red. Václav Vladimír Jeníček, Praha 1928 (= roč. XXI); Almanach léčebných míst, lázní a letních sídel českých, red. Josef Kafka, Praha 1898. K významným vilovým oblastem srov. Rostislav ŠVÁCHA – Hana HERMANNOVÁ – Jiří PODRAZIL, Slavné vily Středočeského kraje, Praha 2010.

³⁶ Kapesní průvodce po letních sídlech (jako pozn. 35); Almanach léčebných míst (jako pozn. 35).

(1853–1903), oba majitelé vil.³⁷ Černošice v meziválečné době navštěvovali například profesor aplikované matematiky Václav Láška (1862–1943), profesor obchodního a směnečného práva Karel Hermann-Otavský (1866–1939) nebo profesor českých dějin Václav Novotný (1869–1932). Do Senohrab na léto jezdili např. profesor obecné chemie experimentální Emil Votoček (1872–1950), profesor dějin umění Antonín Matějček (1889–1950), profesor dějin německé literatury Otokar Fischer (1883–1938) a profesor vodního stavitelství a prezident Masarykovy akademie práce Antonín Klír (1864–1939).³⁸

Z dostupných materiálů se zatím zdá, že známá letoviska v okolí Prahy lákala univerzitní profesory v mnohem větší míře než letoviska brněnská. Důvodem byla pravděpodobně kombinace několika faktorů. Letoviska v okolí Prahy měla díky své tradici a blízkosti k hlavnímu městu republiky přirozeně větší prestiž. Tradice přitom měla i další rozměr. Zatímco někteří univerzitní profesori si své letní vily v přípražských lokalitách vybudovali již na konci 19. století a již před první světovou válkou sem směřovali i ti vědci, kteří zde žádnou vilu nevlastnili, v okolí Brna k tomu nikdo z nich neměl důvod. Vysoké školy tu ve větší míře začaly fungovat až po vzniku republiky, a proto se v brněnských letoviskách koncentrovaly místní elity, zejména továrníci, velkoobchodníci a úředníci.³⁹ Určitou tradici letních pobytů v brněnském okolí si mezi vysokoškolskými profesory mohli vytvořit jen profesori zdejších technik, Německé vysoké školy technické a České technické vysoké školy. Ve větším počtu však univerzitní profesori přišli do Brna až v roce 1919 a v letech následujících, kdy vznikla Masarykova univerzita se čtyřmi fakultami (lékařská, právnická, přírodovědecká a filozofická), Vysoká škola veterinární v Brně a Vysoká škola zemědělská v Brně. Noví profesori však málokdy měli tak silné vazby na Brno, aby si v jeho okolí hned chtěli postavit vilu.⁴⁰ Řada profesorů navíc počítala s tím, že se jim časem podaří vrátit na nějaké uvolněné místo zpět do Prahy a nemělo proto smysl si v okolí Brna pořizovat vilu.⁴¹ Pokud se o prázdninách chtěli nezávazně setkat s pražskými profesory a utužit s nimi vazby, rozhodně je nemohli hledat u Brna. Jistou roli hrál také fakt, že otevření vysokých škol v Brně přilákalo řadu mladších vědců, kteří tak

³⁷ K. HYNKOVÁ, Letovisko Dobřichovice (jako pozn. 1), s. 70, 73.

³⁸ V. VONDRÁČEK, Lékař vzpomíná (jako pozn. 7), s. 146–151.

³⁹ Lukáš FASORA, Dělník a měšťan. Vývoj jejich vzájemných vztahů na příkladu šesti moravských měst 1870–1914, Brno 2010, s. 178–185.

⁴⁰ Slavné vily Jihomoravského kraje, red. Jan Sedlák, Brno 2007.

⁴¹ K aspiracím vrátit se za čas na pražskou univerzitu srov. např. P. BRAVENÝ – Z. FRANC, Edward Babák (jako pozn. 33); A AV ČR, fond František Karel Studnička, k. 1; J. BĚLEHRÁDEK, Léta pražská (jako pozn. 23). Koncem 20. let a během 30. let pak skutečně docházelo k příchodům vědeckých posil z Brna do Prahy na uvolněná profesorská místa, srov. např. Universita Karlova v Praze. Zpráva o studijním roku 1929/1930–1933/1934; A UK, fond Lékařská fakulta Univerzity Karlovy v Praze (1882–1953), k. 274, i. č. 1621.

sice značně urychlili svoji kariéru, zároveň ale ještě nemohli mít našetřeno na stavbu letní vily. Brněnská letoviška proto navštěvovali jen v omezené míře a raději jezdili do míst svého původu, vyhledávali místa s vědeckou komunitou anebo patřili k těm, kteří svůj letní pobyt každoročně střídali. Rozhodně se však nevyhýbali moravským lokalitám.

Pobyt v místě původu. Nebylo nikterak neobvyklé, že obyvatelé měst v létě zatoužili po návratu do své rodné obce nebo alespoň do oblasti svého mládí a dospívání.⁴² Stejně uvažovali i někteří profesori, kteří na rozdíl od jiných zaměstnanců mohli v místech svého letního pobytu strávit podstatně delší dobu. V takovém případě hrály dopravní dostupnost místa a povaha krajiny podstatně menší roli. Mnohdy zde ještě žili jejich příbuzní nebo zde sami profesori vlastnili nějaké nemovitosti po předcích. V místě svého původu navíc často znali ještě spoustu lidí a mohli nejen zavzpomínat, ale také se angažovat v místních záležitostech. Nepochybně jim v tom pomáhala i pozice univerzitního profesora, které dosáhli a mohli tak vystupovat jako slavný nebo významný rodák, který nezapomněl na svůj rodný kraj.⁴³ Důležitou roli hrál i větší rozsah volného času, kterým na rozdíl od jiných „navrátilců“ disponovali. Sepětí s krajem pro ně mnohdy bylo velmi důležité, což se silně projevovalo zejména u některých historiků, kteří si nejednou kladli za cíl zmapovat dějiny rodného regionu. K práci pak využívali i čas letních prázdnin, kdy se v regionu pohybovali. Mezi takové patřili například historici Josef Vítězslav Šimák (1870–1941) nebo Josef Pekař (1870–1937), které spojovala právě silná citová vazba k Českému ráji.⁴⁴ Návrat do rodného kraje se někdy přenášel spíše na oblast než na konkrétní rodné místo. Takovým příkladem byly například Sedmihorky, kam vědci s oblibou směřovali, i když nepocházeli přímo odtud, ale z nedalekých obcí. Sedmihorky v blízkosti Turnova s oblibou navštěvoval např. Josef Pekař a zajížděl tam i brněnský profesor patologické fyziologie a turnovský

⁴² K lidem, kteří se rádi v létě vraceli do míst svého mládí, patřil např. Josef Lada, který ve svých pamětech napsal: „*Na jaře 1924 jsem si řekl, nač máme jezdit na letní byt po všech čertech, když mohu v létě bydlet ve svých rodných Hrusicích, kde znám každý kámen, všechny lidi, kde mám příbuzné a spolužáky.*“ (Josef LADA, *Kronika mého života*, Praha 1986, s. 340). Velmi kladný vztah k místu svého původu měl například Čeněk Zíbrt, který pravidelně jezdil do rodného Kostelce nad Vltavou (Dagmar BLÜMLOVÁ – Josef BLÜML, *Život Čenka Zíbrta*, in: Čeněk Zíbrt a kulturní historie, red. Dagmar Blümllová, České Budějovice 2003, s. 9–40). Jan Čarek, básník a železniční úředník, například jezdil v létě do rodné Heřmaně u Písku, kde rybařil (Naši umělci. Salon 11, 1932, č. 10, s. 28; Josef TOMES a kolektiv, *Český biografický slovník XX. století, díl I. (A–J)*, Praha – Litomyšl 1999, s. 185).

⁴³ Hana KÁBOVÁ – Petra TOMSOVÁ, Zdeněk Nejedlý. Známy – Neznámý? Svědectví fotografií, Praha 2018, s. 36; J. HOFFMANNOVÁ, Václav Novotný (jako pozn. 19), s. 295–301.

⁴⁴ Hana KÁBOVÁ, Josef Vítězslav Šimák. Jeho život a dílo se zvláštním zřetelem k historické vlastivědě, České Budějovice – Pelhřimov 2013, s. 259.

rodák Vilém Laufberger (1890–1986),⁴⁵ který se v letním období angažoval například v Severočeské šachové župě v Turnově.⁴⁶

Pozice angažujícího se profesora však nemusela být všem vlastní, někteří vědci pojímali návrat domů jako únik z města a hledání zaslouženého odpočinku. Zároveň však k sobě mohli zvat i kolegy z vědeckého prostředí a cíleně nebo nahodile budovat v místě svého původu letní vědeckou komunitu. Ta částečně vznikala i ve zmiňovaných Sedmihorkách, kam jezdili vedle připomenutých J. Pekaře a V. Laufbergera také např. literární historik Arne Novák (1880–1939) nebo slavista Miloš Weingart (1890–1939).⁴⁷ Vzhledem k tomu, že Sedmihorky se profilyvaly spíše jako vodoléčebné lázně, lze mluvit v souvislosti s nimi o letních pobytech, nikoliv však o letních bytech.

Vábení rodiště přitom nemuselo být pravidelné a je potřeba dodat, že právě poměrně dlouhá dovolená a možnost částečně pracovat i mimo pracoviště vědcům umožňovala během léta zkombinovat více letních pobytů. Svůj čas tak mohli dělit například mezi delší návštěvy rodného kraje a mezi pobyty v prestižnějších lokalitách. Například Josef Dráčovský (1876–1961), profesor finančního práva a státního účetnictví na Právnické fakultě UK navštěvoval atraktivní letovisko Dobříchovice nedaleko Prahy. V některých letech ale trávil čas i ve Zbirohu, známém letním sídle v lesnaté krajině mezi Plzní a Berounem.⁴⁸ Zbiroh se již začátkem 20. století řadil ke klimaticky přítažlivým lokalitám. Hlavní profesurovou motivací však byl zřejmě fakt, že pocházel ze Švabína u Zbirohu, který býval také inzerován jako vhodné místo k letním pobytům.⁴⁹ Stejně tak se i profesor neuropatologie Ladislav Haškovec (1866–1946) zdržoval v období mezi červencem a zářím v Bechyni, odkud pocházel.⁵⁰ I Bechyně přitom patřila k menším lázním orientovaných na léčbu pohybového ústrojí. K navrátilcům do místa rodiště patřil například také Karel Engliš (1880–1961), několikanásobný ministr financí, profesor národohospodářství a krátce i rektor na Masarykově univerzitě v Brně, který pobýval od července do srpna v rodné Hrabyni na Opavsku.⁵¹

⁴⁵ A AV ČR, fond František Karel Studnička, k. 5, i. č. 308, korespondence s Vilémem Laufbergerem.

⁴⁶ Šachy. VIII. Sjezd severočeské šachové župy v Turnově. Národní listy, 20. 7. 1929, s. 2 (= roč. 69, č. 197).

⁴⁷ Jaroslav PAPUŠEK, † Profesor Dr. Josef Pekař, vynikající čs. historik, Pestrý týden 12, 1937, č. 5, s. 2.

⁴⁸ Společenský adresář československý (jako pozn. 6), s. 138.

⁴⁹ Almanach léčebných míst (jako pozn. 35), s. 144–145.

⁵⁰ Společenský adresář československý (jako pozn. 6), s. 82; J. ŠEBEK, Sedmdesátka prof. dr. Ladislava Haškovce, Časopis lékařů českých 75, 1936, č. 20, s. 626–630.

⁵¹ Společenský adresář československý (jako pozn. 6), s. 55.

Obr. č. 1. Rekreační sídlo profesora Arnolda Jiráska ve Všejanech (konec 30. let 20. století).
– A AV ČR, fond Arnold Jirásek, k. 77, i. č. 3819.

Často se zdůrazňovala touha uniknout z města a návrat do rodného kraje se zdál jako ideální volba. Řada osobností však pocházela přímo z Prahy, a proto při snaze opustit město musela hledat jiné než rodné místo. Někdy profesori zajížděli do rodiště rodičů nebo tam, kde už jejich rodiče trávili své letní pobyty, nabízela se i místa, kde žili jejich příbuzní. Například chirurg a profesor Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze Arnold Jirásek (1887–1960) často jezdil do Ledče nad Sázavou do vily Brožovka, kterou vlastnila jeho matka. Věnoval se zde zejména výletům do přírody a oceňoval hlavně klid.⁵² V rozhovoru pro Pestrý týden dokonce uvedl, že miluje pobyt na venkově, „*opravdu však vzdáleném všech rušivých civilizačních jevů*“.⁵³ V druhé polovině 30. let pak uvažoval o koupi domu v blízkosti Náchoda od svých příbuzných z otcovy strany, aby se mohl vrátet do míst otcova dětství, nakonec ale z koupě sešlo⁵⁴ a následně si postavil domek v lese u Všejan nedaleko Nymburka, tedy v místech, kte-

⁵² A AV ČR, fond Arnold Jirásek, k. 2, deníky, kniha deník 11. 5. 1931 – 16. 7. 1933.

⁵³ ČE: U prof. MUDra. Arnolda Jiráska, přednosta chirurg. kliniky v Praze. Pestrý týden 3/3, 1928, s. 6.

⁵⁴ A AV ČR, fond Arnold Jirásek, k. 4, i. č. 15, korespondence s Metodějem Jiráskem.

ré splňovalo jeho základní požadavky, klid (nebyla tam žádná větší letní společnost) a relativní dostupnost z Prahy.⁵⁵

Pobyt ve vědecké komunitě. Charakteristickým rysem letních pobytů bylo také utváření určitých komunit. Ty vznikaly někdy náhodně, když se v letoviskách setkávali navzájem neznámí lidé, často se ale v daných oblastech formovaly komunity kolem majitelů místních vil. „Letní společnost“ často složená z lidí, kteří místo navštěvovali opakovaně, pak měla více či méně intenzivní společenský život od běžného setkávání a návštěv přes hospodské posezení až po organizování okrašlovacích spolků a různých kulturních aktivit v místě letního pobytu.⁵⁶ Nepochybnou předností letních pobytů bývalo neformální setkávání, při kterém bylo možné leccos dojednat, získat informace nebo utužit přátelství. Takové setkávání často využívali různí podnikatelé, umělci nebo politici a nezanedbatelný význam mělo i pro vědce, pro které výměna názorů často představovala klíčový přínos pro jejich vědeckou práci. Mnohým vědcům navíc diskuse s kolegy v prostředí letního pobytu umožňovala pokračovat alespoň v teoretické práci. Není proto překvapením, že se čas od času setkávaly skupinky vědců na letních bytech, které odpočinek a pobyt na čerstvém vzduchu kombinovaly s vědeckými diskusemi, konzultacemi a s plánováním další činnosti. Takové vědecké komunity mohly vznikat v podstatě kdekoli. Již v předešlých odstavcích bylo naznačeno, že se objevovaly jak v oblíbených příměstských letoviskách, tak i ve vzdálenějších místech. Rozhodující roli často hrál fakt, že někdo z vědců tam vlastnil nemovitost nebo měl k místu citový vztah a k pobytu vybízel i své kolegy.

Významnou roli sehrávaly například Senohraby, kde se vytvářely menší vědecké komunity kolem tamních majitelů vil. Takovým případem byla například návštěva vědců v Senohrabech zdokumentovaná ve fondu Bohumila Němce. Fotografie z roku 1912 dokládala návštěvu řady kolegů z II. třídy ČAVU ve vile chemika Emila Votočka. Do Senohrab tehdy zavítal experimentální fyzik Bohumil Kučera (1874–1921), mineralog František Slavík (1876–1957), rostlinný fyziolog Bohumil Němec, teoretický fyzik František Závíška (1879–1945), srovnávací anatom fosilních a recentních obratlovců František Bayer (1854–1936), mineralog Karel Vrba (1845–1922) a chemik Karel Kruis (1851–1917).⁵⁷ Profilující osobností se stal chemik Emil Votoček, který si v Senohrabech vybudoval vilu a zval sem své přátele.

Ojediněle se stávalo, že si vědec vytvořil podmínky pro bádání přímo v místě letního sídla. K tomu přistoupil například Bohumil Němec, který si koupil hospodářství v Oslanech na Slovensku u řeky Nitra (dnes Trenčianský kraj), kam jezdil na léto

⁵⁵ A AV ČR, fond Arnold Jirásek, k. 77, i. č. 3819.

⁵⁶ K různým letním společnostem srov. J. ŠOUKAL, Slasti a strasti letních bytů (jako pozn. 1); J. POSLEDNÍKOVÁ, Pačouři, trampové a netrampové (jako pozn. 1); K HYNKOVÁ, Letovisko Dobříchovice (jako pozn. 1); V. DRUDÍKOVÁ, Klánovické letní vily (jako pozn. 1).

⁵⁷ A AV ČR, fond Bohumil Němec, k. 57, i. č. 2193/4, fotografie II. třída u prof. Votočka v Senohrabech.

Obr. č. 2. II. třída ČAVU u profesora Votočka v Senohrabech (1912). Nahoře zleva: B. Kučera, F. Slavík, B. Němec, F. Bayer, F. Závíška, dole zleva: K. Vrba, K. Kruis. – A AV ČR, fond Bohumil Němec, k. 57, i. č. 2193/4.

a později si tam postavil i vilu.⁵⁸ Ve svých pamětech zaznamenával, jakým způsobem se prolínal v jeho sídle odpočinek s vědeckou prací.: „*Oslany nám skýtaly velkolepý pobyt v létě, ale jezdili jsme tam autem i v zimě.... Tam jsem v lese konal pokusy o regeneraci a transplantaci u dřevěných hub, konal pozorování na rostlinách, objevil dichotomii u jedle a odtud pocházela i kukuřice, v jejichž zrnech jsme objevili zlato. To bylo podnětem k pracím dr. J. Babičky a ing. Ant. Oborského o zlatu v rostlinách, které vzbudily značnou pozornost.*“⁵⁹ Letní sídlo Bohumila Němce však neslo natolik specifické rysy, že se nemohlo stát místem s trvalou vědeckou komunitou. Vědečtí kolegové přijížděli pouze po dohodě, náhodná setkání byla vzhledem k vzdálenosti prakticky

⁵⁸ B. NĚMEC, Vzpomínky (jako pozn. 8), s. 116–125.

⁵⁹ Tamtéž, s. 124.

vyloučená.⁶⁰ Naopak v Senohrabech a dalších dostupných a populárních letoviskách zejména v okolí větších měst se mohla vědecká komunita občas vytvářet i náhodně. To platilo i pro Sedmihorky, které jako léčebné lázně lákaly vědce i bez předchozí dohody a mohla se tam tak utvářet společnost vědců z různých oborů.

Majitel vily však nebyl pro utvoření vědecké letní společnosti nutnou podmínkou. Například v Kunčicích pod Ondřejníkem došlo k tomu, že se několik univerzitních profesorů společně domluvilo a sešlo se i s rodinami ve stejné obci na letním bytě, aniž by tam kdokoli z nich vlastnil vilu nebo domek. Byli to profesor speciální patologie a terapie nemocí vnitřních Ladislav Syllaba (1868–1930), fyziolog Edward Babák (1873–1926), farmakolog Kamil Lhoták (1876–1926) a historik Josef Šusta (1874–1945), kteří zde v roce 1924 společně podnikali procházky, debatovali a zároveň literárně pracovali.⁶¹ Podobným způsobem se utvářely drobné vědecké komunity i v dalších letních sídlech, ať už to byly příměstské lokality (např. Černošice, Všenory, Dobříchovice, Řevnice, Senohraby apod.) nebo vzdálenější místa, často i města (např. Bechyně, Jindřichův Hradec apod.).⁶²

Podílem vědců mezi letními hosty proslul zejména východočeský Potštejn. Do Potštejna, městečka v podhůří Orlických hor, se sjížděla celá řada vesměs společenskovo-vědních profesorů z tehdejší Karlo-Ferdinandovy univerzity již od konce 19. století a na rozdíl od jiných lokalit se zde utvořila skutečně rozsáhlá a řadu let trvající letní společnost vědců.⁶³ Vědci si sice chválili příhodné klimatické podmínky Potštejna, ale hlavní lákadlo pro řadu z nich představovala zřejmě zdejší vědecká komunita. Specifická letní společnost vědců vznikla nejprve kolem profesora románských jazyků Jana Urbana Jarníka (1848–1923), který odtud sám pocházel. Postupem času se ale věhlas Potštejna rozšiřoval i mezi další vědce. Vlastní vilu si zde zakoupil historik Josef Kalousek (1838–1915), původem z nedalekého Vamberka, dům si zde postavil filolog Jan Kvičala (1834–1908). V následujících letech před první světovou válkou Potštejn lákal k letním pobytům velké množství dalších vědců, např. archeologa Lubora Niederleho

⁶⁰ Za zmínku však stojí, že vztah Němcovy rodiny ke Slovensku se díky jeho letnímu sídlu natolik posílil, že jeho syn Pavel Němec se zapojil za války do Slovenského národního povstání a později se stal profesorem biochemie a mikrobiologie na slovenské technice v Bratislavě (B. NĚ-MEC, *Vzpomínky* (jako pozn. 8), s. 124–125).

⁶¹ A UK, fond Ladislav Syllaba, novinový výstřižek: J. K.: Prázdniny v Kunčicích pod Ondřejníkem, *Moravsko-slezský deník*, 25. 6. 1927, bez strany (neuspořádáno).

⁶² *Listy úcty a přátelství. Vzájemná korespondence Jaroslava Golla a Josefa Pekaře*, vyd. Josef Klik, Praha 1941, s. 585–618.

⁶³ Helena KOKEŠOVÁ, *Návštěvy univerzitních profesorů v Potštejně*, in: *Cestování Čechů a Poláků v 19. a 20. století. Sborník z mezinárodní vědecké konference* (Praha 6.–7. 9. 2007), red. Petr Kaleta – Lukáš Novosad, Praha 2008, s. 156–166; TÁŽ, *Klimatické lázně v Potštejně a sportovní využití letních hostů*, in: Dagmar BLŮMLOVÁ – Petr KUBÁT a kol., *Čas zdravého ducha v zdravém těle. Kapitoly z kulturních dějin na přelomu 19. a 20. století*, České Budějovice 2009, s. 354–368.

(1865–1944), klasického filologa Josefa Krále (1853–1917), profesora matematiky Františka Tilšera (1825–1913) nebo profesora chirurgie Karla Maydla,⁶⁴ který bývá jinak spojován spíše s Dobřichovicemi, kde si postavil vilu.

Hosté Potštejna dlouhodobě oceňovali zejména dobrou dostupnost po železnici a již zmíněné léčebné klimatické poměry. Důležitou roli sehrával místní okrašlovací spolek, který dbal na úpravu cest a na zajištění sportovního i kulturního vyžití v obci, a především sdružoval významné muže české vědy.⁶⁵ Profesori zde chodili na procházky, angažovali se v místním okrašlovacím spolku a mohli hrát třeba kuželky. Klíčové však bylo setkávání s kolegy a možnost neformálních rozhovorů, které utužovaly vztahy. Na přetřes pak mohly přijít i univerzitní nebo fakultní záležitosti, např. otázky chystaných habilitací apod. Letovisko se tak stávalo jakousi neformální platformou pro jednání o budoucnosti české vědy. Potštejn nebyl ve střední Evropě úplně osamoceny, již od 70. let 19. století se podobný fenomén rozvíjel i mezi rakouskými vědci, kteří ve velkých počtech mířili do severozápadního Štýrska, kde se soustředili ve třech tamních letoviskách – Bad Aussee, Altaussee a Grundlsee.⁶⁶

Hosté opakovaně oceňovali rozsáhlé okolní lesy, možnost procházek po okolí, koupání, říční lázně, zdravý vzduch a sportovní vyžití (hraní kuželek, tenisové kurty).⁶⁷ Poloha Potštejna pravděpodobně uspokojovala i tím, že umožňovala nenáročné procházky jen s mírným stoupáním a pro sportovněji založené hosty zde zároveň byla možnost výletů s velkým výškovým převýšením. K výletům lákaly také zajímavé památky v okolí. Přidanou hodnotu představovala právě vědecká komunita. Řada profesorů proto neváhala do Potštejna přijet i přesto, že trasa z Prahy byla dlouhá přes 160 kilometrů a jízda trvala více než tři hodiny. Význam letní vědecké společnosti v Potštejně tak přetrvával i za první republiky.⁶⁸

Střídání pobytů. Skupina těch profesorů, kteří svůj letní pobyt často obměňovali, je pravděpodobně nejpočetnější a nejhůře zachytitelná. Faktorů pro časté změny bylo hned několik. Předně v tom hrál roli fakt, že rodina neměla žádnou vlastní vilu a musela tak svůj letní pobyt každoročně řešit. Do rozhodování pak vstupovala motivace potkat se se známými kolegy, případně se pohybovat v nějaké společnosti spojené s prestižními příměstskými lokalitami, nebo naopak snaha se tomu vyhnout. Vědci také vyžadovali, aby se alespoň část letního pobytu mohli věnovat své vědecké práci, takže někdy vítali spíše menší společenský ruch. Nezanedbatelný vliv při rozhodování také měla manželka, které se mnohdy podařilo prosadit tu nebo

⁶⁴ H. KOKEŠOVÁ, Návštěvy univerzitních profesorů (jako pozn. 63), s. 156–166.

⁶⁵ Tamtéž.

⁶⁶ Johanna PALME, Sommerfrische des Geistes. Wissenschaftler im Ausseerland, Bad Aussee 1999, s. 7–22.

⁶⁷ H. KOKEŠOVÁ, Klimatické lázně v Potštejně (jako pozn. 63), s. 354–368.

⁶⁸ Srov. např. AAV ČR, fond František Lexa, k. 1, i. č. 20.

Obr. č. 3. Společnost v Potštejně (autor Hugo Boettinger, 20. léta 20. století).
Zachyceni jsou G. Friedrich, L. Syllaba, J. Šusta, V. Novotný, J. Stretti-Zamponi.
– Umělecké sbírky A AV ČR, i. č. 3281.

onu variantu společné letní dovolené, případně se dlouhý pobyt mimo město rozdělil na dvě části, pobyt v místě s vědeckou komunitou a pobyt jinde. Tradiční požadavky na pěknou osvěžující přírodu, možnost koupání a dobré spojení zůstávaly, nezanebatelnou roli hrála i spokojenost s ubytováním.⁶⁹ Manželky často požadovaly, aby si alespoň část letního pobytu skutečně odpočinuly od péče o domácnost. Řada vědců holdovala procházkám nebo přímo dlouhým výletům po okolí, a proto často plánovali letní pobyt právě s ohledem na zajímavé turistické tratě v okolí.⁷⁰ Někteří badatelé o živé přírodě se pak přímo snažili vyhledávat lokality, kde mohli podnikat dlouhé a zajímavé výlety, aby se jim pročistila hlava a zároveň v přírodě nacházeli inspiraci pro svou vědeckou činnost. Sledování živé přírody jim mohlo být v mnohém prospěšné. K tomu sloužily pobyty zejména v horských oblastech, nebo v krkonošském podhůří.⁷¹

K vědcům, kteří často měnili své letní pobyty, patřili například již zmiňovaný profesor speciální patologie a terapie nemocí vnitřních na Lékařské fakultě UK Ladislav Syllaba, profesor právních věd na Právnické fakultě Masarykovy univerzity v Brně František Weyr nebo profesor obecné a technické fyziky na České vysoké škole technické v Brně Vladimír Novák. Z jejich deníků nebo pamětí jasně vyplývá, že při výběru letní lokality se rozhodovali mezi pobytem v místě s vědeckou komunitou a mezi lokalitou, kterou preferovala celá rodina. Profesori Syllaba i Weyr několikrát za život pobývali v Potštejně, nestal se ale jejich pravidelným cílem. Několikrát se však v méně oblíbených lokalitách podíleli na vytváření menších vědeckých komunit, které však neměly delšího trvání.⁷² Vladimír Novák, původem z Prahy, se svou rodinou vyhledával různá místa, do Potštejna však nejezdil, což lze možná vysvětlit tím, že neměl vazby na tradiční potštejnské hosty. Ke stáří však nejčastěji vyhledával Doubravník u Tišnova, který lze radit do brněnského okolí.⁷³ František Weyr jako profesor v Brně častěji vyhledával moravské lokality, s výjimkou Vranova v blízkosti Adamova se však nejednalo o příměstské lokality u Brna. Výlety pro něj rozhodně nebyly prioritou a od letního pobytu si sliboval spíše oddech a odpočinek. I proto občas zvolil pro svůj letní

⁶⁹ M. O zakládání „letních sídel“, in: Zdravý vzduch a lázně. Saisonní list věnovaný zájmům letních sídel a lázní a řízený členy „Sdružení českých lázeňských lékařů“ 1, 1903, č. 1, s. 18–20; Vlasta KOSEOVÁ, Naše požadavky na letní byt, *Práce v domácnosti* 1, 1932, č. 6, 1932, s. 5–6.

⁷⁰ A UK, fond Syllaba, Ladislav, deník, zápisy z 6. 7. – 3. 8. 1920 (neuspořádáno); H. KÁBOVÁ – P. TOMSOVÁ, Zdeněk Nejedlý (jako pozn. 43), s. 38.

⁷¹ Ladislav SYLLABA, Osmdesáté narozeniny prof. K. Chodounského, *Národní listy* 63, 1923, č. 135, s. 1; A AV ČR, fond František Karel Studnička, k. 2, korespondence, M. V. Babáková; Jan VANÝSEK, Prožil jsem zvláštní století. Vzpomínky očního lékaře prof. MUDr. Jana Vanýska, Brno/Boskovice 2007, s. 48–52.

⁷² F. WEYR, Paměti 2 (jako pozn. 9), s. 375–453.

⁷³ V. NOVÁK, Vzpomínky (jako pozn. 10), s. 479–483.

pobyt i místo, kde se vyskytovaly lázně, např. Bechyně.⁷⁴ Naopak profesori Ladislav Syllaba společně s fyziologem Edwardem Babákem, nebo farmakologem Karlem Chodounským (1843–1931) patřili k těm, kteří preferovali dlouhé výlety přírodou. Zejména Karel Chodounský, zakladatel Farmakologického ústavu na Masarykově univerzitě v Brně, byl svojí propagací horské turistiky proslulý.⁷⁵ Někteří vědci ostatně bývali členy Klubu českých (československých) turistů.⁷⁶ U Ladislava Syllaby je při výběru letního pobytu jasně vidět střídání nebo propojování tří základních motivací: společenská prestiž a dostupnost (Všenory), vědecká komunita (Potštejn) a také možnost zajímavých výletů (Kunčice pod Ondřejníkem nebo Zvičina u Třebihoště v krkonošském podhůří).⁷⁷

Jistou roli hrála i práce, Vladimír Novák například vzpomínal, jak trávil celý srpnový týden u profesora experimentální fyziky Čenka Strouhala (1850–1922) v Seči, kde probírali společně vydání vědecké práce *Optika*.⁷⁸ Vědecky pracovali rovněž lékaři. Anatom Karel Weigner (1874–1937) na svých letních pobytech v Potštejně pravidelně dopoledne pracoval a odpoledne se věnoval rodině.⁷⁹ Pro profesora Ladislava Syllabu představovaly letní pobyty ideální místo a dobu, kdy mohl psát své vědecké práce. Letní společnosti se nestránil, přesto mnoho času věnoval psaní a oceňoval, že mohl střídát víceméně libovolně práci a duševní odpočinek.⁸⁰

Závěr

Budování letovisek v okolí měst namnoze souviselo s průmyslovým rozvojem českých zemí a s rostoucí touhou městského obyvatelstva opustit přeplněnou městskou aglomeraci, a hledat klid a odpočinek na venkově. Rozvíjející se železnice pak vytyčila hlavní směry, kterými se budování letovisek vydalo. Oblíbené lokality se vyznačovaly snadnou dostupností z města a romantickou krajinou. Středostavovská společnost brzy našla v životě na letním bytě zalíbení a trávení léta na venkově se rázem stalo společenskou nutností. Univerzitní profesori tradičně patřili k významným hostům letovisek, v mnoha z nich hráli důležitou roli tamní letní společnosti buď jako majitelé vil

⁷⁴ F. WEYR, Paměti 2 (jako pozn. 9), s. 375–453.

⁷⁵ Josef DĚDEČEK, Prof. K. Chodounský. Národní listy 71, 1931, č. 132, s. 1–2.

⁷⁶ K těm se řadil například botanik Josef Podpěra (1878–1954) působící na Masarykově univerzitě v Brně. A AV ČR, fond Josef Podpěra, k. 1, i. č. 33.

⁷⁷ A UK, fond Ladislav Syllaba, deník, zápisy 1918–1927.

⁷⁸ V. NOVÁK, Vzpomínky (jako pozn. 10), s. 479.

⁷⁹ Jitka MASOPUSTOVÁ, Karel Weigner a jeho tělovýchovné snahy v meziválečném Československu, disertační práce, Pedagogická fakulta Univerzity Palackého, Olomouc 2016, s. 26.

⁸⁰ A UK, fond Ladislav Syllaba, deník, zápisy 1918–1927.

nebo jako vážení hosté. Oproti jiným hostům přitom disponovali nepoměrně delší dovolenou nebo možností pracovat i v prostředí svého letního bytu. To mělo samo o sobě velký vliv na to, jakým způsobem trávili léto a jak si vybírali místo svého letního pobytu. Výběh závisel ve velké míře na individuálních postojích profesora, případně na jeho zázemí. Přesto se podařilo identifikovat některé základní motivace, které o výběru letního pobytu rozhodovaly. Možnost souvisle trávit delší dobu mimo město umožňovala profesorům vybrat si ze široké škály letovisek od těch příměstských až po vzdálenější městečka, města, někdy i přímo lázeňské lokality a proto nelze jednoznačně určit jednu nejoblíbenější oblast letních pobytů.

Do rozhodování o tom, kam jet na léto, výrazně zasahovalo sepětí s vědeckou komunitou a vztah k práci. Poměr k vědecké komunitě byl však značně ambivalentní. Na jednu stranu profesoři volili místa obecně vyhledávaná kolegy nebo si rovnou domlouvali společnou dovolenou, na druhou stranu se u některých z nich objevoval i opačný přístup a preferovali naopak co nejmenší společenské dění. V obou případech však hrál velkou úlohu vztah k rodnému kraji. Jestliže některé osobnosti využívaly kraj svého mládí jako místo, kde bylo možné vytvořit určitou platformu pro neformální setkávání, jiní profesoři naopak směřovali do míst svého mládí právě proto, že tam nikdo jiný nebude. Skutečnost, že se profesoři během své dlouhé dovolené mohli rozjet prakticky kamkoli, vytvářela zcela nové situace a mohla nečekaně napomáhat k rozvoji nových rekreačních oblastí, které návštěvu profesora mohly využívat jako určitou reklamu. Povaha krajiny, její přístupnost a blízkost k velkému městu tak ztrácely ve výběru letních pobytů původní význam. Přestože při každém rozhodování hrálo roli více faktorů, často čistě soukromých, jako celek univerzitní profesoři pomáhali rozvoji letovisek jak u Prahy, tak i ve vzdálenějších lokalitách.

Jiří Šoukal

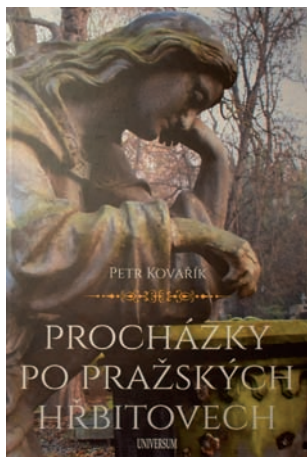
University professors in summer residences in the first half of the 20th century

In the first half of the 20th century university professors formed a specific, very prestigious group of people that enjoyed lots of free time. The article focused on a question what locations this group picked for their summer stays and why. Availability of locations has always played an important role, therefore, a number of holiday resorts was established close to railway lines, in places where the surrounding landscape and local amenities suited those who came there for summer holidays. However, as regards professors, there were also some other factors which influenced their decisions. It was specifically their relationship to work and the community of scholars. On one hand professors tended to gather during the summer and form specific communities in which they combined research work, scholarly politics, leisure time and family life. However, this was not an absolute rule. Some professors, on the other hand, wanted to avoid the rush of social life. Another significant factor was the possibility to return to their homeland which some professors took advantage of. However, most

professors probably changed the destinations of their summer stays every year and when making decisions they tried to combine social life, research work, time-out and time spent with their families. That is why the article offers namely an overview of a broad range of summer destinations and motivations that university professors took advantage of with regards to their social status during the first half of the 20th century.

RECENZE A ZPRÁVY

Petr KOVAŘÍK, Procházky po pražských hřbitovech, Praha, Universum 2017, 295 s. ISBN 978-80-242-5830-0.

Monografie Petra Kovaříka *Procházky po pražských hřbitovech* je završením autorova dlouhodobého badatelského zájmu o specifickou oblast městské krajiny. Na rozdíl od předchozích publikací se vztahuje na celé území hlavního města. Text je rozčleněn na deset nestejně obsáhlých základních kapitol dle jednotlivých pražských obvodů (ty jsou dále v abecedním pořadí řešeny po městských čtvrtích). V úvodu jsou zmíněny obecné informace k pohřbívání (zejména dekrety Josefa II. a problematika kremace), vývoji hřbitovů (od hrobky po kolumbárium) a časovému vymezení tématu (posledních tisíc let). Jedna kapitola se věnuje specifickým židovským hřbitovům. Závěr knihy patří konstatování, že hřbitovy jsou specifickými „galeriemi pod širým nebem a nejkrásnějšími pražskými parky.“

Z bohatého souboru téměř dvou stovek známých zaniklých i funkčních pražských hřbitovů autor pokládá za nejvýznamnější stále provozované Olšanské hřbitovy (pomineme-li Starý židovský hřbitov a vyšehradský Slavín, které jsou národními kulturními památkami). Komplex Olšanských hřbitovů vznikl ve vazbě na morový hřbitov pro Staré Město pražské (1680) při někdejší vsi Olšany. Později tu byl postaven kostel sv. Rocha a sv. Rozálie. S výměrou 50 ha a dvěma miliony pohřbených, postupně uložených v deseti zádušních (konfesioních) a dvou obecních hřbitovech, jsou největším pražským pohřbištěm. Prvenství získaly i výstavbou krematoria v roce 1921 a umístěním pravoslavného kostela u tzv. Ruského hřbitova. Pokud se jedná o rozlohu, ještě větším měl být Chodovský hřbitov, ale z jeho výstavby sešlo ve 30. letech 20. století pro vysokou hladinu podzemní vody.

Významem druhý je patrně Malostranský hřbitov na Smíchově (též nazýván Hřbitov českého obrození či Památník národních buditelů), jenž vznikl ve vazbě na morovou epidemii také v roce 1680. Kromě vysoké umělecko-historické hodnoty řady náhrobků jej proslavili na poli literárního Jakob Arbes, Antonín Novotný, Zdeněk Wirth a Jan Emler. Možná i to byl důvod, proč byl uzavřený areál v roce 2016 znovu otevřen veřejnosti. O jeho znovuoživení se zasadilo Sdružení pro záchranu Malostranského hřbitova. Finančně byl záměr podpořen strukturálními fondy EU.

Ústřední hřbitov v Ďáblicích je s výměrou téměř 30 ha druhý největší pražský hřbitov. Oproti jiným zaujme unikátní kubistickou architekturou vstupní partie navrženou Vlastislavem Hofmanem a kontrastně k tomu eliptickým vedení cest. Ty návštěvníka dovedou nejen k dětskému hřbitovu, ale i k severní zdi s pochovanými oběťmi protikomunistického odboje. V areálu, který byl v roce 1984 prohlášen kulturní památkou, vznikl v roce 2015 přírodní hřbitov Les vzpomínek.

Založení bývalého německého evangelického hřbitova ve Strašnicích je klade-no do roku 1785. Pro nedostatek místa byl v roce 1895 rozšířen. Pohřbívat se zde přestalo v roce 1950 a od té doby se vedly diskuse o zrušení hřbitova. K tomu naštěstí nedošlo. Prvním impulzem pro obnovu místa bylo v roce 2002 prohlášení 15 nejhodnotnějších hrobek za kulturní památky. V letech 2007–2015 proběhla rekonstrukce, na kterou navázalo nejen otevření areálu veřejnosti, ale především obnovení primární funkce hřbitova, byť jen pro ukládání uren a rozptyl popela. Vliv na obnovu provozu mělo dozajista i strašnické krematorium postavené v roce 1932.

Již byla učiněna zmínka o morových šachtových hromadných hrobech na Olšanech a na Smíchově. Další byly u sv. Petra na Poříčí, u sv. Lazara, v Nebušicích a v Holešovicích. Kromě moru se jako impuls k výstavbě hřbitovů ukázaly epidemie neštovic v roce 1872 a cholery v roce 1873. Ty měly za následek přeplnění hřbitova na Proseku a výstavbu nového hřbitova v Libni, byť k němu došlo až v roce 1882.

V pražském prostředí patří k raritám trestanecký hřbitov v Krči, který Egon Ervin Kisch označil za „*nejosamější hřbitov*“. V konfesijním směru je pozoruhodný evangelický toleranční hřbitov v Ruzyni, který se datuje před rok 1788. Velikostí je mu blízký vůbec nejmenší pražský hřbitov v Benicích o ploše pouhých 600 m² (nepočítáme-li krypty jako třeba v augustiniánském klášteře sv. Tomáše na Malé Straně, v kostele sv. Havla na Starém Městě nebo neznámější pražskou kryptu Svatovítskou).

Vojenské prostředí autor představuje na souboru hřbitovů u pražské Invalidovny – hřbitov invalidů z let 1731 a 1735, evangelický hřbitov z let 1777 a 1784 a vojenský hřbitov z roku 1786. Rozsáhlý komplex zanikl po povodni z roku 1890. Nezmysel však beze stopy. Nejhodnotnější náhrobky byly v letech 1905–1906 transferovány do Olšan. Další zaniklý vojenský hřbitov se nacházel ve Štěrboholech. Jeho význam byl zdůrazněn pomníkem zde padlého pruského polního maršálka Schwerina (1687–1757). Hřbitov zanikl po událostech roku 1945.

Jednotlivé hřbitovy jsou v knize popsány jasně a přehledně. Místy je připojen poznámkový aparát odkazující na prameny či rozvíjející téma. V úvodní charakteristice každého hřbitova nechybí přesná adresa, popř. kontakt na provozovatele. Bohatá fotodokumentace dává tušit, v jakém stavu a podobě se hřbitov nachází. Kromě fotografií nejzajímavějších hrobů (architektura, osobnosti apod.) je na závěr popisu jednotlivých hřbitovů připojen i seznam významných jedinců, kde jsou uvedena nejen biografická data, ale i označení hrobu (na konci publikace je kompletní jmenný rejstřík). Pro přehlednost a rychlou orientaci je ke třem desítkám největších hřbitovů připojen plánek. Ten zobrazuje nejen členění hřbitovů do jednotlivých oddělení, hlavní komu-

nikační osy a přístupy k veřejné dopravě, ale také významné orientační body jako jsou centrální kříže, márnice, kaple a kostely. K dokonalosti plánů schází snad jen měřítko a směrová růžice. Stejně tak by bylo vhodné knihu doplnit o celkovou mapu hlavního města se zobrazením poloh popisovaných lokalit, aby bylo možné lépe plánovat trasy za poznáním.

Stanislav Svoboda

Vzpomínka na docenta Milana Václava Drápela

Doc. RNDr. Milan Václava Drápela, CSc., již není mezi námi. Zemřel v pondělí 13. srpna 2018 ve věku osmdesáti let. Známý vědec a pedagog, kartograf a historický kartograf, odešel pro mnohé z nás příliš náhle. Po neuvěřitelné zprávě o jeho úmrtí tiše hledáme v mysli vzpomínky na poslední vzájemné setkání.

Milan Václav Drápela se narodil 21. dubna 1938 v Brně. Od roku 1960 působil v Geografickém ústavu Přírodovědecké fakulty Masarykovy univerzity v Brně (tehdy katedra geografie Přírodovědecké fakulty UJEP), jako externí pracovník i po odchodu do důchodu v roce 2012. Významně se zapsal do historie tamní mapové sbírky, kterou rozšířil o unikátní akvizice, často z vlastních zdrojů, a propagoval ji mezi odbornou i laickou veřejností. Docentský titul v oboru kartografie získal v roce 1995, kdy se habilitoval prací *Vývoj moravské kartografie*. Specializoval se na tematickou kartografii, kartografickou semiotiku a dějiny moravské kartografie. Zvláštní pozornost věnoval Komenského mapě Moravy a prokázal existenci jejího nejstaršího vydání, které na základě pečlivé analýzy pramenů posunul z roku 1627 na rok 1624. Byl externím spolupracovníkem Geografické sekce Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy a podílel se na činnosti Názvoslovné komise ČÚZK. Jeho znalosti a práce v oblasti geografického názvosloví, zejména exonym a standardizace geografických jmen, byly nesmírně cenné. Byl členem řady vědeckých společností a čestným členem České kartografické společnosti, které mu bylo uděleno zejména za účast na práci komise International Cartographic Association pro historii kartografie a za významný podíl na vybudování Moravského kartografického centra ve Velkých Opatovicích. (Moravské kartografické centrum je největší expozicí historie kartografie a zeměměřičtví – bylo otevřeno v roce 2007.) Získal též Zlatý odznak Československé společnosti zeměpisné. Bohatá publikační činnost Milana Václava Drápely je věnována především starým mapám Moravy; celkem vydal kolem šedesáti titulů odborné literatury.

Obraz Milana Václava Drápely netvoří jen odborné a pedagogické aktivity a výčet vydaných prací. Při vyslovení jeho jména se nám vybaví usměvavý kolega, nesmírně citlivý, seriózní a ve svém vystupování lidský, chápající a korektní. Obrovské množství znalostí bylo ukryté pod povrchem skromnosti a pokory. Na každoroč-

ních sympoziích k dějinám geodézie a kartografie v Národním technickém muzeu v Praze byl vždy vyhledáván, neboť neváhal přispět do diskuse o starých mapách, ale také pomoci nezištnou radou. Komunita historických geografů a historických kartografů vnímala Milana Václava Drápelu jako stálíci kartografického dění.

Mé poslední setkání k Milanem Václavem Drápelou se odehrálo před čtyřmi léty v Olomouci ve Vlastivědném muzeu při příležitosti výstavy *Kouzlo starých map*. Zůstane mi ve vzpomínce takový, jaký vždy byl, empatický, hovořící s nadšením o mapových exponátech a osudech jejich tvůrců.

Eva Semotanová

Výběrová bibliografie prací Milana Václava Drápelu

Milan Václav DRÁPELA, *Vybrané kapitoly z kartografie*, Praha 1983.

Milan Václav DRÁPELA, *Monumenta delineationum Moraviae auctore I. A. Comenio*, Brno 1984.

Milan Václav DRÁPELA, *Mapa Moravy v díle Jana Amose Komenského*, in: *Pocta Univerzity Karlovy J. A. Komenskému*, Praha 1991, s. 102, 104–113.

Milan Václav DRÁPELA, *Delineatio Moraviae auctore I. A. Comenio*, Brno – Přerov 1992.

Milan Václav DRÁPELA, *I. A. Comenio – Moraviae nova et post omnes priores accuratissima delineatio. Mapa Moravy od Jana Amose Komenského*, in: *J. A. Komenský a kultura jeho doby. Sborník statí k 400. výročí narození J. A. Komenského*, Brno 1992, s. 29–38.

Milan Václav DRÁPELA, *Mapová tvorba v díle J. A. Komenského*, *Studia Comeniana et historica* 22, 1992, č. 46–47, s. 143–159.

Milan Václav DRÁPELA, *Vývoj moravské kartografie*, habilitační netištěná práce, Brno, PřF MU 1994.

Milan Václav DRÁPELA – Ivo DUREC – Jan HOLLAN – Marie KAŠUBOVÁ – Pavel KOCMAN, *Mapy z fondů rajhradského archivu. Tabulae de collectionibus archivi Raygradensis*, sv. I. Dvacet reprodukcí map 1573–1938, Brno 1995.

Milan Václav DRÁPELA, *Jak J. A. K. mapoval Moravu*, in: *Studia Comeniana et historica* 28, 1998, č. 59–60, s. 226–228.

Jan MUNZAR – Milan Václav DRÁPELA, *Czechia = Bohemia + Moravia + Silesia*, in: *Moravian Geographical Reports* 7, 1999, s. 58–61.

Milan Václav DRÁPELA, *Komenského mapa Moravy z roku 1624 – nejstarší vydání*, *Historická geografie* 32, 2003, s. 21–30.

Helena KOVÁŘOVÁ – Milan Václav DRÁPELA – Eva SEMOTANOVÁ – Tomáš GRIM – František HÝBL, *Mapy Moravy ze 16.–18. století / The 16th to 18th century maps of Moravia / Die Landkarten Mährens aus der Zeit von 16. bis 18. Jahr-*

hundert, Přerov 2003, CD-ROM (autorka scénáře, spoluautorka textů Helena JAKEŠOVÁ).

Tomáš BERÁNEK – Pavel BOHÁČ – Milan V. DRÁPELA – Milan HARVALÍK – Vladimír LIŠČÁK – Robert ŠIMŮNEK – Rudolf ŠRÁMEK, Index českých exonym. Standardizované podoby, varianty, Praha 2006, 2. rozš. a akt. vydání 2011.

Milan Václav DRÁPELA – Marian RYBANSKÝ – Šárka SALVETOVÁ – Kateřina TAJOVSKÁ, Project of Map Symbology Creation for Emergency Events and Natural Disasters, Cartography and Geoinformatics for Early Warning and Emergency Management: Towards Better Solutions. Joint Symposium of ICA Working Group o CEWaCM and Gi4DM 19.–22. 1. 2009, Praha – Brno 2009, s. 150–156 (CD-ROM).

Milan Václav DRÁPELA – Zbyšek PODHRÁZSKÝ – Zdeněk STACHOŇ – Kateřina TAJOVSKÁ, Využití elektronických médií k výuce dějin kartografie, in: Z dějin geodézie a kartografie 14, 2010, s. 37–40.

BIBLIOGRAFIE

Václava Horčáková – Markéta Marková*

BIBLIOGRAFIE ČASOPISU HISTORICKÁ GEOGRAFIE ZA LÉTA 1968–2018

Předkládaná bibliografie v rozsahu 1040 záznamů mapuje půl století vydávání časopisu *Historická geografie*; s ohledem na postavení tohoto časopisu v rámci daného oboru současně odráží i vývoj a proměny badatelských směrů a témat v předcházejících desetiletích.

Uspořádání rejstříků *Historické geografie* odpovídá klasickému bibliografickému třídění historických bibliografií na část všeobecnou i speciální. Autorky usilovaly o zachycení všech studií, recenzí, zpráv o literatuře i zpráv z vědeckého života, které byly v časopise během jeho existence otištěny. Bibliografický záznam obsahuje též údaje o všech mapových a dalších přílohách jednotlivých studií vydaných v tomto periodiku. Samostatná kapitola je věnována soupisu jednotlivých svazků (ročníků) časopisu a zachycuje obraz proměn periodicity časopisu během uplynulých let, změn ve složení reakční rady a dalších detailů ze života základního oborového periodika české historické geografie a vědecké komunity shromážděné kolem něj.

Rejstříky časopisu *Historická geografie* vycházejí z databáze *Bibliografie dějin českých zemí* (<https://biblio.hiu.cas.cz/>), průběžně vytvářené a spravované Oddělením historické bibliografie Historického ústavu AV ČR. V letech 2013–2016 v rámci řešení projektu MŠMT (LM2011018) proběhl přesun dat do nového systému Verbis a vystavení databáze na internetu v rámci webového katalogu Portaro. Databáze je průběžně doplňována a aktualizována, roční přírůstek činí zhruba 15 000 záznamů. Všechna data (v databázi, a tím i v předkládané bibliografii) respektují mezinárodně uznávaný meta-

* PhDr. Václava Horčáková, Historický ústav AV ČR, v. v. i., Prosecká 76, 190 00 Praha 9. E-mail: horcakova@hiu.cas.cz. – PhDr. Markéta Marková, Ph.D., tamtéž. E-mail: markova@hiu.cas.cz. – Rejstříky vznikly za podpory grantového projektu excelence v základním výzkumu GA ČR „Výzkumné centrum historické geografie“ (P410/12/G113).

datový standard pro popis dokumentů v knihovních informačních systémech MARC21 a katalogizační pravidla pro zpřístupňování zdrojů RDA (Resource Description and Access). Na základě těchto standardů byl vytvořen ve spolupráci s odborníky z firmy KP-SYS v letech 2017–2018 výstupní program pro tvorbu tištěných bibliografických soupisů (tzv. kolekci). Zvláštní poděkování patří Ing. Tomáši Krejzkovi za trpělivost a vstřícný přístup při práci na tomto nelehkém úkolu.

Věříme, že se nám podařilo sestavit věrný obraz bohatého života časopisu *Historická geografie* (a stejnojmenného oboru) v uplynulých padesáti letech. Nezůstává než popřát *Historické geografii* a jejím bývalým i současným redaktorům, a především pak čtenářům, vše nejlepší do dalších let.

Obsah

ČÁST VŠEOBECNÁ

TEORETICKÉ A METODOLOGICKÉ ZÁKLADY HISTORIE (č. 1–575)

Historiografie, metodologie, metodika, přehledy bádání (č. 1–25), vědecká terminologie (č. 26–28), jednotlivci (č. 29–91)

ORGANIZACE HISTORICKÉ PRÁCE (č. 92–303)

VÝSTAVY A VÝSTAVNICTVÍ (č. 92–99)

V České republice (č. 92–97), V zahraničí (č. 98–99)

VĚDECKÉ INSTITUCE, SPOLEČNOSTI, SPOLKY, VYSOKÉ ŠKOLY (č. 100–115)

České a československé vědecké instituce, společnosti, komise (č. 100–114), Zahraniční vědecké instituce (č. 115)

KONGRESY A KONFERENCE (č. 116–165)

České a československé konference, veřejné přednášky (č. 116–146), Zahraniční konference, kongresy (č. 147–165)

VYUČOVÁNÍ HISTORICKÉ GEOGRAFIE (č. 166–169)

Učební texty, učebnice a skripta (č. 167–169)

PAMÁTKOVÁ PÉČE (č. 170–179)

Soupisy památek, jednotlivé památky (č. 175–178), Památková péče v zahraničí (č. 179)

ČASOPISY A SBORNÍKY (č. 180–251)

Česká periodika (č. 180–232), Ročníky (svazky) časopisu *Historická geografie* (č. 185–227); Supplementum (č. 228), O časopise *Historická geografie* (č. 229–232), České a československé sborníky a kolektivní monografie (č. 233–241), Zahraniční periodika a sborníky (č. 242–251)

BIBLIOGRAFIE (č. 252–280)

Oborové bibliografie (č. 252–263), Regionální bibliografie (č. 264), Personální bibliografie (č. 265–280)

SLOVNÍKOVÁ A ENCYKLOPEDICKÁ LITERATURA (č. 281–303)

Všeobecné encyklopedie, Oborové slovníky (č. 281–284), Geografické slovníky (č. 285–301), Jazykové slovníky (č. 302–303)

POMOCNÉ VĚDY HISTORICKÉ (č. 304–309)

Archeografie, nauka o pramenech (č. 304)

Diplomatika, edice pramenů (č. 305–309)

Bibliografie

REGIONÁLNÍ A VLASTIVĚDNÁ PRÁCE (č. 310–312)

Regionální a vlastivědná práce v zahraničí (č. 311–312)

HISTORICKÁ GEOGRAFIE, KARTOGRAFIE A TOPOGRAFIE (č. 313–532)

Dějiny historické geografie a kartografie (č. 314–315), Historická geografie (č. 316–341), Historická kartografie, atlasy, mapy (č. 342–457), Zahraniční historická geografie a kartografie (č. 458–531), Cestovatelé a cestopisy (č. 532)

HISTORICKÁ ONOMASTIKA A TOPONOMASTIKA (č. 533–560)

Zahraniční historická onomastika a toponomastika (č. 558–560)

HISTORICKÁ DEMOGRAFIE A STATISTIKA (č. 561–567)

Historická demografie (č. 563–564), Historická statistika (č. 565–567)

ARCHEOLOGIE (č. 568–575)

ČÁST CHRONOLOGICKÁ

DĚJINY ČESKÝCH ZEMÍ (č. 576–1007)

Politické, právní a správní dějiny (č. 576–593), Dějiny vojenství (č. 594–595), Církevní a náboženské dějiny (č. 596–624), Dějiny židů (č. 625), Dějiny společnosti (č. 626–834) Hospodářské dějiny (č. 835–922), Národnosti, vztahy mezi národnostmi a národní hnutí (č. 923), Dějiny vědy, umění, kultury a techniky (č. 924–1007)

SVĚTOVÉ DĚJINY (č. 1008–1140)

Dějiny společnosti (č. 1008–1013), Dějiny hospodářství (č. 1014–1017), Dějiny vědy, kultury a techniky (č. 1018–1035), Dějiny jednotlivých států a zemí (č. 1036–1140)

Autorský rejstřík (s. 335)

Geografický rejstřík (s. 346)

Biografický rejstřík (s. 353)

ČÁST VŠEOBECNÁ

Teoretické a metodologické základy historie

Historiografie, metodologie, metodika, přehledy bádání

- 0001 BOHÁČ, Zdeněk: K metodice studia dějin předhusitského osídlení v Čechách / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 17, (1978), s. 3–63.
- 0002 BOHÁČ, Zdeněk: Některé novější práce k topografii a dějinám osídlení předhusitských Čech / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 17, (1978), s. 471–473. [Souborná recenze].
- 0003 BOHÁČ, Zdeněk: Novější práce k hospodářské základně, dějinám osídlení a k topografii předhusitských Čech / Z. Boháč. *Historická geografie* Sv. 18, (1979), s. 431–434. [Souborná recenze].
- 0004 DUDEK, František: Přínos československé marxistické historiografie po roce 1945 k dějinám cukrovarnického průmyslu v Československu / František Dudek. *Historická geografie* Sv. 13, (1975), s. 105–126.
- 0005 DURDÍK, Tomáš: Současný stav, potřeby a výhledy výzkumu hradů v Čechách / Tomáš Durdík. *Archeologické rozhledy* Roč. 28, (1976), s. 172–180. Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 17, (1978), s. 470–471.
- 0006 HEJTMÁNKOVÁ, Barbora: Rozbory panoramatického pohledu / Barbora Hejtmánková, Jiří Kupka. *Historická geografie* Roč. 40, č. 2, (2014), s. 263–283, il., mapy.
- 0007 CHODĚJOVSKÁ, Eva: Studying the Early Modern Landscape in the Czech Republic / Eva Chodějovská. *Historická geografie* Roč. 38, č. 1, (2012), s. 63–98.
- 0008 JELEČEK, Leoš: Environmentalizace historické geografie, historiografie a historický land use / Leoš Jeleček. *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 53–84.
- 0009 JÍCHOVÁ, Jana: Výzkum zločinu v Česku z pohledu geografie / Jana Jíchová. *Historická geografie* Roč. 40, č. 1, (2014), s. 73–93.
- 0010 KALINA, Tomáš: Příspěvek k metodice syntetického zpracování vývoje československých měst / Tomáš Kalina. *Historická geografie* Sv. 14–15/2, (1976), s. 643–668. [Historickogeografický rozbor práce: O. Dostál – J. Hrůza – D. Líbal – Sv. Voděra – T. Zalčák, Československá historická města, Praha 1974.]
- 0011 LOB, Reinhold E.: Zum Stand der Wüstungsforschung in der ČSSR / Reinhold E. Lob. *Geographische Zeitschrift* Roč. 60, č. 3, (1972), s. 286–301, il. Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 12, (1974), s. 333.
- 0012 OGRISSEK, Rudi: *Die Karte als Hilfsmittel des Historikers : Eine allgemeinverständliche Einführung in Entwurf und Gestaltung von Geschichtskarten /*

- Rudi Ogrissek. 1. Aufl. Gotha : H. Haack, 1968. 102 s. : il. (Geographische Bausteine; N. R. H. 4).
Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 5, (1970), s. 209.
- 0013 PACINA, Jan: Metody pro rekonstrukci zaniklé krajiny / Jan Pacina, Kamil Novák, Barbora Handrychová. *Historická geografie* Roč. 39, č. 2, (2013), s. 237–263, il., fot., mapy.
- 0014 SEMOTANOVÁ, Eva: The Historical Town's Atlas of the Czech Republic as a part of the European project of historical atlases for comparative history of towns / Eva Semotanová. *Historická geografie* Roč. 38, č. 1, (2012), s. 215–222.
- 0015 SEMOTANOVÁ, Eva: Historický atlas měst České republiky 1994–2012 : výsledky, zkušenosti, perspektivy / Eva Semotanová. *Historická geografie* Roč. 36, č. 1, (2010), s. 150–155.
- 0016 SLÁMA, Jiří: Studium dějin a hmotné kultury dávných Slovanů v Československu v roce 1966 / Jiří Sláma. *Slavia Antiqua : ročník posvěconý starožitnościami słowiańskim* Roč. 15, (1968), s. 281–304.
Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 276–277.
- 0017 SLÁMA, Jiří: Studium dějin a hmotné kultury dávných Slovanů v Československu v roce 1967 / Jiří Sláma. *Slavia Antiqua : ročník posvěconý starožitnościami słowiańskim* Roč. 16, (1969), s. 273–289.
Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 276–277.
- 0018 SLÁMA, Jiří: Studium dějin a hmotné kultury dávných Slovanů v Československu v roce 1968 / Jiří Sláma. *Slavia Antiqua : ročník posvěconý starožitnościami słowiańskim* Roč. 17, (1970), s. 187–207.
Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 276–277.
- 0019 SLÁMA, Jiří: Studium dějin a hmotné kultury dávných Slovanů v Československu v roce 1969 / Jiří Sláma. *Slavia Antiqua : ročník posvěconý starožitnościami słowiańskim* Roč. 18, (1971), s. 311–328.
Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 276–277.
- 0020 SLÁMA, Jiří: Studium dějin a hmotné kultury dávných Slovanů v Československu v roce 1970 / Jiří Sláma. *Slavia Antiqua : ročník posvěconý starožitnościami słowiańskim* Roč. 19, (1972), s. 245–267.
Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 276–277.
- 0021 SLÁMA, Jiří: Studium dějin a hmotné kultury dávných Slovanů v Československu v roce 1971 / Jiří Sláma. *Slavia Antiqua : ročník posvěconý starožitnościami słowiańskim* Roč. 20, (1973), s. 211–235.
Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 276–277.
- 0022 ŠIMŮNEK, Robert: The Landscape of the Czech Middle Ages in the Perspective of Modern Science / Robert Šimůnek. *Historická geografie* Roč. 38, č. 1, (2012), s. 35–62.
- 0023 VANIŠ, Jaroslav: Dějiny středního Povltaví v pracích Zdeňka Boháče / J. Vaniš. *Historická geografie* Sv. 6, (1971), s. 285–288.

- 0024 VANIŠ, Jaroslav: Honlovy studie o Krkonoších z poslední doby / J. Vaniš. *Historická geografie* Sv. 6, (1971), s. 289–290.
- 0025 VAVROUCHOVÁ, Hana: Krajinná paměť jako dědictví venkova : proměny české kulturní krajiny v mentálním obraze jejich obyvatel / Hana Vavrouchová. *Historická geografie* Roč. 39, č. 2, (2013), s. 289–293.

Srov. též č.: 0258, 0325, 0350, 0375, 0386, 0388, 0392, 0446, 1015

Vědecká terminologie

- 0026 BOHÁČ, Zdeněk: K problematice a terminologii pustnutí a zanikání sídel v písemných pramenech vrcholného a pozdního středověku / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 25, (1986), s. 269–283.
- 0027 KAŠPAR, Jaroslav: Geografická metoda a kartografická metoda v historikově práci : (Příspěvek terminologický) / Jaroslav Kašpar. *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 203–218.
- 0028 ŠMELHAUS, Vratislav: Villa / Vratislav Šmelhaus. *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 53–63.

Jednotlivci

- 0029 Akademik Jaroslav Purš šedesátiletý. *Historická geografie* Sv. 20, (1982), s. 7–13.
- 0030 BOHÁČ, Zdeněk: Akademik Oldřich Říha zemřel / Z. Boháč. *Historická geografie* Sv. 12, (1974), s. 361–362.
- 0031 BOHÁČ, Zdeněk: Člen korespondent ČSAV Jaroslav Purš padesátiletý / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 9, (1972), s. 219–222.
- 0032 BOHÁČ, Zdeněk: Dr. Ivan Honl osmdesátiletý / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 17, (1978), s. 486–487.
- 0033 BOHÁČ, Zdeněk: Dr. Ivan Honl pětasedesátníkem / Z. Boháč. *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 305.
- 0034 BOHÁČ, Zdeněk: Dr. Ivan Honl zemřel / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 284–286.
- 0035 BOHÁČ, Zdeněk: Dr. Ota Pokorný, CSc. pětasedmdesátiletý / Z. Boháč. *Historická geografie* Sv. 26, (1987), s. 162.
- 0036 BOHÁČ, Zdeněk: Jaroslav Purš zemřel (nar. 13. 5. 1922, zemř. 16. 10. 1997) / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 249.
- 0037 BOHÁČ, Zdeněk: K osmdesátinám Jana Němce / Z. Boháč. *Historická geografie* Sv. 26, (1987), s. 166–167.
- 0038 BOHÁČ, Zdeněk: Památce Dr. Jana Svobody (1899–1973) / Z. Boháč. *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 310–311.

- 0039 BOHÁČ, Zdeněk: Pětasedmdesátiny prof. dr. Vladimíra Šmilauera DrSc. / Z. Boháč. *Historická geografie* Sv. 5, (1970), s. 200.
- 0040 BOHÁČ, Zdeněk: PhDr. Dušan Trávníček, CSc. šedesátiletý / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 279–280.
- 0041 BOHÁČ, Zdeněk: PhDr. Jaroslav Vaniš není mezi námi / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 267.
- 0042 BOHÁČ, Zdeněk: PhDr. Jiří Horák sedmdesátiletý / Z. Boháč. *Historická geografie* Sv. 25, (1986), s. 404.
- 0043 BOHÁČ, Zdeněk: PhDr. Jiří V. Horák šedesátiletý / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 14–15/2, (1976), s. 700–701.
- 0044 BOHÁČ, Zdeněk: Univ. prof. Ervín Černý, DrSc. osmdesátiletý / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 265.
- 0045 BOHÁČ, Zdeněk: Univ. prof. MUDr. Ervín Černý, CSc., sedmdesátiletý / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 21, (1983), s. 5–7.
- 0046 BOHÁČ, Zdeněk: Za akademikem Josefem Dobiášem (1888–1972) / Z. Boháč. *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 309–310.
- 0047 BOHÁČ, Zdeněk: Za členem korespondentem Františkem Roubíkem / Z. Boháč. *Historická geografie* Sv. 12, (1974), s. 359–361.
- 0048 BOHÁČ, Zdeněk: Za docentem Dušanem Trávníčkem / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 373.
- 0049 BOHÁČ, Zdeněk: Za dr. Karlem Bednářem, CSc. / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 5, (1970), s. 201–202.
- 0050 BOHÁČ, Zdeněk: Za ing. Ivanem Vávrou / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 293–294.
- 0051 BOHÁČ, Zdeněk: Za PhDr. Václavem Davidkem / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 272.
- 0052 BOHÁČ, Zdeněk: Za Vladislavem Navrátilem / Z. Boháč. *Historická geografie* Sv. 25, (1986), s. 407.
- 0053 ČÁSLAVKA, Ivo: Za RNDr. Marii Medkovou / Ivo Čáslavka. *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 290–292.
- 0054 Doc. PhDr. Jaroslav Kašpar, CSc., sedmdesátiletý / Zdeněk Boháč, Eva Semotanová, Robert Šimůnek, Josef Žemlička. *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 248.
- 0055 HÁNEK, Pavel: Za doc. Emanuelem Procházkou, CSc. / Pavel Hánek. *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 267–272. [Bibliografie prací s. 270–272].
- 0056 HORÁK, Jiří Václav: Dr. Jožo Martinka osmdesátníkem / J. V. Horák. *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 305–306.
- 0057 HORÁK, Jiří Václav: Isaak Moisejevič Majergojz (1908–1975) / J. V. Horák. *Historická geografie* Sv. 13, (1975), s. 308–309.
- 0058 HORÁK, Jiří Václav: Karel Kuchař (15. 4. 1906–16. 1. 1975) / J. V. Horák. *Historická geografie* Sv. 13, (1975), s. 307–308.

- 0059 HORÁK, Jiří Václav: Ota Pokorný šedesátníkem / Jiří V. Horák. *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 235.
- 0060 HORÁK, Jiří Václav: Z života a díla Josefa Homolky, uherského kartografa (1840–1907) / Jiří V. Horák. *Historická geografie* Sv. 3, (1969), s. 132–135.
- 0061 HORÁK, Jiří Václav: Životní jubileum universitního profesora Karla Kuchaře / Jiří V. Horák. *Historická geografie* Sv. 6, (1971), s. 264–265.
- 0062 JELEČEK, Leoš: Padesátiny Vladimíra V. Anněnkova / L. Jeleček. *Historická geografie* Sv. 26, (1987), s. 154–160.
- 0063 JELEČEK, Leoš: Univ. prof. RNDr. Vlastislav Häufler, CSc. zemřel / Leoš Jeleček. *Historická geografie* Sv. 25, (1986), s. 405–406.
- 0064 JEŘÁBEK, Ondřej: Odešel Ing. František Hlaváč / Ondřej Jeřábek. *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 272–274.
- 0065 JORDÁN, František: Zdravice z rodného kraje / František Jordán. *Historická geografie* Sv. 21, (1983), s. 8. [Ervín Černý sedmdesátiletý.]
- 0066 K osmdesátinám člena korespondenta ČSAV Františka Roubíka. *Historická geografie* Sv. 4, (1970), s. 5.
- 0067 MARTÍNEK, Jiří: Ivanu Bičíkovi je sedmdesát. Skutečně? / Jiří Martínek. *Historická geografie* Roč. 40, č. 1, (2014), s. 100–101, fot.
- 0068 MARTÍNEK, Jiří: Ludvík Mucha : (29. 6. 1927 Ervénice u Mostu – 13. 5. 2012 Třebotov, okr. Praha-západ) / Jiří Martínek. *Historická geografie* Roč. 38, č. 2, (2012), s. 376–377.
- 0069 ODLER, Martin: Ervín Černý a výskum zaniknutých stredovekých osád na Draňanskej vrchovine / Martin Odler. *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 433–435.
- 0070 PhDr. Zdeněk Boháč, CSc., padesátiletý. *Historická geografie* Sv. 22, (1983), s. 231–233.
- 0071 RNDr. Jaroslav Kolář zemřel. *Historická geografie* Sv. 22, (1983), s. 255.
- 0072 SEMOTANOVÁ, Eva: 65 let doc. PhDr. Jaroslava Kašpara, CSc. / Eva Semotanová, Jiří Šouša. *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 265–266.
- 0073 SEMOTANOVÁ, Eva: K životnímu jubileu Zdeňka Boháče / Eva Semotanová, Robert Šimůnek, Josef Žemlička. *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 250–253. [Bibliografie prací od r. 1994, s. 250–253].
- 0074 SEMOTANOVÁ, Eva: Vzpomínka na docenta Milana Václava Drápelu / Eva Semotanová. *Historická geografie* Roč. 44, č. 2, (2018), s. 221–223, mapy.
- 0075 SEMOTANOVÁ, Eva: Zdeněk Boháč zemřel : (nar. 3. 1. 1933, zemř. 25. 3. 2001). Výběrová bibliografie prací PhDr. Zdeňka Boháče, CSc., za léta 1999–2000 / Eva Semotanová, Robert Šimůnek, Josef Žemlička. *Historická geografie* Sv. 31, (2001), s. 301–303.
- 0076 SCHULZ, Jindřich: Za profesorem Ladislavem Hosákem / J. Schulz. *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 307–309.
- 0077 SMETÁNKA, Zdeněk: Neskutečná šedesátka univ. profesora Ervína Černého / Zdeněk Smetánka, Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 10, (1973), s. 3–7.

Bibliografie

- 0078 Šedesátiny PhDr. Jaroslava Vaniše. *Historická geografie* Sv. 22, (1983), s. 215–217.
- 0079 Šedesátiny PhDr. Miloslava Kudeláska. *Historická geografie* Sv. 26, (1987), s. 161.
- 0080 TOMEČEK, Oto: Zomrel doc. PhDr. Juraj Žudel, DrSc. (1929–2009) / Oto Tomeček. *Historická geografie* Roč. 36, č. 1 (2010), s. 157–160.
- 0081 Uznání celoživotního díla doc. Františka Roubíka DrSc. *Historická geografie* Sv. 5, (1970), s. 200. [Zlatá oborová čestná plaketa Františka Palackého za zásluhy o rozvoj společenských věd.]
- 0082 VANIŠ, Jaroslav: Nedožitě životní jubileum PhDr. Františka Bokesa / J. Vaniš. *Historická geografie* Sv. 6, (1971), s. 266.
- 0083 VANIŠ, Jaroslav: Universitní profesor dr. Ladislav Hosák sedmdesátníkem / Jaroslav Vaniš. *Historická geografie* Sv. 2, (1969), s. 113–114.
- 0084 VANIŠ, Jaroslav: Za PhDr. Františkem Bokesem / Jaroslav Vaniš. *Historická geografie* Sv. 2, (1969), s. 115–118.
- 0085 VANIŠ, Jaroslav: Za PhDr. Josefem Nožičkou (1906–1972) / J. Vaniš. *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 311–312.
- 0086 VANIŠ, Jaroslav: Zemřel prof. dr. Boleslaw Olszewicz / J. Vaniš. *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 235–237.
- 0087 VANIŠ, Jaroslav: Zemřel univ. prof. dr. Stanislav Herbst / J. Vaniš. *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 313.
- 0088 VANIŠ, Jaroslav: Zemřel univ. prof. dr. Stefan Golachowski / J. Vaniš. *Historická geografie* Sv. 12, (1974), s. 363–364.
- 0089 Viktor Korneljevič Jacunskij. *Historická geografie* Sv. 1, (1968), s. 122–128.
- 0090 ŽEMLIČKA, Josef: 60 let PhDr. Zdeňka Boháče, CSc. / Josef Žemlička. *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 258–264. [Bibliografie prací s. 260–264].
- 0091 Životní jubileum Evy Semotanové. *Historická geografie* Roč. 39, č. 1 (2013), s. 131–132, fot.

Srov. též č.: 0266, 0271, 0273, 0276, 0277, 0929

Organizace historické práce

Výstavy a výstavnictví

V České republice

- 0092 BOHÁČ, Zdeněk: Výstava „Italské Toskánsko na mapách a plánech 18. a 19. století“ / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 280–281. [Praha, 25. 6. – 30. 8. 1992].
- 0093 DVORÁK, Jiří: K výstavě „Toulky historickou krajinou“ v Jihočeském muzeu

- v Českých Budějovicích / Jiří Dvořák. *Historická geografie* Sv. 31, (2001), s. 305–307. [Výstava v roce 2000].
- 0094 DVORÁK, Jiří: Výstava „Krása historických plánů (Stavební plány z Českých Budějovic a okolí ze 16. – 20. století)“ : České Budějovice, květen – červen 2003 / Jiří Dvořák. *Historická geografie* Sv. 33, (2005), s. 449–461.
- 0095 CHODĚJOVSKÁ, Eva: Městské zásahy Praha 2010 : výstava projektů, které navrhuji změnit konkrétní místa v Praze k lepšímu / Eva Chodějovská. *Historická geografie* Roč. 36, č. 2, (2010), s. 340–343. [Praha, 13. 5. – 30. 8. 2010].
- 0096 SEMOTANOVÁ, Eva: 200 let geograficko-kartografických prací v Gotě / E. Semotanová. *Historická geografie* Sv. 26, (1987), s. 173–174. [Výstava, Praha, 21. 11. – 12. 12. 1985].
- 0097 SEMOTANOVÁ, Eva: Staré mapy ze sbírek Městského muzea v Litomyšli / Eva Semotanová. *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 279–280. [12. 4. – 2. 9. 1990].

Srov. též č.: 0123, 0383, 0825

V zahraničí

- 0098 BOHÁČ, Zdeněk: Výstava Lužičtí Srbové – Slované na východě Evropského společenství / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 281. [Brusel, od 29. 4. 1993].
- 0099 SEMOTANOVÁ, Eva: Výstava starých map a plánů : „Wechselnde Identitäten. Das nördliche Schlesien und die angrenzenden Lausitzen im historisches Kartenbild. – Zmienna tożsamość. Obraz kartograficzny podziałów terytorialnych ziem północnego Śląska i wschodnich Łużyc w dziejach“ / Eva Semotanová. *Historická geografie* Sv. 33, (2005), s. 561. [7. 3. – 9. 5. 2004 Museum für schlesische Landeskunde, Haus Schlesien, Königewinter-Heisterbacherrott; 19. 5. – 25. 7. 2004 Museum des Lebuser Landes, Gründberg – Muzeum Ziemi Lubuskiej, Zielona Góra; 8. 8. – 17. 10. 2004 Fürst-Pückler-Park-Stiftung, Neues Schloss, Bad Muskau].

Vědecké instituce, společnosti, spolky, vysoké školy

České a československé vědecké instituce, společnosti, komise

- 0100 BEDNÁŘ, Karel: Druhé zasedání Komise pro historickou geografii / Karel Bednář. *Historická geografie* Sv. 3, (1969), s. 136.
- 0101 BEDNÁŘ, Karel: Zpráva o zasedání odborné skupiny pro historickou geografii na XI. sjezdu československých geografů v Olomouci / Karel Bednář. *Historická geografie* Sv. 4, (1970), s. 200–201. [Olomouc, 29. 6. – 5. 7. 1969].

- 0102 BEDNÁŘ, Karel: Zřízení komise pro historickou geografii / Karel Bednář. *Historická geografie* Sv. 1, (1968), s. 135–138.
- 0103 BOHÁČ, Zdeněk: Deváté zasedání Komise pro historickou geografii / Z. Boháč, J. V. Horák. *Historická geografie* Sv. 12, (1974), s. 364–367.
- 0104 BOHÁČ, Zdeněk: Nové perspektivy Komise pro historickou geografii / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 7–9.
- 0105 BOHÁČ, Zdeněk: Úkoly Komise pro historickou geografii při ČSAV: a tematické okruhy prací, publikovaných ve sborníku *Historická geografie* v l. 1968–1982 (sv. 1–20) / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 22, (1983), s. 69–95.
- 0106 BOHÁČ, Zdeněk: Vytvoření Pracovní skupiny pro evidenci zaniklých středověkých osad při Komisi pro historickou geografii / Z. Boháč. *Historická geografie* Sv. 12, (1974), s. 368–369.
- 0107 HORÁK, Jiří Václav: Páté zasedání komise pro historickou geografii konané dne 4. prosince 1970 / Jiří V. Horák. *Historická geografie* Sv. 6, (1971), s. 266–269.
- 0108 HORÁK, Jiří Václav: Sedmé a osmé zasedání komise pro historickou geografii / J. V. Horák. *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 318–321.
- 0109 MUCHA, Ludvík: Kruh přátel slunečních hodin v Praze / Ludvík Mucha. *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 279.
- 0110 SEMOTANOVÁ, Eva: Zápis z 1. zasedání Komise pro historickou geografii konaného dne 14. ledna 1992 / Eva Semotanová. *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 257–258.
- 0111 SKÁLA, Petr: Kartografická společnost České republiky oceňuje významná kartografická díla titulem Mapa roku / Petr Skála. *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 507–510.
- 0112 ŠIMŮNEK, Robert: Zasedání Mezinárodní komise pro dějiny měst v Praze / Robert Šimůnek. *Historická geografie* Roč. 38, č. 2, (2012), s. 383–384. [Praha, 2. – 5. 9. 2012].
- 0113 VANIŠ, Jaroslav: 4. zasedání Komise pro historickou geografii, konané dne 10. prosince 1969 / J. Vaniš. *Historická geografie* Sv. 5, (1970), s. 203–204. [10. 12. 1969].
- 0114 VANIŠ, Jaroslav: Komise pro historickou geografii, demografii, kartografii a statistiku při Historickém ústavu SAV v Bratislavě / Jaroslav Vaniš. *Historická geografie* Sv. 1, (1968), s. 130–134.

Srov. též č.: 0329, 0333, 0436

Zahraniční vědecké instituce

- 0115 ANNENKOV, Vladimír Vladimirovič: Zpráva o činnosti historických geografů v Mezinárodní geografické unii / Vladimír V. Annenkov, Leoš Jeleček. *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 269–274.

Srov. též č.: 0112

Kongresy a konference*České a československé konference, veřejné přednášky*

- 0116 BEDNÁŘ, Karel: Přednáška „Vývoj teritoriality střední Evropy“ / Karel Bednář. *Historická geografie* Sv. 4, (1970), s. 200. [Přednáška J. V. Horáka: Vývoj teritoriality střední Evropy, 28. 5. 1969].
- 0117 BOHÁČ, Zdeněk: Konference o výsledcích a perspektivách středověké archeologie v ČSSR : (*Archeologické rozhledy* Roč. 27, (1975), s. 243–344) / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 17, (1978), s. 474–476. [Konference v letech 1973–1976].
- 0118 Cesty historické geografie. *Historická geografie* Sv. 33, (2005), s. 325. [Pracovní setkání: Cesty historické geografie. Centra, trendy, projekty, perspektivy. Praha, Historický ústav AV ČR 26. 1. 2005].
- 0119 DVOŘÁK, Jiří: Zpráva o XXI. sjezdu České geografické společnosti / Jiří Dvořák. *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 511–512. [České Budějovice, 30. 8. – 2. 9. 2006].
- 0120 Historická krajina a mapové bohatství Česka : prameny, evidence, zpřístupňování, využívání. In: *Historická krajina a mapové bohatství Česka : prameny, evidence, zpřístupňování, využívání : Praha, 25. ledna 2006 = The historical landscape and the map wealth of Czechia : sources, registration, utilisation and the improvement of accessibility : Prague, January 25th 2006*. Praha : Historický ústav, 2006 s. 7–8. [Konference, Praha, Historický ústav AV ČR, 25. 1. 2006].
- 0121 CHODĚJOVSKÁ, Eva: Aktuální směry v urbání historii / Eva Chodějovská. *Historická geografie* Roč. 37, č. 2 (2011), s. 297–298 [Seminář, Praha, 8. 4. 2011].
- 0122 CHODĚJOVSKÁ, Eva: Conferences in historical geography : traditional interdisciplinary meetings / Eva Chodějovská, Eva Semotanová, Robert Šimůnek. *Historická geografie* Roč. 38, č. 1. (2012), s. 222–227 [Konference pořádané v letech 2005–2012 Historickým ústavem AV ČR].
- 0123 CHODĚJOVSKÁ, Eva: Jedenáctá konference Evropské asociace pro urbání dějiny a výstava „Historický atlas měst : evropský projekt pro srovnávací dějiny

- měst“ v Praze / Eva Chodějovská. *Historická geografie* Roč. 38, č. 2 (2012), s. 377–381, il., fot. [Praha, 29. 8. – 1. 9. 2012].
- 0124 JELEČEK, Leoš: Historical Geography at the Symposium „Geographical Research in the Czechoslovak Academy of Sciences 1952–1982“ / Leoš Jeleček. *Historická geografie* Sv. 23, (1984), s. 307–312. [Liblice u Mělníka, 7. – 9. 2. 1983].
- 0125 KOSTÍLKOVÁ, Marta: Zpráva o sympoziu k 150. výročí narození K. Kořistky / M. Kostílková. *Historická geografie* Sv. 13, (1975), s. 300–302. [Praha, 6. 2. 1975].
- 0126 KUDRNOVSKÁ, Olga: XIII. symposium „Z dějin geodézie a kartografie“ / Olga Kudrnovská. *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 275–276. [Praha, 14. 12. 1992].
- 0127 KŮRKA, Pavel B.: Průmyslová krajina jako kulturní dědictví / Pavel Kůrka. *Historická geografie* Roč. 37, č. 1, (2011), s. 191–192. [Praha, 19. 1. 2011].
- 0128 LILLEY, Keith D.: Mapping the subject? Reflections on the 15th ICHG Conference, Prague, August 2012 / Keith D. Lilley. *Historická geografie* Roč. 38, č. 2, (2012), s. 384–386. [Praha, 6. – 10. 8. 2012].
- 0129 MATOUŠEK, Václav: Krajina města – město v krajině / Václav Matoušek. *Historická geografie* Roč. 36, č. 1, (2010), s. 149–150. [Praha, 20. 1. 2010].
- 0130 MUCHA, Ludvík: 19. symposium Z dějin geodézie a kartografie v Národním technickém muzeu v Praze / Ludvík Mucha. *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 267. [Praha, 26. 11. 1998].
- 0131 PELUNĚK, Lukáš: Kartografická konference ve Velkých Opatovicích / Lukáš F. Peluněk. *Historická geografie* Roč. 40, č. 2, (2014), s. 317–318. [28. – 29. 4. 2014].
- 0132 POKORNÝ, Ota: Druhá celostátní konference o problematice zaniklých středověkých osad v Československu / O. Pokorný. *Historická geografie* Sv. 5, (1970), s. 205–207. [Brno, 27. – 30. 4. 1970].
- 0133 SEMIAN, Michal: Central European Conference of Historical Geographers 2016 / Michal Semian. *Historická geografie* Roč. 43, č. 1, (2017), s. 63–65, fot. [Praha, 31. 8. – 2. 9. 2016].
- 0134 SEMOTANOVÁ, Eva: Čtrnácté symposium „Z dějin geodézie a kartografie“ / Eva Semotanová. *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 278 [Praha, 19. 12. 1993].
- 0135 SEMOTANOVÁ, Eva: Dějiny geodézie a kartografie na dvou symposiích v závěru roku 1984 / Eva Semotanová. *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 275–276. [Praha, 25. 10. 1984; Praha, 15. 11. 1984].
- 0136 SEMOTANOVÁ, Eva: Konference „Jan Amos Komenský a mapová tvorba“ / Eva Semotanová. *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 274–275. [Brno, 6. – 7. 4. 1992].
- 0137 SEMOTANOVÁ, Eva: Konference „Krajina 2002 – Od poznání k integraci“,

29. 5. – 31. 5. 2002, Ústí nad Labem / Eva Semotanová. *Historická geografie* Sv. 32, (2003), s. 330–331.
- 0138 SEMOTANOVÁ, Eva: Pátá historickogeografická konference „Vnímání krajiny v minulosti – historická krajina dnes“ / Eva Semotanová. *Historická geografie* Roč. 35, č. 1, (2009), s. 413–414. [Praha, 21. 1. 2009].
- 0139 SEMOTANOVÁ, Eva: Sedmé sympozium „Z dějin geodézie a kartografie“ / E. Semotanová. *Historická geografie* Sv. 26, (1987), s. 175–176. [Praha, 6. 11. 1986].
- 0140 SEMOTANOVÁ, Eva: Sedmnácté sympozium „Z dějin geodézie a kartografie“ / Eva Semotanová. *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 376–377. [Praha, 28. 11. 1996].
- 0141 Společnost a krajina v minulosti na rekonstrukčních mapách. *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 195–196. [Praha, 24. 1. 2007].
- 0142 TŮMOVÁ, Martina: 11. historickogeografická konference Krajiny snů. Nerealizované projekty od středověku do současnosti / Martina Tůmová. *Historická geografie* Roč. 41, č. 1, (2015), s. 96–97. [Praha, 28. 1. 2015].
- 0143 TŮMOVÁ, Martina: 13. historickogeografická konference Periferie: Krajina (bez)naděje? / Martina Tůmová. *Historická geografie* Roč. 43, č. 1, (2017), s. 65–66, fot. [Praha, 25. 1. 2017].
- 0144 VANIŠ, Jaroslav: Konferencia o dejinách stredovekých miest na Slovensku / J. Vaniš. *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 244–249. [Levoča, 5. – 7. 10. 1971].
- 0145 VANIŠ, Jaroslav: Seminář o dějinách českých měst / J. Vaniš. *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 239–244. [Hrubá Skála u Turnova, 15. – 16. 4. 1971].
- 0146 VANIŠ, Jaroslav: Symposium na paměť afrického cestovatele dr. Emila Holuba a západoafrického cestovatele a malíře Zbyňka Štolovského / J. Vaniš. *Historická geografie* Sv. 13, (1975), s. 302–307 [Holice, 14. 6. 1975].

Zahraniční konference, kongresy

- 0147 ANNENKOV, Vladimír Vladimirovič: Historickogeografická sekce na Všesvazovém vědeckém sympoziu „Metody výzkumu antropogenních krajín“ ve Voroněži, září 1982 / Vladimír V. Annenkov. *Historická geografie* Sv. 22, (1983), s. 212–214. [Voroněž, září 1982].
- 0148 BASTL, Ondřej: Vědecká konference o řádech a řeholním životě ve střední a východní Evropě v X. – XX. století / Ondřej Bastl. *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 277–278. [Lublin, 25. – 27. 11. 1993].
- 0149 BOHÁČ, Pavel: 8. konference OSN pro standardizaci geografického názvosloví / Pavel Boháč. *Historická geografie* Sv. 32, (2003), s. 331–334. [Berlín, 27. 8. – 5. 9. 2002].

- 0150 CAJTHAML, Jiří: 5th International Workshop on Digital Approaches in Cartographic Heritage / Jiří Cajthaml. *Historická geografie* Roč. 36, č. 1, (2010), s. 155–156. [Videň, 22. – 24. 2. 2010].
- 0151 CHROMÝ, Pavel: Historická geografie a 11th International Conference of Historical Geographers : Quebec City, 12–18 August 2001 / Pavel Chromý, Leoš Jeleček. *Historická geografie* Sv. 32, (2003), s. 326–330.
- 0152 JANOUŠEK, Zbyněk: 7th Conference of the European Society for Environmental History, 21. – 24. srpna 2013, Mnichov / Zbyněk Janoušek, Miroslav Šifta. *Historická geografie* Roč. 39, č. 2, (2013), s. 298–300.
- 0153 JELEČEK, Leoš: 16. mezinárodní kongres historických věd a historická geografie / Leoš Jeleček. *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 256–268. [Stuttgart, 25. 8. – 1. 9. 1985].
- 0154 JELEČEK, Leoš: Historická geografie na 23. mezinárodním geografickém kongresu v Moskvě / Leoš Jeleček. *Historická geografie* Sv. 14–15/2, (1976), s. 689–698. [Moskva, 28. 7. – 3. 8. 1976].
- 0155 JELEČEK, Leoš: Jubilejní 10. mezinárodní konference historických geografů / Leoš Jeleček. *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 262–266. [Irsko, 19. – 28. 7. 1998].
- 0156 JELEČEK, Leoš: Nové tendence v mezinárodní spolupráci historických geografů / L. Jeleček. *Historická geografie* Sv. 26, (1987), s. 168–178. [Louisiana, 19. – 26. 7. 1986].
- 0157 MUCHA, Ludvík: 9. symposium Mezinárodní Coronelliho společnosti pro globografii / Ludvík Mucha. *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 266. [Berlín, 5. – 7. 10. 1998].
- 0158 NOVÁK, Ján: História vied o Zemi na XIII. medzinárodnom kongrese dejín vied (Moskva 18. – 24. 8. 1971) / Ján Novák. *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 237–238.
- 0159 PAŘEZ, Jan: The Irish in Europe 1580–1815 – The Other Hidden Ireland. 2. konference o Irech v Evropě / Jan Pařez. *Historická geografie* Sv. 31, (2001), s. 303–305. [Maynooth, 25. 11. 2000].
- 0160 SEMOTANOVÁ, Eva: 16. mezinárodní konference k dějinám kartografie / Eva Semotanová. *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 375–376. [Videň, 11. – 16. 9. 1995].
- 0161 SEMOTANOVÁ, Eva: Mezinárodní konference „Historické mapy“, Bratislava, 17. března 2005 / Eva Semotanová. *Historická geografie* Sv. 33, (2005), s. 548–549.
- 0162 SLNEKOVÁ, Veronika: „Čriepky z dejín Slovenska“: medzinárodná konferencia na Katedre histórie FF UKF v Nitre (konaná pri príležitosti životného jubilea Doc. PhDr. Idy Zubáckej, CSc.) / Veronika Slneková. *Historická geografie* Roč. 35, č. 1, (2009), s. 415–416. [Nitra, 25. 11. 2008].
- 0163 TŮMOVÁ, Martina: 1. slovensko-česká historickogeografická konference Kra-

- jina písmom a obrazom / Martina Tůmová. *Historická geografie* Roč. 41, č. 1, (2015), s. 95–96. [Nitra, 30. 10. 2014].
- 0164 VANIŠ, Jaroslav: Colloque international de Cartographie et histoire socioreligieuse / J. Vaniš. *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 251–252. [Varšava, 27. – 29. 10. 1971].
- 0165 VANIŠ, Jaroslav: Konference nad „Atlasem historycznym Śląska z końca XVIII wieku“ / J. Vaniš. *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 249–250. [Varšava, 19. – 20. 10. 1971].

Vyučování historické geografie

- 0166 DVOŘÁK, Jiří: Výuka a výzkum historické geografie na Historickém ústavu Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích / Jiří Dvořák. *Historická geografie* Sv. 33, (2005), s. 489–504.

Učební texty, učebnice a skripta

- 0167 KAŠPAR, Jaroslav: *Výbrané kapitoly z historické geografie českých zemí a z nauky o mapách : určeno pro posl. fak. filozof.* / Jaroslav Kašpar. 1. vyd. Praha : SPN, 1990. 109 s.
Zpráva: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 284.
- 0168 KUCHAR, Karel: *Přehled matematické kartografie : [určeno pro posl. fak. přírodověd.]* / Karel Kuchař. 1. vyd. Praha : Státní pedagogické nakladatelství, 1969. 127 s. : il. (Učební texty vysokých škol / Universita Karlova v Praze. Fakulta přírodovědecká), 127 s. : il.
Zpráva: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 4, (1970), s. 210.
- 0169 KUCHAR, Karel: *Vývoj a dnešní stav zobrazení světa* / Karel Kuchař. 1. vyd. Praha : Státní pedagogické nakladatelství, 1969. 74 s. ; (Učební texty vys. škol), 74 s. ; [mapy, obr., tab.]
Zpráva: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 4, (1970), s. 209.

Památková péče

- 0170 HOBZEK, Josef: O státních seznamech kulturních památek / Josef Hobzek. *Historická geografie* Sv. 4, (1970), s. 192–195.
- 0171 HORČÁKOVÁ, Václava: Prostor zmizelý i současný – rekonstrukce v prostředí Google / Václava Horčáková. *Historická geografie* Roč. 35, č. 1, (2009), s. 27–34.
- 0172 JELEN, Jakub: Montánní dědictví jako specifická forma reprezentace minulosti / Jakub Jelen. *Historická geografie* Roč. 44, č. 2, (2018), s. 155–174, mapy.
- 0173 KUPKA, Jiří: Historická krajina a Institut krajinného rázu. Možnosti ochrany dochovaných znaků historické krajiny formou ochrany krajinného rázu dle § 12

zákona 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny / Jiří Kupka. *Historická geografie* Roč. 35, č. 1, (2009), s. 7–26.

- 0174 ZENGER, Zdeněk Maria: Památková péče v hlavním městě Praze / Zdeněk M. Zenger. *Historická geografie* Sv. 14–15/1, (1976), s. 149–161.

Soupis památek, jednotlivé památky

- 0175 BUKAČOVÁ, Irena: *Paměť krajiny. VII, Soupis drobných památek Toušovska a Úněšovska* / Irena Bukačová, Jiří Fák. 1. vyd. Mariánská Týnice : Muzeum a galerie severního Plzeňska, 2011. 185 s. : il. (některé barev.), faksim.
Recenze: Krček, Jakub, *Historická geografie* Roč. 38, č. 2, (2012), s. 355–365.
- 0176 MICHAEL, Milan: *Kapličky na Vyšebrodsku* / [autoři textu Milan Michael, František Schusser, Zdena Paloušová]. Český Krumlov : Okresní vlastivědné muzeum, 2001. 36 s.
Recenze: Šimůnek, Robert, *Historická geografie* Sv. 31, (2001), s. 329–330.
- 0177 POKORNÝ, Ota: *Soupis a lokalizace větrných mlýnů v Čechách* / Ota Pokorný. Praha : Academia, 1973. 180 s. : [1] mapa; (Studia geographica; Sv. 18)
Recenze: Lavalová, M., *Historická geografie* Sv. 12, (1974), s. 338–340.
- 0178 *Zapomenuté dědictví. Oprava drobných kamenných památek na Šumavě. = Vergessenes Erbe. Renovierung der kleinen Steindenkmäler in Böhmerwald* / eds. Josef Jiříčka, Jan Podlešák. Vimperk; Praha : Správa Národního parku a CHKO Šumava; Rotary klub, 2004. 158 s.
Recenze: Dvořák, Jiří, *Historická geografie* Sv. 33, (2005) s. 545–546.

Srov. též č.: 0777

Památková péče v zahraničí

- 0179 *Industrie, Kultur : Mühlviertel, Waldviertel, Südböhmen : Reisen im Grenzland* / Andrea Komlosy (Hg.). Wien : Franz Deuticke Verlagsgesellschaft, 1995. 256 s.: il., fot., mapy.
Recenze: Dvořák, Jiří, *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 402–410.

Časopisy a sborníky

Česká periodika

- 0180 *Acta regionalia : sborník vlastivědných prací Společnosti přátel starožitností. 1966–1967* / red. František Roubík a Jiří Špět. Praha : [Společnost přátel starožitností, Kabinet muzejní a vlastivědné práce při Nár. muzeu v Praze], 1968. 224 s. : [1] pl.

- Recenze: Vaniš, Jaroslav, *Historická geografie* Sv. 3, (1969), s. 141–144.
- 0181 *Acta Universitatis Palackianae Olomucensis. : Facultas philosophica. Historica. Sborník prací historických. Sv. [7] (18).* Olomouc : Státní pedagogické nakladatelství, 1972. 167 s.
Zpráva: Pokorný, Ota, *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 298–301.
- 0182 *Krkonose – Podkrkonosi : vlastivědný sborník. Sv. 8.* Trutnov : Muzeum Podkrkonosi, 1989. 339 s.
Zpráva: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 292–293.
- 0183 *Město a voda : Praha, město u vody. Sborník příspěvků z 22. vědecké konference Archivu hlavního města Prahy, uspořádané ve spolupráci s Institutem mezinárodních studií Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy ve dnech 7. a 8. října 2003 v Clam-Gallasově paláci v Praze / sestavili Olga Fejtová, Václav Ledvinka, Jiří Pešek.* Praha : Scriptorium, 2005. 577 s. : il. (Documenta Pragensia; 24).
Recenze: Munzar, Jan, *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 488–490.
- 0184 *Z dějin geodézie a kartografie. Sv. 3, 4.* Praha : Národní technické muzeum v Praze, 1985. 171, 175 s.
Recenze: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 26, (1987), s. 138–141.

Ročníky (svazky) časopisu Historická geografie

- 0185 *Historická geografie. Sv. 1 / vydává Komise pro Historickou geografii při Historickém ústavu ČSAV; řídí redakční kolektiv členů Komise: Karel Bednář, Jiří V. Horák, Ota Pokorný, Jaroslav Vaniš.* Praha : Komise pro historickou geografii při Historickém ústavu ČSAV, 1968. 155 s. [Příspěvky z mezinárodní konference o významných dílech soudobé čs. kartografie, konané ve dnech 1. – 3. 11. 1967 v Liblicích].
Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Československý časopis historický* 17 [67], č. 5, (1969), s. 814; též: Jeleček, Leoš, *Sborník Československé společnosti zeměpisné* Sv. 75, (1970), s. 81–82, též: Mariánek, Vladimír, *Zprávy Geografického ústavu* Roč. 6, č. 7, (1969), s. 38–39; též: Szewczyk, Janina, *Przegląd geograficzny* Roč. 43, č. 1–2, (1971), s. 189–190.
- 0186 *Historická geografie. Sv. 2 / vydává Komise pro Historickou geografii při Historickém ústavu ČSAV; řídí redakční kolektiv členů Komise: Karel Bednář, Jiří V. Horák, Ota Pokorný, Jaroslav Vaniš.* Praha : Komise pro historickou geografii při Historickém ústavu ČSAV, 1969. 135 s.: mapové přílohy
Zpráva: Jeleček, Leoš, *Československý časopis historický* Roč. 17 [67], č. 6, (1969), s. 930; též in: *Sborník Československé společnosti zeměpisné* Roč. 75, (1970), s. 81–82; též: Mariánek, Vladimír, *Zprávy Geografického ústavu* Roč. 6, č. 7, (1969), s. 38–39; též: Szewczyk, Janina, *Przegląd geograficzny* Roč. 43, č. 1–2, (1971), s. 189–190.

- 0187 *Historická geografie. Sv. 3* / vydává Komise pro Historickou geografii při Historickém ústavu ČSAV; řídí redakční kolektiv členů Komise: Karel Bednář, Jiří V. Horák, Ota Pokorný, Jaroslav Vaniš. Praha : Komise pro historickou geografii při Historickém ústavu ČSAV, 1969. 158 s. : mapové přílohy. [Název svazku: *Příspěvky k historické geografii*].
Zpráva: Jeleček, Leoš, *Československý časopis historický* Roč. 19 [69], č. 3, (1971), s. 470; též: Szewczyk, Janina, *Przegląd geograficzny* Roč. 43, č. 1–2, (1971), s. 189–190.
- 0188 *Historická geografie. Sv. 4* / vydává Komise pro Historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV; řídí redakční kolektiv členů Komise: Karel Bednář (vedoucí a výkonný redaktor), Zdeněk Boháč, Jiří V. Horák, Ota Pokorný, Jaroslav Vaniš. Praha : Komise pro historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV, 1970. 215 s.: fot., mapové přílohy. [*Sborník příspěvků k osmdesátinám korespondenta ČSAV doc. PhDr. Františka Roubíka, DrSc. nositele vyznamenání Za zásluhy o výstavbu*].
Zpráva: Jeleček, Leoš, *Československý časopis historický* Roč. 19 [69], č. 4, (1971), s. 632; týž in: *Sborník Československé společnosti zeměpisné* Roč. 76, (1971), s. 74–75; též: Hrala, Jiří, *Archeologické rozhledy* Roč. 23, (1971), s. 364–365.
- 0189 *Historická geografie. Sv. 5* / vydává Komise pro Historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV; řídí redakční kolektiv členů Komise: Zdeněk Boháč (vedoucí), Jiří V. Horák, Ota Pokorný, Jaroslav Vaniš. Praha : Komise pro historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV, 1970. 227 s.: mapové a grafické přílohy. [Název svazku: *Sborník historickogeografických studií*]
Zpráva: Jeleček, Leoš, *Československý časopis historický* Roč. 19 [69], č. 5, (1971), s. 784–785; týž in: *Sborník Československé společnosti zeměpisné* Roč. 76, (1971), s. 227–228.
- 0190 *Historická geografie. Sv. 6* / vydává Komise pro Historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV; řídí redakční kolektiv členů Komise: Zdeněk Boháč (vedoucí), Jiří V. Horák, Ota Pokorný, Jaroslav Vaniš. Praha : Komise pro historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV, 1971. 299 s. : mapové přílohy. [Název svazku: *Historickogeografické studie*].
Zpráva: Jeleček, Leoš, *Československý časopis historický* Roč. 20 [70], č. 4, (1972), s. 620.
- 0191 *Historická geografie. Sv. 7* / vydává Komise pro Historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV; řídí redakční kolektiv členů Komise: Zdeněk Boháč (vedoucí), Jiří V. Horák, Ota Pokorný, Jaroslav Vaniš; autoři svazku Zdeněk Boháč (vedoucí), Jiří Horák, Leoš Jeleček, Jaroslav Vaniš.

- Praha : Komise pro historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV, 1971. 395 s. [Název svazku: *Výběrová bibliografie historické geografie Čech za léta 1961–1970*].
- 0192 *Historická geografie. Sv. 8* / vydává Komise pro Historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV; řídí redakční kolektiv členů Komise: Zdeněk Boháč (vedoucí), Jiří V. Horák, Ota Pokorný, Jaroslav Vaniš. Praha : Komise pro historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV, 1972. 258 s. : mapové přílohy. [Název svazku: *Historickogeografické studie ke starším československým dějinám*]
Zpráva: Žemlička, Josef, *Československý časopis historický* Roč. 22 [72], č. 2, (1974) s. 316–317.
- 0193 *Historická geografie. Sv. 9* / vydává Komise pro Historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV; řídí redakční kolektiv členů Komise: Zdeněk Boháč (vedoucí), Jiří V. Horák, Leoš Jeleček, Ota Pokorný, Jaroslav Vaniš. Praha : Komise pro historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV, 1972. 249 s. : mapové přílohy. [Název svazku: *Historickogeografické studie k novějším dějinám*].
Zpráva: Dudek, František, *Československý časopis historický* Roč. 23 [73], č. 6, (1975), s. 927.
- 0194 *Historická geografie. Sv. 10* / vydává Komise pro Historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV; řídí redakční kolektiv členů Komise: Zdeněk Boháč (vedoucí), Jiří V. Horák, Leoš Jeleček, Ota Pokorný, Jaroslav Vaniš. Praha : Komise pro historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV, 1973. 232 s. : mapové přílohy. [Název svazku: *Sborník příspěvků k šedesátinám univ. prof. MUDr. Ervína Černého*].
Zpráva: Dudek, František, *Československý časopis historický* Roč. 23 [73], č. 6, (1975), s. 927–928.
- 0195 *Historická geografie. Sv. 11* / vydává Komise pro Historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV; řídí redakční kolektiv členů Komise: Zdeněk Boháč (vedoucí), Jiří V. Horák, Leoš Jeleček, Jaroslav Vaniš. Praha : Komise pro historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV, 1973. 365 s. : mapové přílohy. [Název svazku: *Příspěvky k problematice středověkého osídlení a cest*].
Zpráva: Stehlíková, Marta, *Československý časopis historický* Roč. 24 [74], č. 5, (1976), s. 777.
- 0196 *Historická geografie. Sv. 12* / vydává Komise pro Historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV; řídí redakční kolektiv členů Komise: Zdeněk Boháč (vedoucí), Jiří V. Horák, Leoš Jeleček, Jaroslav Vaniš. Praha : Komise pro historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV, 1974. 373 s. : mapové přílohy. [Název svazku: *Sborník historickogeografických statí*].

- Zpráva: Stehlíková, Marta, *Československý časopis historický* 24 [74], č. 5, (1976), s. 778.
- 0197 *Historická geografie Sv. 13* / vydává Komise pro Historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV; řídí redakční kolektiv členů Komise: Zdeněk Boháč (vedoucí), Jiří V. Horák, Leoš Jeleček, Jaroslav Vaniš. Praha : Komise pro historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV, 1975. 316 s. : mapové přílohy. [Název svazku: *Sborník příspěvků k 30. výročí osvobození Československa Sovětskou armádou*].
- 0198 *Historická geografie. Sv. 14–15/1, 2* / vydává Komise pro Historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV; řídí redakční kolektiv členů Komise: Zdeněk Boháč (vedoucí), Jiří V. Horák, Leoš Jeleček, Jaroslav Vaniš. Praha : Komise pro historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV, 1976. 264 s.; s. 265–711, mapové a jiné přílohy. [Název svazku: *Příspěvky k dějinám pražské aglomerace*].
Zpráva: Cejpek, Jiří, *Československý časopis historický* Roč. 27 [77], č. 2, (1979), s. 301.
- 0199 *Historická geografie. Sv. 16* / vydává Komise pro Historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV; řídí redakční kolektiv členů Komise: Zdeněk Boháč (vedoucí), Jiří V. Horák, Leoš Jeleček, Jaroslav Vaniš. Praha : Komise pro historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV, 1977. 128 s. : mapové přílohy. [Název svazku: *Sovětská kartografická díla k dějinám SSSR*].
- 0200 *Historická geografie. Sv. 17* / vydává Komise pro Historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV; řídí redakční kolektiv členů Komise: Zdeněk Boháč (vedoucí), Jiří V. Horák, Leoš Jeleček, Jaroslav Vaniš. Praha : Komise pro historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV, 1978. 513 s. : přílohy. [Název svazku: *Příspěvky k dějinám osídlení předhusitských Čech*].
Zpráva: Kuthan, Jiří, *Československý časopis historický* Roč. 30 [80], č. 5, (1982), s. 779–780.
- 0201 *Historická geografie. Sv. 18* / připravila Komise pro Historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV; řídí redakční kolektiv členů Komise: Zdeněk Boháč (vedoucí), Jiří V. Horák, Leoš Jeleček, Jaroslav Vaniš. Praha : Komise pro historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV, 1979. 460 s. : mapové přílohy. [Název svazku: *Sborník příspěvků k dějinám feudální držby předhusitských Čech*].
Zpráva: Kuthan, Jiří, *Československý časopis historický* Roč. 30 [80], č. 5, (1982), s. 779–780.
- 0202 *Historická geografie. Sv. 19* / vydává Komise pro Historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV; řídí redakční kolektiv členů Komise: Zdeněk Boháč (vedoucí), Jiří V. Horák, Leoš Jeleček, Ludvík Ko-

- pačka, Jaroslav Vaniš; svazek připravil Leoš Jeleček ve spolupráci s Vladimírem V. Annekovem. Praha : Komise pro historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV, 1980. 413 s. : mapové a grafické přílohy v textu. [Název svazku: *Published on the occasion of the 24th International Geographical Congress in Tokyo 1980. Section 9 – Historical Geography*].
Recenze: Petrůň, Josef, *Historica. Historical Sciences in Czechoslovakia* Vol. 22, (1983), s. 252–257.
- 0203 *Historická geografie. Sv. 20* / vydává Komise pro Historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV; řídí redakční kolektiv členů Komise: Zdeněk Boháč (vedoucí), Jiří V. Horák, Leoš Jeleček, Ludvík Kopačka, Jaroslav Vaniš; svazek sestavil Zdeněk Boháč (české příspěvky) ve spolupráci s Leošem Jelečkem (zahraniční příspěvky). Praha : Komise pro historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV, 1982. 376 s. : fot. [Název svazku: *Sborník k šedesátinám akademika Jaroslava Purše. Souběžně vydán též separát textů k jubileu oslavence a personální bibliografie s. 1–14, 347–364*].
Zpráva: Fialová, Ludmila, *Československý časopis historický* Roč. 32 [82], č. 4, (1984), s. 617–618.
- 0204 *Historická geografie. Sv. 21* / vydává Komise pro Historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV; řídí redakční kolektiv členů Komise: Zdeněk Boháč (vedoucí), Jiří V. Horák, Leoš Jeleček, Ludvík Kopačka, Jaroslav Vaniš; tento svazek sestavil Z. Boháč. Praha : Komise pro historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV, 1983. 399 s. : fot. [Název svazku: *Sborník k sedmdesátinám univ. prof. MUDr. Ervína Černého, CSc.*].
Recenze: Puttner, Martin, *Vlastivědný věstník moravský* Roč. 37, č. 3, (1985), s. 368–369; též: Boubín, Jaroslav, *Československý časopis historický* Roč. 32 [82], č. 4, (1984), s. 618–619.
- 0205 *Historická geografie. Sv. 22* / vydává Komise pro Historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV; řídí redakční kolektiv členů Komise: Zdeněk Boháč (vedoucí), Jiří V. Horák, Leoš Jeleček, Ludvík Kopačka, Jaroslav Vaniš. Praha : Komise pro historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV, 1983. 257 s. [Název svazku: *Vývoj a výsledky historikogeografického výzkumu v ČSSR*].
Zpráva: Bůžek, Václav, *Československý časopis historický* 33 [83], č. 1, (1985), s. 149–150.
- 0206 *Historická geografie. Sv. 23* / vydává Komise pro Historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV; řídí redakční kolektiv členů Komise: Zdeněk Boháč (vedoucí), Jiří V. Horák, Leoš Jeleček, Ludvík Kopačka, Jaroslav Vaniš; svazek připravili Vladimír V. Annenkov, Leoš Jeleček. Praha

- : Institute of Czechoslovak and World History of the Czechoslovak Academy of Sciences, 1984. 319 s. : graf. příl., tab. [Název svazku: *Published on the occasion of the 25th International Geographical Congress Paris Alpes 1984. Pre-congress symposium No 22 Nancy*].
- 0207 *Historická geografie. Sv. 24* / vydává Komise pro Historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV; řídí redakční kolektiv členů Komise: Zdeněk Boháč (vedoucí), Jiří V. Horák, Leoš Jeleček, Ludvík Kopačka, Jaroslav Vaniš; svazek sestavili Zdeněk Boháč, Eva Semotanová. Praha : Ústav československých a světových dějin ČSAV, 1985. 305 s. : il. [Název svazku: *Sborník prací s tematikou geodetickou a kartografickou*].
- 0208 *Historická geografie. Sv. 25* / vydává Komise pro Historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV; řídí redakční kolektiv členů Komise: Zdeněk Boháč (vedoucí), Jiří V. Horák, Leoš Jeleček, Ludvík Kopačka, Jaroslav Vaniš; editoři svazku Ervín Černý, Zdeněk Boháč. Praha : Ústav československých a světových dějin ČSAV, 1986. 420 s. : il. [Název svazku: *Sborník příspěvků k problematice sídel a zaniklých středověkých osad a plužin*].
- 0209 *Historická geografie. Sv. 26* / připravila Komise pro Historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV; řídí redakční kolektiv: Leoš Jeleček (vedoucí), Zdeněk Boháč, Ludvík Kopačka, Eva Semotanová (tajemnice); editor Jaroslav Purš. Praha : Ústav československých a světových dějin ČSAV, 1987. 182 s.
- 0210 *Historická geografie. Sv. 27* / připravila Komise pro Historickou geografii při Ústavu československých a světových dějin ČSAV; řídí redakční kolektiv: Leoš Jeleček (vedoucí), Zdeněk Boháč, Ludvík Kopačka, Eva Semotanová (tajemnice); editor Jaroslav Purš; editoři svazku Vladimír V. Annenkov, Leoš Jeleček. Praha : Ústav československých a světových dějin ČSAV, 1988. 400 s. : grafické příl. [Název svazku: *Published on the occasion of the 26th International Geographical Congress Sydney 1988*].
- 0211 *Historická geografie. Sv. 28* / připravila Komise pro Historickou geografii při Historickém ústavu AV ČR; redakční rada: Zdeněk Boháč (vedoucí), Václav Frajer, Eva Semotanová (tajemník), Josef Žemlička. Praha : Historický ústav AV ČR, 1995. 315 s. : 1 mapová příloha. [Název svazku: *Sborník příspěvků k dějinám osídlení*].
- 0212 *Historická geografie. Sv. 29* / připravila Komise pro Historickou geografii při Historickém ústavu AV ČR; redakční rada: Zdeněk Boháč, Václav Frajer, Eva Semotanová (výkonný redaktor), Josef Žemlička. Praha : Historický ústav AV ČR, 1997. 428 s. : obr., mapy. [Název svazku: *Miscellanea*].
Zpráva: Šimůnek, Robert, *Bulletin Historického ústavu AV ČR* 9, č. 1, (1998), s. 8–9; též: Fialová, Ludmila, *Historická demografie* Sv. 22, (1998), s. 216–217.
- 0213 *Historická geografie. Sv. 30* / připravila Komise pro Historickou geografii při Historickém ústavu AV ČR; redakční rada: Zdeněk Boháč, Václav Frajer, Eva

- Semotanová (výkonný redaktor), Josef Žemlička. Praha : Historický ústav AV ČR, 1999. 341 s. : fot., mapy. [Název svazku: *Poceta Jaroslavu Kašparovi. Sborník k 70. narozeninám Doc. PhDr. Jaroslava Kašpara, CSc. = Honour to Jaroslav Kašpar. Memorial Volume on the 70th Anniversary of Doc. Jaroslav Kašpar, CSc.*].
- 0214 *Historická geografie. Sv. 31* / připravila Komise pro Historickou geografii při Historickém ústavu AV ČR; redakční rada: Václav Frajer, Eva Semotanová, Robert Šimůnek (výkonný redaktor), Josef Žemlička. Praha : Historický ústav AV ČR, 2001. 344 s. : fot., mapy. [Název svazku: *Zdeňkovi Boháčovi „in memoriam“*].
- 0215 *Historická geografie. Sv. 32* / redakční rada: Pavel Boháč, Václav Frajer, Pavla Kostková, Eva Semotanová (vedoucí redaktor), Robert Šimůnek (výkonný redaktor), Josef Žemlička. Praha : Historický ústav AV ČR, 2003. 350 s. : fot., mapy.
Recenze: Ďurková, Mária, *Historický časopis* Roč. 53, č. 3, (2005), s. 610–611.
- 0216 *Historická geografie. Sv. 33* / redakční rada: Pavel Boháč, Václav Frajer, Pavla Kostková, Eva Semotanová, Robert Šimůnek (vedoucí a výkonný redaktor), Josef Žemlička. Praha : Historický ústav AV ČR, 2005. 581 s. : fot. mapy. [Referáty z pracovního setkání: *Cesty historické geografie. Centra, trendy, projekty, perspektivy. Praha 26. 1. 2005*, na s. 325–526].
- 0217 *Historická geografie. Sv. 34* / redakční rada: Pavel Boháč, Václav Frajer, Pavla Kostková, Eva Semotanová, Robert Šimůnek (vedoucí a výkonný redaktor), Josef Žemlička. Praha : Historický ústav AV ČR, 2007. 526 s. : fot., mapy.
- 0218 *Historická geografie. Roč. 35, č. 1* / redakční rada: Pavel Boháč, Jiří Cajthaml, Jiří Dvořák, Václav Frajer, Ryszard Gładkiewicz, Eva Chodějovská, Peter Chrastina, Pavel Chromý, Eva Semotanová, Robert Šimůnek (vedoucí redaktor), Josef Žemlička. Praha : Historický ústav, 2009. 420 s. : fot., mapy.
- 0219 *Historická geografie. Roč. 36, č. 1, č. 2* / redakční rada: Pavel Boháč, Jiří Cajthaml, Jiří Dvořák, Václav Frajer, Ryszard Gładkiewicz, Eva Chodějovská, Peter Chrastina, Pavel Chromý, Eva Semotanová, Robert Šimůnek (vedoucí redaktor), Josef Žemlička. Praha : Historický ústav, 2010. 346 s. : fot., mapy.
- 0220 *Historická geografie. Roč. 37, č. 1, č. 2* / redakční rada: Pavel Boháč, Jiří Cajthaml, Jiří Dvořák, Václav Frajer, Ryszard Gładkiewicz, Eva Chodějovská, Peter Chrastina, Pavel Chromý, Eva Semotanová, Robert Šimůnek (vedoucí redaktor), Josef Žemlička. Praha : Historický ústav, 2011. 298 s. : fot., mapy.
- 0221 *Historická geografie. Roč. 38, č. 1, č. 2* / redakční rada: Pavel Boháč, Jiří Cajthaml, Jiří Dvořák, Václav Frajer, Ryszard Gładkiewicz, Eva Chodějovská, Peter Chrastina, Pavel Chromý, Eva Semotanová, Robert Šimůnek (vedoucí redaktor), Josef Žemlička. Praha : Historický ústav, 2012. 232 s., 388 s. : fot., mapy.
- 0222 *Historická geografie. Roč. 39, č. 1, č. 2* / redakční rada: Pavel Boháč, Jiří Caj-

- thaml, Jiří Dvořák, Václav Frajer, Ryszard Gładkiewicz, Eva Chodějovská, Peter Chrastina, Pavel Chromý, Eva Semotanová, Robert Šimůnek (vedoucí redaktor), Josef Žemlička. Praha : Historický ústav, 2013. 302 s. : fot., mapy.
- 0223 *Historická geografie. Roč. 40, č. 1, č. 2* / redakční rada: Pavel Boháč, Jiří Cajthaml, Jiří Dvořák, Ryszard Gładkiewicz, Eva Chodějovská, Peter Chrastina, Pavel Chromý, Zdeněk Kučera, Eva Semotanová, Robert Šimůnek (vedoucí redaktor), Josef Žemlička. Praha : Historický ústav, 2014. 320 s. : fot., mapy.
- 0224 *Historická geografie. Roč. 41, č. 1, č. 2* / redakční rada: Pavel Boháč, Jiří Cajthaml, Jiří Dvořák, Ryszard Gładkiewicz, Eva Chodějovská, Peter Chrastina, Pavel Chromý, Zdeněk Kučera, Eva Semotanová, Robert Šimůnek (vedoucí redaktor), Josef Žemlička. Praha : Historický ústav, 2015. 187 s. : fot., mapy.
- 0225 *Historická geografie. Roč. 42, č. 1, 2* / redakční rada: Pavel Boháč, Jiří Cajthaml, Jiří Dvořák, Ryszard Gładkiewicz, Eva Chodějovská, Peter Chrastina, Pavel Chromý, Zdeněk Kučera, Eva Semotanová, Robert Šimůnek (vedoucí redaktor), Josef Žemlička. Praha : Historický ústav, 2016. 378 s. : fot., mapy.
- 0226 *Historická geografie. Roč. 43, č. 1, č. 2* / redakční rada: Pavel Boháč, Jiří Cajthaml, Jiří Dvořák, Ryszard Gładkiewicz, Eva Chodějovská, Peter Chrastina, Pavel Chromý, Zdeněk Kučera, Eva Semotanová, Robert Šimůnek (vedoucí redaktor), Josef Žemlička. Praha : Historický ústav, 2017. 202 s. : fot., mapy.
- 0227 *Historická geografie. Roč. 44, č. 1, 2* / redakční rada: Pavel Boháč, Jiří Cajthaml, Jiří Dvořák, Ryszard Gładkiewicz, Eva Chodějovská, Peter Chrastina, Pavel Chromý, Zdeněk Kučera, Eva Semotanová, Robert Šimůnek (vedoucí redaktor), Josef Žemlička. Praha : Historický ústav, 2018. 364 s. : fot., mapy.

Srov. též č.: 0203

Supplementum

- 0228 *Historická krajina a mapové bohatství Česka : prameny, evidence, zpřístupňování, využívání : Praha, 25. ledna 2006 = The historical landscape and the map wealth of Czechia : sources, registration, utilisation and the improvement of accessibility : Prague, January 25th 2006*. Praha : Historický ústav, 2006. 267 s., xxxi s. barev. obr. příl. : il. (některé barev.), mapy, faksim. (Historická geografie, suppl. 1, 2006. [Stejnomené zasedání ... se uskutečnilo v Historickém ústavu AV ČR dne 25. ledna 2006])

O časopise Historická geografie

- 0229 JELEČEK, Leoš: „Historická geografie – Historical Geography“ : Vols. 19–22 (1980–1983) / Leoš Jeleček. *Historická geografie* Sv. 23, (1984), s. 295–306.

- 0230 JELEČEK, Leoš: Historická geografie v Československu a její sborník „Historická geografie“ / Leoš Jeleček. *Historická geografie* Sv. 26, (1987), s. 45–56.
- 0231 JELEČEK, Leoš: Report on „Historická geografie – Historical Geography“ Vols. 23–26 (1984–1987) / Leoš Jeleček. *Historická geografie* Sv. 27, (1988), s. 383–393.
- 0232 SEMOTANOVÁ, Eva: Pět desetiletí Historické geografie / Eva Semotanová. *Historická geografie* Roč. 44, č. 2, (2018), s.149–152, mapy.

České a československé sborníky a kolektivní monografie

- 0233 *Archeologie a krajinná ekologie* / uspořádali Jaromír Beneš, Vladimír Brůna. 1. vyd. Most : Nadace Projekt Sever, 1994. 159 s. : tab., grafy, mapy.
Zpráva: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 386–387.
- 0234 ČIERNY, Ján: *Struktura feudální společnosti na území Československa a Polska do přelomu 15. a 16. století : [Sborník]* / Sestavili Ján Čierny, František Hejl, Antonín Verbík. Praha : Ústav československých a světových dějin ČSAV, 1984. 425 s.
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 25, (1986), s. 397.
- 0235 Člověk, krajina, krajinný ráz / Pavel Klvač (ed.). Vyd. 1. Brno : Masarykova univerzita, Fakulta sociálních studií, katedra environmentálních studií, 2009. 91 s. : il.
Recenze: Šimůnek, Robert, *Historická geografie* Roč. 36, č. 1, (2010), s. 140–141.
- 0236 *Čtvrtá slovenská onomastická konferencia : Bratislava 9. – 10. novembra 1971. Zborník materiálův / usp. Milan Majtán.* Bratislava : Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1973. 235 s. : mapa.
Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 301–303.
- 0237 CHODĚJOVSKÁ, Eva: *Historické krajiny Čech : Třeboňsko – Broumovsko – Praha* / Eva Chodějovská, Eva Semotanová, Robert Šimůnek. Praha : Historický ústav, 2015. 427 s. : il., mapy, plány, faksimile; (Práce Historického ústavu AV ČR Řada A, Monographia; sv. 63).
Recenze: Šantrůčková, Markéta, *Historická geografie* Roč. 42, č. 1, (2016), s. 115–117.
- 0238 J. V. Šimák *a poslání regionální historiografie v dnešní době : sborník referátů z vědecké konference konané ve dnech 10. – 11. května 1996 v Turnově a na Hrubé Skále* / [pořadatelé Pekařova společnost Českého ráje a Okresní muzeum v Turnově, Asociace muzeí a galerií v Praze]. Semily : Státní okresní archiv, 1996. 185 s. : il. (Z Českého ráje a Podkrkonoší, suppl. 2) , 185 s. ; il.
Zpráva: Šimůnek, Robert, *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 293.
- 0239 *Miscellanea : sborník příspěvků k osmdesátinám prof. Jaroslava Procházky* / [redigovali Zdeněk Vašíček a Vladimír Wolf]. 1. vyd. V Trutnově : Muzeum Podkrkonoší, 1969. 295 s. : il. (Krkonoše – Podkrkonoší; suppl. 5)

- Recenze: Vaniš, Jaroslav, *Historická geografie* Sv. 3, (1969), s. 150–154.
- 0240 *Sbornik prací k sedmdesátinám universitního profesora PhDr. Ladislava Hosáka*. Ostrava : Profil, 1968 116, [2] s. : [4] s. fot. příl.
Recenze: Vaniš, Jaroslav, *Historická geografie* Sv. 2, (1969), s. 120–121.
- 0241 *Výzkum historických cest v interdisciplinárním kontextu* / Jan Martínek, Jiří Šmeral (eds.); [autoři textů Pavel Bolina ... et al.]. 1. vyd. Brno : Centrum doopravního výzkumu, 2012. 103 s. : il. (některé barev.), mapy, plány.
Recenze: Musil, František, *Historická geografie* Roč. 40, č. 1, (2014), s. 97–100.
- Zahraniční periodika a sborníky*
- 0242 *Geographical interpretations of historical sources : readings in historical geography* / edited by Alan R. H. Baker, John D. Hamshere, John Langton. Newton Abbot : David & Charles, 1970. 452 s. : il., mapy. (Studies in historical geography).
Recenze: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 218–219.
- 0243 *Granice Śląska w interdyscyplinarnej perspektywie* / pod redakcją Ryszarda Gładkiewicza, Teresy Soldry-Gwizdź, Marka S. Szczepańskiego. Opole; Wrocław : Wydawnictwo Instytut Śląski, 2012. 174 s. : il., mapy.
Recenze: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Roč. 39, č. 2, (2013) s. 294–296.
- 0244 *Internationales Jahrbuch für Geschichts- und Geographie-Unterricht. Band 10, 1965/66* / Braunschweig : International Schulbuchinstitut, 1967. 306 s.
Zpráva: Bednář, Karel, *Historická geografie* Sv. 3, (1969), s. 146–147.
- 0245 *Istoričeskaja geografija Rossii* / ed. B. A. Rybakov, N. P. Nikitin, J. J. Vodarskij. Moskva : Mysl, 1970. 216 s. : mapy. (Voprosy geografii; 83).
Recenze: Horák, Jiří Václav, *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 216–218.
- 0246 *Istoričeskaja geografija: tendencii i perspektivy : sbornik naučnych trudov* / ed. L. B. Vampilova. Sankt Peterburg : Russkoje geografičeskoje obščestvo, 1995. 184 s.
Zpráva: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 397–398.
- 0247 *Istorija nauk o zemle = Histoire des sciences de la terre = The history of earth sciences = Geschichte der Wissenschaften von der Erde*. Moskva : Nauka, 1974. 173 s. (Trudy XIII Meždunarodnogo kongressa po istorii nauki; sekcija 8) [Moskva, 18–24 avgusta, 1971 g.].
Recenze: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 12, (1974), s. 346–347.
- 0248 *Kultury na hranici : jižní Čechy – jižní Morava – Waldviertel – Weinviertel* / vydali Andrea Komlosyová, Václav Bůžek, František Svátek. Wien : Promedia Druck- und Verlagsgesellschaft, 1995. 350 s., 16 s. barev. obr. příl.
Recenze: Šimůnek, Robert, *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 410–412.
- 0249 *Sel'skije poselenija Pribaltiki (XIII–XX vv.)* / Red. V. A. Alexandrov. Moskva :

- Nauka, 1971. 249 s.: il., mapy. [Akademija nauk SSSR. Institut etnografii im N. N. Miklucho-Maklaja].
 Recenze: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 286–287.
- 0250 *Sozialgeographie* / Hrsg. von Werner Storkebaum. Darmstadt : Wissenschaftliche Buchgesellschaft, 1969. 7, 530 s. : mapy (Wege der Forschung; Bd. 59).
 Recenze: Hürský, Josef, *Historická geografie* Sv. 6, (1971), s. 273–275.
- 0251 *Stadtgeschichte Oberschlesiens : Studien zur städtischen Entwicklung und Kultur einer ostmitteleuropäischen Region vom Mittelalter bis zum Vorabend der Industrialisierung* / im Auftrag der Stiftung Haus Oberschlesien; hrsg. von Thomas Wunsch. Berlin : Gebr. Mann, 1995. 336 s. : il. (Tagungsreihe der Stiftung Haus Oberschlesien; 5).
 Recenze: Šimůnek, Robert, *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 401–402.

Bibliografie

Oborové bibliografie

- 0252 *Bibliografie československé statistiky : 1966*. Praha : Výzkumný ústav statistiky a účetnictví, 1967. 117 s. (Rešerše; č. 13), 117 s.
 Recenze: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 268–270.
- 0253 *Bibliografie československé statistiky : 1967*. Praha : Výzkumný ústav statistiky a účetnictví, 1968. 171 s. (Rešerše; č. 16).
 Recenze: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 268–270.
- 0254 *Bibliografie československé statistiky a demografie : 1968*. Praha : Výzkumný ústav statistiky a účetnictví, 1971. 185 s.
 Recenze: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 268–270.
- 0255 *Bibliografie československé statistiky a demografie : 1969*. Praha : Výzkumný ústav statistiky a účetnictví, 1971. 150 s. (Rešerše; č. 32).
 Recenze: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 268–270.
- 0256 *Bibliografie československé statistiky a demografie : 1970*. Praha: Výzkumný ústav statistiky a účetnictví, 1971. 49 s. (Rešerše; č. 30).
 Recenze: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 268–270.
- 0257 *Bibliografie československé statistiky a demografie : 1945–1968. I. díl, 1., 2. svazek; II. díl, 1. svazek*. Praha : Výzkumný ústav statistiky a účetnictví, 1969. 222 s., 337 s., 318 s.
 Recenze: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 268–270.
- 0258 JELEČEK, Leoš: Vývoj československého zemědělství v letech 1945–1975 a literatura k jeho historickogeografickému zpracování / Leoš Jeleček. *Historická geografie* Sv. 13, (1975), s. 71–103.
- 0259 MĚTŠK, Frido: Bibliographie der im Institut für sorbische Volksforschung erar-

- beiteten Karten zur historischen Landeskunde und zur Demographie der Sorben / Fr. Mětšk. *Letopis. Reihe B, Geschichte* Roč. 19, č. 2., (1972), s. 243–256.
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 12, (1974), s. 352.
- 0260 OLESCH, Reinhold: *Bibliographie zum Dravänapolabischen* / Reinhold Olesch. Köln : Böhlau, 1968. 13, 126 s. : mapa. (Slavistische Forschungen; Bd. 8).
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 220–221.
- 0261 PODZIMEK, Jaroslav: *Průvodce statistickou literaturou* / Jaroslav Podzimek. 1. vyd. Praha : SEVT, 1970. 219, [1] s.
Recenze: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 268–270.
- 0262 *Publikace Zemského statistického úřadu království Českého : (1897–1918)*. Praha, 1968. 58 s. (Rešerše; č. 17).
Recenze: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 268–270.
- 0263 *Publikační činnost krajských a okresních orgánů státní statistiky : 1960–1968*. Praha, 1969. 111 s. (Rešerše; č. 25).
Recenze: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 268–270.

Srov. též č.: 0105, 0320

Regionální bibliografie

- 0264 MÁLEK, Jiří: *Soupis průvodců městem Prahou* / Jiří Málek. *Historická geografie* Sv. 14–15/1, (1976), s. 229–264.

Personální bibliografie

- 0265 Bibliografie prací dr. Ivana Honla : (dodatek). *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 287–289.
- 0266 Bibliografie prací PhDr. J. Vaniše (do r. 1983). *Historická geografie* Sv. 22, (1983), s. 218–229.
- 0267 BOHÁČ, Zdeněk: Bibliografie kartografických prací Dr. Ivana Honla / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 17, (1978), s. 488–510.
- 0268 BOHÁČ, Zdeněk: Bibliografie kartografických prací dr. J. V. Horáka / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 14–15/2, (1976), s. 702–704.
- 0269 BOHÁČ, Zdeněk: Bibliografie onomastických prací Dr. Ivana Honla / Z. Boháč. *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 323–361.
- 0270 BOHÁČ, Zdeněk: Bibliografie prací doc. dr. Ing. Jaroslava Purše, DrSc. / Z. Boháč. *Historická geografie* Sv. 9, (1972), s. 223–246.
- 0271 BOHÁČ, Zdeněk: Bibliografie prací dr. Karla Bednáře CSc. / Z. Boháč. *Historická geografie* Sv. 5, (1970), s. 223–225.
- 0272 BOHÁČ, Zdeněk: Bibliografie vlastivědných prací univ. prof. Ervína Černého, CSc. (do r. 1983) / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 21, (1983), s. 381–385.

- 0273 BOHÁČ, Zdeněk: Bibliografie vlastivědných prací univ. prof. MUDr. Ervína Černého / Z. Boháč. *Historická geografie* Sv. 10, (1973), s. 225–227.
- 0274 BOHÁČ, Zdeněk: Výběrová bibliografie prací Dr. Dušana Trávníčka, CSc. / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 281–283.
- 0275 BOHÁČ, Zdeněk: Výběrová bibliografie prací dr. Oty Pokorného, CSc. : (tematika historickogeografická) / Z. Boháč. *Historická geografie* Sv. 26, (1987), s. 163–165.
- 0276 JELEČEK, Leoš: Bibliografie prací akademika Jaroslava Purše za léta 1972–1982 / L. Jeleček, M. Kudelásek. *Historická geografie* Sv. 20, (1982), s. 347–364.
- 0277 Josef Žemlička – seznam vědeckých prací. *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 363–373.
- 0278 VANIŠ, Jaroslav: Bibliografie prací člena korespondenta ČSAV doc. dr. Františka Roubíka, DrSc. za léta 1966–1970 / Jaroslav Vaniš. *Historická geografie* Sv. 4, (1970), s. 211–212.
- 0279 Výběrová bibliografie prací I. Vávry. *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 295–296.
- 0280 Výběrová bibliografie prací PhDr. Z. Boháče, CSc., (do roku 1983). *Historická geografie* Sv. 22, (1983), s. 234–254.

Srov. též č.: 0055, 0073–0075, 0090, 0203

Slovníková a encyklopedická literatura

Oborové slovníky

- 0281 BALDIT, Henri: *Paroisses et communes de France : dictionnaire d'histoire administrative et démographique 15, Cantal* / Henri Baldit. Paris : Editions du Centre national de la recherche scientifique, 1991. 392 s. : mapy.
Recenze: Fialová, Ludmila, *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 302–305.
- 0282 BROŽEK, Aleš: *Lexikon vlajek a znaků zemí světa* / Aleš Brožek. 1. vyd. Praha : Kartografie, 1998. 223 s. : il.
Recenze: Mucha, Ludvík, *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 287–288.
- 0283 *Historische Enzyklopädie von Budapest* / Hrsg. Elisabeth Tóth-Epstein. Budapest : Corvina, 1974. 463 s. : il. [Orig.: Budapest enciklopédia].
Recenze: Horák, Jiří Václav, *Historická geografie* Sv. 14–15/2, (1976), s. 673–676.
- 0284 *Lexikon des Mittelalters. I, 1, Aachen-Ägypten* / Edited by Liselotte Lutz, Joyce M. McLellan, and Gloria Widhalm. München und Zürich : Artemis – Verlag, 1977. 224 s.
Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 20, (1982), s. 344.

Geografické slovníky

- 0285 BAHLCKE, Joachim: *Handbuch der historischen Stätten : Böhmen und Mähren* / hrsg. Joachim Bahlcke, Winfried Eberhard, Miloslav Polívka. Stuttgart : A. Kröner, 1998. CXXXI, 889 s. : mapy (Kröners Taschenausgabe; 329).
Recenze: Polanský, Luboš, *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 283–284.
- 0286 *Budapest lexikon : Megjelent Budapest egyesítésének centenáriuma*. Budapest : Akadémiai Kiadó, 1973. 1335 s. : il.
Recenze: Walter, Alfons, *Historická geografie* Sv. 14–15/2, (1976), s. 677–680.
- 0287 *Encyklopedia Warszawy*. 1. wyd. Warszawa : Państw. Wydaw. Nauk., 1975. 815 s. : il., obr. příl.
Recenze: Horák, Jiří Václav, *Historická geografie* Sv. 14–15/2, (1976), s. 673–676.
- 0288 *Historisches Ortslexikon für Brandenburg. Teil 4., Teltow* / Bearb. von Lieselott Enders unter Mitarb. von Margot Beck. Weimar : H. Böhlau Nachfolger, 1976. 936 s.: mapy.
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 17, (1978), s. 461–462.
- 0289 HONZÁK, František: *Evropa v proměnách staletí* / František Honzák, Marek Pečenka, Jitka Vlčková. Praha : Libri, 1995. 589 s. : il.
Zpráva: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 395.
- 0290 KOPÁČEK, Jiří: *Encyklopedie Českých Budějovic* / vedoucí redaktor Jiří Kopáček; hlavní redaktori Miroslav Novotný, Karel Pletzer, Robert Sak. 1. vyd. České Budějovice : Město České Budějovice, 1998. 592 s. : il., mapy, portréty, faksim.
Recenze: Polívka, Miloslav, Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 274–275.
- 0291 KUČA, Karel: *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. I. díl, A–G* / Karel Kuča. Praha : Libri, 1996. 874 s. : il., fot., mapy.
Zpráva: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 380–383.
- 0292 KUČA, Karel: *Města a městečka v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. II. díl, H–Kole* / Karel Kuča. Praha : Libri, 1997. 938 s. : il., fot., mapy.
Zpráva: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 380–383.
- 0293 MUCKE, Karl Ernst: *Serbski zemjepisny slowniĉk = Kleines sorbisches geographisches Wörterbuch* / mit einem Vorwort von Ernst Eichler; und einer Bibliographie der namenkundlichen Veröffentlichungen Arnošt Mukas. Bautzen : VEB Domowina-Verlag, 1979. 16, XI, 142 s.
Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 18, (1979), s. 446–447.
- 0294 *Obce České republiky 1992 : malý lexikon*. Praha : Český statistický úřad, 1992. 197 s. : mapy, tabulky.
Zpráva: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 305.
- 0295 PIETKIEWICZ, Stanisław: *Słownik pojęć geograficznych* / Stanisław Pietkiewicz, Stefan Żmuda. Warszawa : Wiedsza Powszechna, 1973. 610 s. : il.

Bibliografie

- Recenze: Horák, Jiří Václav, *Historická geografie* Sv. 12, (1974), s. 353–354.
- 0296 *Retrospektivní lexikon obcí Československé socialistické republiky 1850–1970 : počet obyvatelů a domů podle obcí a částí obcí podle správního členění k 1. lednu 1972 a abecední přehled obcí a částí obcí v letech 1850–1970. Díl I., Sv. 1, Sv. 2 / zpracoval kolektiv.* Praha : Fed. stat. úřad : SEVT, 1978. 678 s., 506 s.
- Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 18, (1979), s. 441–444.
- 0297 *Retrospektivní lexikon obcí Československé socialistické republiky 1850–1970 : počet obyvatelů a domů podle obcí a částí obcí podle správního členění k 1. lednu 1972 a abecední přehled obcí a částí obcí v letech 1850–1970. Díl II., Sv. 1, sv. 2 / zpracoval kolektiv.* Praha : Fed. stat. úřad : SEVT, 1978. 633 s.; 274 s.
- Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 18, (1979), s. 441–444.
- 0298 SEMOTANOVÁ, Eva: *Kladsko : historickogeografický lexikon /* Eva Semotánová a kol.; Tomáš Burda, Ryszard Gładkiewicz; Pavel Chromý, Zdeněk Kučera, Jarosław Malicki, Jiří Martínek, Petr Osoba. 1. vyd. Praha : Historický ústav, 2015. 311 s. : il. (Práce Historického ústavu AV ČR Řada A, Monographia; 53).
- Recenze: Grim, Tomáš, *Historická geografie* Roč. 42, č. 1, (2016), s. 119–120.
- 0299 *Slovar' geografičeskich nazvanij zarubežnych stran /* pod redakcijej M. B. Vostnojvoj. Moskva : Izdat. NEDRA, 1965. 480 s.
- Zpráva: Bednář, Karel, *Historická geografie* Sv. 1, (1968), s. 152.
- 0300 *Vlastivedný slovník obcí na Slovensku. Díl I.* Bratislava : Veda, 1977. 526 s.
- Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 17, (1978), s. 455–457.
- 0301 *Zeměpisný lexikon ČSR. Vodní toky a nádrže /* zpracovali Jaroslav Kestřánek [et al.] ve spolupráci s Názvoslovnou komisí ČÚGK; Vladimír Vlček (editor svazku). Vyd. 1. Praha : Academia, 1984. Praha : Academia, 1984. 315 s. : il., mapy.
- Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 239–240.

Jazykové slovníky

- 0302 HENNIG VON JESSEN, Christian: *Vocabularium venedicum (oder Wendisches Wörter-Buch) von Christian Hennig von Jessen : (Handschrift, die sich im Besitze der Niedersächsischen Landesbibliothek Hannover befindet.) /* Ed. Reinhold Olesch. Köln – Graz : Böhlau, 1959. 412 s. : mapa.
- Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 220–221.
- 0303 OLESCH, Reinhold: *Juglers lüneburgisch-wendisches Wörterbuch /* Reinhold Olesch. Köln : Böhlau, 1962. 338 s. : mapa (Slavistische Forschungen; Bd. 1)
- Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 220–221.

Srov. též č.: 0474

Pomocné vědy historické*Archeografie, nauka o pramenech*

- 0304 VANIŠ, Jaroslav: Historické prameny účetní povahy a jejich využití pro historickou geografii / Jaroslav Vaniš. *Historická geografie* Sv. 22, (1983), s. 113–122.

Srov. též č.: 0639

Diplomatika, edice pramenů

- 0305 *Acta summorum pontificum res gestas Bohemicas aevi praeussitici et hussitici illustrantia* / edidit Jaroslav Eršil. Praha : Academia, 1980. XV, 915 s. : mapy. Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 20, (1982), s. 337.
- 0306 *Broumovský urbář 1676–7 : text a textové přílohy* / ed. Vratislav Šmelhaus; Ústav vědeckotechnických informací Zemědělského muzea v Praze. Praha : Zemědělské muzeum, 1976. V, 185, 8, 8, 33 s. (Prameny a studie; [Sv.] 14).
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 17, (1978), s. 459–460.
- 0307 GILAR, Štěpán: *Městská kniha České Třebové : (1375–1488)* / Štěpán Gilar. Ústí nad Orlicí : Státní okresní archiv Ústí nad Orlicí, 2000. 143 s. : faksim. (Vlastivědný sborník Ústí nad Orlicí; suppl. 3).
Recenze: Šimůnek, Robert, *Historická geografie* Sv. 31, (2001), s. 327–328.
- 0308 KALNÝ, Adolf: *Soupis urbářů jihočeských archivů 1378–1773. Sv. 1, 2* / Adolf Kalný a kol. České Budějovice : Kraj. správa SNB, 1976. 478 s. (Inventáře, katalogy a tematické rejstříky k fondům jihočeských archivů; Čís. 50).
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 17, (1978), s. 457–458.
- 0309 *Liber rationum regalis civitatis Lunae ad annos 1450–1472 et 1490–1491 pertinens = Kniha počtů královského města Loun z let 1450–1472 a 1490–1491* / edidit Jaroslav Vaniš. 1. vyd. Praha : Academia, 1979. 966 s. [8] s. obr. příl. : il.
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 20, (1982), s. 330–331.

Srov. též č.: 0613, 0741

Regionální a vlastivědná práce

- 0310 TYWONIAK, Jiří: Historická vlastivěda Podblanicka – její úkoly a možnosti / Jiří Tywoniak. *Sborník vlastivědných prací z Podblanicka* Sv. 10, 1969, s. 79–108.
Recenze: Vaniš, Jaroslav, *Historická geografie* Sv. 6, (1971), s. 292–293.

Srov. též č.: 0180

Regionální a vlastivědná práce v zahraničí

- 0311 BOHÁČ, Zdeněk: Rozvoj vlastivědného výzkumu na území Lužice v NDR / Z. Boháč. *Historická geografie* Sv. 9, (1972), s. 3–67.
- 0312 ŠPRINC, Zdeněk: Regionální výzkum ve Francii / Zdeněk Šprinc. *Muzejní a vlastivědná práce* č. 2, (1968), s. 65–70.
Recenze: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 3, (1969), s. 145–146.

Srov. též č.: 1061, 1065

Historická geografie, kartografie a topografie

- 0313 ROOB, Helmut: Historische Geographie und Kartographie / Helmut Roob. *Wissenschaftliche Zeitschrift der Friedrich-Schiller-Universität Jena. Gesellschafts- und sprachwissenschaftliche Reihe* Roč. 16, č. 2/3, (1967), s. 233–236.
Recenze: Hürský, Josef, *Historická geografie* Sv. 2, (1969), s. 124–125.

Srov. též č.: 0001, 0007, 0027, 0064, 0120, 0124, 0131, 0135, 0139, 0141–0142, 0154, 0163–0165, 0185–0228, 0237, 0266, 0310, 0401, 0450, 0549, 0553, 0576, 0636, 0656, 0692, 0747, 0762, 0774, 0778, 0814, 0891, 0912, 0917, 0921, 0946, 0979, 1004, 1012, 1046, 1051, 1087, 1110, 1133

Dějiny historické geografie a kartografie

- 0314 ROUBÍK, František: Z archivních vzpomínek, zvláště o historické geografii a kartografii / František Roubík. *Historická geografie* Sv. 6, (1971), s. 235–253.
- 0315 SEMOTANOVÁ, Eva: Dějiny geodézie a dějiny kartografie v české odborné literatuře po roce 1945 / Eva Semotanová. *Historická geografie* Sv. 26, (1987), s. 79–123.

Srov. též č.: 0024, 0080, 0229–0230, 0265, 0267–0268, 1019, 1101, 1122

Historická geografie

- 0316 ALEKSANDROVSKIY, A. L.: Use of the Methods of Pedology for the Historical Geography / A. L. Aleksandrovskiy. *Historická geografie* Sv. 27, (1988), s. 123–149.
- 0317 ANNENKOV, Vladimír Vladimirovič: New Horizons of Historical Geography / V. V. Annenkov. *Historická geografie* Sv. 20, (1982), s. 261–296.

- 0318 ANNENKOV, Vladimír Vladimirovič: Noosphere: Historico-geographical Approach / Vladimír V. Annenkov. *Historická geografie* Sv. 27, (1988), s. 73–88.
- 0319 ANNENKOV, Vladimír Vladimirovič: Současný stav historické geografie v ČSSR / Vladimír V. Annenkov. *Historická geografie* Sv. 22, (1983), s. 61–68.
- 0320 BOHÁČ, Zdeněk: Topical Groups of Papers Published in „Historická geografie – Historical Geography“ in the Years 1968–1979 (Vol. 1–18) / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 19, (1980), s. 103–134.
- 0321 CENDELÍN, Dušan: Historická geografie – nástroj nebo negativní prvek při řešení starých pozemních spojů? / Dušan Cendelín. *Historická geografie* Sv. 33, (2005), s. 57–70.
- 0322 CHROMÝ, Pavel: Tři alternativní koncepce historické geografie v Česku / Pavel Chromý, Leoš Jeleček. *Historická geografie* Sv. 33, (2005), s. 327–345.
- 0323 CHROMÝ, Pavel: Výzvy pro českou historickou geografii? / Pavel Chromý. *Historická geografie* Sv. 31, (2001), s. 87–108.
- 0324 JELEČEK, Leoš: Current Trends in the Development of Historical Geography in Czechoslovakia / Leoš Jeleček. *Historická geografie* Sv. 19, (1980), s. 59–102.
- 0325 JELEČEK, Leoš: Historická geografie a výzkum vývoje struktury půdního fondu Česka od poloviny 19. století / Leoš Jeleček, Tomáš Burda, Pavel Chromý. *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 253–261.
- 0326 JELEČEK, Leoš: K metodologickým otázkám historické geografie sídel / Leoš Jeleček. *Historická geografie* Sv. 6, (1971), s. 29–53.
- 0327 JELEČEK, Leoš: Rozvoj mezinárodní spolupráce v oblasti historické geografie / Leoš Jeleček. *Historická geografie* Sv. 18, (1979), s. 400–418.
- 0328 KUČERA, Zdeněk: Historická geografie mezi geografii a historiografií / Zdeněk Kučera. *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 9–19.
- 0329 MUSIL, František: Historická geografie ve výzkumné činnosti královéhradeckého univerzitního historického pracoviště / František Musil. *Historická geografie* Sv. 33, (2005), s. 505–511.
- 0330 POKORNÝ, Ota: Výzkum vývoje životního prostředí srovnávací historicko-geografickou metodou / Ota Pokorný. *Sborník Československé společnosti zeměpisné* Roč. 75, (1970), s. 23–31.
Zpráva: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 5, (1970), s. 221–222.
- 0331 SEMOTANOVÁ, Eva: Development and Current Trends of the Czech Historical Geography / Eva Semotanová, Pavel Chromý. *Historická geografie* Roč. 38, č. 1, (2012), s. 9–34.
- 0332 SEMOTANOVÁ, Eva: *Historická geografie českých zemí* / Eva Semotanová. Praha : Historický ústav, 1998. 293 s. : il., mapy (Práce Historického ústavu Akademie věd České republiky. Řada A, Monographia; sv. 16).
Recenze: Slezák, Lubomír, *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 290–291.

Bibliografie

- 0333 SEMOTANOVÁ, Eva: Historickogeografický výzkum v Historickém ústavu AV ČR / Eva Semotanová. *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 374–375.
- 0334 SEMOTANOVÁ, Eva: Kam směřuje naše historická geografie? / Eva Semotanová. *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 11–16.
- 0335 STRENZ, Wilfried: Zum Verhältnis zwischen Historischer Geographie und Geographischer Wirtschaftsgeschichte / Wilfried Strenz. *Historická geografie* Sv. 20, (1982), s. 315–325.
- 0336 ŠANTRŮČKOVÁ, Markéta: The Principles and Development of Landscape Parks in the Czech Republic and Their Study from the Perspective of Historical Geography / Markéta Šantrůčková. *Historická geografie* Roč. 38, č. 1, (2012), s. 99–118.
- 0337 VANIŠ, Jaroslav: Historická geografie jako vědní obor / Jaroslav Vaniš. *Historická geografie* Sv. 2, (1969), s. 3–21.
- 0338 VANIŠ, Jaroslav: Příspěvek kulturní historické geografie k Roku české hudby / Jaroslav Vaniš. *Historická geografie* Sv. 12, (1974), s. 153–184, mapy.

Srov. též č.: 0003, 0008, 0011, 0013, 0022, 0025, 0100, 0102–0105, 0107–0108, 0110, 0113–0114, 0118, 0122, 0137, 0151, 0153, 0155, 0166–0167, 0246, 0258, 0304, 0575, 0586, 0590, 0592, 0596, 0604, 0631, 0652, 0663, 0671, 0694, 0699, 0717, 0719, 0723, 0746, 0748, 0757, 0771, 0794–0795, 0800, 0806, 0809, 0840, 0856, 0866, 0903, 0920, 0926, 0952, 0965–0966, 0976–0977, 0988, 0999, 1023, 1025, 1032–1033, 1115, 1121, 1134

Dějiny historické geografie

- 0339 JELEČEK, Leoš: Nástin vývoje československé historické geografie / Leoš Jeleček. *Historická geografie* Sv. 22, (1983), s. 11–51.
- 0340 TRÁVNÍČEK, Dušan: K vývoji české historické geografie po druhé světové válce / Dušan Trávníček. *Historická geografie* Sv. 22, (1983), s. 53–60.
- 0341 TRÁVNÍČEK, Dušan: Přehled vývoje české historické geografie od založení České společnosti zeměvědné až do počátku druhé světové války / Dušan Trávníček. *Historická geografie* Sv. 4, (1970), s. 164–178.

Srov. též č.: 0023, 0042, 0045, 0052, 0056, 0070, 0078, 0537, 0645, 0962

Historická kartografie, atlasy, mapy

- 0342 *Atlas krajiny České republiky = Landscape atlas of the Czech Republic*. Praha : Ministerstvo životního prostředí České republiky; Průhonice : Výzkumný ústav Silva Taroucy pro krajinu a okrasné zahradnictví, 2009. 1 atlas (331 s.) : ca 1115 barev. map

- Recenze: Bičík, Ivan - Chromý, Pavel - Jančák, Vít, *Historická geografie* Roč. 38, č. 1, (2012), s. 207–215.
- 0343 AZZANI, Abdulla: Mapové sbírky ve vědeckých knihovnách a archivech ČR / Abdulla Azzani. *Historická geografie* Sv. 33, (2005), s. 432–475.
- 0344 BARTOŠ, Miloslav: *Nejstarší obrazová mapa Krkonoš kronikáře Šimona Hüttela = Das älteste Landschaftsgemälde des Riesengebirges von dem Chronisten Simon Hüttel. = The Oldest Pictorial Map of the Krkonoše Mountains by the Chronicler Simon Hüttel* / Miloslav Bartoš; Zdena Nováková; odborná spolupráce: PhDr. Eva Semotanová, CSc. a Ing. Günter Fiedler; redigoval: Roman Reil; grafická úprava: Růžena Řezníčková; foto: Bohuslav Tošovský; do němčiny přeložil: Ing. Günter Fiedler; do angličtiny přeložil: Mgr. Josef Kobík. [Trutnov] : Státní okresní archiv Trutnov, 1997. 48 s. : mapa.
Recenze: Šimůnek, Robert, *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 278–279.
- 0345 BEDNÁŘ, Karel: Problematika znázornění hospodářských jevů na mapách Atlasu československých dějin / Karel Bednář. *Historická geografie* Sv. 1, (1968), s. 28–37.
- 0346 BOHÁČ, Pavel: Rukopisná mapa kultur království Českého z let 1837–1844 / Pavel Boháč. *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 133–144.
- 0347 BOHÁČ, Zdeněk: *Atlas církevních dějin českých zemí 1918–1999* / Zdeněk Boháč; [odpovědná redaktorka Ivana Albrechtová; digitální zpracování mapové části Kartografie Praha]. Vyd. v KN 1. Kostelní Vydří : Karmelitánské nakladatelství, 1999. 1 atlas (175 s.)
Recenze: Dvořák, Jiří, *Historická geografie* Sv. 31, (2001), s. 311–313; též: Trenčinský, Pavel, *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 436–438.
- 0348 BOHÁČ, Zdeněk: Deset let od vydání Atlasu československých dějin / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 13, (1975), s. 261–270.
- 0349 BOHÁČ, Zdeněk: Mapy k územnímu vývoji české a moravské církevní provincie / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 183–190, mapy.
- 0350 BOKES, František: Atlas československých dějin a slovenská historiografie / František Bokes. *Historická geografie* Sv. 1, (1968), s. 15–17.
- 0351 BRINKE, Josef: Tasmanova mapa z roku 1644 a její deriváty / Josef Brinke. *Sborník Československé společnosti zeměpisné* Roč. 69, č. 3, (1964), s. 213–224.
Recenze: Vaniš, Jaroslav, *Historická geografie* Sv. 1, (1968), s. 151.
- 0352 BROFT, Miroslav: Vojenskohistorická část Československého vojenského atlasu / Miroslav Broft. *Historická geografie* Sv. 1, (1968), s. 64–82.
- 0353 BRŮNA, Vladimír: Interpretace prvků mapy Prvního a Druhého vojenského mapování / Vladimír Brůna, Ivan Buchta, Lenka Uhlířová. *Historická geografie* Sv. 32, (2003), s. 93–114.
- 0354 BRŮNA, Vladimír: Stabilní katastr jako zdroj informací o krajině / Vladimír Brůna, Kateřina Křováková, Václav Nedbal. *Historická geografie* Sv. 33, (2005), s. 397–409.

- 0355 BUCHVALDEK, Miroslav: *Archeologický atlas Evropy a Československa* / Miroslav Buchvaldek. Praha : Univerzita Karlova, 1979. 134 s.
Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 20, (1982), s. 332.
- 0356 ČADA, Václav: Hodnocení polohové a geometrické přesnosti prvků II. vojenského mapování lokalizovaných v S-JTSK / Václav Čada. In: *Historická krajina a mapové bohatství Česka : prameny, evidence, zpřístupňování, využívání : Praha, 25. ledna 2006 = The historical landscape and the map wealth of Czechia : sources, registration, utilisation and the improvement of accessibility : Prague, January 25th 2006*. Praha : Historický ústav, 2006, s. 82–105.
- 0357 *Český jazykový atlas. Díl 1.* / vedoucí autorského kolektivu Jan Balhar, Pavel Jančák. Praha : Academia, 1992. 427 s. : mapy.
Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 301.
- 0358 DRÁPELA, Milan Václav: Komenského mapa Moravy z roku 1624 – nejstarší vydání / Milan V. Drápela. *Historická geografie* Sv. 32, (2003), s. 21–30.
- 0359 DRÁPELA, Milan Václav: *Mapy z fondů rajhradského archivu. Tabulae de collectionibus archivi Raygradensis Sv. I, Dvacet reprodukcí map 1573–1938* / Milan V. Drápela, Ivo Durec, Jan Hollan, Marie Kašubová, Pavel Kocman. 1. vyd. Brno : Muzejní a vlastivědná společnost : Státní okresní archiv Brno-venkov, 1995. 20 map : některé barev.; v tubě + 1 katalog (40 s.: il.) (Knihnice jižní Moravy; sv. 15).
Zpráva: Šimůnek, Robert, *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 412–413.
- 0360 DVORÁK, Jiří: Význam mapové sbírky ve fondu Národohospodářského sboru jihočeského (Praha 1924–1941) pro historickou geografii jižních Čech / Jiří Dvořák. *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 83–101.
- 0361 *Etnografický atlas. 1* / připravil Josef Vařeka za spolupráce Hannah Laudové a Vratislava Šmelhause; úvod Antonín Robek. Praha : Ústav pro etnografii a folkloristiku ČSAV, 1978. 255 s. : [12] s. obr. + 3 mapy; (Opera ethnologica; 8).
Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 20, (1982), s. 333–334.
- 0362 FELCMAN, Ondřej: Atlasové projekty v Historickém ústavu Akademie věd České republiky / Ondřej Felcman, Eva Semotanová, Robert Šimůnek, Josef Žemlička. *Historická geografie* Sv. 33, (2005), s. 484–504. [Historický atlas měst ČR; Kladsko. Historický atlas. Atlas českých dějin].
- 0363 FELCMAN, Ondřej: *Kladsko : proměny středoevropského regionu : historický atlas* / Ondřej Felcman, Eva Semotanová. Hradec Králové : Univerzita Hradec Králové; Praha : Historický ústav AV ČR, 2005. 194 s. : il., mapy + 1 CD-ROM + 51 map a obr. příl.
Recenze: Nováček, Aleš, *Historická krajina a mapové bohatství Česka. Prameny, evidence, zpřístupňování, využívání. Praha, 25. ledna 2006*. Praha: Historický ústav 2006, s. 261–262.
- 0364 *Historické mapy z brněnských archivů. Historische Karten aus den Brünnner*

- Archiven = Historical maps from Brno archives = Les cartes historiques des archives de Brno. 1* / vydala, zpracovala a vytiskla Geodézie Brno. 1. vyd. Brno : Geodézie, 1991. 1 atlas (5 mapových listů) : il.
Zpráva: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 296–297.
- 0365 *Historické mapy z brněnských archivů. Historische Karten aus den Brünnner Archiven = Historical maps from Brno archives = Les cartes historiques des archives de Brno. 2* / vydala, zpracovala a vytiskla Geodézie Brno. 1. vyd. Brno : Geodézie, 1991. 1 atlas ([5] volných mapových listů) : il.
Zpráva: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 296–297.
- 0366 GLONEK, Jiří: Portolánový atlas Joana Ricza Olivy z roku 1591 v Moravské zemské knihovně v Brně / Jiří Glonek, Michaela Novosadová. *Historická geografie* Roč. 39, č. 2, (2013), s. 141–165, il., mapy.
- 0367 GÖTZ, Antonín: Problems and Methods of Mapping the Dynamics of Rural Areas / Antonín Götz. *Historická geografie* Sv. 23, (1984), s. 85–90.
- 0368 GRIM, Tomáš: Výtisk Vischerovy mapy Moravy z roku 1692 v Zemském archivu v Opavě v pobočce v Olomouci / Tomáš Grim. *Historická geografie* Sv. 32, (2003), s. 63–68.
- 0369 HÄUFLER, Vlastislav: *The Ethnographic map of the Czech Lands 1880–1970* / Vlastislav Häufler. Praha : Academia, 1973. 99 s. : 3 mapy. (Rozpravy ČSAV. Řada matematických a přírodních věd; 82; č. 6).
Recenze: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 12, (1974), s. 354–357.
- 0370 *Historický atlas měst České republiky. Sv. č. 3, České Budějovice* / redaktoři svazku Jiří Dvořák, Eva Semotanová, Petr Vorel; autoři Václav Bůžek, Jiří Dvořák, Miroslav Novotný, Václav Rameš, Robert Sak, Eva Semotanová, Josef Žemlička. Praha : Historický ústav AV ČR, 1996. Nestr., 1 text. trojlist, 13 mapových listů.
Recenze: Kašpar, Jaroslav, *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 383–385.
- 0371 *Historický atlas měst České republiky. Sv. č. 5, Hradec Králové* / redaktor svazku Eva Semotanová; autorský kolektiv Eva Semotanová, Miroslav Richter. Praha : Historický ústav AV ČR, 1998. 3 textové dvoulisty, 22 mapových listů.
Recenze: Felcman, Ondřej, *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 292–293.
- 0372 *Historický atlas měst České republiky. Sv. č. 8, Jihlava* / redakce svazku Eva Semotanová; autoři František Hoffmann, Zdeněk Jaroš, Renata Pisková, Vlastimil Svěrák; lektorovali František Hoffmann, Eva Semotanová, Josef Žemlička. Praha : Historický ústav AV ČR, 2000. 3 text. dvoulisty, 2 text. listy, 28 mapových listů.
Recenze: Novotný, Jan, *Historická geografie* Sv. 31, (2001), s. 317.
- 0373 *Historický atlas měst České republiky. Sv. č. 26, Most* / vědecký redaktor Robert Šimůnek; autorský kolektiv Ivan Bičík, Tomáš Burda, Manfred Hellmich, Eva Hladká, Jan Klápště, Eliška Králová, Zdeněk Kučera, Lucie Kupková, Alena Kvapilová, Miroslav Marada, Martin Myšička, Jan Pacina, Tomáš Pavlíček,

- Eva Semotanová, Robert Šimůnek, Stanislav Štýs, Karolína Tichá, Tomáš Ve-
linský, Aleš Vyskočil; lektorovali Vladimír Brůna, Milan Talich. Praha : Histo-
rický ústav AV ČR, 2014. 38, xxiv s., 62 mapových listů : il.
Recenze: Grim, Tomáš, *Historická geografie* Roč. 41, č. 2, (2015), s. 181–
183.
- 0374 *Historický atlas měst České republiky. Sv. č. 29, Nový Bydžov* / vědecký redaktor
Robert Šimůnek; autorský kolektiv Zdeněk Beran, Ivan Bičík, Tomáš Burda,
Eva Chodějovská, Jan Kabrda, Jan Kohout, Karel Kuča, František Musil, Jaro-
slav Prokop, Eva Semotanová, Robert Šimůnek, Přemysl Štych, Martina Tůmo-
vá, Klára Woitschová. Praha : Historický ústav AV ČR, 2017. 26, xviii s., 37
mapových listů : il.
Recenze: Svoboda, Stanislav, *Historická geografie* Roč. 44, č. 1, (2018), s. 128–
130.
- 0375 HORÁK, Jiří Václav: Hospodářská tematika v historických mapách / Jiří V.
Horák. *Historická geografie* Sv. 20, (1982), s. 249–260.
- 0376 HORÁK, Jiří Václav: Kartografické novinky k jubilejním letům 1974–1975 /
Jiří V. Horák. *Historická geografie* Sv. 13, (1975), s. 271–282.
- 0377 HORÁK, Jiří Václav: Kritika map v historických publikacích. [1. část] / J. V.
Horák. *Historická geografie* Sv. 4, (1970), s. 196–198 [v díle Umění pravěku
a starověku, Praha, Odeon 1966–67].
- 0378 HORÁK, Jiří Václav: Kritika map v historických publikacích. [2. část] / J. V.
Horák. *Historická geografie* Sv. 5, (1970), s. 193–198 [v díle Umění středově-
ku, Praha, Odeon 1969].
- 0379 HORÁK, Jiří Václav: Kritika map v historických publikacích. [3. část, 4. část] /
J. V. Horák. *Historická geografie* Sv. 6, (1971), s. 254–262.
- 0380 HORÁK, Jiří Václav: Kritika map v historických publikacích. [5. část] / J. V.
Horák. *Historická geografie* Sv. 9, (1972), s. 209–217.
- 0381 HORÁK, Jiří Václav: Politická a kulturní tematika v Atlasu československých
dějin / Jiří V. Horák. *Historická geografie* Sv. 1, (1968), s. 21–22.
- 0382 HORÁK, Jiří Václav: Praha na nejstarších mapách Čech / Jiří V. Horák. *Histo-
rická geografie* Sv. 14–15/1, (1976), s. 197–206, mapy.
- 0383 HOVORKA, Václav: *Pardubicko na mapách a plánech* / [Václav Hovorka,
Vladimír Hrubý, Jana Poddaná,; překlad Vladimír Svědihro, Jaroslav Teplý; fot.
Luděk Vojtěchovský]. Pardubice : Státní okresní archiv, 1998. 45 s. : tab. + xxi
volných listů [Katalog výstavy, Pardubice, 1. – 31. 10. 1997].
Recenze: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 278–279.
- 0384 HOVORKA, Václav: *Pardubicko na situačních a orientačních plánech* / [auto-
ři Václav Hovorka, Vladimír Hrubý, Jana Poddaná; překlad Vladimír Svědihro,
Jaroslav Teplý]. Pardubice : Státní okresní archiv, 1998. 1 atlas (21 mapových
listů) : barev.; + 1 textová příl.
Recenze: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 278–279.

- 0385 HRALA, Jiří: Archeologická část Atlasu československých dějin / Jiří Hrala. *Historická geografie* Sv. 1, (1968), s. 18–20.
- 0386 CHODĚJOVSKÁ, Eva: Historicko-topografický atlas slezských měst / Eva Chodějovská. *Historická geografie* Roč. 38, č. 2, (2012), s. 373–375.
- 0387 CHODĚJOVSKÁ, Eva: Možnosti evidence a zpřístupnění starých map v České republice se zvláštním zřetelem k mapám Prahy v pražských archívech / Eva Bílková, Tomáš Dvořák. In: *Historická krajina a mapové bohatství Česka : prameny, evidence, zpřístupňování, využívání : Praha, 25. ledna 2006 = The historical landscape and the map wealth of Czechia : sources, registration, utilisation and the improvement of accessibility : Prague, January 25th 2006*. Praha : Historický ústav, 2006, s. 39–56.
- 0388 CHODĚJOVSKÁ, Eva: Rekonstrukční mapy v Historickém atlasu měst České republiky / Eva Chodějovská. *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 216–220.
- 0389 CHRÁST, Josef: Neznámé objekty Fabriciovy mapy Moravy z roku 1569 a revize jejího obsahu / Josef Chrást. *Historická geografie* Roč. 44, č. 1, (2018), s. 7–23, il., fot., mapy.
- 0390 IMHOF, Eduard: *Thematische Kartographie* / Eduard Imhof. Berlin : Walter de Gruyter, 1972. 360, [10] s. : mapy, il. (Lehrbuch der allgemeinen Geographie; 10).
Recenze: Horák, Jiří V., *Historická geografie* Sv. 12, (1974), s. 316–319.
- 0391 JANCZAK, Julian: Historický atlas Slezska z konce 18. století / Julian Janczak. *Historická geografie* Sv. 13, (1975), s. 288–298.
- 0392 KARAVAJEVA, Z. F.: Historické mapy a jejich sestavování / Z. F. Karavajevová; přeložil Jiří V. Horák. *Historická geografie* Sv.1, (1968), s. 84–120. [Rus. originál: Nekotoryje voprosy sozdaniija istoričeskich kart. Moskva, Izdatel'stvo geodezičeskoj literatury 1956, 68 s.]
- 0393 *Nový svět na starých mapách. : Kolumbus a nový svět* / [vydala, zpracovala a vytiskla Kartografie Praha; odpovědná redaktorka Eva Klímová; historický text Pavel Boháč; kartografický text Ludvík Mucha]. 1. vyd. Praha : Kartografie, 1992. 1 atlas (8 mapových listů), volně v obálce + 1 textová příl.
Zpráva: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 297–298.
- 0394 KAVALÍR, Milan: Několik poznámek o tzv. Klaudyánově mapě Čech z r. 1518 a významu starých map jako historického pramene / Milan Kavalír. *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 7–30.
- 0395 KINDER, Hermann: *Encyklopedický atlas světových dějin : mapy a chronologický přehled* / Hermann Kinder, Werner Hilgermann; z německého originálu přeložili Lenka Wurstová, Jan Hrdina, Jiří Ohlídál, Karel Kubiš, František Stellner, Šárka Stellnerová. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 1998. 628 s. : il., mapy, plány.
Recenze: Dvořák, Jiří, *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 272–274.

- 0396 KLÍR, Tomáš: Rekonstrukční mapy polních systémů / Tomáš Klír. *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 261–295.
- 0397 KOVAŘÍK, Jaroslav: Několik poznámek ke kartografickému zpracování Atlasu československých dějin / Jaroslav Kovařík. *Historická geografie* Sv. 1, (1968), s. 40–42.
- 0398 KUDRNOVSKÁ, Olga: Josefské mapování Českých zemí a jeho topografický popis (s rozbořením popisu pražské sekce) / Olga Kudrnovská. *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 55–103.
- 0399 KUCHAR, Karel: *Katalog výstavy Komenského mapa Moravy se studii Karla Kuchaře „Líc a rub starých map Moravy“* / Karel Kuchař, průvodní texty Gustav Vožda [et al.]. Přerov : Muzeum J. A. Komenského; Opava : Československá společnost zeměpisná při ČSAV, pob. Opava, 1963. 23 s. : il. Zpráva: Kudrnovská, Olga, *Historická geografie* Sv. 1, (1968), s. 150.
- 0400 KVĚT, Radan: *Atlas starých stezek a cest na území České republiky* / Radan Květ. Brno : Studio Vidi, 2011. 229 s. : il. Recenze: Klimek, Tomáš, *Historická geografie* Roč. 37, č. 2, (2011), s. 294–296; též: Semotanová, Eva, *tamtéž*, s. 296–297.
- 0401 LIPSKÝ, Zdeněk: *Vývoj krajiny Novodvorská a Žehušicka ve středních Čechách* / Zdeněk Lipský, Markéta Šantrůčková, Martin Weber a kolektiv. Vyd. 1. Praha : Karolinum, 2011. 201 s. : il., mapy, faksim., geneal. tabulky. Recenze: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Roč. 37, č. 2, (2011), s. 291–294.
- 0402 MACKOVČIN, Peter: Topografické pěticentimetrové mapy Československa 1934–1938 a 1946–1949 / Peter Mackovčín, Petr Slavík, Marek Havlíček. *Historická geografie* Roč. 37, č. 2, (2011), s. 275–287.
- 0403 MACHANOVÁ, Miluše: Pražské plány, veduty a rytiny v Ústředním archivu geodézie a kartografie / Miluše Machanová. *Historická geografie* Sv. 14–15/1, (1976), s. 207–227.
- 0404 MELMUKOVÁ, Eva: Příspěvek k metodice kartografického zpracování regionálních celků a typových obcí v 16. – 20. století / Eva R. Melmuková-Šašecí. *Historická geografie* Sv. 6, (1971), s. 3–28, mapové přílohy.
- 0405 MIKŠOVSKÝ, Miroslav: Müllerovo mapování a první vojenské mapování českých zemí : (se zřetelem k digitalizaci a centrální evidenci map v Česku) / Miroslav Mikšovský, Růžena Zimová. In: *Historická krajina a mapové bohatství Česka : prameny, evidence, zpřístupňování, využívání : Praha, 25. ledna 2006 = The historical landscape and the map wealth of Czechia : sources, registration, utilisation and the improvement of accessibility : Prague, January 25th 2006*. Praha : Historický ústav, 2006, s. 14–25.
- 0406 MOČIČKOVÁ, Jitka: Historický atlas revolučního hnutí : historickokartografické dílo jako nástroj politické propagandy v Československu 50. let 20. století / Jitka Močičková. *Historická geografie* Roč. 42, č. 2, (2016), s. 329–368.

- 0407 MOČIČKOVÁ, Jitka: Hospodářské a lesnické mapy plzeňského panství ze sbírek Západočeského muzea v Plzni : (konec 18. a 1. polovina 19. století) / Jitka Marečková. *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 401–428.
- 0408 MOČIČKOVÁ, Jitka: Soubor rukopisných map plzeňského panství v období raabizace koncem 18. století / Jitka Marečková. *Historická geografie* Roč. 36, č. 2, (2010), s. 197–224.
- 0409 MUCHA, Ludvík: České školní nástěnné mapy v letech 1848–1918 / Ludvík Mucha. *Historická geografie* Sv. 4, (1970), s. 179–190.
- 0410 MUCHA, Ludvík: Ivančice a Ivančicko na starých mapách : Ivančickému muzeu ke 100. výročí jeho založení / Ludvík Mucha. *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 173–198.
- 0411 MUCHA, Ludvík: Neznámý globus pražského nakladatele Marka Berry z roku 1842 / Ludvík Mucha. *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 145–150.
- 0412 MUSIL, František: Slovensko na nejstarších mapách / František Musil. *Historická geografie* Sv. 32, (2003), s. 11–19.
- 0413 ORŠULÁK, Tomáš: Rekonstrukční vícerozměrná geovizualizace městských krajin: příkladová studie a perspektivy / Tomáš Oršulák, Pavel Raška, Sáva Suchevič. *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 334–350. [Kláštorec nad Ohří].
- 0414 PACOMIO, Luciano: *Malý biblický atlas : historie, geografie a archeologie bible* / Luciano Pacomio, Pietro Vanetti; z italštiny přeložil Vítězslav Pavlík. Praha : Portál, 1992. 64 s. : il. (některé barev.), plány, mapy. Zpráva: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 302.
- 0415 PALACKÝ, František: *Mappa historica Regni Bohemiae = Historická mapa Čech* / navrhl František Palacký; doplnil Josef Kalousek; text zpracovali Jiří V. Horák a Ludvík Mucha. 1. vyd. Praha : Kartografie n.p., 1976. [12] s. : mapa
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 17, (1978), s. 451–452.
- 0416 PECKA, Karel: Účast zeměměřičů na josefském katastru / Karel Pecka. *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 105–116.
- 0417 *Plán Prahy a Vyšehradu na základě mapování stabilního katastru (1856)* / naskenovali, sestavili, úvodem a rejstříkem opatřili Barbora a Marek Lašťovkovi. Vyd. 1. Praha : Archiv hl. města Prahy; Dolní Břežany : Scriptorium, 2008. 1 atlas (lxxiv, 157 s.) : ca 157 barev. map , 1 příl. (Documenta Pragensia. Monographia; vol. 23).
Recenze: Chodějovská, Eva, *Historická geografie* Roč. 35, č. 1, (2009), s. 403–404.
- 0418 *Plán Prahy podle indikačních skic stabilního katastru (1840–1842)* / nafotografovali, sestavili, úvodem a rejstříkem opatřili Barbora a Marek Lašťovkovi. Vyd. 1. Dolní Břežany : Scriptorium; Praha : Archiv hl. m. Prahy, 2005. lxxi, 407 s. : mapy, faksim. (Documenta Pragensia. Monographia; vol. 20).
Recenze: Chodějovská, Eva, *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 490–492.

- 0419 POKORNÝ, Ota: K některým otázkám vývoje a kartografického zobrazení využití půdního fondu / Ota Pokorný. *Historická geografie* Sv. 5, (1970), s. 181–191.
- 0420 POKORNÝ, Ota: Mapy administrativního členění Atlasu československých dějin / Ota Pokorný. *Historická geografie* Sv. 1, (1968), s. 38–39.
- 0421 POPELKA, Stanislav: Metody virtuální rekonstrukce zaniklé pevnosti Olomouc / Stanislav Popelka, Alžběta Brychtová. *Historická geografie* Roč. 37, č. 2, (2011), s. 213–230.
- 0422 PRIKRYL, Lubomír Viliam: Ján Lipský a jeho mapa Uhorska / L. V. Prikryl. *Dějiny věd a techniky* č. 2, (1969), s. 85–101.
Zpráva: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 4, (1970), s. 208.
- 0423 PŘÍDAL, Petr: Zpřístupnění starých map a vedut pomocí internetu / Petr Přidal. *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 231–237.
- 0424 PURŠ, Jaroslav: Atlas československých dějin / Jaroslav Purš. *Historická geografie* Sv. 1, (1968), s. 6–14.
- 0425 PURŠ, Jaroslav: Historiometrie v Československu / Jaroslav Purš. *Historická geografie* Sv. 21, (1983), s. 9–36.
- 0426 PURŠ, Jaroslav: Historiometrie, historickokartografická informace a počítače / Jaroslav Purš. *Historická geografie* Sv. 10, (1973), s. 27–54.
- 0427 ROČEK, Ivan: Krajina a lesy na mapách českých archivů / Ivan Roček, Petr Fencel. *Historická geografie* Sv. 33, (2005), s. 476–483.
- 0428 ROČEK, Ivan: Mapy lesa / Ivan Roček, Petr Fencel. In: *Historická krajina a mapové bohatství Česka : prameny, evidence, zpřístupňování, využívání : Praha, 25. ledna 2006 = The historical landscape and the map wealth of Czechia : sources, registration, utilisation and the improvement of accessibility : Prague, January 25th 2006*. Praha : Historický ústav, 2006, s. 131–134.
- 0429 ROUBÍK, František: Malíř Hanuš a jeho mapa úseku československé hranice na Domažlicku z r. 1557 / František Roubík. *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 175–180.
- 0430 ROUS, Ivan: *Mapy Jizerských hor = Mapy Gór Izerskich* / Ivan Rous (ed.), Jiří Šmída, Daniel Vrbík, Hynek Böhm, Jacek Potocki, Przemysław Wiater, Klára Severýnová-Popková, Jan Hásek; překlad: Slawomir Staszczuk, Jacek Potocki, Przemysław Wiater. Liberec : Severočeské muzeum, 2017. 171 s. : il. (převážně barevné), mapy, portréty, plány.
Recenze: Fiedler, Günter, *Historická geografie* Roč. 44, č. 1, (2018), s. 130–132.
- 0431 SEKOTOVÁ, Věra: Nejstarší mapa kyšpereckého panství / Věra Cibulková-Sekotová. *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 205–208.
- 0432 SEMOTANOVÁ, Eva: *Atlas zemí Koruny české* / Eva Semotanová. Vyd. 1. Praha : Aleš Skřivan ml., 2002. 192 s. : barev. il. a mapy.
Recenze: Šimůnek, Robert, *Historická geografie* Sv. 32, (2003), s. 321.

- 0433 SEMOTANOVÁ, Eva: Dějiny, současnost a perspektivy rekonstrukčních map / Eva Semotanová. *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 197–215.
- 0434 SEMOTANOVÁ, Eva: „Historický atlas měst České republiky“ se představuje / Eva Semotanová. *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 380–383.
- 0435 SEMOTANOVÁ, Eva: *Kartografie v historické práci. Vademecum* / Semotanová, Eva. Praha : Historický ústav AV ČR, 1994. 235 s. (Práce Historického ústavu ČAV. Řada A. Monographia. 10.)
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 396–397.
- 0436 SEMOTANOVÁ, Eva: Katalog Mapové sbírky Historického ústavu AV ČR. I. Plány měst / Eva Semotanová. *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 275–312.
- 0437 SEMOTANOVÁ, Eva: *Lexikon mapových archivů a sbírek České republiky* / uspořádali Eva Semotanová a Robert Šimůnek. 1. vyd. Praha : Historický ústav AV ČR, 2000. 267 s.
Recenze: Dvořák, Jiří, *Historická geografie* Sv. 31, (2001), s. 317–319.
- 0438 SEMOTANOVÁ, Eva: Mapový portál projektu Historický atlas měst České republiky / Eva Semotanová. *Historická geografie* Roč. 36, č. 2, (2010), s. 343–344.
- 0439 SEMOTANOVÁ, Eva: Netradiční formy evidence a zpřístupňování mapového bohatství : stručný úvod do problematiky / Eva Semotanová. In: *Historická krajina a mapové bohatství Česka : prameny, evidence, zpřístupňování, využívání : Praha, 25. ledna 2006 = The historical landscape and the map wealth of Czechia : sources, registration, utilisation and the improvement of accessibility : Prague, January 25th 2006*. Praha : Historický ústav, 2006, s. 11–13.
- 0440 SEMOTANOVÁ, Eva: Proměny krajiny na mapách českých zemí / Eva Semotanová. *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 181–205.
- 0441 SEMOTANOVÁ, Eva: „Tematické“ legendy tištěných map Českých zemí ve století Jana Kryštofa Müllera / Eva Semotanová. *Historická geografie* Sv. 31, (2001), s. 241–275.
- 0442 SEMOTANOVÁ, Eva: Tři dějepisné mapy Aleše Pařízka z konce 18. století / Eva Semotanová. *Historická geografie* Sv. 32, (2003), s. 69–92.
- 0443 SEMOTANOVÁ, Eva: *Výběrový katalog atlasů : mapová sbírka Ústavu čs. a světových dějin ČSAV* / Eva Semotanová. Praha : Ústav československých a světových dějin ČSAV, 1989. 304 s. : faksim. (Historickogeografické práce; Sv. 3)
Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 300–301.
- 0444 SEVERA, Michal: *Východočeská panství na mapách : katalog výstavy : 9. a 11. června 2016, Státní oblastní archiv v Zámrsku* / texty k mapám, úvod a úvodní pojednání o panstvích: Michal Severa; texty o panstvích: Markéta Veselíková, Jana Hlávková, Michal Severa, Martin Paukert a Markéta Česáková. Zámorsk : Státní oblastní archiv v Zámrsku, 2016. 109 s. : il., mapy, faksim.
Recenze: Šimůnek, Robert, *Historická geografie* Roč. 43, č. 1, (2017), s. 58–59.

- 0445 SOUKUP, Lubomír: Jak se vyrovnat s polohovou nepřesností starých map? / Lubomír Soukup. In: *Historická krajina a mapové bohatství Česka : prameny, evidence, zpřístupňování, využívání : Praha, 25. ledna 2006 = The historical landscape and the map wealth of Czechia : sources, registration, utilisation and the improvement of accessibility : Prague, January 25th 2006*. Praha : Historický ústav, 2006, s. 134–137.
- 0446 ŠIMŮNEK, Robert: Katalog rekonstrukčních map jako součást projektu Atlasu českých dějin : (úvodní informace) / Robert Šimůnek. *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 220–231.
- 0447 ŠIMŮNEK, Robert: Třeboňsko na I. vojenském mapování / Robert Šimůnek, Filip Antoň, Jan Havrlant. *Historická geografie* Roč. 40, č. 2, (2014), s. 153–204, fot., mapy.
- 0448 ŠMILAUER, Vladimír: *Atlas místních jmen v Čechách. 1. Úvod. 2. Mapy* / Vladimír Šmilauer. Praha : Místopisná komise ČSAV, 1969. 13 s. : 200 map. Recenze: Pokorný, Ota, *Historická geografie* Sv. 3, (1969), s. 147–149.
- 0449 TŮMOVÁ, Martina: Mapy colloredo-mansfeldského panství Opočno z let 1749–1880 / Martina Tůmová. *Historická geografie* Roč. 41, č. 1, (2015), s. 23–45, mapy.
- 0450 UHLÍŘOVÁ, Lenka: Kulturní krajina Česka na mapách panství z první poloviny 18. století – : na příkladech panství Kosmonosy a Tloskov / Lenka Uhlířová. In: *Historická krajina a mapové bohatství Česka : prameny, evidence, zpřístupňování, využívání : Praha, 25. ledna 2006 = The historical landscape and the map wealth of Czechia : sources, registration, utilisation and the improvement of accessibility : Prague, January 25th 2006*. Praha : Historický ústav, 2006, s. 78–82.
- 0451 VALENTA, Aleš: *Grauparova mapa velkostatku Jilemnice : doba a okolnosti vzniku, otázka autorství, analýza obsahu* / Aleš Valenta. Vrchlabí : Správa Krkonošského národního parku, 2016. 176 s. : il., mapy, portréty, faksim. Recenze: Severa, Michal, *Historická geografie* Roč. 42, č. 2, (2016), s. 371–373.
- 0452 VANIŠ, Jaroslav: Vývoj pozemkového vlastnictví v době feudální v kartografickém zpracování Atlasu československých dějin / Jaroslav Vaniš. *Historická geografie* Sv. 1, (1968), s. 2–27.
- 0453 VICHROVÁ, Martina: Objekty na topografických mapách 19. století a jejich interpretace pro studium vývoje krajiny / Martina Vichrová. In: *Historická krajina a mapové bohatství Česka : prameny, evidence, zpřístupňování, využívání : Praha, 25. ledna 2006 = The historical landscape and the map wealth of Czechia : sources, registration, utilisation and the improvement of accessibility : Prague, January 25th 2006*. Praha : Historický ústav, 2006, s. 105–121.
- 0454 ZAJÍČEK, Petr: *Jeskyně České republiky na historických mapách* / Petr Zajíček. Praha : Academia, 2016. 187 s. : il., portréty, plány, faksim., mapová příloha (46 map různých rozměrů).

Recenze: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Roč. 43, č. 1, (2017), s. 57–58.

0455 ZÁLOHA, Jiří: Pozoruhodný soubor plánů řeky Otavy z roku 1797 / Jiří Záloha. *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 117–131.

Srov. též č.: 0012, 0014–0015, 0136, 0150, 0157, 0161, 0500, 0568, 0572, 0679, 0695, 0728, 0877, 0881, 0953, 0963, 0968, 1080, 1089

Dějiny historické kartografie

0456 HORÁK, Jiří Václav: Czechoslovak School Historical Cartography after 1970 / Jiří V. Horák. *Historická geografie* Sv. 19, (1980), s. 135–146.

0457 MUCHA, Ludvík: Česká atlasová kartografie v letech 1945–1975 / Ludvík Mucha. *Historická geografie* Sv. 13, (1975), s. 235–259.

Srov. též č.: 0126, 0134, 0409, 0873, 0929, 0954, 1039, 1040

Zahraniční historická geografie a kartografie

0458 ANNENKOV, Vladimír Vladimirovič: Historičnost územní organizace společenské reprodukce / Vladimír V. Annenkov. *Historická geografie* Sv. 26, (1987), s. 7–24.

0459 *Atlantes Austriaci. Österreichische Atlanten. : Bd. 1. Teilbd. 1. 1561–1918; Teilbd. 2. 1561–1918; Bd. 2. 1919–1994* / herausgegeben von Ingrid Kretschmer, Johannes Dörflinger und Helga Hühnel; Mitarb. Ludvík Mucha. Wien : Böhlau Verlag, 1995. 436 s.; s. 437–852; 405 s. : přílohy.

Recenze: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 391–392.

0460 *Atlas demográfico nacional : República de Cuba* / Comité Estatal de Estadísticas, Instituto Cubano de Geodesia y Cartografía. La Habana : Inst. Cubano de Geodesia y Cartografía, 1985. 118 s. : il., mapy.

Recenze: Fialová, Ludmila, *Historická geografie* Sv. 26, (1987), s. 144–146.

0461 *Atlas historyczny Polski. Tom 1. : Śląsk w końcu XVIII wieku. Część 1. Mapy. Część 2. Komentarz* / pod red. Juliana Janczaka i Tadeusza Ładogórskiego. Wrocław – Warszawa – Kraków – Gdańsk : PAN, Ossolineum, 1976. 134 s. , 8 mp listů.

Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 17, (1978), s. 463–464.

0462 *Atlas istorii geografičeskich otkrytij i issledovanij*. Moskva : Glav. upravl. geodezii i kartografii MVD SSSR, 1959. 108 s. : il.

Recenze: Kudrnovská, Olga, *Historická geografie* Sv. 1, (1968), s. 148–149.

0463 *Atlas nacional de Cuba : en el décimo aniversario de la Revolución*. La Habana : Academia de ciencias de Cuba, 1970. 132 s. : mapy.

Zpráva: *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 230–232.

- 0464 *Atlas przemian politycznych świata w XX wieku* / Red. Zofia Dworak. Warszawa : Państwowe Przedsiębiorstwo Wydawnictw Kartograficznych, 1970. 59 s. : il. Recenze: Vaniš, Jaroslav, *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 229–230.
- 0465 *Atlas SŠA* / Red. V. N. Lysjuk. Moskva : Glav. uprav. geodez. i kartograf. Min. geolog. SSSR, 1966. 72 s. Zpráva: Bednář, Karel, *Historická geografie* Sv. 1, (1968), s. 152.
- 0466 BAKA, Vojtech: Vnímání historickej geografie vo vybraných slovenských prírodovedných a humanitných periodikách / Vojtech Baka. *Historická geografie* Roč. 37, č. 1, (2011), s. 192–204.
- 0467 BAKER, Alan Reginald Harold: Některé aspekty vývoje britské historické geografie v letech 1966–1986 / Alan R. H. Baker. *Historická geografie* Sv. 26, (1987), s. 25–43.
- 0468 BEAUJEU-GARNIER, Jacqueline: *Atlas de Paris et de la région parisienne* / ed. Jacqueline Beaujeu-Garnier et Jean Bastié. Paris : Éditions Berger-Levrault, 1967. 2 svazky, 961 s. + 86 map. Recenze: Horák, Jiří Václav, *Historická geografie* Sv. 14–15/2, (1976), s. 669–672.
- 0469 BEDNÁŘ, Karel: Francouzské pojetí tzv. „géohistoire“ / Karel Bednář. *Historická geografie* Sv. 2, (1969), s. 98–111.
- 0470 BEDNÁŘ, Karel: Oživení historické geografie v NDR / Karel Bednář. *Historická geografie* Sv. 1, (1968), s. 139.
- 0471 BEDNÁŘ, Karel: Z činnosti pracovní skupiny pro historickou geografii v NDR / Karel Bednář. *Historická geografie* Sv. 3, (1969), s. 136.
- 0472 BENTHIEN, Bruno: *Beiträge zu Problemen der Historischen Geographie und der Geographischen Wirtschaftsgeschichte in der Deutschen Demokratischen Republik* / Hrsg. von Bruno Benthien, Wilfried Strenz. 1. Gotha : H. Haack, 1970. viii, 152 s. : il.; (Wissenschaftliche Abhandlungen der Geographischen Gesellschaft der Deutschen Demokratischen Republik; Bd. 8). Recenze: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 237–252.
- 0473 BERTIN, Jacques: *Graphische Semiologie : Diagramme – Netze – Karten* / Jacques Bertin. Berlin : Walter de Gruyter, 1974. 424 s. : il. Recenze: Horák, Jiří Václav, *Historická geografie* Sv. 12, (1974), s. 350.
- 0474 BOHÁČ, Zdeněk: Významný soubor lužickosrbských jazykových atlasů / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 220–222.
- 0475 BORN, Martin: *Siedlungsgenese und Kulturlandschaftsentwicklung in Mitteleuropa : gesammelte Beiträge von Martin Born* / Ed. Klaus Fehn. Wiesbaden : Steiner, 1980. 528 s. : il., mapy (Erdkundliches Wissen; 53). Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 20, (1982), s. 345–346.
- 0476 BROUCEK, Peter: *Historischer Atlas zur zweiten Türkenbelagerung Wien 1683* / Peter Broucek, Erich Hillbrand, Fritz Vesely. Wien : F. Deuticke Verlag, 1983. 56 s.

- Recenze: Macek, Jaroslav, *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 223–228.
- 0477 CARTER, Francis W.: Rozvoj historické geografie se zvláštním zřetelem k Anglii / F. W. Carter. *Historická geografie* Sv. 6, (1971), s. 54–76.
- 0478 CZECHOWICZ, Bogusław: Historiogrammy – zapomniana forma wizualizacji dziejów / Bogusław Czechowicz. *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 237–251.
- 0479 DMITRIJEV, A. S.: Pervyj geografičeskij „Atlas SSSR“ / A. S. Dmitrijev. *Voprosy istorii jestestvoznanija i tehniki* č. 3 (28), (1969), s. 39–42.
Recenze: Horák, Jiří Václav, *Historická geografie* Sv. 6, (1971), s. 277–280.
- 0480 DUDEK, František: Sovětský historický atlas o životě a díle V. I. Lenina / František Dudek. *Historická geografie* Sv. 16, (1977), s. 19–37.
- 0481 ENYEDI, György: Types of Rural Settlements in Hungary / György Enyedi. *Historická geografie* Sv. 23, (1984), s. 67–84.
- 0482 *Explorations in historical geography : interpretative essays* / ed. by Alan R. H. Baker, Derek Gregory. London; New York; Melbourne : Cambridge University Press, 1984. VII+252 s. ; (Cambridge studies in historical geography; 5).
Recenze: Jeleček, Leoš – Fialová, Ludmila, *Historická geografie* Sv. 26, (1987), s. 147–149.
- 0483 GALKOVIČ, Boris G.: Istoričeskaja kartografija : predmet, metod i vozmožnosti / Boris G. Galkovič. *Historická geografie* Sv. 22, (1983), s. 137–168.
- 0484 GOĽDENBERG, Leonid Arkad'jevič: Kratkij očerk razvitija istoričeskoj kartografiji v SSSR / Leonid A. Goľdenberg. *Historická geografie* Sv. 22, (1983), s. 169–200.
- 0485 GWARDAK, Tadeusz: *Polskie piśmiennictwo kartograficzne : (1659–1939)* / Tadeusz Gwardak. Wrocław : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1977. 256 s. (Monografie z dziejów nauki i techniki; T. 111).
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 18, (1979), s. 448–449.
- 0486 *Haack Atlas : Weltverkehr. Weltatlas des Transport- und Nachrichtenwesens* / Stefan Noack [et al.]. 1. Aufl. Gotha : H. Haack, 1985. 128 s. : il., mapy.
Recenze: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 26, (1987), s. 143–144.
- 0487 *Haack Atlas : zur Zeitgeschichte* / Herausgeber Zentralinstitut für Geschichte der Akademie der Wissenschaften der Deutschen Demokratischen Republik und VEB Hermann Haack; Redaktionsleiter Lothar Berthold. 1. Auflage Gotha : VEB Hermann Haack Geographisch-Kartographische Anstalt, 1985. 1 atlas (73 s.) : ca 67 map.
Recenze: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 26, (1987), s. 141–143.
- 0488 HARLEY, J. B.: *Cartography in the Traditional Islamic and South Asian Societies* / Edit. by John Brian Harley, David Woodward. Chicago : Univ. of Chicago Pr., 1992. 24, 579 s. : il., 40 s. obr. příl. (The history of cartography; vol. 2, book 1).
Zpráva: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 294.

- 0489 HERBST, Stanisław: Atlas na rozdrożu / Stanisław Herbst. In: *Studia historyczne : księga Jubileuszowa z okazji 70 rocznicy urodzin prof. dra Stanisława Arnolda* / Warszawa : Książka i Wiedza, 1965, s. 143–149.
Recenze: Vaniš, Jaroslav, *Historická geografie* Sv. 1, (1968), s. 145.
- 0490 *Historisch-geographische Forschungen in der DDR* / Hrsg. unter Leitung von W. Strenz. Gotha : VEB H. Haack, 1986. 291 s. (Wissenschaftliche Abhandlungen der Geographischen Gesellschaft der DDR; 17.). 291 s.
Recenze: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 26, (1987), s. 133–138.
- 0491 HORÁK, Jiří Václav: Atlasy tří evropských metropolí / J. V. Horák. *Historická geografie* Sv. 14–15/2, (1976), s. 669–672. [Atlas von Berlin, Deutscher Planungsatlas, Bd. IX, Hannover, Gebrüder Jänecke 1962; Atlas de Paris et de la Région parisienne, Paris 1967; Atlas of London and the London region, London 1968 násl.].
- 0492 HORÁK, Jiří Václav: Encyklopedie dvou evropských metropolí / J. V. Horák. *Historická geografie* Sv. 14–15/2, (1976), s. 673–676 [Historische Encyklopädie von Budapest, Budapest 1974; Encyklopedia Warszawy, Warszawa 1975].
- 0493 CHODĚJOVSKÁ, Eva: Historický atlas italských měst / Eva Chodějovská. *Historická geografie* Roč. 35, č. 1, (2009), s. 399–402.
- 0494 CHRASTINA, Peter: Historická geografia na Slovensku: minulosť, súčasnosť a perspektívy / Peter Chrastina. *Historická geografie* Sv. 33, (2005), s. 420–432.
- 0495 CHRASTINA, Peter: Profily kultúrnokrajinných vrstiev : metóda výskumu (nielen) industriálnej krajiny (na príklade mesta Nováky) / Peter Chrastina. *Historická geografie* Roč. 37, č. 1, (2011), s. 167–183.
- 0496 *Istočnikovedenje istoričeskoj geografii*. Moskva: Naučnyj Sovet, Akademija Nauk SSSR, 1983. 176 s. (Problemy istoričeskoj geografii Rossii; 4). 176 s.
Recenze: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 26, (1987), s. 132–133.
- 0497 ISTOMINA, Enessa Georgijevna: Nekotorye aspekty sovremennogo razvitija istoričeskoj geografii v SSSR / E. G. Istomina. *Historická geografie* Sv. 20, (1982), s. 297–313.
- 0498 ISTOMINA, Enessa Georgijevna: The Problem of Society-Nature Interaction in the Soviet Historical Geography : the Contemporary Status / Enessa G. Istomina. *Historická geografie* Sv. 27, (1988), s. 11–35.
- 0499 JÄGER, Helmut: *Historische Geographie* / Helmut Jäger. Braunschweig : Georg Westermann Verlag, 1969. 119 s. : il., mapy. (Das Geographische Seminar).
Recenze: Pokorný, Ota, *Historická geografie* Sv. 6, (1971), s. 271–273.
- 0500 JANKOVIČ, Ľubomír: *Slovensko, Európa a svet na starých mapách a v grafických vyobrazeniach historických tlačí 15. až 18. storočia z fondov a zbierok Slovenskej národnej knižnice* / Ľubomír Jankovič; fotografie Ivan Bilý. Martin : Slovenská národná knižnica, 2017. 390 s. : il. (některé barevné), mapy, portréty, faksim.
Recenze: Valo, Ján, *Historická geografie* Roč. 44, č. 1, (2018), s. 134–136.

- 0501 JELEČEK, Leoš: Atlas dějin Komunistické strany Sovětského svazu / L. Jeleček. *Historická geografie* Sv. 16, (1977), s. 3–18.
- 0502 JONES, Emrys: *Atlas of London and the London Region* / Emrys Jones. Oxford : Pergamon Press, 1968. 1 svazek, 70 map.
Recenze: Horák, Jiří Václav, *Historická geografie* Sv. 14–15/2, (1976), s. 669–672.
- 0503 KOPAČKA, Ludvík: Ekonomická náplň ve vybraných sovětských atlasech / L. Kopačka. *Historická geografie* Sv. 16, (1977), s. 39–65.
- 0504 ŁADOGÓRSKI, Tadeusz: Uwagi o nowej koncepcji Atlasu Historycznego Polski / Tadeusz Ładogórski. *Kwartalnik Historyczny* Roč. 74, č. 1, (1967), s. 89–97.
Recenze: Vaniš, Jaroslav, *Historická geografie* Sv. 1, (1968), s. 144.
- 0505 *Landkarten als Geschichtsquellen* / hrsg. von Kurt Schmitz. Köln : Rheinland-Verlag GmbH, 1985. 232 s. : il. mapy. (Archivberatungsstelle Rheinland / Landschaftsverband Rheinland; 16).
Recenze: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 231–232.
- 0506 LELO, Ketí: Rome in the 18th century: a GIS application in the field of urban history / Ketí Lelo, Carlo M. Travaglini. *Historická geografie* Roč. 39, č. 2, (2013), s. 167–187, il., mapy.
- 0507 MACEK, Jaroslav: Monotematický historický atlas o druhém tureckém obležení Vídně 1683 / Jaroslav Macek. *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 223–228.
- 0508 *Münchner Portolankarten : „Kunstmann I–XIII“ und zehn weiter Portolankarten : überarbeitete und ergänzte Neuausgabe des Originalwerkes von Friedrich Kunstmann aus dem Jahr 1859 mit 13 erneuerten Farbtafeln sowie zehn weitere Seekarten vom Anfang des 16. Jahrhunderts, einschließlich der seit 1945 verschollenen Seekarten aus Münchner Sammlungen* / Ivan Kupčík. München; Berlin : Deutscher Kunstverlag, 2000. 176 s. : il.
Zpráva: Drápela, Milan Václav, *Historická geografie* Sv. 31, (2001), s. 313–314.
- 0509 NAG, Prithvish: Current Trends of Historical Approaches in Geographical Researches in India / Prithvish Nag. *Historická geografie* Sv. 19, (1980), s. 25–35.
- 0510 NORTON, William: Current Trends of Historical Approach in Geographical Research / William Norton. *Historická geografie* Sv. 19, (1980), s. 37–57.
- 0511 NORTON, William: *Historical analysis in geography* / William Norton. London : Longman, 1984. 231 s.
Recenze: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 26, (1987), s. 126–127.
- 0512 *Osnovnyje problemy istoričeskoj geografii Rossii na sovremennoj etape : Tezisy dokladov i soobščeniij II Vsesojuznoj konferencii po istoričeskoj geografii Rossii*. Moskva : Akademia nauk SSSR. Institut istorii SSSR, 1980. 191 s.
Zpráva: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 20, (1982), s. 340.

- 0513 PAPČO, Pavol: Permanentné výmole: príklad prieniku historických a geomorfologických vied / Pavol Papčo. *Historická geografie* Roč. 36, č. 2, (2010), s. 291–306.
- 0514 PIASECKA, Janina: Pierwsza geografia Polski : (w pięćsetną rocznicę śmierci jej autora) / Janina E. Piasecka. *Czasopismo geograficzne = Geographical journal* Roč. 52, (1981), s. 127–149, mapy.
Recenze: Vaniš, Jaroslav, *Historická geografie* Sv. 21, (1983), s. 378–380.
- 0515 PLEČKO, Lev Aleksejevič: *Starinnyje vodnyje puti* / Lev Aleksejevič Plečko. Moskva : Fizkul'tura i sport, 1985. 104 s.
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 25, (1986), s. 400–401.
- 0516 POSPELOV, Jevgenij M.: Toponymic Methods of Historico-Geographical Reconstruction / Jevgenij Pospelov. *Historická geografie* Sv. 19, (1980), s. 159–171.
- 0517 POSTNIKOV, Aleksej Vladimirovič: *Razvitije kartografii i voprosy ispol'zovanija starych kart* / A. V. Postnikov. Moskva : Nauka, 1985. 213 s.
Recenze: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 26, (1987), s. 127–130.
- 0518 POUNDS, Norman John Greville: *An historical geography of Europe* / Norman John Greville Pounds. Cambridge : Cambridge University Press, 1990. 484 s.
Zpráva: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 284–285.
- 0519 POUNDS, Norman John Greville: *An historical geography of Europe : 450 B.C.–A.D. 1330* / Norman J. G. Pounds. Cambridge : University Press, 1973. 14, 475 s. : il., mapy.
Recenze: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 12, (1974), s. 347–349.
- 0520 SENDA, Minoru: Current Trends of Historical Approach in Geographical Research in Japan / Minoru Senda, Takeo Tanicka. *Historická geografie* Sv. 19, (1980), s. 13–24.
- 0521 STRENZ, Wilfried: Činnost Pracovního kruhu pro historickou geografii Geografické společnosti NDR / Wilfried Strenz. *Historická geografie* Sv. 18, (1979), s. 419–429.
- 0522 ŠMELHAUS, Vratislav: Nové atlanty leteckých snímků z hlediska studia vývoje zemědělského osídlení / V. Šmelhaus. *Historická geografie* Sv. 17, (1978), s. 477–484.
- 0523 TOMEČEK, Oto: Poznámky k vývoju a aktuálnemu stavu historickogeografického výskumu na Slovensku / Oto Tomeček. *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 21–43.
- 0524 *V. I. Lenin i geografija : Ukazatel ,statej i fragmentov leninskich rabot po ekonomičeskoj geografii SSSR i zarubežnych stran* / Sost. A. M. Bljachman [et al.]. Stavropol' : Pravda, 1971. 37 s.
Zpráva: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 275–276.
- 0525 VANIŠ, Jaroslav: Atlas měst – hrdinů Velké vlastenecké války / J. Vaniš. *Historická geografie* Sv. 16, (1977), s. 67–108.

Bibliografie

- 0526 VANIŠ, Jaroslav: Historická geografie v Polsku a její současný stav. 1 / Jaroslav Vaniš. *Historická geografie* Sv. 5, (1970), s. 3–49.
- 0527 VANIŠ, Jaroslav: Historická geografie v Polsku a její současný stav. 2 / Jaroslav Vaniš. *Historická geografie* Sv. 9, (1972), s. 69–154.
- 0528 *Voprosy istoričeskoj kartografii i kartografičeskogo istočnikovedenija*. Moskva: Naučnyj Sovet, Akademija Nauk SSSR, 1983. 187 s. (Problemy istoričeskoj geografii Rossii; 3), 187 s.
Recenze: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 26, (1987), s. 130–132.
- 0529 ŽABENSKÝ, Marián: Štúdium krajiny v kontexte historického vývoja a jeho prínos pre kulturológiu (na príklade mesta Bojnice) / Marián Žabenský. *Historická geografie* Roč. 39, č. 2, (2013), s. 265–286, il., mapy.
- 0530 ŽEKULIN, Vladimir Sergejevič: *Istoričeskaja geografija : predmet i metody* / V. S. Žekulin. Leningrad : Nauka, Leningradskije otdelenije, 1982. 222 s.
Recenze: Annenkov, Vladimír Vladimirovič, *Historická geografie* Sv. 22, (1983), s. 202–206.
- 0531 ŽEKULIN, Vladimir Sergejevič: Methods of Studying Historical Changes in Rural Landscapes / Vladimir S. Zhekulin. *Historická geografie* Sv. 23, (1984), s. 53–65.

Srov. též č.: 0096, 0156, 0242, 0245, 0249, 0259, 0366, 1057, 1060, 1069–1077, 1081, 1084, 1092, 1107, 1113, 1124–1126, 1130

Cestovatelé a cestopisy

- 0532 HOLÝ, Martin: „V pěkné a veselé rovině leží, povětrí velmi zdravé má“ : evropská města pohledem cestovatelů z českých zemí v 16. a na počátku 17. století / Martin Holý. *Historická geografie* Roč. 36, č. 1, (2010), s. 7–28.

Srov. též č.: 0146, 0541

Historická onomastika a toponomastika

- 0533 BEZDĚKA, Jindřich Václav: Staré názvy lesů kolem Dobříše 1598 / Jindřich V. Bezděka. *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 194–204.
- 0534 BOHÁČ, Zdeněk: Toponomastická mapa středního Povltaví / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 188–193.
- 0535 DOHNAL, Martin: Pomístní jména, jejich stabilita a vztah k historii krajiny : na příkladu Bernartic u Milevska / Martin Dohnal. *Historická geografie* Roč. 42, č. 1, (2016), s. 43–82, fot., mapy, tabulky, grafy.
- 0536 HONL, Ivan: *Česká toponomastická práce do roku 1918* / Ivan Honl. Blansko : ONV, 1970. 154 s. : il.

- Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 5, (1970), s. 212.
- 0537 HONL, Ivan: Drahanská vrchovina : rodný kraj profesora Ervína Černého / Ivan Honl. *Historická geografie* Sv. 10, (1973), s. 9–15.
- 0538 HONL, Ivan: Drobné příspěvky k místním jménům v Čechách / Ivan Honl. *Historická geografie* Sv. 12, (1974), s. 283–314.
- 0539 HONL, Ivan: Jméno Šumavy ve spisech humanistů / Ivan Honl. *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 141–152.
- 0540 HONL, Ivan: K vývoji českého názvu Krkonoš / Ivan Honl. *Krkonoše – Podkrkonoší* Sv. 3, (1967), s. 233–240.
Recenze: Vaniš, Jaroslav, *Historická geografie* Sv. 6, (1971), s. 289–290.
- 0541 HONL, Ivan: Některé české a moravské prvky v toponymii Arktidy / Ivan Honl. *Historická geografie* Sv. 5, (1970), s. 171–180.
- 0542 HONL, Ivan: Východním podhůří Krkonoš : (názvoslovná rozprava) / Ivan Honl. *Krkonoše – Podkrkonoší* Sv. 4, (1969), s. 130–138.
Recenze: Vaniš, Jaroslav, *Historická geografie* Sv. 6, (1971), s. 289–290.
- 0543 HONL, Ivan: *Onomastické práce : sborník rozprav k 70. narozeninám univ. prof. dr. Vladimíra Šmilauera DrSc.* / [uspořádali Ivan Honl, František Roubík a Jan Svoboda]. Praha : Místopisná komise ČSAV, 1966. 136 s. : il., mapy.
Recenze: Vaniš, Jaroslav, *Historická geografie* Sv. 1, (1968), s. 143–144.
- 0544 HONL, Ivan: Šafaříkův výklad názvu Krkonoš a jeho ohlas v české literatuře / Ivan Honl. *Krkonoše – Podkrkonoší* Sv. 5, (1970), s. 65–71.
Recenze: Vaniš, Jaroslav, *Historická geografie* Sv. 6, (1971), s. 289–290.
- 0545 HONL, Ivan: Výskyt jména Praha v zeměpisném názvosloví našich zemí / Ivan Honl. *Historická geografie* Sv. 14–15/1, (1976), s. 185–196.
- 0546 HOSÁK, Ladislav: *Místní jména na Moravě a ve Slezsku. I. A–L, II, M–Ž* / Ladislav Hosák, Rudolf Šrámek. 1. vyd. Praha : Academia, 1970, 1980. 573 s., 962 s.
Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 6, (1971), s. 280.
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 20, (1982), s. 328–330.
- 0547 *Index českých exonym : standardizované podoby, varianty = List of Czech exonyms standardized forms and variants* / Tomáš Beránek, Pavel Boháč, Rudolf Šrámek, Milan V. Drápela, Milan Harvalík, Vladimír Liščák, Robert Šimůnek. 1. vyd. Praha : Český úřad zeměměřický a katastrální, 2006. 125 s. : mapy (Geografické názvoslovné seznamy OSN – ČR).
Recenze: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 506.
- 0548 MATUŠOVÁ, Jana: *Německá vlastní jména v češtině* / Jana Matušová. Vydání první Praha : NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2015. 318 s. : il., mapy, faksim.
Recenze: Šimůnek, Robert, *Historická geografie* Roč. 42, č. 1, (2016), s. 120–123.
- 0549 MUSIL, František: Kamenice a Kameničky na rychmburském panství (topono-

masticko-historická úvaha) / František Musil. *Historická geografie* Roč. 38, č. 2, (2012), s. 365–373.

- 0550 OLIVOVÁ-NEZBEDOVÁ, Libuše: Pomístní jména jakožto důležitý faktor při určování a lokalizaci zaniklých osad / Libuše Olivová-Nezbedová. *Historická geografie* Sv. 25, (1986), s. 255–267.
- 0551 OLIVOVÁ-NEZBEDOVÁ, Libuše: *Pomístní jména v Čechách : o čem vypovídají jména polí, luk, lesů, hor, vod a cest* / Libuše Olivová-Nezbedová, Miloslava Knappová, Jitka Malenínská, Jana Matušová. Vyd. 1. Praha : Academia : Ústav pro jazyk český Akademie věd České republiky, 1995. 520 s. : mapy. Recenze: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 387–388.
- 0552 OLIVOVÁ-NEZBEDOVÁ, Libuše: Soupis pomístních jmen na území Velké Prahy / Libuše Olivová-Nezbedová. *Historická geografie* Sv. 14–15/1, (1976), s. 179–183.
- 0553 SEMIAN, Michal: Název jako symbol regionu / Michal Semian. *Historická geografie* Roč. 38, č. 2, (2012), s. 335–352, mapy.
- 0554 SPERLING, Walter: *Bäume und Wald in den geographischen Namen Mitteleuropas : die böhmischen Länder : eine geographisch-statistisch-namenkundliche Bestandsaufnahme* / Walter Sperling. Leipzig : Leipziger Universitätsverlag, 2007. 422 s. : mapy (Namenkundliche Informationen. Beiheft; 24). Recenze: Šimůnek, Robert, *Historická geografie* Roč. 35, č. 1, (2009), s. 404–407.
- 0555 ŠMILAUER, Vladimír: Mytební jména v předpolí Jizerských hor a Krkonoš / Vladimír Šmilauer. *Historická geografie* Sv. 4, (1970), s. 42–51, mapa.
- 0556 ŠTĚPÁN, Pavel: Barvy v zeměpisných jménech v Čechách – : vybrané aspekty a souvislosti / Pavel Štěpán. *Historická geografie* Sv. 32, (2003), s. 183–194.
- 0557 VÁVRA, Ivan: Formanská místní jména / Ivan Vávra. *Historická geografie* Sv. 10, (1973), s. 171–176.

Srov. též č.: 0001, 0035, 0059, 0236, 0269, 0516, 0581, 0640, 0711, 0758, 0826, 0829

Zahraniční historická onomastika a toponomastika

- 0558 *Badania z dziejów osadnictwa i toponimii* / red. Julian Janczak i Tadeusz Ładogórski. Wrocław: Zakład Narodowy imienia Ossolińskich, 1978. 106, [1] s. Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 18, (1979), s. 436–437.
- 0559 EICHLER, Ernst: *Ortsnamenbuch der Oberlausitz : Studien zur Toponymie der Kreise Bautzen, Bischofswerda, Görlitz, Hoyerswerda, Kamenz, Löbau, Niesky, Senftenberg, Weißwasser und Zittau. 1, Namenbuch* / E. Eichler und H. Walther. Berlin : Akademie Verlag, 1975. 432 s. (Deutsch-Slawische Forschungen zur Namenkunde und Siedlungsgeschichte; 28). Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 18, (1979), s. 445–446.

- 0560 *Toponimika na službe geografii* / red. Je. M. Pospelov. Moskva : Mysl', 1979. 208 s. (Voprosy geografii, sbornik; 110)
Recenze: Cejpek, Jiří, *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 247–250.

Srov. též č.: 1065

Historická demografie a statistika

- 0561 ABRAMOV, P. V.: *Modelling of Community Systems Dynamics* / P. V. Abramov, T. Ye. Aksyonova, Yu. R. Arkhipov, N. I. Blazshko. *Historická geografie* Sv. 19, (1980), s. 147–157.
- 0562 SVOBODA, Peter: Ukazatele ekonomické struktury a mobility obyvatelstva ve sčítání lidu / Peter Svoboda, Ivana Přidalová, Martin Ouředníček. *Historická geografie* Roč. 40, č. 2, (2014), s. 285–306.

Srov. též č.: 0114, 0254–0257, 1009

Historická demografie

- 0563 *Dějiny obyvatelstva českých zemí* / Ludmila Fialová, Pavla Horská, Milan Kučera, Eduard Maur, Jiří Musil, Milan Stloukal. Vyd. 1. Praha : Mladá fronta, 1996. 399 s., [20] s. barev. il. : il. a mapy.
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 388.
- 0564 OUŘEDNÍČEK, Martin: *Historický atlas obyvatelstva českých zemí = Historical population atlas of the Czech lands* / Martin Ouředníček, Jana Jichová, Lucie Pospíšilová (eds.). Vydání první Praha : Karolinum, 2017. 131 s. :, il.
Recenze: Svoboda, Stanislav, *Historická geografie* Roč. 44, č. 1, (2018), s. 132–134.

Srov. též č.: 0281

Historická statistika

- 0565 *Statistická ročenka : hlavní město Praha 1976*. Praha : Městská správa Českého statistického úřadu, 1976. 222 s.
Zpráva: Kopačka, Ludvík, *Historická geografie* Sv. 14–15/2, (1976), s. 684–685.
- 0566 *Statistika ČSR : Vývoj hospodářství a společnosti v letech 1948 až 1971* / Vypracoval kolektiv; redakce Jaroslav Richter. 1. vyd. Praha : SEVT, 1972. 283, [2] s.
Recenze: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 12, (1974), s. 344–345.

Bibliografie

- 0567 *Štatistická ročenka : hlavné mesto SSR Bratislava*. Bratislava : MS SŠÚ, 1976. 238 s.
Zpráva: Kopačka, Ludvík, *Historická geografie* Sv. 14–15/2, (1976), s. 684–685.

Srov. též č.: 0252–0253, 0261–0263, 0425–0426

Archeologie

- 0568 BUCHVALDEK, Miroslav: K využití kartografické metody v archeologii / Miroslav Buchvaldek. *Historická geografie* Sv. 10, (1973), s. 17–26; mapové přílohy.
- 0569 GABRIEL, František: Struktura rozložení hradů na pískovcích / František Gabriel. *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 49–61.
- 0570 GOJDA, Martin: *Archeologie krajiny : vývoj archetypů kulturní krajiny* / Martin Gojda. Vyd. 1. Praha : Academia, 2000. 238 s. : il., plány.
Recenze: Velímský, Tomáš, *Historická geografie* Sv. 31, (2001), s. 322–325.
- 0571 HRDLIČKA, Ladislav: Nález skalpelu na slovanském hradišti ve Vraclavi / Ladislav Hrdlička. *Historická geografie* Sv. 10, (1973), s. 219–224.
- 0572 KUNA, Martin: Rekonstrukční a predikční mapy v archeologii / Martin Kuna. *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 252–260.
- 0573 MÁLEK, Jaromír: K využití biogeocenologické typologie pro studium vývoje osídlení : (problematika počátku pomezního hvozdu na Haberské cestě) / Jaromír Málek. *Historická geografie* Sv. 5, (1970), s. 79–83.
- 0574 MATOUŠEK, Václav: Několik poznámek k archeologickým metodám studia vývoje novověké krajiny : (zkušenosti z bojiště třicetileté války u Třebele na Tachovsku) / Václav Matoušek. *Historická geografie* Sv. 33, (2005), s. 410–420.
- 0575 POKORNÝ, Ota: Povrchový výzkum zaniklých osad v našich zemích a některé jeho historickogeografické aspekty / Ota Pokorný. *Historická geografie* Sv. 10, (1973), s. 63–80.

Srov. též č.: 0005, 0117, 0233, 0385, 0768, 0770, 0791

ČÁST CHRONOLOGICKÁ

Dějiny českých zemí

Politické, právní a správní dějiny

- 0576 BURDA, Tomáš: Historické hranice v prostředí GIS: správní regiony v Česku 1920–2012 / Tomáš Burda, Zbyněk Janoušek, Pavel Chromý. *Historická geografie* Roč. 40, č. 1, (2014), s. 41–72, mapy, tabulky.
- 0577 HOLÁ, Mlada: Územní politika knížete Jana II. Opolského (1476–1532) / Mlada Holá. *Historická geografie* Sv. 33, (2005), s. 175–196.
- 0578 HOSÁK, Ladislav: Teritoriální vývoj českého státu a jeho zemí. I. / Ladislav Hosák. *Historická geografie* Sv. 6, (1971), s. 133–149.
- 0579 CHMELA, Tomáš: Problematika hranice českého a uherského státu v 10. – 13. století v kontextu práce Metoděje Zemka / Tomáš Chmela. *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 429–432.
- 0580 MARTÍNEK, Jiří: Sušicko – bylo či nebylo? / Jiří Martinek. *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 85–100.
- 0581 MLEZIVA, Štěpán: Územní změny a změny názvů obcí a osad v českých zemích od roku 1850 do současnosti ve světle právních norem / Štěpán Mleziva. *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 101–118.
- 0582 POKORNÝ, Ota: Poznámky k správnímu členění našich zemí zejména v 18. a 19. století / Ota Pokorný. *Historická geografie* Sv. 6, (1971), s. 195–204.
- 0583 POKORNÝ, Ota: Územní členění berní správy v Čechách před rokem 1848 / Ota Pokorný. *Historická geografie* Sv. 4, (1970), s. 131–145.
- 0584 SCHULZ, Jindřich: Hraniční spory u Jihlavy v polovině 18. století / Jindřich Schulz. *Acta Universitatis Palackianae Olomucensis. Facultas philosophica. Historica* Sv. 18, (1972), s. 63–79.
Recenze: Pokorný, Ota, *Historická geografie* Sv. 12, (1974) s. 337–338.
- 0585 SCHULZ, Jindřich: Vývoj českomoravské hranice do 15. století / Jindřich Schulz. *Historická geografie* Sv. 4, (1970), s. 52–81, 7 map.
- 0586 SCHULZ, Jindřich: Vývoj českomoravské zemské hranice na horní Svitavě a Svatce do 2. poloviny 13. století / Jindřich Schulz. In: *Sborník prací k sedmdesátinám univerzitního profesora PhDr. Ladislava Hosáka*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 1968, s. 7–15, mapy.
Zpráva: Pokorný, Ota, *Historická geografie* Sv. 4, (1970), s. 205–206.
- 0587 SPĚVÁČEK, Jiří: *Karel IV. : Život a dílo : (1316–1378)* / Jiří Spěváček. 1. vyd. Praha : Svoboda, 1979. 720, [2] s. [120] s. příl. + 1 složená mapa (Členská knihovna).
Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 20, (1982), s. 334–335.
- 0588 ŠÍPEK, Zdeněk: *Spory Československa s Rakouskem o vedení státních hranic*

- na jižní Moravě v letech 1918 až 1923* / Zdeněk Šípek. Mikulov : Okresní archiv pro okres Břeclav v Mikulově, 1968. 66 s. + 4 fot. a 9 map.
Recenze: Pokorný, Ota, *Historická geografie* Sv. 4, (1970), s. 206–207.
- 0589 TRÁVNÍČEK, Dušan: *Přehled územního vývoje našeho státu* / Dušan Trávníček. Brno : Univerzita J. E. Purkyně, 1984. 76 s. (Folia Facultatis scientiarum naturalium Universitatis Purkynianae Brunensis. Geographia; 25.)
Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 25, (1986), s. 401–402.
- 0590 TRÁVNÍČEK, Dušan: Územní vývoj Vitorazska / Dušan Trávníček. *Studia geographica* (1972), s. 217–221.
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 286.
- 0591 TUREK, Rudolf: Územní předpoklady vzniku moravských údělných knížectví / Rudolf Turek. *Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity : řada archeologicko-klasická (E)* Roč. 20, č. 16 (1971), s. 151–170.
Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 283.
- 0592 WOLF, Vladimír: Jak probíhala hranice českého státu ve východním Podkrkonoší v poslední čtvrtině 13. století? / Vladimír Wolf. In: *Sborník prací k sedmdesátinám universitního profesora PhDr. Ladislava Hosáka*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 1968, s. 17–21, mapy.
Zpráva: Pokorný, Ota, *Historická geografie* Sv. 4, (1970), s. 205–206.
- 0593 ŽEMLIČKA, Josef: K dotváření hradské sítě za Břetislava I. / Josef Žemlička. *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 27–47.

Srov. též č.: 0243, 0381, 0420

Dějiny vojenství

- 0594 BROFT, Miroslav: Osvobození Prahy Sovětskou armádou / Miroslav Broft. *Historická geografie* Sv. 14–15/1, (1976), s. 87–122, mapy.
- 0595 KRÁL, Ondřej: Muži pod praporem Württembergova pluku : geografický původ příslušníků rakouského pěšího pluku č. 73 ve válečném tažení roku 1866 / Ondřej Král. *Historická geografie* Roč. 44, č. 2, (2018), s. 175–194, mapy.

Srov. též č.: 0352

Církevní a náboženské dějiny

- 0596 BASTL, Ondřej: Rušení klášterů v Čechách a na Moravě za Josefa II. / Ondřej Bastl. *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 155–182, tabulky.
- 0597 BOHÁČ, Pavel: Územní rozsah majetku vyšehradského proboštství na Prachaticku v 13. – 14. století / Pavel Boháč. *Historická geografie* Sv. 21, (1983), s. 337–370.

- 0598 BOHÁČ, Zdeněk: Časové vrstvy patrocinií českých měst a jejich význam pro dějiny osídlení / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 4, (1970), s. 7–41, 4 mapy.
- 0599 BOHÁČ, Zdeněk: K počtu řeholníků v předhusitských kláštorech / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 11–20.
- 0600 BOHÁČ, Zdeněk: *Ostrov : tisíciletá historie zmařeného kláštera* / Zdeněk Boháč. Jílové u Prahy : Regionální muzeum, 1999. 85 s., [18] s. obr. příl. : il., plány, faksim.
Recenze: Šimůnek, Robert, *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 294.
- 0601 BOHÁČ, Zdeněk: Patrocinia kostelů při nejstarších kláštorech a kapitulách v českých zemích / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 5, (1970), s. 51–77.
- 0602 BOHÁČ, Zdeněk: Patrocinia románských kostelů v Čechách / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 31–52.
- 0603 BOHÁČ, Zdeněk: Pozemková držba pražského arcibiskupství v době předhusitské / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 18, (1979), s. 165–203 + 18 map. příl.
- 0604 BOHÁČ, Zdeněk: Středověké kláštery v Čechách a na Moravě v době předhusitské / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 137–153, mapy.
- 0605 BOHÁČ, Zdeněk: Trnitá cesta Slovenska k samostatné církevní provincii / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 11–22.
- 0606 BROTÁNKOVÁ, Helena: Změna religiozity v České republice mezi lety 1921 a 2001 / Helena Brotánková. *Historická geografie* Sv. 33, (2005), s. 301–321.
- 0607 ČECHURA, Jaroslav: Hospodářský vývoj plaského kláštera v době přemyslovské / Jaroslav Čechura. *Historická geografie* Sv. 18, (1979), s. 233–305 + 4 map. příl.
- 0608 HLAVÁČEK, Ivan: Neznámý český klášter doby lucemburské : (duchcovské dominikánky ve světle klášterního nekrologia) / Ivan Hlaváček. *Sborník archivních prací* Roč. 22, č. 1, (1972), s. 163–182.
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 281–282.
- 0609 CHARVÁTOVÁ, Kateřina: Osecká klášterní država do poloviny 14. století / Kateřina Charvátová. *Historická geografie* Sv. 18, (1979), s. 307–350 + 3 map. příl., mapy.
- 0610 CHARVÁTOVÁ, Kateřina: Vývoj osídlení na panství kláštera v Teplé ve 13. století / Kateřina Charvátová. *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 71–91, mapy.
- 0611 KUBŮ, Eduard: Pozemková držba kláštera kladrubského v době předhusitské (do r. 1420) / Eduard Kubů. *Historická geografie* Sv. 18, (1979), s. 205–232, 2 mapové přílohy.
- 0612 LÁNÍK, Jaroslav: Vývoj pozemkové držby pražského arcibiskupství od 10. do 14. století / Jaroslav Láník. *Historická geografie* Sv. 20, (1982), s. 113–125.
- 0613 MUSIL, František: Kolonizace Policka a Broumovska a břevnovská klášterní falza / František Musil. *Historická geografie* Roč. 42, č. 2, (2016), s. 137–168.

- 0614 MUSIL, František: Význam farní sítě pro poznání historicko-geografické podoby regionu. Kostecký děkanát v době předhusitské / František Musil. *Historická geografie* Roč. 40, č. 2, (2014), s. 111–152, il., fot., mapy.
- 0615 PETŘIVALSKÝ, Petr: Kapucínská krajina / Petr Petřivalský. *Historická geografie* Roč. 36, č. 1, (2010), s. 147–149.

Srov. též č.: 0349

Církevní památky

- 0616 BOHÁČ, Zdeněk: K lokalizaci klimentského kostela na Opyši ve vyšehradském falsu 12. století / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 65–71.
- 0617 BOHÁČ, Zdeněk: *Poutní místa v Čechách* / Zdeněk Boháč; spoluautoři Pavel Boháč, Jaroslav Macek, úvod Jaroslav Škarvada. Vyd. 1. Praha : Debora, 1995. 286 s. : barev. il.
Zpráva: Žemlička, Josef, *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 389–391.
- 0618 ČERNÝ, Jiří: *Poutní místa Českobudějovicka a Novohradsko : Českobudějovicko, Hlubocko, Lišovsko, Novohradsko, Trhosvinensko, Vltavotýnsko* / Jiří Černý. Vyd. 1. České Budějovice : Veduta, 2004. 199 s. : il.
Recenze: Dvořák, Jiří, *Historická geografie* Sv. 32, (2005), s. 542–544.
- 0619 HORÁK, Václav: Na okraj Historického atlasu města Trutnova – k lokalizaci středověkého kostela Panny Marie v Trutnově / Václav Horák, Ondřej Vašata. *Historická geografie* Sv. 33, (2005), s. 512–526.
- 0620 HORÁKOVÁ, Monika: Barokní kostely Broumovska a jejich současný management / Monika Horáková. *Historická geografie* Roč. 37, č. 1, (2011), s. 111–130.
- 0621 KOVAŘÍK, Petr: *Procházky po pražských hřbitovech* / Petr Kovařík. Vydání první Praha : Knižní klub, 2017. 295 s. : il., plány. (Universum).
Recenze: Svoboda, Stanislav, *Historická geografie* Roč. 44, č. 2, (2018), s. 219–221.
- 0622 KRACÍKOVÁ, Lucie: *Románská a gotická sakrální architektura v okrese Česká Lípa* / Lucie Kracíková, Jan Smetana. 1. vyd. Praha : Unicornis, 2000. 127 s., il., plány; (Vlastivědná knihovnička Společnosti přátel starožitností; sv. 9).
Recenze: Šimůnek, Robert, *Historická geografie* Sv. 31, (2001), s. 325–327.
- 0623 NĚMEC, Richard: Zvonice roubeného kostela v Gutech (Těšínské Slezsko) a dřevěné štenýřové zvonice jako stavební typ / Richard Němec. *Historická geografie* Sv. 32, (2003), s. 295–307.
- 0624 RYNEŠ, Václav: K počátkům kostela sv. Vojtěcha v Ústí nad Labem / Václav Ryneš. *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 171–179.

Srov. též č.: 0176

Dějiny židů

- 0625 FIŠER, Rudolf: Židovské sídliště v Třebíči od poloviny 16. století do roku 1835 / Rudolf Fišer. *Historická geografie* Sv. 32, (2003), s. 239–276.

Dějiny společnosti

- 0626 PETRÁŇ, Josef: *Nevolnické povstání 1775 : prolegomena edice pramenů* / Josef Petráň. 1. vyd. Praha : Univerzita Karlova, 1972. 279 s. : il., tb. , 2 vložené mapové přílohy (Acta Universitatis Carolinae. Philosophica et historica. Monographia; 42).
Recenze: Bouza, Erik, *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 287–290.
- 0627 POLÁCH, Jaroslav: Starší dějiny rodu Bavorů ze Strakonice ve světle Bolemliny donace / Jaroslav Polách. *Historická geografie* Roč. 43, č. 1, (2017), s. 9–26.
- 0628 ŠOUKAL, Jiří: *Slasti a strasti letních bytů : život na letních bytech a v letních vilách v éře první republiky* / Jiří Šoukal. Vydání 1. Praha : Academia, 2016. 185 s. : il. portréty, faksim. (První republika; 5).
Recenze: Matoušek, Václav, *Historická geografie* Roč. 43, č. 1, (2017), s. 60–62.
- 0629 ŠOUKAL, Jiří: Univerzitní profesori na letním bytě v první polovině 20. století / Jiří Šoukal. *Historická geografie* Roč. 44, č. 2, (2018), s. 195–216, mapy.
- 0630 TEPLÝ, Jaroslav: *Pernštejnové ve 13. – 14. století* / Jaroslav Teplý. Pardubice : Východočeské muzeum a Historický klub, 1996. 88 s. : il., mapy, genealog. tab. Zpráva: Šimůnek, Robert, *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 399–400.

Srov. též č.: 0183, 0564

Dějiny osídlení, regionální dějiny

- 0631 BERAN, Zdeněk: Vývoj pozemkové držby rodu pánů z Michalovic : historické, sociální a geografické souvislosti / Zdeněk Beran. *Historická geografie* Roč. 36, č. 2, (2010), s. 175–195.
- 0632 BOHÁČ, Zdeněk: Dějiny osídlení středního Povltaví podle písemných pramenů / Zdeněk Boháč. *Sborník vlastivědných prací z Podblanicka* Sv. 10, (1969), s. 109–146.
Recenze: Vaniš, Jaroslav, *Historická geografie* Sv. 6, (1971), s. 285–288.
- 0633 BOHÁČ, Zdeněk: *Dějiny osídlení středního Povltaví v době předhusitské* / Zdeněk Boháč. Praha : Zemědělské muzeum Ústavu vědeckotechnických informací, 1978. 199 s. + 10 mp. příl. (Prameny a studie. 19. K dějinám osídlení. 2.).
Recenze: Vaniš, Jaroslav, *Historická geografie* Sv. 18, (1979), s. 435–436.
- 0634 BOHÁČ, Zdeněk: The Development of Feudalism and Territorial Organization

- in the Czech Lands up to the Hussite Revolution / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 23, (1984), s. 93–129.
- 0635 BOHÁČ, Zdeněk: Geneze sídla a pluziny jako pramen k dějinám osídlení / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 25, (1986), s. 7–52. [Exkurs: Středověké osídlení Českolipska na základě typologie vesnic a jejich pluzin, s. 29–39].
- 0636 BOHÁČ, Zdeněk: K některým geografickým aspektům středověkého osídlení v našich zemích / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 10, (1973), s. 151–169, map. příl. č. 14–20, mapy.
- 0637 BOHÁČ, Zdeněk: K problematice studia feudální pozemkové držby v předhusitských Čechách / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 18, (1979), s. 5–30.
- 0638 BOHÁČ, Zdeněk: K raně středověkému osídlení Čech / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 209–228, map. příl. č. 11–13, mapy.
- 0639 BOHÁČ, Zdeněk: Katastry – málo využitý pramen k dějinám osídlení / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 20, (1982), s. 15–87.
- 0640 BOHÁČ, Zdeněk: Osídlení středního Povltaví podle místních jmen / Zdeněk Boháč. *Vědecké práce Československého zemědělského muzea* Sv. 8, (1969), s. 187–199.
Recenze: Vaníš, Jaroslav, *Historická geografie* Sv. 6, (1971), s. 285–288.
- 0641 BOHÁČ, Zdeněk: Postup osídlení středního Povltaví podle stáří církevních staveb / Zdeněk Boháč. *Sborník vlastivědných prací z Podblanicka* Sv. 9, (1968), s. 53–81, mapa.
Recenze: Vaníš, Jaroslav, *Historická geografie* Sv. 6, (1971), s. 285–288.
- 0642 BOHÁČ, Zdeněk: Přehled vývoje osídlení středního Povltaví v době předhusitské / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 17, (1978), s. 149–172, 1 map. příl., mapy.
- 0643 BREJNÍK, Martin: Proměny krajiny a sídel v průběhu jednoho století (1740–1840) / Martin Brejník. *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 21–50, mapy, tabulky.
- 0644 BUKAČOVÁ, Irena: Cesta opata Fortunáta Hartmanna (1755–1779) : příspěvek k barokní topografii Plaska / Irena Bukačová. *Historická geografie* Roč. 35, č. 1, (2009), s. 229–248.
- 0645 ČERNÝ, Ervín: Historico-Geographical Research into Deserted Mediaeval Villages and their Field Patterns / Ervín Černý. *Historická geografie* Sv. 19, (1980), s. 173–193.
- 0646 ČORNEJOVÁ, Ivana: Vývoj pozemkové držby pánů z Vartenberka v letech 1281–1415 / Ivana Raková. *Historická geografie* Sv. 18, (1979), s. 69–102 + 1 map. příl., mapa.
- 0647 *Dějiny východních Čech v pravěku a středověku (do roku 1526)* / editor Ondřej Felcman; vedoucí autorského kolektivu František Musil; autorský kolektiv: Jaroslav Čechura, Eduard Droberjar, Ondřej Felcman, Vladimír Hrubý, Jiří Kalfest, Milan Kuchařík, František Musil, Tomáš Mangel, František Nesejt, Miro-

- slav Novák, Jan Prostředník, Jiří Sigl, Martin Šandera, Richard Thér, Radomír Tichý, Vladimír Wolf. Praha : Nakladatelství Lidové noviny, 2009. 825 s., il.
Recenze: Šimůnek, Robert, *Historická geografie* Roč. 36, č. 2, (2010), s. 331–333.
- 0648 DRAGON, Zdeněk: Přehled vývoje osídlení Božeňska v době předhusitské / Zdeněk Dragoun. *Historická geografie* Sv. 17, (1978), s. 173–207, 4 mapové přílohy.
- 0649 DUDÁK, Vladislav: *Novohradské hory a Novohradské podhůří : Příroda. Historie. Život* / redakce Vladislav Dudák. Praha : Baset, 2006. 847 s. : fot. (Krajina a lidé).
Recenze: Oesterreicher, Jiří, *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 465–484.
- 0650 DVORÁK, Jiří: Jižní Čechy jako region / Jiří Dvořák. *Historická geografie* Sv. 32, (2003), s. 135–181.
- 0651 DVORÁK, Jiří: Krajina Lipna a tzv. Šumavské moře – proměny ve 20. století / Jiří Dvořák. *Historická geografie* Roč. 35, č. 1, (2009), s. 323–357.
- 0652 FIALOVÁ, Dana: Historickogeografická analýza změn funkčního využití břehů Vltavy : (v období od přelomu 18. a 19. století do současnosti) / Dana Fialová, Pavel Chromý, Miroslav Marada. *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 307–317.
- 0653 FIALOVÁ, Ludmila: Charakteristiky pražských příměstských usedlostí a jejich vývoj / Ludmila Fialová. *Acta Universitatis Carolinae: Geographica* 1, (1973), s. 27–52, mapy.
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 12, (1974), s. 340–342.
- 0654 FIALOVÁ, Ludmila: Vznik a dnešní stav pražských příměstských usedlostí / Ludmila Fialová. *Acta Universitatis Carolinae: Geographica* Sv. 2, (1973), s. 47–72, fot.
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 12, (1974), s. 340–342.
- 0655 HAMPL, Martin: Complex economic geographical differentiation of environment : taking the region of Mladá Boleslav as an example / Martin Hampl. *Acta Universitatis Carolinae: Geographica* Roč. 3, č. 2, (1968), s. 19–50, il., mapy.
Recenze: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 2, (1969), s. 125–127.
- 0656 HERMOVÁ, Hana: Analýza vývoje území jako podklad pro současné plánování : (na příkladu Mariánské zahrady na Jičínsku) / Hana Hermová, Miroslava Polková, Karel Watzko. *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 350–371.
- 0657 HOJDA, Zdeněk: Osídlení a feudální rozdrobenost v plzeňském kraji / Zdeněk Hojda, Jiří Pešek. *Historická geografie* Sv. 18, (1979), s. 103–163 + 4 mapové přílohy, mapy. [Spolupracovali J. Boubín, J. Holeček, F. Kubů, F. Železný a V. Trsek].
- 0658 *Jičín a jeho kraj* / [text] Jan Knob; [fotografie] Otakar Hrdlička, Vladimír Šlachrt, Ivan Krejzlík. 1. vyd. Jičín : ONV, 1968. 63 s., [124] s. barev. obr. příl. : il., mapy (Edice Českého ráje)
Zpráva: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 3, (1969), s. 145.

- 0659 JIRÁSKO, Luděk: Osídlení Novobystřicka v předhusitském období / Luděk Jirásko. *Historická geografie* Sv. 17, (1978), s. 209–272, 2 map. příl., mapy.
- 0660 KLÁPŠTĚ, Jan: Černokostecko jako kolonizační oblast / Jan Klápště. *Historická geografie* Sv. 10, (1973), s. 123–138, map. příl. č. 7, mapy.
- 0661 KLIMEK, Tomáš: Kosmova hora Osek a vnímání krajiny v českém středověku / Tomáš Klimek. *Historická geografie* Sv. 33, (2005), s. 39–56.
- 0662 KLÍR, Tomáš: *Osídlení zemědělsky marginálních půd v mladším středověku a raném novověku = Besiedlung und landwirtschaftliche Nutzung marginaler Böden im späten Mittelalter und der frühen Neuzeit = The settlements and agriculture of the margins in the later middle age and early new age* / Tomáš Klír; Jan Klápště et Zdeněk Měřínský curantibus editae. Praha : Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, 2008. 353 s. : il., plány + 1 plán + 1 CD-ROM (Dissertationes archaeologicae Brunenses/Pragensesque; 5).
Recenze: Šimůnek, Robert, *Historická geografie* Roč. 35, č. 1, (2009), s. 407–408.
- 0663 KLOS, Richard: K dějinám Šluknovska v 13. a 14. století / Richard Klos. *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 63–69.
- 0664 KUPKA, Jiří: Urban Landscape in the Period of Industrialization / Jiří Kupka. *Historická geografie* Roč. 38, č. 1, (2012), s. 143–164.
- 0665 KURKA, Jiří: Několik zeměpisných omylů historiografie severních Čech / Jiří Kurka. *Historická geografie* Sv. 12, (1974), s. 93–117, map. příl. č. 3, mapy.
- 0666 LUKAS, Jiří: Vývoj osídlení Slánska a Mělnicka od 10. do poloviny 14. století / Jiří Lukas. *Historická geografie* Sv. 17, (1978), s. 99–148, 3 map. příl., mapy.
- 0667 MATOUŠEK, Václav: Letní a celoročně obývané vily a villegiatury v okolí Prahy na konci 19. a v prvních desetiletích 20. století : příspěvek k proměně krajiny Čech v procesu modernizace české společnosti / Václav Matoušek, Šarka Koukalová, Marcela Šášinková. *Historická geografie* Roč. 40, č. 1, (2014), s. 19–40, il., fot.
- 0668 MEDUNA, Petr: Bezdězsko – Dokesko. Krajina mezi odolností a stagnací / Petr Meduna, Jiří Sádlo. *Historická geografie* Roč. 35, č. 1, (2009), s. 147–160.
- 0669 NAVRÁTIL, Vladislav: Uspořádání sídla a pluziny : pramen k dějinám osídlení úzce vymezeného regionu / Vladislav Navrátil. *Historická geografie* Sv. 25, (1986), s. 53–96.
- 0670 NEUSTUPNÝ, Jiří: K nepřetržitosti pravěkého osídlení / Jiří Neustupný. *Historická geografie* Sv. 10, (1973), s. 55–61.
- 0671 NOVÁČEK, Aleš: Dlouhodobé vývojové trendy polarizace prostoru v Česku v zrcadle populačního vývoje / Aleš Nováček. *Historická geografie* Sv. 33, (2005), s. 367–396.
- 0672 PANÁČEK, Jaroslav: Přehled pramenů k dějinám vesnického osídlení okresu Česká Lípa / Jaroslav Panáček, František Gabriel. *Historická geografie* Sv. 21, (1983), s. 133–175.

- 0673 PECHA, Miloslav: *Československo v době nacistické okupace a osvobození : 1939–1945* / Miloslav Pecha, Václav Vondra. 1. vyd. České Budějovice : M. Pecha : V. Vondra, 2004. 278 s., [20] s. obr. příl. : il., portréty, faksim.
Zpráva: Dvořák, Jiří, *Historická geografie* Sv. 32, (2005), s. 541–542.
- 0674 RAŠKA, Pavel: Proměny kulturní krajiny Doupovska : specifický případ, nebo odraz obecnějších politických a sociálních změn? / Pavel Raška. In: *Historická krajina a mapové bohatství Česka : prameny, evidence, zpřístupňování, využívání : Praha, 25. ledna 2006* = *The historical landscape and the map wealth of Czechia : sources, registration, utilisation and the improvement of accessibility : Prague, January 25th 2006*. Praha : Historický ústav, 2006, s. 162–174.
- 0675 RIGASOVÁ, Milada: Historická kulturní krajina za železnou oponou : (unikátní evropská kulturní krajina na moravsko-rakouské hranici) / Milada Rigasová. In: *Historická krajina a mapové bohatství Česka : prameny, evidence, zpřístupňování, využívání : Praha, 25. ledna 2006* = *The historical landscape and the map wealth of Czechia : sources, registration, utilisation and the improvement of accessibility : Prague, January 25th 2006*. Praha : Historický ústav, 2006, s. 122–131.
- 0676 SEMOTANOVÁ, Eva: Čtvrtá krajina Libeňského ostrova – ad finitum? / Eva Semotanová. In: *Historická krajina a mapové bohatství Česka : prameny, evidence, zpřístupňování, využívání : Praha, 25. ledna 2006* = *The historical landscape and the map wealth of Czechia : sources, registration, utilisation and the improvement of accessibility : Prague, January 25th 2006*. Praha : Historický ústav, 2006, s. 220–238.
- 0677 SEMOTANOVÁ, Eva: Kladsko jako barokní komponovaná krajina? / Eva Semotanová. *Historická geografie* Roč. 35, č. 1, (2009), s. 161–198.
- 0678 SLÁMA, Jiří: K počátkům slovanského osídlení západních Čech / Jiří Sláma. *Archeologické rozhledy* Roč. 23, (1971), s. 725–741. [Diskuse s příspěvkem Zdeňka Kalisty: Plzeňsko na úsvitě českých dějin. In: *Minulostí Západočeského kraje* Sv. 7, (1970), s. 299–320.]
Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 283–284.
- 0679 STORM, Vojtěch: Krajina podle stabilního katastru. Proměny krajiny Blanského lesa za posledních 180 let / Vojtěch Storm. *Historická geografie* Roč. 35, č. 1, (2009), s. 267–285.
- 0680 ŠAŠINKA, Petr: Proměny osídlení na českém území ve 2. polovině 20. století v kontextu zásadních společenskopolitických událostí (s důrazem na vývoj obecního zřízení) / Petr Šašinka. *Historická geografie* Roč. 38, č. 2, (2012), s. 299–333, il., mapy.
- 0681 ŠIMŮNEK, Robert: Nové publikace k dějinám Ústeckoorlicka / Robert Šimůnek. *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 279–282. [Souborná recenze].
- 0682 ŠIMŮNEK, Robert: Pozůstalost Wolfganga z Krajku († 1491). Sídelní, krajinná

- a administrativní struktura šlechtického dominia v pozdním středověku / Robert Šimůnek. *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 45–92.
- 0683 ŠIMŮNEK, Robert: Unikátní dokumentace: Panství Třeboň 1420–1520 : (s edicí pramenů z let 1493–1523?) / Robert Šimůnek. *Historická geografie* Sv. 32, (2003), s. 195–237.
- 0684 ŠIMŮNEK, Robert: Urbář panství Vítkův Kámen z roku 1515 / Robert Šimůnek. *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 207–245.
- 0685 ŠIMŮNEK, Robert: Zlomek urbaniálního rejstříku panství Bor (po 1476) / Robert Šimůnek. *Historická geografie* Sv. 31, (2001), s. 277–297.
- 0686 *Šumava : příroda, historie, život*. Vyd. 1. Praha : Baset, 2003. 800 s. : il., fot. mapy, plány (Krajina a lidé.). [Obsahuje též přetisk: Šumava : průvodce Šumavou / T. Cimrhanzl. V Plzni : V. Steinhauser, 1878]
Recenze: Dvořák, Jiří, *Historická geografie* Sv. 32, (2005), s. 529–535.
- 0687 TABÁŠEK, Oldřich: O vytyčení plůžin na hukvaldském panství / Oldřich Tabášek. *Historická geografie* Sv. 25, (1986), s. 97–125.
- 0688 TEPLÝ, Jaroslav: *Feudální pozemková držba v předhusitském Chrudimsku* / Jaroslav Teplý. Vyd. 1. Pardubice : Východočeské muzeum : Historický klub, 1997. 212 s. : il. (Východočeský sborník historický. Supplementum; VII.)
Recenze: Šimůnek, Robert, *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 286–287.
- 0689 TRPÁKOVÁ, Ivana: Proměny polabské krajiny národního hřebčína Kladruby nad Labem ve světle starých map a archivních podkladů / Ivana Trpáková, Pavel Trpák. *Historická geografie* Roč. 35, č. 1, (2009), s. 199–212.
- 0690 TUREK, Rudolf: Brůdek a Zdemily / Rudolf Turek. *Historická geografie* Sv. 21, (1983), s. 297–314.
- 0691 TUREK, Rudolf: K problémům počátku slovanského Plzeňska / Rudolf Turek. *Minulostí Západočeského kraje* Sv. 8, (1971), s. 149–170 [Diskuse s příspěvkem Zdeňka Kalisty: Plzeňsko na úsvitě českých dějin. *Minulostí Západočeského kraje* Sv. 7, 1970, s. 299–320.]
Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 283–284.
- 0692 TYWONIAK, Jiří: Panství Český Šternberk v polovině 18. století / Jiří Tywoniak. *Sborník vlastivědných prací z Podblanicka* Sv. 10, (1969), s. 158–178.
Recenze: Vaniš, Jaroslav, *Historická geografie* Sv. 6, (1971), s. 291.
- 0693 URBAN, Jan: Lichtenburská država na Českomoravské vrchovině ve 13. a 14. století / Jan Urban. *Historická geografie* Sv. 18, (1979), s. 31–68, 1 map. příl., mapa.
- 0694 VANIŠ, Jaroslav: Historická geografie Lounska v druhé polovině 15. století : (pokus o mikrohistorickogeografickou studii) / Jaroslav Vaniš. *Historická geografie* Sv. 20, (1982), s. 127–186.
- 0695 VÁVROVÁ, Věra: Krajina Novodvorska a Žehušicka v popisu k 1. vojenskému mapování / Věra Vávrová, Markéta Šantrůčková. *Historická geografie* Roč. 35, č. 1, (2009), s. 213–228.

- 0696 *Velká hospoda na Bílé hoře* / historii budovy čp. 1 v Praze 6 – Řepích podle původních pramenů, stávající literatury, kronikářských zápisů a podle podání starých pamětníků sestavila a zredigovala Libuše Mikulecká. 1. vyd. Praha : Interpress, 1976. 51 s. : il., mapy, portréty.
Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 14–15/2, (1976), s. 685–686.
- 0697 VĚTROVEC, Ferdinand: Geografická charakteristika okresu Klatovy a jeho rozvoj v letech 1945–1975 / Ferdinand Větrovec. *Historická geografie* Sv. 13, (1975), s. 203–234, příl. č. 38.
- 0698 VYSKOČIL, Aleš: Proměny krajiny rurálního prostoru v zázemí průmyslového centra během 2. poloviny 19. století / Aleš Vyskočil, Pavel Klapka, Stanislav Martinát. In: *Historická krajina a mapové bohatství Česka : prameny, evidence, zpřístupňování, využívání : Praha, 25. ledna 2006 = The historical landscape and the map wealth of Czechia : sources, registration, utilisation and the improvement of accessibility : Prague, January 25th 2006*. Praha : Historický ústav, 2006, s. 137–162.
- 0699 VYSKOČIL, Aleš: Rekonstrukce proměny krajiny, sídel a sídelní struktury na příkladu Blanenska / Aleš Vyskočil, Pavel Klapka, Eva Nováková. *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 296–306.
- 0700 ZEMAN, Jiří: Nejstarší slovanské osídlení Čech / Jiří Zeman. *Památky archaeologické* Roč. 67, č. 1, (1976), s. 115–235, mapy.
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 17, (1978), s. 466–467.
- 0701 ŽEMLIČKA, Josef: Královský číšník Zbraslav a jeho dědictví : (Vznik a rozklad jednoho feudálního dominia z první poloviny 13. stol.) / Josef Žemlička. *Historická geografie* Sv. 21, (1983), s. 117–132.

Srov. též č.: 0298, 0326, 0410, 0413, 0554, 0563, 0809, 0904

Dějiny měst a obcí

- 0702 BARTOŠ, Josef: *Malé dějiny Olomouce* / Autor: kol., red. Josef Bartoš; Obr. příl. sest. Adolf Janovský. 1. vyd. Olomouc : Profil, 1972. 146, [2] s. : [32] s. fot. příl. 4 pl.
Recenze: Toegel, Miroslav, *Historická geografie* Sv. 12, (1974), s. 349–350.
- 0703 BEČKOVÁ, Kateřina: *Nové Město* / Kateřina Bečková. Vyd. 1. Praha : Schola ludus – Pragensia, 1998. 386 s. : il. + 4 mapy (Zmizelá Praha; sv. 1).
Zpráva: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 284–285.
- 0704 BEČKOVÁ, Kateřina: *Svědectví Langweilova modelu Prahy* / Kateřina Bečková; fotografie modelu Miroslav Fokt. Vyd. 1. Praha : Schola ludus Pragensia : Muzeum hl. m. Prahy, 1996. 251 s. : barev. il., plánky.
Recenze: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 393.

- 0705 BĚLINA, Pavel: Místopisný obraz Hradce Králové v době předhusitské / Pavel Bělina. *Historická geografie* Sv. 21, (1983), s. 315–335.
- 0706 BĚLINA, Pavel: Ze správní a hospodářské agendy města Hradce Králové ve 14. a na počátku 15. století / Pavel Bělina. *Sborník archivních prací* Roč. 23, č. 1, (1973), s. 156–191.
Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 282–283.
- 0707 BĚLOHLÁVEK, Miloslav: *800 let Nečtin : 1169–1969* / Miloslav Bělohlávek s. l. : s. n., 1969. 38 s.
Recenze: Vaniš, Jaroslav, *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 284–285.
- 0708 BLÁHA, Radek: *Hradec Králové* / autorský kolektiv Radek Bláha, Petr Grulich, Roman Horký, Jan Košek, Martin Landsmann, Milena Lenderová, Věra Němečková, Jiří Pavlík, Radek Pokorný, Petr Polehla, Jaroslava Pospíšilová, Jiří Slavík, Jaroslav Šůla, Jana Vojtíšková, Ladislav Zikmund-Lender. Vydání první. Praha : NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2017. 919 s., 16 nečíslovaných s. obrazových příloh : il. (některé barevné), mapy, portréty, plány, faksimile; (Dějiny českých, moravských a slezských měst).
Recenze: Svoboda, Stanislav, *Historická geografie* Roč. 44, č. 1, (2018), s. 123–125.
- 0709 BOHÁČ, Zdeněk: Tisíciletý vývoj Prahy / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 14–15/1, (1976), s. 19–54, mapy.
- 0710 BOHÁČ, Zdeněk: *Trnová v minulosti a současnosti* / Zdeněk Boháč. Trnová : Obecní úřad, 1993. 32 s.
Recenze: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 290–291.
- 0711 BOHÁČ, Zdeněk: Újezdy a Lhoty. Příspěvek k dějinám osídlení středověkých Čech / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 12, (1974), s. 3–25, mapové přílohy.
- 0712 BOHÁČ, Zdeněk: Vesnice v sídelní struktuře předhusitských Čech / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 21, (1983), s. 37–116 .
- 0713 BOHÁČ, Zdeněk: *Z dějin Vraného a Skochovic* / Zdeněk Boháč. Vrané nad Vltavou : Obecní úřad, 1993. 48 s.
Recenze: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 290–291.
- 0714 BRICHTA, Vladimír: *Plzeň 1945–1970* / Vladimír Brichta, Miloslav Bělohlávek, Hynek Gloser. Plzeň : 1971. 222 s.
Zpráva: Vaniš, Jaroslav, *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 296–297.
- 0715 BROŽOVÁ, Jarmila: Neznámý pohled na rudolfínskou Prahu / Jarmila Brožová. *Historická geografie* Sv. 31, (2001), s. 11–29.
- 0716 BUBENÍK, Josef: K topografii raně středověkého osídlení v okolí dnešního města Sázavy (okr. Benešov) / Josef Bubeník. *Historická geografie* Sv. 31, (2001), s. 31–45.
- 0717 DANIEL, Jan: Proměny suburbia: Olomouc – Nová ulice / Jan Daniel, Jindřich Frajer, Pavel Klapka. *Historická geografie* Roč. 36, č. 1, (2010), s. 29–50.

- 0718 DOHNAL, Martin: Koncept polyfokálních sídel na příkladu vývoje obce Opařany na Táborsku / Martin Dohnal. *Historická geografie* Roč. 38, č. 2, (2012), s. 271–298, il., mapy.
- 0719 DOHNAL, Martin: Svědectví písemných pramenů k otázce vyměřování velkých návsi na Rakovnicku / Martin Dohnal. *Historická geografie* Roč. 39, č. 2, (2013), s. 213–235.
- 0720 DOHNAL, Martin: *Vesnická sídla a kulturní krajina na Táborsku v 15.–19. století.* = *Villages and cultural landscapes in the region of Tábor from the 15th to the 19th century* / Martin Dohnal. Praha : Etnologický ústav AV ČR, 2006. 351 s., tab., mapy. (Národopisná knižnice. 41.)
Recenze: Šimůnek, Robert, *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 487–488.
- 0721 DOSTÁL, Oldřich: *Československá historická města* / Oldřich Dostál. Praha : Orbis, 1974. 568 s. + 446 obr. příl.
Recenze: Kalina, Tomáš, *Historická geografie* Sv. 14–15/2, (1976), s. 643–668.
- 0722 DVOŘÁK, Pavel: Historická předměstí v obrazu města Bechyně : kritéria hodnocení a možnosti památkové ochrany / Pavel Dvořák. *Historická geografie* Sv. 32, (2003), s. 277–293.
- 0723 FIALOVÁ, Dana: *Vltavské ostrovy v Praze = Vltava islands in Prague* / Dana Fialová, Michaela Steyerová, Eva Semotanová. Vyd. 1. Praha : Česká geografická společnost, 2015. 111 s. : il., portréty, plány.
Recenze: Burda, Tomáš *Historická geografie* Roč. 41, č. 1, (2015) s. 90–92.
- 0724 FILLA, Přemysl: Čištění ulic v Praze / Přemysl Filla. *Historická geografie* Sv. 14–15/2, (1976), s. 529–555.
- 0725 GABRIEL, František: Příspěvek k dějinám vesnického osídlení okresu Česká Lípa / František Gabriel, Jaroslav Panáček. *Historická geografie* Sv. 25, (1986), s. 355–364.
- 0726 HOLÁ, Mlada: Slezská města na raně novověkých vedutách / Mlada Holá. *Historická geografie* Roč. 37, č. 1, (2011), s. 49–67.
- 0727 HRŮZA, Jiří: Geografie budoucí Prahy / Jiří Hrůza. *Historická geografie* Sv. 14–15/1, (1976), s. 73–85.
- 0728 CHODĚJOVSKÁ, Eva: *Čeněk Musil – regulační plán města Jičína z roku 1935* / Eva Chodějovská, Milan Kudyn. Praha : Historický ústav, 2009. 62 s. : il. (některé barev.), plány, faksim. + 1 mapa Jičín 1935 (92 x 94 cm) (Práce Historického ústavu AV ČR = Opera Instituti Historici Pragae. Řada B, Editions; 4).
Recenze: Domanický, Petr, *Historická geografie* Roč. 36, č. 2, (2010), s. 339–340.
- 0729 JELEČEK, Leoš: Vývoj venkovských obcí okresu Jičín v letech 1869–1910 ve vztahu k vývoji hospodářskému / L. Jeleček. *Historická geografie* Sv. 9, (1972), s. 155–207.

- 0730 JEŽEK, Martin: Dva životy vsi v přemyslovském hvozdu : Bratronice v raném středověku / Martin Ježek. *Historická geografie* Roč. 38, č. 2, (2012), s. 239–251, fot., mapy.
- 0731 KALINA, Tomáš: Příspěvek k založení Starého Města a k vývoji jeho areálu ve 13. století / *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 73–104.
- 0732 KALINA, Tomáš: Vývoj polohy sídel v Pražské kotlině od 10. do pol. 14. stol. / Tomáš Kalina. *Historická geografie* Sv. 17, (1978), s. 311–368, 2 map. příl., mapy.
- 0733 KASTNER, Quido Karel Bor.: K počátkům tzv. Nového Města Roudnického / Quido Kastner. *Historická geografie* Sv. 25, (1986), s. 365–378.
- 0734 KAŠPAR, Jaroslav: Čelákovice roku 1842 : historicko-topografický obraz města podaný na základě údajů stabilního katastru / Jaroslav Kašpar. *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 103–151.
- 0735 KŘÍVKA, Josef: *Nové osady vzniklé na území Čech v letech 1654–1854* / Josef Křivka. Praha : Ústav československých a světových dějin ČSAV, 1978. 396 s. (Historickogeografické práce; sv. 2).
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 18, (1979), s. 439–441.
- 0736 KUPKA, Jiří: Od prostorové integrace k segregaci a zpět – vztah města a přemyslu na příkladu Prahy / Jiří Kupka. *Historická geografie* Roč. 37, č. 1, (2011), s. 131–151.
- 0737 LAŠTOVKOVÁ, Věra: Postup osídlení v oblasti labského pravobřeží od 11. do konce 14. století / Věra Laštovková. *Historická geografie* Sv. 17, (1978), s. 273–309, 4 map. příl., mapy.
- 0738 MATOUŠEK, Václav: Česká, moravská a slezská města v ikonografických pramenech ke třicetileté válce / Václav Matoušek, Tereza Blažková. *Historická geografie* Roč. 37, č. 1, (2011), s. 69–85.
- 0739 MATOUŠEK, Václav: Vzorné letovisko Hradištko : vznik a prvé desetiletí meziválečného letoviska na soutoku Vltavy a Sázavy / Václav Matoušek. *Historická geografie* Roč. 41, č. 1, (2015), s. 47–81, fot., mapy, plány.
- 0740 OESTERREICHER, Jiří: K názvu a stáří vsi Hrdlořezy a Dvory nad Lužnicí na Suchdolsku : (příspěvek k dějinám Suchdolska a „Vitorazska“) / Jiří Oesterreicher. *Historická geografie* Sv. 33, (2005), s. 157–174.
- 0741 POKORNÝ, Pavel R.: K nejstaršímu dokladu obce Dušejova / Pavel R. Pokorný. *Historická geografie* Sv. 25, (1986), s. 379–386.
- 0742 POLÍVKOVÁ, Helena: Občanské vybavení v Praze / Helena Polívková. *Historická geografie* Sv. 14–15/2, (1976), s. 557–573, 1 mapa.
- 0743 *Praha na dobových pohlednicích 1886–1930 : Hradčany, Malá Strana, Staré Město, Židovské Město, Josefov, Nové Město, Vyšehrad* / editor Edmund Orián. Vyd. 1. Praha : Belle Epoque, 1998. 265 s. : il. (část. barev.), faksim. + 3 mapy (složené na 30 x 21 cm).
Recenze: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 30, (1979), s. 276.

- 0744 REBHÁN, Martin: Bařovský fenomén ve středoeeské krajině / Martin Rebhán. *Historická geografie* Roč. 37, č. 2, (2011), s. 243–274 [Zruč nad Sázavou].
- 0745 SEMOTANOVÁ, Eva: *Praha. Ottův historický atlas : Krajina města* / Eva Semotanová a kolektiv; autorský kolektiv : Václav Cílek, Zdeněk Dragoun, Jan Frolík, Eva Chodějovská, Vladimír Kupka, Michla Lutovský, Eva Semotanová. Praha : Ottovo nakladatelství, 2015. 559 s. : fot., il.
Recenze: Kupka, Jiří, *Historická geografie* Roč. 42, č. 1, (2016), s. 117–119.
- 0746 SEMOTANOVÁ, Eva: Prostor města a jeho řázový růst v českých zemích od konce 19. století / Eva Semotanová. *Historická geografie* Roč. 36, č. 2, (2010), s. 225–254.
- 0747 SEMOTANOVÁ, Eva: The Significance of Old Maps and Plans in the Formation and Preservation of the Living Environment in Prague / Eva Semotanová. *Historická geografie* Sv. 27, (1988), s. 241–289, 2 map. příl., mapy.
- 0748 SKUTIL, Jan: Raně středověký Rajhrad a jeho místní i funkční proměny / Jan Skutil. *Historická geografie* Sv. 21, (1983), s. 235–253.
- 0749 ŠANTRŮČKOVÁ, Markéta: Proměny vztahu města a krajiny na příkladu Nových Dvorů na Kutnohorsku / Markéta Šantrůčková, Věra Vávrová, Martin Weber, Lenka Stroblová. *Historická geografie* Roč. 37, č. 1, (2011), s. 8–110.
- 0750 ŠEBERLOVÁ, Hana: Poděbrady – od zemědělského městečka k moderním lázním / Hana Šeberlová. *Historická geografie* Sv. 33, (2005), s. 281–299.
- 0751 ŠIMŮNEK, Robert: Šlechta a města v pozdním středověku : kontakty, konfrontace a geografický horizont (na příkladu Strakonice a Volyně) / Robert Šimůnek. *Historická geografie* Sv. 33, (2005), s. 197–247.
- 0752 ŠPAČKOVÁ, Petra: Diferenciace českých panelových sídlišť z hlediska vzdělanosti jejich obyvatel: stav a dlouhodobý vývoj / Petra Špačková, Lucie Pospíšilová. *Historická geografie* Roč. 43, č. 2, (2017), s. 171–190, grafy.
- 0753 ŠTUSÁKOVÁ, Hana: *Pražský informátor* / text zpracovala Hana Štusáková, Marie Votýpková; přílohu [mapovou] zpracovala Kartografie. 2. aktualizované vyd. Praha : Kartografie, 1976. (Brno : Kartografie). 185 s. : [63] s. pl.
Recenze: Kopačka, Ludvík, *Historická geografie* Sv. 14–15/2, (1976), s. 682–684.
- 0754 UHLÍŘ, Jiří: *Jasenná okres Náchod : Vlastivěda obce : K 700 letům existence obce Jasenná u Jaroměře* / Jiří Uhlíř; předmluva Jitka Slezáková. Trutnov : K & K Josef Koutek, 1994. 304 s. : fot.
Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 414.
- 0755 UHLÍŘOVÁ, Lenka: Spatial-temporal analyses of landscape pattern changes in Horní Stakory cadastre (Kosmonosy district) / Lenka Uhlířová. *Historická geografie* Sv. 33, (2005), s. 21–37.
- 0756 VAŇÁČEK, Michael: Katastrofální požár Těšína v roce 1789 a jeho důsledky : (počet domů na Těšínsku 1789) / M. Vaňáček. *Slezský sborník* Roč. 67, (1969), s. 76–94.
Zpráva: Pokorný, Ota, *Historická geografie* Sv. 4, (1970), s. 204–205.

- 0757 VANIŠ, Jaroslav: Historical Geography of the Town Louny and its Environs in the Second Half of the 15th Century / Jaroslav Vaniš. *Historická geografie* Sv. 19, (1980), s. 377–406.
- 0758 VOLKOVÁ, Jitka: *Ulice města Litoměřic. Malá historicko-topografická příručka* / Jitka Volková. Ústěk – Litoměřice : Naklad. K. H. Máchy Ústěk – OVM, 1991. 88 s., 8 s. mp. příl. Příl. VSL 1991, č. 1.
Recenze: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 305–306.
- 0759 VOREL, Petr: *Rezidenční vrchnostenská města v Čechách a na Moravě v 15. – 17. století* / Petr Vorel. Pardubice : Východočeské muzeum v Pardubicích, 2001. 248 s., il., mapy.
Recenze: Šimůnek, Robert, *Historická geografie* Sv. 31, (2001), s. 328–329.
- 0760 VOTRUBEC, Ctibor: Praha současnosti / Ctibor Votrubec. *Historická geografie* Sv. 14–15/1, (1976), s. 55–72.
- 0761 VYSKOČIL, Aleš: *Brno. III. díl, Průmyslové město* / Aleš Vyskočil. Vyd. 1. Praha : Paseka, 2014. 103 s., [72] s. obr. příl. : il., mapy, plány; (Zmizelá Morava).
Recenze: Svitáková, Simona – Sviták, Zbyněk, *Historická geografie* Roč. 41, č. 1, (2015), s. 88–90.
- 0762 WALTER, Vilém: Rekonstrukční virtuální modely města Brna / Vilém Walter. *Historická geografie* Roč. 40, č. 1, (2014), s. 7–18, il., fot.
- 0763 ŽEMLIČKA, Josef: Osídlení Litoměřicka do začátku 13. století / Josef Žemlička. *Historická geografie* Sv. 17, (1978), s. 65–98, 2 mapové přílohy.
- 0764 ŽEMLIČKA, Josef: Vznik města Slaného: příčiny a okolnosti pozdního konstituování jednoho královského města / Josef Žemlička. *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 339–357.

Srov. též č.: 0010, 0014, 0264, 0285, 0290–0292, 0370–0374, 0535

Hradý, zámky, tvrže

- 0765 DURDÍK, Tomáš: Předsunuté bašty českého vrcholně středověkého hradu : příspěvek k povrchovému průzkumu / Tomáš Durdík. *Historická geografie* Sv. 10, (1973), s. 139–149, mapové přílohy č. 8–13, mapy.
- 0766 GABRIEL, František: *Hradý okresu Česká Lípa* / František Gabriel, Jaroslav Panáček. Praha : Argo, 2000. 202 s.
Recenze: Šimůnek, Robert, *Historická geografie* Sv. 31, (2001), s. 325–327.
- 0767 HEJNA, Antonín: K sídlištní genezi panství hradu Vizmburka / Antonín Hejna. *Historická geografie* Sv. 10, (1973), s. 105–121, map. příl. č. 6, mapy.
- 0768 HEJNA, Antonín: Venkovská opevněná sídla 10. – 13. století v Čechách : problematika jejich studia a výsledky dosavadního výzkumu / Antonín Hejna. *Archeologické rozhledy* Roč. 28, (1976), s. 279–290.

Bibliografie

- Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 17, (1978), s. 468–469.
- 0769 HEŘMAN, Jan: *Z ikonografie středního Posázaví* / Jan Heřman. Uspořádal: Jindřich Nusek. Vlašim : Český svaz ochránců přírody, 2009. 143 s., il. (Pod Bláníkem. Roč. 13 (35). Samostatná příloha. 15.).
Recenze: Heřmanová, Eva, *Historická geografie* Roč. 36, č. 1, (2010), s. 141–142.
- 0770 HUML, Václav: Příspěvek ke studiu opevněných sídel drobné šlechty v Čechách / Václav Huml. *Archeologické rozhledy* Roč. 28, (1976), s. 165–171.
Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 17, (1978), s. 470.
- 0771 HUML, Václav: Sídla nižší šlechty na Vltavotýnsku / Václav Huml. *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 93–134.
- 0772 HUML, Václav: Výzkum opevněného sídla v Chodově (Praha 4 – Jižní Město) / Václav Huml. *Historická geografie* Sv. 14–15/1, (1976), s. 163–178, mapy.
- 0773 MUSIL, František: *Neznámé zámky Moravy a Slezska* / František Musil. Ostrava : Šmíra-Print, 2015. 632 s. : il., plány, faksim.
Recenze: Krafl, Pavel, *Historická geografie* Roč. 43, č. 2, (2017), s. 193–195.
- 0774 Pohled na zámek Brandýs nad Labem a opevnění švédského tábora v prostoru Staré Boleslavi z roku 1640 v díle M. Meriana / Václav Matoušek, Jan Šímek, Blanka Altová, Petr Karlík. *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 93–148.
- 0775 RYŠAVÝ, Vratislav: Červené Poříčí, zámek a park v krajině / Vratislav Ryšavý. *Historická geografie* Roč. 35, č. 1, (2009), s. 249–265.
- 0776 SLÁMA, Jiří: Civitas Wiztrachi ducis / Jiří Sláma. *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 3–30.
- 0777 SVOBODA, Stanislav: Proměny areálu loveckého záměčku Bon Repos ve 20. a 21. století / Stanislav Svoboda. *Historická geografie* Roč. 44, č. 1, (2018), s. 25–62, fot., mapy.
- 0778 SVOBODA, Stanislav: Proměny krajiny kolem loveckého záměčku Bon Repos / Stanislav Svoboda. *Historická geografie* Roč. 43, č. 1, (2017), s. 27–54, il., fot., mapy.
- 0779 ŠTĚPÁN, Václav: *Historie zámku Bruntál* / Václav Štěpán. Vyd. 1. Bruntál : Muzeum v Bruntále, 1998.
Zpráva: Šimůnek, Robert, *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 285–286.
- 0780 TUREK, Rudolf: Canburg z r. 805 – Kanina či Kanín? / Rudolf Turek. *Historická geografie* Sv. 17, (1978), s. 434–449.
- 0781 VASILIAK, Eugen: *Města, hrady a zámky* / letecké fot. Eugena Vasiliaka; napsal a uspořádal Václav Mencl. Vyd. 1. Praha : Odeon, 1970. 514 s., [1] složený l. obr. příl. : il., mapa, plány.
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 6, (1971), s. 295–296.

Srov. též č.: 0804

Zaniklá sídla, osady

- 0782 BIČÍK, Zdeněk: Kde ležela zaniklá obec Lepějovice? / Zdeněk Bičík. *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 181–186.
- 0783 BIČÍK, Zdeněk: Zaniklá ves Crkaň v Přelouči : (okres Pardubice) / Zdeněk Bičík. *Historická geografie* Sv. 5, (1970), s. 99–103, mapa.
- 0784 BINTEROVÁ, Zdeňka: *Zaniklé obce Doupovska v bývalém okrese Kadaň* / Zdena Binterová. Chomutov : Okresní muzeum v Chomutově, 1998. 93 s., il.
Recenze: Šimůnek, Robert, *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 276–277.
- 0785 BINTEROVÁ, Zdeňka: *Zaniklé obce Chomutovska. I. díl, V povodí říčky Hutné* / Zdena Binterová. V Chomutově : Okresní muzeum, 1995. 54 s. : il.
Recenze: Šimůnek, Robert, *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 276–277.
- 0786 BINTEROVÁ, Zdeňka: *Zaniklé obce Chomutovska. II. díl, V povodí Lužického a Pruněřovského potoka* / Zdena Binterová. V Chomutově : Okresní muzeum, 1995. 49 s. : il.
Recenze: Šimůnek, Robert, *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 276–277.
- 0787 BINTEROVÁ, Zdeňka: *Zaniklé obce Chomutovska. III. díl, Pod vodami vodní nádrže Nechranice* / Zdena Binterová. V Chomutově : Okresní muzeum, 1995. 36 s. : il.
Recenze: Šimůnek, Robert, *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 276–277.
- 0788 BINTEROVÁ, Zdeňka: *Zaniklé obce Chomutovska. IV. díl, V bývalém soudním okrese Jirkov* / Zdena Binterová. V Chomutově : Okresní muzeum, 1996. 59 s. : il.
Recenze: Šimůnek, Robert, *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 276–277.
- 0789 BINTEROVÁ, Zdeňka: *Zaniklé obce Chomutovska. V. díl, Přisečnicko* / Zdena Binterová. Chomutově : Okresní muzeum, 1996. 56 s. : il.
Recenze: Šimůnek, Robert, *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 276–277.
- 0790 BINTEROVÁ, Zdeňka: *Zaniklé obce Chomutovska. VII. díl, V okolí Hory Sv. Šebestiána, Křimova, Chomutova a na Kadaňsku* / Zdena Binterová. V Chomutově : Okresní muzeum, 1997. 56 s. : il.
Recenze: Šimůnek, Robert, *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 276–277.
- 0791 BUREŠ, Michal: *Věsnice zaniklé po roce 1945 a kulturní krajina Novohradských hor : příklad archeologické transformace* / Michal Bureš. Plzeň : Západočeská univerzita v Plzni, 2015. 369 s. : il., mapy + 1 mapa (82 x 82 cm, složeno na 30 x 21 cm) + 1 DVD-ROM.
Recenze: Matoušek, Václav, *Historická geografie* Roč. 42, č. 2, (2016), s. 373–375.
- 0792 ČERNÝ, Ervín: Antropogeomorfní útvary neznámého původu a účelu zjištěné při povrchovém průzkumu na Drahanské vrchovině / Ervín Černý. *Historická geografie* Sv. 25, (1986), s. 233–254.
- 0793 ČERNÝ, Ervín: Deserted Medieval Villages and their Field Patterns as a Histo-

- rico-geographical Factor in the Image of the Medieval and Present Landscape / Ervín Černý. *Historická geografie* Sv. 23, (1984), s. 131–142.
- 0794 ČERNÝ, Ervín: Dosavadní výsledky a závěry historickogeografického výzkumu zaniklých středověkých osad a jejich plužin na Dražanské vrchovině / Ervín Černý. *Historická geografie* Sv. 20, (1982), s. 89–112.
- 0795 ČERNÝ, Ervín: Die Feldfluren mittelalterlicher Ortswüstungen und die Entstehung der gegenwärtigen Kataster / Ervín Černý. *Časopis Moravského muzea : vědy společenské* Roč. 2, č. 55, (1970), s. 21–36, mapy.
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 277–278.
- 0796 ČERNÝ, Ervín: Osudy plužin zaniklých středověkých osad na Dražanské vrchovině / Ervín Černý. *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 195–208, map. příl. č. 10, mapy.
- 0797 ČERNÝ, Ervín: The Results of Historical and Geographical Research into the Deserted Medieval Villages and their Field Patterns in the Dražanska Uplands of Czechoslovakia / Ervín Černý. *Historická geografie* Sv. 27, (1988), s. 173–197.
- 0798 ČERNÝ, Ervín: *Výsledky výzkumu zaniklých středověkých osad a jejich plužin : historicko-geografická studie v regionu Dražanské vrchoviny* / Ervín Černý. Vyd. 1. Brno : Muzejní a vlastivědná společnost, 1992 143 s. : mapy, plány. (Vlastivědná knihovna moravská; sv. 74).
Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 289.
- 0799 ČERNÝ, Ervín: *Zaniklé středověké osady a jejich plužiny : Metodika historickogeografického výzkumu v oblasti Dražanské vrchoviny* / Ervín Černý. 1. vyd. Praha : Academia, 1979. 167, [1] s. : 2 mapy (Studie ČSAV; Čís. 1/1979).
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 18, (1979), s. 437–439.
- 0800 ČERNÝ, Ervín: Zaniklé středověké osady a jejich plužiny jako historickogeografický faktor v obraze středověké a dnešní krajiny / Ervín Černý. *Historická geografie* Sv. 22, (1983), s. 97–111.
- 0801 ČERNÝ, Ervín: Zaniklé středověké osady a jejich plužiny na Dražanské vrchovině ve vztahu k nynějším silnicím a polním a lesním cestám / Ervín Černý. *Historická geografie* Sv. 25, (1986), s. 127–145.
- 0802 HEJNA, Antonín: Zjišťovací a záchranný výzkum v Novém Sedle nad Bílinou / Antonín Hejna. *Historická geografie* Sv. 21, (1983), s. 279–296.
- 0803 HELLER, Wilfried: Lipnice – a Historic-Geographic Portrait of a Vanished Village of Cheb Region (Bohemia) / Wilfried Heller. *Historická geografie* Roč. 42, č. 1, (2016), s. 83–112, fot., mapy.
- 0804 HUML, Václav: Příspěvek k lokalizaci zaniklých feudálních sídel na Tábořsku a v pražském okolí / Václav Huml. *Historická geografie* Sv. 21, (1983), s. 255–277.
- 0805 KOŠINA, František: Původní půdorysy osad na Holešovsku a jejich srovnání s půdorysy zaniklých středověkých osad na Dražanské vrchovině / František Košina. *Historická geografie* Sv. 25, (1986), s. 147–156.

- 0806 KUČERA, Zdeněk: Historical Geography of Persistence, Destruction and Creation : The Case of Rural Landscape Transformations in Czechia's Resettled Borderland / Zdeněk Kučera, Silvie Kučerová. *Historická geografie* Roč. 38, č. 1, (2012), s. 165–184.
- 0807 KUČERA, Zdeněk: Zanikání sídel v pohraničí Čech po roce 1945 : základní analýza / Zdeněk Kučera. *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 317–334.
- 0808 MATUŠKOVÁ, Alena: Zaniklé obce v Brdech : modelová studie obce Padrt' / Alena Matušková, Radek Vandra. *Historická geografie* Roč. 42, č. 2, (2016), s. 307–327, fot., mapy, tabulky.
- 0809 MĚŘÍNSKÝ, Zdeněk: Poznámky k možnostem rekonstrukce území zaniklých středověkých vesnic na jižní a jihozápadní Moravě / Zdeněk Měřinský. *Historická geografie* Sv. 21, (1983), s. 177–204.
- 0810 NAVRÁTIL, Vladislav: K povrchovému průzkumu zaniklých středověkých osad a jejich plužin na jihozápadní Moravě / Vladislav Navrátil. *Historická geografie* Sv. 25, (1986), s. 201–231. [Exkurs: Přínos povrchového průzkumu k problematice haberské stezky v úseku Moravské Budějovice – Jihlava, s. 215–222.].
- 0811 NAVRÁTIL, Vladislav: Povrchový průzkum zaniklé středověké osady Dašovice a její zaniklé plužiny / Vladislav Navrátil. *Historická geografie* Sv. 21, (1983), s. 217–233.
- 0812 NOVÝ, Petr: Opidum Gablona : příspěvek k lokalizaci zaniklého městečka z listin zbraslavského kláštera / Petr Nový. *Historická geografie* Roč. 42, č. 2, (2016), s. 169–180, fot., mapy.
- 0813 OLŠANOVÁ, Daniela: Cetviny / Daniela Olšanová. *Historická geografie* Roč. 36, č. 1, (2010), s. 142–147.
- 0814 ORŠULÁK, Tomáš: Virtuální 3D vizualizace zaniklého města Přísečnice / Tomáš Oršulák, Jana Ceeová, Pavel Raška, Martin Balej. *Historická geografie* Roč. 37, č. 1, (2011), s. 153–166.
- 0815 PIŠTĚLÁK, Josef: Zaniklé středověké osady v katastrálním území Kladky / Josef Pištělák. *Historická geografie* Sv. 25, (1986), s. 185–199.
- 0816 PLETZER, Karel: Zaniklé osady v okolí Strýčic na Českokbudějovicku / Karel Pletzer. *Jihočeský sborník historický* Roč. 41, č. 1, (1972), s. 42–47. Recenze: Wolf, Vladimír, *Historická geografie* Sv. 12, (1974), s. 333–334.
- 0817 POLÁK, Karel: Zmizelá ves Petrovičky u Janovic nad Úslavou / Karel Polák. *Zpravodaj Mistopisné komise ČSAV* 7, (1966), č. 1, s. 9–11. Zpráva: Vaniš, Jaroslav, *Historická geografie* Sv. 1, s. 151.
- 0818 ROŽMBERSKÝ, Petr: Zaniklá středověká vesnická sídla na Klatovsku / Petr Rožmberský. *Historická geografie* Sv. 25, (1986), s. 285–354.
- 0819 SMETÁNKA, Zdeněk: Povrchový průzkum na lokalitě Karlík u Dobřichovic / Zdeněk Smetánka. *Historická geografie* Sv. 10, (1973), s. 81–96, mapové přílohy č. 3–5.

- 0820 ŠROT, Jan: K lokalizaci zaniklých středověkých osad na Prostějovsku / Jan Šrot. *Historická geografie* Sv. 25, (1986), s. 157–184.
- 0821 TUREK, Rudolf: Zaniklé osady u Dubí a u Babic / Rudolf Turek. *Historická geografie* Sv. 10, (1973), s. 97–104.
- 0822 UNGER, Josef: Vesnice trvale zaniklé ve 13. až 15. stol. na okrese Břeclav lokalizované archeologickými nálezy : (stav k roku 1982) / Josef Unger. *Historická geografie* Sv. 21, (1983), s. 205–216.
- 0823 VACHATA, Zdeněk: *Zaniklé obce Chomutovska. VI. díl, V okolí Klášterce nad Ohří* / Zdeněk Vachata. V Chomutově : Okresní muzeum, 1996. 44 s. : il.
Recenze: Šimůnek, Robert, *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 276–277.
- 0824 *Zaniklé obce Chomutovska ve fotografiích. I, pohledy na místa, která ustoupila těžbě hnědého uhlí* / redakce Zdena Binterová. V Chomutově : Okresní muzeum, 1999. 95 s. : il.
Recenze: Šimůnek, Robert, *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 276–277.
- 0825 *Zmizelé Sudety : [katalog k výstavě] = Das verschwundene Sudetenland : [der Katalog zur Ausstellung]* / redakce Petr Mikšíček, Matěj Spurný, Ondřej Matějka, Susanne Zetsch. 3., upr. a rozš. vyd. [Domažlice] : Pro o.s. Antikomplex vydalo nakl. Český les, 2004. 565 s. : il., mapy
Recenze: Čadová, Hana, *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 438–439.
- 0826 ŽEMLIČKA, Josef: K lokalizaci zaniklých osad a pomístních názvů mezi Zbraslaví a Jílovým / Josef Žemlička. *Historická geografie* Sv. 5, (1970), s. 85–97.
- Srov. též č.: 0132, 0550

Kolonizace, migrace

- 0827 BOHÁČ, Zdeněk: Pozdní kolonizace levobřežního úseku středního Polabí / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 105–114.
- 0828 BOHÁČ, Zdeněk: The Share of the Medieval Colonization in the Alternation of the Inland Part of Bohemia during the Feudalism Period / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 27, (1988), s. 153–172.
- 0829 HOŠÁK, Ladislav: „Staré“ a „Nové“ město v období středověké kolonizace na Moravě / Ladislav Hošák. *Historická geografie* Sv. 4, (1970), s. 82–86.
- 0830 HOŠÁK, Ladislav: *Středověká kolonizace Dyjskosvrateckého úvalu* / Ladislav Hošák. Praha : SPN, 1967. 112 s. (Acta Universitatis Palackianae Olomucensis. Facultas philosophica. Monographia 12).
Recenze: Vaniš, Jaroslav, *Historická geografie* Sv. 2, (1969), s. 122–123.
- 0831 SADRAVETZOVÁ, Magdaléna: Nástin středověké a novověké kolonizace Vimperska / Magdaléna Sadravetzová. *Historická geografie* Roč. 41, č. 2, (2015), s. 107–130, fot., mapy, grafy.
- 0832 VACULÍK, Jaroslav: Čeští emigranti 18. a 19. století na území dnešního Polska

- a jejich poválečná reemigrace / Jaroslav Vaculík. *Historická geografie* Sv. 32, (2003), s. 309–317.
- 0833 VACULÍK, Jaroslav: *Reemigrace a usídlování volyňských Čechů v letech 1945–1948* / Jaroslav Vaculík. 1. vyd. Brno : Ústav marxismu-leninismu Univ. J. E. Purkyně, 1984, (Čes. Těšín : Tisk 3). 223 s. : fot., tb. (Spisy Ústavu marxismu-leninismu Univ. J. E. Purkyně v Brně).
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 25, (1986), s. 395–396.
- 0834 VELÍMSKÝ, Tomáš: *Trans montes, ad fontes! (Přes hory, k pramenům!) K roli újezdů při středověké kolonizaci středních a vyšších poloh na území severozápadních Čech* / Velímský, Tomáš. Most : Ústav archeologické památkové péče severozápadních Čech, 1998. 148 s.
Recenze: Šimůnek, Robert, *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 291.
- Hospodářské dějiny*
- 0835 ADLER, Jiří: Vliv skláren na přeměnu krajiny ve středních a jihovýchodních Čechách / Jiří Adler. *Historická geografie* Sv. 12, (1974), s. 119–152, map. příl. č. 4–10, mapy.
- 0836 ALBERT, Eduard: *Ekonomika moravského zemědělství v druhé polovině 19. století. Sv. 1, 2* / Eduard Albert. Praha : Československá akademie zemědělská, 1970. 214 s., 497 s. (Prameny historie zemědělství a lesnictví; 8, 9).
Recenze: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 6, (1971), s. 293–295.
- 0837 BEDNÁŘ, Karel: *Domácká práce v průmyslu českých zemí koncem 19. století* / Karel Bednář. *Historická geografie* Sv. 4, (1970), s. 146–163, 1 mapa.
- 0838 BEDNÁŘ, Karel: *Rozmístění průmyslu v českých zemích na počátku 20. století (1902)* / Karel Bednář. Praha : Academia, 1970. 238 s. : 7 map. příl.
Recenze: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 5, (1970), s. 217–221.
- 0839 BLAHUŠEK, Zdeněk: *Změny na vztahu bydliště – pracoviště v rozvojových územích Prahy* / Zdeněk Blahůšek, František Císař. *Historická geografie* Sv. 14–15/2, (1976), s. 387–397, mapy.
- 0840 BROŽOVÁ, Jarmila: Sklářské podnikání v topografii barokní Prahy / Jarmila Brožová. *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 51–81.
- 0841 DOHNAL, Martin: Vývoj rybníční sítě jezuitských statků Bernartice, Dobronice a Opařany v novověku / Martin Dohnal. *Historická geografie* Roč. 43, č. 2, (2017), s. 107–154, fot., mapy.
- 0842 DUDEK, František: Territorial Development of Sugar-Beet and Sugar Production Regions in the Czech Lands at the Time of the Industrial Revolution / František Dudek. *Historická geografie* Sv. 19, (1980), s. 283–303.
- 0843 DUDEK, František: Territorial Organization of the Agricultural Industry and its Raw Material Base in the Czech Lands in the 19th Century / František Dudek. *Historická geografie* Sv. 23, (1984), s. 219–250.

- 0844 DUDEK, František: Vývoj cukrovarnického průmyslu na území Velké Prahy v období průmyslové revoluce / František Dudek. *Historická geografie* Sv. 14–15/2, (1976), s. 329–365, mapy.
- 0845 DVORÁK, Jiří: K projektu nerealizované přehrady na Vltavě u Želnavy / Jiří Dvořák. *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 163–191.
- 0846 DVORÁK, Jiří: Vývoj průmyslu na území Českých Budějovic od počátku 19. století do 80. let 20. století / Jiří Dvořák, Jan Kubeš. *Historická geografie* Roč. 36, č. 2, (2010), s. 255–289.
- 0847 DVORÁK, Jiří: Z fondu Schwarzenberská báňská správa Černá v Pošumaví, (1835) – 1906 – 1945 ve Státním oblastním archivu Třeboň, pobočka Český Krumlov / Jiří Dvořák. *Historická geografie* Sv. 31, (2001), s. 47–65.
- 0848 DVORÁK, Jiří: Z historické geografie jihočeského vodního hospodářství do roku 1938 : (s plánem na výstavbu tzv. Šumavského jezera – přehrady u Kienbertu/Loučovic z roku 1892) / Jiří Dvořák. *Historická geografie* Sv. 33, (2005), s. 119–156.
- 0849 FRANĚK, Rudolf: Základní tendence vývoje zemědělské výroby v Čechách na konci 19. a na počátku 20. století / Rudolf Franěk. *Sborník historický* Sv. 20, (1973), s. 55–105, tabulky.
Recenze: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 12, (1974), s. 343–344.
- 0850 GÖTZ, Antonín: Consequences of Changes in the Intensity of Cattle Breeding in Czechoslovakia from 1918 to 1988 / Antonín Götz. *Historická geografie* Sv. 27, (1988), s. 225–237.
- 0851 GÖTZ, Antonín: Minulost pěstování cukrovky ve východních Čechách / Antonín Götz. *Historická geografie* Sv. 12, (1974), s. 185–203, map. příl. č. 19–22, mapy.
- 0852 GÖTZ, Antonín: Třicet let zemědělské výroby v osvobozeném Československu / Antonín Götz. *Historická geografie* Sv. 13, (1975), s. 45–69, příl. č. 19–26.
- 0853 HORÁK, Karel: Československá energetika 1945–1975 / Karel Horák. *Historická geografie* Sv. 13, (1975), s. 35–43, příl. č. 9–18.
- 0854 HORÁK, Karel: Zásobení hlavního města Prahy elektrickou energií / Karel Horák. *Historická geografie* Sv. 14–15/2, (1976), s. 603–617, mapy.
- 0855 JAKUBEC, Ivan: *Dějiny hospodářství českých zemí : od počátku industrializace do konce habsburské monarchie* / Ivan Jakubec, Zdeněk Jindra. Vyd. 1. Praha : Karolinum, 2006. 471 s. : il., mapy.
Recenze: Dvořák, Jiří, *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 492–494.
- 0856 JELEČEK, Leoš: Main Historical Changes in Spatial Organization of Agriculture in Bohemia in the 2nd Half of the 19th Century / Leoš Jeleček. *Historická geografie* Sv. 23, (1984), s. 171–218.
- 0857 KARPÍŠEK, Jaromír: Kolektivizace na Novobydžovsku 1949–1959 a její vliv na proměnu zemědělské kulturní krajiny / Jaromír Karpíšek. *Historická geografie* Roč. 44, č. 1, (2018), s. 63–89, mapy.

- 0858 KOPAČKA, Ludvík: Československý průmysl v období 1945–1975 / Ludvík Kopačka. *Historická geografie* Sv. 13, (1975), s. 5–33, příl. č. 1–8.
- 0859 KOPAČKA, Ludvík: Development of Industry and Economy and Landscape Changes in Czechoslovakia during Socialism / Ludvík Kopačka. *Historická geografie* Sv. 23, (1984), s. 251–291.
- 0860 KOPAČKA, Ludvík: Elektroenergetika ve vývoji československého hospodářství po roce 1945 / Ludvík Kopačka. *Historická geografie* Sv. 20, (1982), s. 203–247.
- 0861 KOPAČKA, Ludvík: Historickogeografická analýza změn struktury československého průmyslu po roce 1945 / Ludvík Kopačka. *Historická geografie* Sv. 22, (1983), s. 123–136.
- 0862 KOPAČKA, Ludvík: Some Economic-Geographical Aspects of the Development of Czechoslovak Industry after the Year 1945 / Ludvík Kopačka. *Historická geografie* Sv. 19, (1980), s. 321–375.
- 0863 KOPAČKA, Ludvík: Vývoj průmyslu v Praze v období 1945–1975 / Ludvík Kopačka. *Historická geografie* Sv. 14–15/2, (1976), s. 265–306, 4 mapy.
- 0864 KURKA, Josef: Pražské vodárny / Josef Kurka. *Historická geografie* Sv. 14–15/2, (1976), s. 449–465, 1 mapa.
- 0865 MAREŠ, Jaroslav: Historical Changes in the Location of the Czechoslovak Industry / Jaroslav Mareš. *Historická geografie* Sv. 19, (1980), s. 305–320.
- 0866 NOVOTNÝ, Jiří: K teritoriálnímu rozložení filiálek a významnějších expozitur českých obchodních bank v první polovině dvacátého století (do roku 1938) / Jiří Novotný, Jiří Šouša. *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 239–274, tabulky, mapy.
- 0867 NOVOTNÝ, Josef: Jihočeské rybníky / Josef Novotný. *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 153–174, mapy.
- 0868 PŘIBYL, Miroslav: Pražská kanalizace dříve a dnes / Miroslav Příbyl. *Historická geografie* Sv. 14–15/2, (1976), s. 467–477, 1 mapa.
- 0869 PURŠ, Jaroslav: Changes in the Spatial Organization of Industry in Bohemia at the Threshold of the Industrial Revolution / Jaroslav Purš. *Historická geografie* Sv. 19, (1980), s. 247–282.
- 0870 PURŠ, Jaroslav: Průmysl v Čechách počátkem 19. století / Jaroslav Purš. *Historická geografie* Sv. 4, (1970), s. 87–109, 2 mapy.
- 0871 PURŠ, Jaroslav: Přírodní podmínky a energetická základna průmyslové revoluce / Jaroslav Purš. *Historická geografie* Sv. 5, (1970), s. 141–170.
- 0872 SMRČEK, Otto: Počátky strojírenského průmyslu v Praze (do r. 1873) / Otto Smrček. *Historická geografie* Sv. 14–15/2, (1976), s. 307–328.
- 0873 STAŇKOVÁ, Hana: Ottova souřadnicová soustava v Ostravsko-karvinském revíru / Hana Staňková, Pavel Černota. *Historická geografie* Roč. 36, č. 2, (2010), s. 307–328.
- 0874 ŠMELHAUS, Vratislav: *Vývoj zemědělské výroby v českých zemích v době*

- předhusitské* / Vratislav Šmelhaus. Praha : ÚVTIZ, Zemědělské muzeum, 1980. 191 s. (Prameny a studie; č. 21).
Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 21, (1983), s. 374–375.
- 0875 ŠTEMBERK, Jan: *Fenomén cestovního ruchu : možnosti a limity cestovního ruchu v meziválečném Československu* / Jan Štemberk. Pelhřimov : Nová tiskárna ve spolupráci s Vysokou školou obchodní v Praze, 2009. 298 s. : il.
Recenze: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Roč. 37, č. 1, (2011), s. 187–188.
- 0876 ŠŮLA, Jaroslav: *Stručné dějiny a topografie skláren v Orlických horách v období feudalismu* / Jaroslav Šůla. *Sborník prací východočeských archivů* 5, (1984), s. 97–188.
Recenze: Bůžek, Václav, *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 242–243.

Srov. též č.: 0177, 0345, 0375, 0573

Doprava, staré cesty

- 0877 ADAM, Dušan: *Analýza pozemních komunikací ve vybraném území na I. a II. vojenském mapování* / Dušan Adam. *Historická geografie* Sv. 33, (2005), s. 71–95.
- 0878 BOHÁČ, Zdeněk: *Pokus o rekonstrukci obrazu středověkých cest středního Povltaví* / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 2, (1969), s. 27–37.
- 0879 BOLINA, Pavel: *K problematice Kosmovy bechyňské cesty* / Pavel Bolina, Tomáš Klimek. *Historická geografie* Roč. 36, č. 1, (2010), s. 99–136.
- 0880 BUDINKA, Zdeněk: *Vývoj silničních a městských komunikací od počátku 20. století v Praze* / Zdeněk Budinka. *Historická geografie* Sv. 14–15/2, (1976), s. 375–386, 2 mapy.
- 0881 CENDELÍN, Dušan: *Cesty Klaudyánovy mapy Čech z města Polná : Rekonstrukce historických dopravních linií pomocí jejich reliktnů v krajině* / Dušan Cendelín. *Historická geografie* Roč. 43, č. 2, (2017), s. 79–106, fot., mapy.
- 0882 CENDELÍN, Dušan: *Postavení Uherského Brodu na raně středověké dopravní síti ve světle objevů reliktnů zaniklých dopravních tras* / Dušan Cendelín. *Historická geografie* Roč. 35, č. 1, (2009), s. 59–93.
- 0883 DVORÁK, Jiří: *Nad jihočeským dopravním plánem Národohospodářského sboru jihočeského – Praha po roce 1935* / Jiří Dvořák. *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 23–39.
- 0884 DVORÁK, Jiří: *Dvě pražské pozdně středověké cesty* / Jiří Dvořák. *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 139–161, map. příl. č. 3–4.
- 0885 FRAJER, Jindřich: *Projekt profesora Antonína Smrčka na vybudování vodní cesty Praha – Regensburg* / Jindřich Frajer, Jan Kopp. *Historická geografie* Roč. 41, č. 2, (2015), s. 155–178, mapy, tabulky, grafy.

- 0886 HAJN, Ivo: *Koněšpřežní železnice. České Budějovice – Linec – Gmunden* / Ivo Hajn. České Budějovice : Veduta, 2004. 153 s., obr.
Recenze: Dvořák, Jiří, *Historická geografie* Sv. 32, (2005), s. 539–541.
- 0887 HLAVÁČEK, Ivan: Zum Itinerar Karls IV. vor der Erlangung der Königswürde / Ivan Hlaváček. *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 115–121.
- 0888 HOLEČEK, Milan: The Electrification of Czechoslovak Railways – a Contribution to the Reduction of Negative Influence upon the Natural Environment / Milan Holeček. *Historická geografie* Sv. 27, (1988), s. 291–305.
- 0889 HONL, Ivan: Stručný přehled nejstaršího období vltavské plavby / Ivan Honl. *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 117–137.
- 0890 HONL, Ivan: Vogemontův vodocestný projekt spojení tří moří / Ivan Honl. *Historická geografie* Sv. 6, (1971), s. 150–158, 1 mapová příloha.
- 0891 HONS, Josef: Vodní cesta vltavsko-labská v nejstarších náčrtech, v mapách a plánech / J. Hons. *Dějiny věd a techniky* 3, (1972), s. 134–153, il.
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 12, (1974), s. 334–335.
- 0892 HŮRSKÝ, Josef: Dopravní poloha administrativních center Čech do r. 1848 / Josef Hůrský. *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 123–140, mapy.
- 0893 HŮRSKÝ, Josef: K rozvoji osobní dopravy v Československu od osvobození v roce 1945 / Josef Hůrský. *Historická geografie* Sv. 13, (1975), s. 127–163.
- 0894 HŮRSKÝ, Josef: K vývoji mechanizace dopravy na území ČSSR : (s návrhy na sestrojení atlasových map) / Josef Hůrský. *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 163–194, mapové přílohy č. 5–9, mapy.
- 0895 HŮRSKÝ, Josef: Osobní doprava na Moravě a ve Slezsku v první polovině 19. století / Josef Hůrský. *Historická geografie* Sv. 4, (1970), s. 110–124, 3 mapy.
- 0896 HŮRSKÝ, Josef: Specifická hustota stanic jako ukazatel dopravního vývoje : (na příkladu Moravy v polovině 19. století) / Josef Hůrský. *Historická geografie* Sv. 6, (1971), s. 205–233, 3 mapové přílohy [železniční stanice].
- 0897 HŮRSKÝ, Josef: Vývoj dopravního a poštovního spojení Prahy s českými městy do začátku 19. století / Josef Hůrský. *Historická geografie* Sv. 14–15/2, (1976), s. 619–641, 1 mapa.
- 0898 HŮRSKÝ, Josef: Zjišťovací intenzity dopravního zpřístupňování : (Morava a Slezsko 1891–1955) / Josef Hůrský. *Historická geografie* Sv. 2, (1969), s. 79–87, 3 mapy.
- 0899 JAKUBEC, Ivan: *Železnice a Labská plavba ve střední Evropě 1918–1938 : dopravněpolitické vztahy Československa, Německa a Rakouska v meziválečném období* / Ivan Jakubec. Vyd. 1. Praha : Karolinum, 1997. 130 s. : 37 s. il. a map (Acta Universitatis Carolinae. Philosophica et historica. Monographia, 151/1995).
Recenze: Dvořák, Jiří, *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 270–272.
- 0900 JÍHLAVEC, Jaroslav: Po stopách žitavské cesty / Jaroslav Jíhlavec. *Historická geografie* Sv. 18, (1979), s. 383–398, 1 map. příl., mapy.

- 0901 KÁDNER, Slavoj: Vznik a vývoj železničního uzlu Praha / Slavoj Kádner. *Historická geografie* Sv. 14–15/2, (1976), s. 367–373, 2 mapy.
- 0902 KOSTÍLKOVÁ, Marta: Třicet let československé letecké dopravy / Marta Kostílková. *Historická geografie* Sv. 13, (1975), s. 165–187, příl. č. 27–32.
- 0903 KOVÁŘ, Daniel: Stará silnice z Českých Budějovic do Rakous, zvaná Cikánka / Daniel Kovář. *Historická geografie* Roč. 39, č. 2, (2013), s. 189–212, il., fot., mapy.
- 0904 KVĚT, Radan: *Duše krajiny : staré stezky v proměnách věků* / Radan Květ; s doslovem Josefa Šmajse. Vyd. 1. Praha : Academia, 2003. 195 s. : il., mapy.
Recenze: Damová, Zora, *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 435–436.
- 0905 MUSIL, František: K problematice vývoje středověkých komunikací v Poorlicku v době předhusitské / František Musil. *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 135–153.
- 0906 NĚMEC, Richard: Žitavská cesta a založení celestinského kláštera na Ojvíně v intencích územní politiky Karla IV. / Richard Němec. *Historická geografie* Sv. 31, (2001), s. 211–226.
- 0907 NOVÝ, Petr: Cesta přes horu Osek do končin kraje Bechyňského / Petr Nový. *Historická geografie* Roč. 35, č. 1, (2009), s. 35–58.
- 0908 ONDRÁČEK, Stanislav: Voda v průmyslové krajině českých zemí v 19. a v první polovině 20. století / Stanislav Ondráček, Jan Munzar. *Historická geografie* Roč. 37, č. 2, (2011), s. 231–242.
- 0909 PAVEL, Jakub: Studie k itinerárii Karla IV. / Jakub Pavel. *Historická geografie* Sv. 2, (1969), s. 38–78.
- 0910 SPĚVÁČEK, Jiří: Das Itinerar Karls IV. als Markgrafen von Mähren / Jiří Spěvák. *Historická geografie* Sv. 5, (1970), s. 105–140.
- 0911 STEHLÍKOVÁ, Marta: Městská hromadná doprava v Praze / Marta Stehlíková. *Historická geografie* Sv. 14–15/2, (1976), s. 399–425, 3 mapy.
- 0912 TRÁVNÍČEK, Dušan: Staré cesty na Vitorazsku a územní vývoj této oblasti / Dušan Trávníček. *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 101–116, mapová příloha č. 2, mapy.
- 0913 VÁVRA, Ivan: Haberská cesta / Ivan Vávra. *Historická geografie* Sv. 3, (1969), s. 8–32.
- 0914 VÁVRA, Ivan: Mostecká cesta / Ivan Vávra. *Historická geografie* Sv. 18, (1979), s. 351–382, 1 mapová příloha, mapa.
- 0915 VÁVRA, Ivan: Osecká cesta – hrobská cesta / Ivan Vávra. *Historická geografie* Sv. 20, (1982), s. 187–201.
- 0916 VÁVRA, Ivan: Polská cesta / Ivan Vávra. *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 3–30.
- 0917 VÁVRA, Ivan: Řezenská a Norimberská cesta / Ivan Vávra. *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 31–100, mapová příloha č. 1, mapy.

- 0918 VÁVRA, Ivan: Srbská cesta / Ivan Vávra. *Historická geografie* Sv. 17, (1978), s. 369–432, 1 mapová příloha, mapa.
- 0919 VÁVRA, Ivan: Trstenická stezka / Ivan Vávra. *Historická geografie* Sv. 6, (1971), s. 77–132, 2 mapové přílohy.
- 0920 VÁVRA, Ivan: Uherská cesta / Ivan Vávra. *Historická geografie* Sv. 1, (1968), s. 43–61.
- 0921 VÁVRA, Ivan: Žitavská cesta / Ivan Vávra. *Historická geografie* Sv. 12, (1974), s. 27–91, map. příl. č. 2, mapy.
- 0922 VELÍMSKÝ, Tomáš: K nejstarším dokladům středověkého spojení Čech s Budyšínskem / Tomáš Velímský. In: *Historická krajina a mapové bohatství Česka : prameny, evidence, zpřístupňování, využívání : Praha, 25. ledna 2006 = The historical landscape and the map wealth of Czechia : sources, registration, utilisation and the improvement of accessibility : Prague, January 25th 2006*. Praha : Historický ústav, 2006, s. 59–77.

Srov. též č.: 0241, 0400

Národnosti, vztahy mezi národnostmi a národní hnutí

- 0923 BOHÁČ, Zdeněk: *České země a Lužice* / Zdeněk Boháč. Tišnov : SURSUM a Spol. Cyrila a Metoděje v Budyšině, 1993. 220 s. (Mosty.) [Výběrová sorabistická bibliografie prací Zdeňka Boháče s. 211–213].
Recenze: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 288–289.

Dějiny vědy, umění, kultury a techniky

Dějepisectví, historické vědy, historici

- 0924 BALBÍN, Bohuslav: *Krásy a bohatství české země* / Bohuslav Balbín; úvodní studii napsala Zdeňka Tichá; z latinského originálu přeložila, výbor uspořádala a poznámkami, ediční poznámkou a rejstříky opatřila Helena Businská. První vydání Praha : Panorama, 1986. 351 s. : il., 1 mapa, faksimile (Naše vlast). [V tiráži podnázev: výbor z díla Rozmanitosti z historie Království českého].
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 25, (1986), s. 389–390.
- 0925 BOHÁČ, Zdeněk: České země z pohledu starých letopisců / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 19–26.
- 0926 CENDELÍN, Dušan: Kosmas k roku 1116: Interpretace historické události v reflexi krajiny Moravsko-slovenského pomezí / Dušan Cendelín. *Historická geografie* Roč. 37, č. 1, (2011), s. 7–48.
- 0927 HONL, Ivan: Účast Antonína Zefýrina Malocha na Heberově díle o českých hradech / Ivan Honl. *Historická geografie* Sv. 4, (1970), s. 125–130.

- 0928 KÁBOVÁ, Hana: *Josef Vítězslav Šimák : jeho život a dílo se zvláštním zřetelem k historické vlastivědě* / Hana Kábová.. České Budějovice : Společnost pro kulturní dějiny, 2013. 608 s., [24] s. obr. příl. : il. (některé barev.), portréty, faksim. Recenze: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Roč. 39, č. 2, (2013), s. 296–298.
- 0929 ŠIMŮNEK, Robert: August Sedláček a historická geografie. Historické mapy Orlicka a Zvíkovska z roku 1893 = August Sedláček and historical geography. Historical maps of Orlik and Zvíkov region from 1893 / Robert Šimůnek. *Historická geografie* Roč. 39, č. 1, (2013), s. 85–112, mapy.

Dějiny kultury, umění

- 0930 KUTHAN, Jiří: *Středověká architektura v jižních Čechách do poloviny 13. století* / Jiří Kuthan. České Budějovice : Růže, 1976. 305 s. : 111 fot. příl. Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 17, (1978), s. 454.
- 0931 MENCL, Václav: *Lidová architektura v Československu* / Václav Mencl. Praha : Academia, 1980. 630 s. : 1398 obr. Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 21, (1983), s. 372–373.
- 0932 MERHAUTOVÁ, Anežka: *Raně středověká architektura v Čechách* / Anežka Merhautová. Praha : Academia, 1971. 388 s. : fot. Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 280–281.
- 0933 MERHAUTOVÁ, Anežka: *Románské umění v Čechách a na Moravě* / Anežka Merhautová, Dušan Třeštík; fot. Prokop Paul. Vyd. 1. Praha : Odeon, 1983. 362 s. : il., mapy, plány. (České dějiny; sv. 57). Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 22, (1983), s. 208–210.
- 0934 NESEJT, František: *Krajina Orlických hor v díle českých malířů první poloviny 20. století* / František Nesejt. *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 155–170.
- 0935 NESEJT, František: *Obraz Kameníček a jejich krajiny v díle Antonína Slavička* / František Nesejt. *Historická geografie* Sv. 31, (2001), s. 227–239.
- 0936 PETRÁŇ, Josef: *Dějiny hmotné kultury. Díl I (1,2), Vymezení kulturních dějin. Kultura každodenního života od pravěku do 15. století* / Josef Petráň a kolektiv. Praha : Státní pedagogické nakladatelství, 1985. 997 s. : il. Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 25, (1986), s. 394–395.
- 0937 POCHE, Emanuel: *Umělecké památky Čech. Sv. 1, A–J* / kolektiv vědeckých a odborných pracovníků Ústavu teorie a dějin umění ČSAV v Praze za vedení a redakce Emanuela Pocheho. Praha : Academia, 1977. 643 s., fot. Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 17, (1978), s. 452–453.
- 0938 SCHMELZOVÁ, Radoslava: *Současná umělecká díla v krajině* / Radoslava Schmelzová, Dagmar Šubrtová, Radek Mikuláš. Vyd. 1. Praha : Academia, 2014. 266 s. : il. (převážně barev.), mapy, portréty, plány, faksim. (Průvodce). Zpráva: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 41, č. 1, (2015), s. 92–93.

Bibliografie

- 0939 SOMMER, Jiří: Malíři Železných hor / Jiří Sommer. *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 313–321.
- 0940 ŠÁMAL, Martin: Vnímání krajiny v pramenech osobní povahy na příkladu Zdenky Braunerové (1858–1934) / Martin Šámal. *Historická geografie* Roč. 35, č. 1, (2009), s. 309–322.
- 0941 ŠANTRŮČKOVÁ, Markéta: *Krajinářská tvorba Jana Rudolfa Černína : vznik a vývoj parků v Krásném Dvoře, Jemčině, Petrohradě a Chudenicích* / Markéta Šantrůčková. Vyd. 1. Praha : Karolinum, 2014. 313 s. : il. (některé barev.), 1 mapa, plány, faksim.
Recenze: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Roč. 41, č. 1, (2015), s. 87–88
- 0942 ŠANTRŮČKOVÁ, Markéta: Využití písemných a obrazových pramenů při studiu historických úprav na příkladu parku Lázeň v Chudenicích u Klatov / Markéta Šantrůčková. *Historická geografie* Roč. 40, č. 2, (2014), s. 235–262, il., fot., mapy
- 0943 ŠPERK, Jan: Hlavní pohledové vazby v krajinářské kompozici Františka Josefa Šlika / Jan Šperk. *Historická geografie* Roč. 41, č. 1, (2015), s. 7–22, mapy, fot.
- 0944 *Umění doby posledních Přemyslovců* / [autorský kolektiv Josef Janáček ... et al.; úvod Jiří Dvorský; editor Jiří Kuthan; fotografie Alexandr Paul, Prokop Paul a další]. Roztoky u Prahy : Středočeské muzeum : Středisko státní památkové péče a ochrany přírody Středočeského kraje, 1982. 371 s. : il., plány, faksim. + 1 mapa stavebních památek (32 cm) + 1 genealogická tabulka (29 x 80 cm).
Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 21, (1983), s. 373–374.
- 0945 VANIŠ, Jaroslav: Kulturní zařízení Národního výboru hlavního města Prahy / Jaroslav Vaniš. *Historická geografie* Sv. 14–15/1, (1976), s. 123–148.

Srov. též č.: 0006

Dějiny literatury, jazyka a knihy

- 0946 KLIMEK, Tomáš: Lokalizace a orientace v terénu prostřednictvím určení směru „od“ v textech českého středověku : historicko-sémantická analýza / Tomáš Klimek. *Historická geografie* Roč. 38, č. 2, (2012), s. 253–270.
- 0947 NĚMEC, Igor: *Slova a dějiny* / pod vedením Igora Němce zpracoval autorský kolektiv Staročeského slovníku za přispění externích spolupracovníků. Vyd. 1. Praha : Academia, 1980. 324 s. : il.
Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 20, (1982), s. 336.
- 0948 ZMĚLÍK, Richard: Literární geografie: problém Máchových krajin / Richard Změlík. *Historická geografie* Roč. 40, č. 2, (2014), s. 205–233, il., fot., mapy.

Srov. též č.: 0357

Sdělovací prostředky

- 0949 GRIMM, Leo: Vývoj rozhlasového vysílání v Československu / Leo Grimm. *Historická geografie* Sv. 13, (1975), s. 189–201, příl. č. 33–37.

Dějiny geografie, kartografie a geodézie

- 0950 DRÁPELA, Milan Václav: *Delineatio Moraviae auctore I. A. Comenio* / Milan V. Drápela. Brno – Přerov : UTGM – OVM J. A. Komenského, 1992. 2 mapy + 8 s. textu v obálce 29x48 cm.
Zpráva: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 296.
- 0951 HAMPL, Martin: Geografie a poznání světa / Martin Hampl. *Filosofický časopis* Roč. 14, č. 1, (1966), s. 61–77.
Recenze: Bednář, Karel, *Historická geografie* Sv. 1, (1968), s. 147.
- 0952 HOSÁK, Ladislav: Materiály k historickému zeměpisu východní Moravy z let 1550–1572 / Ladislav Hosák. *Historická geografie* Sv. 2, (1969), s. 89–97.
- 0953 CHODĚJOVSKÁ, Eva: Samuel Globic z Bučina a zeměměřictví v Čechách v 2. polovině 17. století / Eva Bílková. *Historická geografie* Sv. 32, (2003), s. 31–61.
- 0954 MOČIČKOVÁ, Jitka: Zemský měřič Johann Glocksperger a jeho mapy krajů = land surveyor Johann Glocksperger and his maps of regions / Jitka Močíčková. *Historická geografie* Roč. 39, č. 1, (2013), s. 7–20, mapy.
- 0955 MARTÍNEK, Jiří: Wilhelm Friedrich – zakladatel české historické geografie? = Wilhelm Friedrich – the founder of Czech historical geography? / Jiří Martínek. *Historická geografie* Roč. 39, č. 1, (2013), s. 113–125, mapy, fot.
- 0956 PELUNĚK, Lukáš: Ladislav Zapletal (1924–1999) a jeho přínos historické kartografii : k 90. výročí narození a 15. výročí úmrtí / Lukáš F. Peluněk. *Historická geografie* Roč. 40, č. 2, (2014), s. 315–317, fot.
- 0957 PRŮŠA, Jaroslav: *Soustředění státních zeměměřických organizací, kartografie a evidence nemovitostí* / Jaroslav Průša. 1. vyd. Zdíby : Výzkumný ústav geodetický, topografický a kartografický, 1992. 50 s. : portréty (Edice Výzkumného ústavu geodetického, topografického a kartografického).
Zpráva: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 299–300.
- 0958 ROUBÍK, František: Zemští měřiči v Čechách v 16. až 18. století / František Roubík. *Sborník archivních prací* Roč. 15, č. 2, (1965), s. 269–301.
Recenze: Vaniš, Jaroslav, *Historická geografie* Sv. 1, (1968), s. 142.
- 0959 SEMOTANOVÁ, Eva: *Kartografie v hospodářském vývoji českých zemí v 19. a na počátku 20. století* / Eva Semotanová. Praha : Historický ústav AV ČR, 1993. 110 s., [28] mapových příloh. (Práce Historického ústavu ČAV. Řada A. Monographia. 7.).
Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 295.
- 0960 SEMOTANOVÁ, Eva: O výzkumu dějin geodézie a kartografie v Českých ze-

- mích do roku 1945 / Eva Semotanová. *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 179–202.
- 0961 SEMOTANOVÁ, Eva: Spolková činnost zeměměřičů a její společenskoekonomické aspekty v Českých zemích koncem 19., počátkem 20. století / Eva Semotanová. *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 151–178.
- 0962 ŠIMŮNEK, Robert: Jan Josef Dietzler (1694–1744) : zemský měřič, kartograf a vedutista / Robert Šimůnek. *Historická geografie* Roč. 42, č. 2, (2016), s. 221–306, fot., mapy.
- 0963 TOMAS, Robert: Digitální mapový archiv České geologické služby / Robert Tomas. In: *Historická krajina a mapové bohatství Česka : prameny, evidence, zpřístupňování, využívání : Praha, 25. ledna 2006 = The historical landscape and the map wealth of Czechia : sources, registration, utilisation and the improvement of accessibility : Prague, January 25th 2006*. Praha : Historický ústav, 2006, s. 26–38.

Člověk a příroda, přírodní prostředí

- 0964 BALATKA, Břetislav: Reliéf Prahy / Břetislav Balatka, Jaroslav Sládek. *Historická geografie* Sv. 14–15/1, (1976), s. 5–18 + 1 mapa.
- 0965 BIČÍK, Ivan: Areas Structure Development in the Northern Bohemia Region as the Reflection of Society-environment Relation / Ivan Bičík. *Historická geografie* Sv. 27, (1988), s. 199–223.
- 0966 BIČÍK, Ivan: Dlouhodobé změny využití krajiny Česka: metody, výsledky, problémy výzkumu / Ivan Bičík, Lucie Kupková. *Historická geografie* Sv. 33, (2005), s. 346–366.
- 0967 BIČÍK, Ivan: Změny ve využití země ve vybraných modelových územích Česka / Ivan Bičík, Pavel Chromý. In: *Historická krajina a mapové bohatství Česka : prameny, evidence, zpřístupňování, využívání : Praha, 25. ledna 2006 = The historical landscape and the map wealth of Czechia : sources, registration, utilisation and the improvement of accessibility : Prague, January 25th 2006*. Praha : Historický ústav, 2006, s. 189–204.
- 0968 BOHÁČ, Zdeněk: České řeky ve světle písemných pramenů a starých map / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 31–54.
- 0969 *Český svět : kulisy let 1948–1989* / [úvodní text ... Kateřina Dejmalová; výběr dobových textů, komentáře a chronologie Libor Jůn; závěrečný text Tomáš Bursík; fotografie Jaroslav Bárta ... et al.]. Lomnice nad Popelkou : Studio JB, 2008. 173 s. : barev. il.
Recenze: Chodějovská, Eva, *Historická geografie* Roč. 37, č. 1, (2011), s. 189–190.
- 0970 *Haldy – Arizona : pozůstatky důlní činnosti v okolí Kladna: dobře, nebo špatně?* / [Václav Cílek ... et al.]. Vyd. 1. Ve Vinařicích u Kladna : Hornický skan-

- zen Mayrau, 2006. 47 s. : il. [Katalog k výstavám Ostrovy z ráje: kladenské haldy jako krajina, příroda a identita. Hornický skanzen Mayrau, Vinařice u Kladna, 2.4. – 30. 6. 2006; Haldy – Arizona. Zámecká galerie města Kladna, 25. 10. –19. 11.2006]
- Recenze: Šimůnek, Robert, *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 497–498.
- 0971 HERMOVÁ, Hana: Genius loci, historie místa a výstavba / Hana Hermová, Lada Šošolíková. *Historická geografie* Sv. 33, (2005), s. 516–526.
- 0972 *History of weather and climate in the Czech Lands VI : strong winds* / Rudolf Brázdil, Petr Dobrovolný, Josef Štekl, Oldřich Kotyza, Hubert Valášek, Jaroslav Jež. 1st ed. Brno : Masaryk University, 2004. 377 s. : il. (některé barev.), mapy, portréty, faksim. (History of Weather and Climate in the Czech Lands. 6.).
- Recenze: Nováček, Aleš, *Historická krajina a mapové bohatství Česka. Prameny, evidence, zpřístupňování, využívání. Praha, 25. ledna 2006*. Praha: Historický ústav, 2006, s. 263–264.
- 0973 HOŠÁK, Ladislav: Zprávy o živelních katastrofách, epidemiích a úrodě na Moravě v l. 1500–1848 / Ladislav Hošák. *Historická geografie* Sv. 3, (1969), s. 86–130.
- 0974 HUDEČEK, Ondřej: Protipovodňové instrukce a jiná opatření orgánů veřejné moci proti povodním v Praze na sklonku 18. století / Ondřej Hudeček. *Historická geografie* Roč. 41, č. 2, (2015), s. 131–154, fot.
- 0975 CHROMÝ, Pavel: Hodnocení interakce společnost – příroda v krajině českého pohraničí aneb spor o hodnotu pramene historickogeografického poznání / Pavel Chromý, Robin Rašín. In: *Historická krajina a mapové bohatství Česka : prameny, evidence, zpřístupňování, využívání : Praha, 25. ledna 2006 = The historical landscape and the map wealth of Czechia : sources, registration, utilisation and the improvement of accessibility : Prague, January 25th 2006*. Praha : Historický ústav, 2006, s. 205–219.
- 0976 CHROMÝ, Pavel: Vývoj krajiny a formování identity území : příspěvek k environmentálním dějinám na příkladu České Kanady / Pavel Chromý. *Historická geografie* Sv. 32, (2003), s. 115–134.
- 0977 JELEČEK, Leoš: Some Thoughts on Historical Geography of Environmental Changes : Development of Agricultural Landscape of Czech Lands in Historical Perspective / Leoš Jeleček. *Historická geografie* Sv. 27, (1988), s. 351–380.
- 0978 JELEČEK, Leoš: Vývoj lesnatosti Čech ve 2. polovině 19. století / Leoš Jeleček. *Historická geografie* Sv. 10, (1973), s. 177–205, mapová příl. č. 21–25.
- 0979 JELÍNEK, Josef: *Od jihočeských pralesů k hospodářským lesům Šumavy* / Josef Jelínek. [Praha] : Ministerstvo zemědělství České republiky, Úsek lesního hospodářství, [2005]. 124 s., [29] složených l. barev. obr. příl. : il., mapy.
- Recenze: Fencel, Petr, *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 494–496.
- 0980 KALLABOVÁ, Eva: Větrná energie, člověk a krajina v proměnách času / Eva

- Kallabová, Bohumil Frantál, Eva Nováková. *Historická geografie* Roč. 35, č. 1, (2009), s. 379–396.
- 0981 KLIMEK, Tomáš: *Krajiny českého středověku* / Tomáš Klimek; [fotografie Hana Rysová]. 1. vyd. Praha : Dokořán, 2014. 206 s., xvi s. barev. obr. příl. : il. (některé barev.), faksim.
- Recenze: Žemlička, Josef, *Historická geografie* Roč. 41, č. 1, (2015), s. 85–86.
- 0982 KOPAČKA, Ludvík: Economy and Environmental Changes of Czechoslovak Socialist Republic and Global Ecology Problem / Ludvík Kopačka. *Historická geografie* Sv. 27, (1988), s. 307–350.
- 0983 KOTYZA, Oldřich: *Historické povodně na dolním Labi a Vltavě* / Oldřich Kotyza, František Cvrk, Vlastimil Pažourek. Děčín : Okresní muzeum, 1995. 169 s. : fot., grafy.
- Recenze: Žemlička, Josef, *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 389.
- 0984 MARTÍNEK, Jiří: Fyzická geografie středověkých Čech / Jiří Martinek. *Historická geografie* Sv. 31, (2001), s. 131–161.
- 0985 MATOUŠEK, Václav: Bitva u Třebele v roce 1647 : obraz a realita. Příspěvek ke studiu vedut v díle Theatrum Europaeum / Václav Matoušek. *Historická geografie* Sv. 33, (2005), s. 249–280.
- 0986 MATOUŠEK, Václav: *Čechy krásné, Čechy mé : proměny krajiny Čech v době industriální* / Václav Matoušek. 1. vyd. Praha : Krigl, 2010. 381 s. : il., mapy, portréty.
- Recenze: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Roč. 36, č. 1, (2010), s. 139–140.
- 0987 MATOUŠEK, Václav: *Třebel : obraz krajiny s bitvou* / Václav Matoušek. Vyd. 1. Praha : Academia, 2006. 367 s., [56] s. barev. obr. příl. : il. (převážně barev.), mapy, faksim.
- Recenze: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 485–486.
- 0988 MUNZAR, Jan: Historické povodně a jejich vliv na krajinu a sídla v dolním Poohří / Jan Munzar, Jan Pařez. *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 211–237.
- 0989 MUNZAR, Jan: Historické povodně: jejich vliv na zánik sídel, změny hranic a podíl člověka na škodách jimi způsobených / Jan Munzar, Stanislav Ondráček, Eva Kallabová. *Historická geografie* Roč. 35, č. 1, (2009), s. 359–396.
- 0990 MUNZAR, Jan: *Meteorologie skoro detektivní* / Jan Munzar, Karel Pejml, Karel Krška; [il. Jiří Slíva]. 1. vyd. Praha : Horizont, 1990. 282 s. : grafy, il., mapy, portréty, tb.
- Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie*, Sv. 28, (1995), s. 293–294.
- 0991 MUNZAR, Jan: O hrozném a velikém suchu, zadržení dešťů a odtud následujícím nedostatku vody : (k 400. výročí velké přírodní katastrofy v českých zemích a ve střední Evropě) / Jan Munzar, Stanislav Ondráček. *Historická geografie* Roč. 42, č. 2, (2016), s. 209–220, fot.
- 0992 MUNZAR, Jan: Počasí, podnebí a životní prostředí v Českých zemích v 16.

- století : (podle humanistických popisů a prvních meteorologických pozorování) / Jan Munzar. *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 199–209.
- 0993 MUNZAR, Jan: Počátky kvantifikace přírodních složek životního prostředí v Čechách v 18. století na příkladu ovzduší / Jan Munzar. *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 119–134.
- 0994 MUNZAR, Jan: Povodně v povodí Moravy v srpnu 1880 – obdoba přírodní katastrofy v roce 1997? / Jan Munzar, Stanislav Ondráček, Tomáš Řehánek. *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 149–161.
- 0995 MUNZAR, Jan: Protipovodňové instrukce v českých zemích v minulosti / Jan Munzar. *Historická geografie* Sv. 31, (2001), s. 163–189.
- 0996 MUNZAR, Jan: Velké povodně na území České republiky – ztráta historické paměti / Jan Munzar, Stanislav Ondráček. *Historická geografie* Sv. 33, (2005), s. 97–118.
- 0997 MUNZAR, Jan: Znehodnocování životního prostředí Prahy v 19. století / Jan Munzar. *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 239–254.
- 0998 PODZIMEK, Josef: Vltava v Praze / Josef Podzimek. *Historická geografie* Sv. 14–15/2, (1976), s. 427–448, 1 mapa.
- 0999 POPELKA, Petr: Vliv industrializace na změnu krajiny ostravsko-karvinského revíru. Příklad Slezske Ostravy a její proměny v 19. a 20. století = The effect of industrialization on the transformation of landscape in the Ostrava-Karviná mining district. The case study of Slezska Ostrava and its evolution in the 19th and 20th centuries / Petr Popelka, Renata Popelková, Monika Mulková. *Historická geografie* Roč. 39, č. 1, (2013), s. 49–84, mapy, fot.
- 1000 RAAB, Petr: Příspěvek k vývoji problematiky znečišťování ovzduší v Praze / Petr Raab. *Historická geografie* Sv. 14–15/2, (1976), s. 507–528, 1 mapa.
- 1001 SEMOTANOVÁ, Eva: Člověk a příroda na pražských ostrovech v minulosti : (do počátku 20. století) / Eva Semotanová. *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 195–237.
- 1002 STUHLÍK, František: Pražské klima a jeho výkyvy / František Stuchlík. *Historická geografie* Sv. 14–15/2, (1976), s. 479–505, 1 mapa.
- 1003 ŠIMŮNEK, Robert: Krajina a příroda ve vnímání a myšlení středověkého člověka / Robert Šimůnek. *Historická geografie* Roč. 35, č. 1, (2009), s. 95–146.
- 1004 TRPÁKOVÁ, Ivana: *Krajina ve světle starých pramenů* / Ivana Trpáková. 1. vyd. [Kostelec nad Černými lesy] : Lesnická práce, 2013. 247 s. : il. (převážně barev.), mapy, faksim.
- Recenze: Šimůnek, Robert, *Historická geografie* Roč. 40, č. 2, (2014), s. 309–311.
- 1005 VYSKOČIL, Aleš: The Tale of the Landscape in the Czech Lands in the 19th Century / Aleš Vyskočil. *Historická geografie* Roč. 38, č. 1, (2012), s. 119–142.

Srov. též č.: 0235, 1031

Dějiny zdravotnictví, lékaři

- 1006 ROZSÍVALOVÁ, Eva: Z historie pražských nemocnic / Eva Rozsivalová. *Historická geografie* Sv. 14–15/2, (1976), s. 575–601.

Dějiny techniky

- 1007 POLÁK, Bedřich: *Přenosné sluneční hodiny* / Bedřich Polák. Praha : Academia, 1990. 67 s., [16] s. obr. příl. : il., tab.
Zpráva: Mucha, Ludvík, *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 299.

Srov. též č.: 0179

Světové dějiny

Dějiny osídlení, demografie, migrace

- 1008 BRUK, Solomon Il'jič: *Naselenije zemnogo šara : spravočnik po stranam* / S. I. Bruk. Moskva : Nauka, 1965. 374 s. : mapa.
Recenze: Bednář, Karel, *Historická geografie* Sv. 1, (1968), s. 146.
- 1009 *Geografija naselenija mira* / otv. red. V. M. Gochman, I. M. Majergojz. Moskva : Mysl', 1966. 221 s. (Voprosy geografii; Sv. 71)
Recenze: Bednář, Karel, *Historická geografie* Sv. 1, (1968), s. 146.
- 1010 HENSEL, Witold: *Anfänge der Städte bei den Ost- und Westslawen* / Witold Hensel. Bautzen : Deutsche Akademie der Wissenschaften zu Berlin, 1967. 182 s., 139 obr., 2 mapy. (Schriftenreihe des Instituts für sorbische Volksforschung in Bautzen, VEB Domowina-Verlag.).
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 221–222.
- 1011 *Narodonaselenie stran mira : spravočnik* / pod red. B. C. Uralnisa, V. A. Borisova. Izd. 3., pererab. i dopol. Moskva : Finansy i statistika, 1983. 448 s.
Recenze: Fialová, Ludmila, *Historická geografie* Sv. 25, (1986), s. 398–399.
- 1012 VALENA, Tomáš: *Město a topografie : evropské město v topografickém kontextu* / Tomáš Valena; [překlad katalogu do češtiny Olga Hlaváčková]. Praha : Národní technické muzeum, 1991. 95 s. : il., mapy, plány.
Zpráva: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 286–287.
- 1013 VERHULST, Adrian: *The Rise of Cities in North-West Europe* / Adrian Verhulst. Cambridge : University Press, 1999. 174 s.
Recenze: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 31, (2001), s. 321–322.

Srov. též č.: 0283, 0286–0287, 0468, 0475, 0491–0493, 0502, 1050–1051, 1056, 1086, 1095–1096, 1102, 1133

Dějiny hospodářství

- 1014 ANNENKOV, Vladimír Vladimirovič: Historical Changes in Industrial Systems / Vladimír V. Annenkov, Alexander P. Gorkin. *Historická geografie* Sv. 19, (1980), s. 197–208.
- 1015 PURŠ, Jaroslav: Asynchronism, Phase Shift and Periodisation of the Industrial Revolution : A Historical Perspective / Jaroslav Purš. *Historická geografie* Sv. 23, (1984), s. 11–52.
- 1016 PURŠ, Jaroslav: *Průmyslová revoluce : vývoj pojmu a koncepce* / Jaroslav Purš. 1. vyd. Praha : Academia, 1973. 733 s. : 24 grafů a mapových příloh.
Recenze: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 253–267.
- 1017 VANCE, James E.: *Capturing the horizon : the historical geography of transportation since the sixteenth century* / James E. Vance, Jr. Baltimore; London : The John Hopkins University press, 1990. XV, 659 s. : il.
Zpráva: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 287.

Srov. též č.: 0375

Dějiny vědy, kultury a techniky

- 1018 BENYOVSZKY, Selma: The use of social constructivism in environmental history of selected water issues / Selma Benyovszky. *Historická geografie* Roč. 44, č. 1, (2018), s. 91–120.
- 1019 BIALAS, Volker: *Erdgestalt, Kosmologie und Weltanschauung : die Geschichte der Geodäsie als Teil der Kulturgeschichte der Menschheit* / Volker Bialas. Stuttgart : Konrad Wittwer, 1982. VI, 365 s. : il.
Recenze: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 228–231.
- 1020 HONL, Ivan: Okeanos v nejstarších představách antických Řeků / Ivan Honl. *Historická geografie* Sv. 3, (1969), s. 3–7.
- 1021 HONL, Ivan: Zánik kruhové představy Země v řeckém kulturním prostředí / Ivan Honl. *Historická geografie* Sv. 2, (1969), s. 22–26.
- 1022 ISAČENKO, Anatolij Grigor'jevič: *Razvitije geografičeskich idej* / Anatolij Grigor'jevič Isačenko. Moskva : Mysl', 1971. 414 s. : il.
Recenze: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 272–273.
- 1023 IVANIČKA, Koloman: *Úvod do ekonomicko-geografického výskumu* / Koloman Ivanička. 1. vyd. Bratislava : Vydav. Slov. akad. vied, 1971. 374 s. : il..
Recenze: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 273–274.
- 1024 KOLÁŘ, Jaroslav: *Dějiny geografie – Antika a Orient* / Jaroslav Kolář. Praha : Universita Karlova, 1968. 61 s. (Scriptum.)
Recenze: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 3, (1969), s. 138–140.

- 1025 *Pleasures of Nature. A Literary Anthology* / Christina Hardyment (ed.). London : The British Library, 2016. 224 s. : il.
Recenze: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Roč. 43, č. 2, (2017), s. 198–199.
- 1026 ŠERÝ, Vladimír: *Nemoci na zemi : Geografie nemoci člověka* / Vladimír Šerý; Mapky a grafy: Jiří Mojdíl. 1. vyd. Praha : Academia, 1979. 355, [1] s. : il.
Recenze: Votrúbec, Ctibor, *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 246–247.
- Srov. též č.: 0248, 0260, 0316, 0459, 0477–0478, 0526–0527, 1054–1057, 1062, 1092, 1099, 1101, 1106, 1131

Přírodní prostředí

- 1027 KRENKE, A. N.: *Secular Fluctuations of Climate* / A. N. Krenke, M. M. Chernavskaya. *Historická geografie* Sv. 27, (1988), s. 91–108.
- 1028 KUPKA, Jiří: *Historicko-krajinný rámec v kompozici města* / Jiří Kupka. *Historická geografie* Roč. 36, č. 1, (2010), s. 51–72.
- 1029 LOŽEK, Vojen: *Příroda ve čtvrtohorách* / Vojen Ložek. Praha : Academia, 1973. 372, [1] s. : 26 s. fot. příl. [6] tb.
Zpráva: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 276.
- 1030 MELNIKOVA, Jelena Aleksandrovna: *Legendový zeměpis západoevropského středověku* / Jelena A. Melniková. *Historická geografie* Sv. 26, (1987), s. 57–78.
- 1031 MUNZAR, Jan: *The Climate in Central Europe in Historical Past and Possibilities of its Reconstruction* / Jan Munzar. *Historická geografie* Sv. 27, (1988), s. 109–122.
- 1032 NOVÁČEK, Aleš: *Dualita Evropy: historickogeografická analýza* / Aleš Nováček. Vyd. 1. Praha : Česká geografická společnost, 2012. 241 s. : il. (převážně barev.), mapy. (Geographica; 9).
Recenze: Dvořák, Jiří, *Historická geografie* Roč. 41, č. 2, (2015), s. 183–186.
- 1033 NOVÁČEK, Aleš: *Historical-geographical Aspects of Duality in Europe* / Aleš Nováček. *Historická geografie* Roč. 38, č. 1 (2012), s. 185–203.
- 1034 SEDLAG, Ulrich: *Zvířata na zeměkouli* / Ulrich Sedlag; Z němčiny přeložil Vladimír Hanák; Fot. a kresby M. Anděra... [aj.]; Vazbu navrhl a graf. upravil Josef Fícenés a Vlasta Srbová. 1. vyd. Praha : Panorama, 1986. 217 s. : il., fot., mapy (Knihy o přírodě).
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 25, (1986), s. 392–393.
- 1035 STRENZ, Wilfried: *The Influence of Society on the Biosphere during the Period from the Industrial Revolution to the Transition to Imperialism* / Wilfried Strenz, Gerhard Narweleit, Hans-Joachim Rook, Heinzpeter Thümmeler. *Historická geografie* Sv. 27, (1988), s. 37–72.

Dějiny jednotlivých států a zemí

Arménie

- 1036 NEUBAUER, Edith: *Armenische Baukunst vom vierten bis vierzehnten Jahrhundert* / Edith Neubauer. Dresden : Verlag der Kunst, 1970. 107 s. : il.
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 225.

1037

vacat

Bulharsko

- 1038 DÖPMANN, Hans-Dieter: *Das alte Bulgarien : Ein kulturgeschichtlicher Abriss bis zum Ende der Türkenherrschaft im Jahre 1878* / Hans-Dieter Doepmann. Leipzig : Koehler und Amelang, 1973. 234 s. : il., mapy; 234 s. :, il, mapy.
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 279–280.

Francie

- 1039 DAINVILLE, François de: *Le Dauphiné et ses confins vus par l'ingénieur d'Henri IV Jean de Beins* / François de Dainville. Genève : Droz, 1968. 97 s., 76 listů reprodukcí map a plánů.
Zpráva: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 4, (1970), s. 207–208.

Srov. též č.: 0281, 0312, 0468–0469, 0491

Habsburská monarchie

- 1040 KAVÁNOVÁ, Jana: Rakouský nakladatel a kartograf Franz Johann Joseph von Reilly / Jana Kavánová. *Historická geografie* Sv. 31, (2001), s. 109–129.
1041 KOMLOSY, Andrea: *Grenze und ungleiche regionale Entwicklung : Binnenmarkt und Migration in der Habsburgermonarchie* / Andrea Komlosy. Wien : Promedia Verlag, 2003. 510 s.
Recenze: Dvořák, Jiří, *Historická geografie* Sv. 33, (2005), s. 536–539.

Srov. též č.: 0004, 0459, 0507, 0541, 0595, 0855

Chorvatsko

- 1042 CARTER, Francis W.: *The Trading Organisation of the Dubrovnik Republic* /

F. W. Carter. *Historická geografie* Sv. 3, (1969), s. 33–50, mapové přílohy s. 2–6.

Itálie

1043 GENTILESCHI, Maria Luisa: *Rientro degli emigrati e territorio : risultati di inchieste regionali* / a cura di Maria Luisa Gentileschi e Ricciarda Simoncelli. Napoli, Padova, Roma, Trieste, Udine : Istituti di Geografia delle Università di Cagliari, 1983. 400 s.

Recenze: Fialová, Ludmila, *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 251–254.

Srov. též č.: 0493

Litva

1044 BŁASZCZYK, Grzegorz: *Żmudź w XVII i XVIII wieku : zaludnienie i struktura społeczna* / Grzegorz Błaszczyk. 1. wyd. Poznań : Wydaw. Nauk. Uniw. im. A. Mickiewicza, 1985. 177 s. : mapy ([Prace] / Uniwersytet im. A. Mickiewicza w Poznaniu. Ser. Historia; Nr. 125).

Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 25, (1986), s. 400.

1045 MARYAŃSKI, Andrzej: *Litwa, Łotwa, Estonia* / Andrzej Maryański. Warszawa : Wydawnictwo naukowe PWN, 1993. 101 s. : mapy.

Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 292.

Lotyšsko

1046 NIKOLAJEVA-SEREDINSKAJA, Gali Fedorovna: *Istorija issledovanija prirodnych uslovij territorii Latvijskoj SSR 1710–1917* / G. F. Nikolajeva-Seredinskaja. Leningrad : Nauka, 1970. 115 s. : mapy.

Recenze: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 226–227.

Srov. též č.: 1045

Maďarsko

1047 BENCZE, Imre: *Budapest : an industrial-geographical approach* / Imre Bencze, Erzsébet V. Tajti. Budapest : Akadémiai Kiadó, 1972. 168 s. : il., příl. (STUDIES in Geography in Hungary; No. 10). 168 s. ; il., příl.

Recenze: Kopačka, Ludvík, *Historická geografie* Sv. 14–15/2, (1976), s. 680–682.

1048 GYÖRFFY, György: *Történelmi atlasz* / György Györffy, Ervin Pamlényi, Ist-

- ván Barta, Mária Csatory. Budapest : Kartográfiai Vállalat, 8. vydání, 1967. 32 s. : mapy.
- Recenze: Vaniš, Jaroslav, *Historická geografie* Sv. 2, (1969), s. 128–131.
- 1049 CHRASTINA, Peter: Kultúrna krajina SV okraja Bakoňského lesa v Maďarsku (súčasnosť v kontexte minulosti) / Peter Chrastina, Martin Boltžiari. *Historická krajina a mapové bohatství Česka : prameny, evidence, zpřístupňování, využívání : Praha, 25. ledna 2006 = The historical landscape and the map wealth of Czechia : sources, registration, utilisation and the improvement of accessibility : Prague, January 25th 2006*. Praha : Historický ústav 2006, s. 175–188.
- 1050 CHRASTINA, Peter: Vnímanie krajiny v minulosti – historická krajina slovenskej enklávy Békešská Čaba dnes / Peter Chrastina. *Historická geografie* Roč. 35, č. 1, (2009), s. 287–308.
- Srov. též č.: 0283, 0286, 0422, 0481, 0492, 1106

Německo

- 1051 *Atlas von Berlin*. Hannover : Gebrüder Jänecke, 1962. 101 s. (Deutscher Planungsatlas; Bd. 9) , 101 s.
- Recenze: Horák, Jiří Václav, *Historická geografie* Sv. 14–15/2, (1976), s. 669–672.
- 1052 BEHRINGER, Wolfgang: *Das Bild der Stadt in der Neuzeit 1400–1800* / Wolfgang Behringer, Bernd Roeck. München : Verlag C.H.Beck, 1999. 509 s.
- Recenze: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 31, (2001), s. 319–320.
- 1053 BOHÁČ, Zdeněk: Historickogeografická závislost rodiště významných lužicko-srbských kulturních pracovníků na hospodářském i kulturním rozvoji jednotlivých oblastí Lužice / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 6, (1971), s. 159–193, 2 map. příl.
- 1054 BOHÁČ, Zdeněk: Nová literatura o minulosti polabských Drevjanů / Z. Boháč. *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 220–221.
- 1055 BOHÁČ, Zdeněk: Příspěvek k demografickému a národnostnímu vývoji jihozápadní oblasti Lužice v 19. – 20. století / Zdeněk Boháč. *Historická geografie* Sv. 3, (1969), s. 51–84, mapové přílohy s. 7–13.
- 1056 CZOK, Karl: *Die Stadt : ihre Stellung in der deutschen Geschichte* / Karl Czok. Leipzig : Urania-Verlag, 1969. 179 s., [72] s. obr. příl. : il.
- Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 224.
- 1057 EIGENDORF, Eberhard: The Effects of Copper Ore Mining on the Cultural Landscape of the Mansfeld Region / Eberhard Eigendorf, Max Linke. *Historická geografie* Sv. 23, (1984), s. 143–170.
- 1058 *Gothaer Geographen und Kartographen : Beiträge zur Geschichte der Geogra-*

- phie und Kartographie* / herausgegeben von Gottfried Suchy. Gotha : VEB Hermann Haack Geographisch-Kartographische Anstalt, 1985. 144 s.
 Recenze: Kopačka, Ludvík, *Historická geografie* Sv. 26, (1987), s. 150–151.
- 1059 HILGEMANN, Werner: *Atlas zur deutschen Zeitgeschichte 1918–1968* / Werner Hilgemann. München : Piper, 1984. 408 s., mapy. (Serie Piper; Bd. 328).
 Zpráva: Dvořák, Jiří, *Historická geografie* Sv. 31, (2001), s. 314–316.
- 1060 *Historisch-topographischer Atlas schlesischer Städte : = Historyczno-topograficzny atlas miast śląskich. Band 1, Görlitz/Zgorzelec* / hrsg. Peter Haslinger, Wolfgang Kreft, Grzegorz Strauchold, Rościsław Żerelik, Bearbeiter Christoph Waack. Marburg-Wrocław : Herder-Institut, 2010. 48 s. : il., mapy
 Zpráva: Chodějovská, Eva, *Historická geografie* Roč. 38, č. 2, (2012), s. 373–375
- 1061 *Luftbildatlas Bundesrepublik Deutschland : Eine Landeskunde in 80 farbigen Luftaufnahmen* / Hrsg. von Uwe Muuss; Mit Beiträgen von Hand Buchmann [et al.]. München : P. List, 1972. 193 s. : mapa, fot.
 Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 278–279.
- 1062 MĚTŠK, Frido: *Studien zur Geschichte sorbisch-deutscher Kulturbeziehungen* / Frido Mětšk. Bautzen : Domowina, 1981. 258 s. (Schriftenreihe des Instituts für sorbische Volksforschung in Bautzen; 55).
 Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 20, (1982), s. 343.
- 1063 NARWELEIT, Gerhard: *Historische Geographie der Deutschen Demokratischen Republik. 1, DDR allgemein, die Bezirke Rostock, Schwerin, Neubrandenburg, Berlin, Potsdam, Frankfurt und Cottbus* / zusammengestellt von Gerhard Narweleit, Wolfgang Neef und Wilfried Strenz. Herausgegeben von Wilfried Strenz. Gotha : Haack, 1976. 359 s. (Geographisches Jahrbuch; 63).
 Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 17, (1978), s. 460–461.
- 1064 *Ökonomische Geographie der Deutschen Demokratischen Republik : Bevölkerung, Siedlungen, Wirtschaftsbereiche* / Herausgegeben von H. Kohl et al. 2. Auflage Gotha, Leipzig : VEB Hermann Haack, 1970. 612 s. : il., mapy.
 Zpráva: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 6, (1971), s. 275–277.
- 1065 OLESCH, Reinhold: *Fontes lingvae dravaeno-polabicae minores et Chronica venedica J. P. Schultzii* / Reinhold Olesch. Köln : Böhlau, 1967. 8, 353 s. : 8 s. obr. příl., mapy; (Slavistische Forschungen; Bd. 7).
 Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 220–221.
- 1066 PILAŘ, Ondřej: Dilo neznámého bavorského geografa / Ondřej Pilař. *Historická geografie* Sv. 12, (1974), s. 205–282, map. příl. č. 23–26, mapy.
- 1067 *Die Slawen in Deutschland : Geschichte und Kultur der slawischen Stämme westlich von Oder und Niesse vom 6. bis 12. Jahrhundert : ein Handbuch* / herausgegeben von Joachim Herrmann; bearbeitet in einem Autorenkollektiv von Hans Holm Bielfeld [et al.]. Berlin : Akademie-Verlag, 1970.ix, 530 s., [50] s. obr. příl. : il., mapy; 25 cm + 1 vol. příl. (slož. mapa).
 Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 222–223.

- 1068 *Sorbischer Sprachatlas. 1, Feldwirtschaftliche Terminologie* / Helmut Faßke, Helmut Jentsch, Siegfried Michalk, Frido Mětšk. Bautzen : VEB Domowina-Verlag, 1965. 241 s.
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 220–222.
- 1069 *Sorbischer Sprachatlas. 2, Viehwirtschaftliche Terminologie* / Helmut Faßke, Helmut Jentsch, Siegfried Michalk. Bautzen : VEB Domowina-Verlag, 1968. 311 s.
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 220–222.
- 1070 *Sorbischer Sprachatlas. 3, Floristische und faunistische Terminologie* / Helmut Faßke, Helmut Jentsch, Siegfried Michalk. Bautzen : VEB Domowina-Verlag, 1970. 341 s.
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 220–222.
- 1071 *Sorbischer Sprachatlas. 4, Terminologie des ländlichen Gewerbes* / Helmut Faßke, Helmut Jentsch, Siegfried Michalk. Bautzen : VEB Domowina-Verlag, 1972. 309 s.
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 220–222.
- 1072 *Sorbischer Sprachatlas. 5, Terminologie der Sachgebiete Küche und Garten* / Helmut Faßke, Helmut Jentsch, Siegfried Michalk. Bautzen : VEB Domowina-Verlag, 1976. 373 s.
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 220–222.
- 1073 *Sorbischer Sprachatlas. 6, Terminologie der Sachgebiete Körper und Kleidung* / Helmut Faßke, Helmut Jentsch, Siegfried Michalk. Bautzen : VEB Domowina-Verlag, 1978. 293 s.
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 220–222.
- 1074 *Sorbischer Sprachatlas. 7, Terminologie der Sachgebiete Hygiene, Krankheit und menschliche Eigenschaften* / Helmut Faßke, Helmut Jentsch, Siegfried Michalk. Bautzen : VEB Domowina-Verlag, 1980. 271 s.
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 220–222.
- 1075 *Sorbischer Sprachatlas. 8, Terminologie der Sachgebiete Verwandtschaft, Berufe und Gesellschaft* / Helmut Faßke, Helmut Jentsch, Siegfried Michalk. Bautzen : VEB Domowina-Verlag, 1982. 229 s.
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 220–222.
- 1076 *Sorbischer Sprachatlas. 9, Terminologie der Sachgebiete Natur, Zeit, Glaube und Brauchtum* / Helmut Faßke, Helmut Jentsch, Siegfried Michalk. Bautzen : VEB Domowina-Verlag, 1984. 303 s.
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 220–222.
- 1077 *Sorbischer Sprachatlas. 11, Morphologie. Die grammatischen Kategorien - die Paradigmatik des Substantivs* / Helmut Faßke. Bautzen : VEB Domowina-Verlag, 1975. 283 s.
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 220–222.
- 1078 *Eine Stadt um 1100. Spurensuche und Einladung zur Stadtbesichtigung* / Doro-

thee Rippmann; Fanny Hartmann (Bild). Sigmaringen : Jan Thorbecke Verlag, 1991. 41 s. : il. (Publikationen zur Ausstellung „Die Salier und ihr Reich“ veranstaltet vom Land Rheinland-Pfalz in Speyer 1991).

Zpráva: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 285.

- 1079 STRENZ, Wilfried: Tendencies in the Spatial Formation of Territorial Structures of Industry in Capitalist Germany / Wilfried Strenz, Hans-Joachim Rook, Gerhard Narweleit. *Historická geografie* Sv. 19, (1980), s. 209–246.

- 1080 ŽEMLIČKA, Martin: Hiob Magdeburg a výpovědní hodnota jeho mapy Durynska a Míšeňska pro sídelně historické souvislosti v Krušných horách a jejich podhůří : residua středověkých situací v počátcích saské kartografie / Martin Žemlička. *Historická geografie* Roč. 42, č. 1, (2016), s. 7–42, il., mapy.

Srov. též č.: 0302–0303, 0311, 0470, 0475, 0491, 0508, 0521, 0899, 0906, 0923

Polsko

- 1081 BIENKOWSKI, Ludomir: *Zakony męskie w Polsce w 1772 roku* / Komitet red. Lubomir Bięnkowski, Jerzy Kłoczowski, Zygmunt Sułowski. 1. wyd. Lublin : Wydaw. Towarz. Nauk katolickiego Univ. Lubelskiego, 1972. 344 s. : mapy (Materiały do atlasu historycznego chrześcijaństwa w Polsce; T. 1).

Recenze: Vaniš, Jaroslav, *Historická geografie* Sv. 12, (1974), s. 325–331.

- 1082 BORKIEWICZ-CELIŃSKA, Anna: *Osadnictwo Ziemi Ciechanowskiej w XV wieku (1370–1526)* / Anna Borkiewicz-Celińska. Wrocław: Zakład narodowy imienia Ossolińskich, Wydawnictwo Polskiej akademii nauk, 1970. 184 s. (Studia i Materiały z Historii Kultury Materialnej; 44; Studia z Dziejów Osadnictwa; 8).

Zpráva: Vaniš, Jaroslav, *Historická geografie* Sv. 5, (1970), s. 214–215.

- 1083 CETWIŃSKI, Marek: *Rycerstwo śląskie do końca XIII w. : pochodzenie-gospodarska-polityka* / Marek Cetwiński. Wrocław : Ossolineum, 1980. 243 s. ; (Prace wrocławskiego Towarzystwa Naukowego. Ser. A; nr. 210)

Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 20, (1982), s. 342.

- 1084 *Historisch-topographischer Atlas schlesischer Städte : = Historyczno-topograficzny atlas miast śląskich. Band 2, Opple - Oppeln* / Hrsg. Peter Haslinger, Wolfgang Krefz, Grzegorz Strauchold, Rościsław Żerelik; Bearbeiter Krystian Heffner, Wolfgang Krefz. Marburg-Wrocław : Herder-Institut, 2011. 52 s. : il.

Zpráva: Chodějovská, Eva, *Historická geografie* Roč. 38, č. 2, (2012), s. 373–375.

- 1085 *Chrześcijaństwo w Polsce : zarys przemian 966–1979 : praca zespolowa* / pod red. Jerzego Kłoczowskiego. Wyd. 2. Lublin : Wydawnictwo Towarzystwa Naukowego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, 1992. 767 s. : mapy (Biblioteka Historii Społeczno-Religijnej Instytutu Geografii Historycznej Kościoła w Polsce; 7).

Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 28, (1995), s. 291–292.

- 1086 KANIECKI, Alfred: *Poznań : dzieje miasta wodą pisane = Poznań : the history of the city written with water* / Alfred Kaniecki. Poznań : Wydawnictwo Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, 2004. 716 s., [6] s. obr. příl. : il., mapy, fot. (Prace komisji historycznej / Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Wydział historii i nauk społecznych; T. 65. Prace komisji geograficzno-geologicznej / Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół Nauk, Wydział matematyczno-przyrodniczny; T. 36), 716 s., [6] s. obr. příl. : il., mapy, fot.
Recenze: Žemlička, Josef, *Historická geografie* Sv. 33, (2005), s. 547–548.
- 1087 KŁOCZOWSKI, Jerzy: *Kościół w Polsce : tom 2, wieki XVI–XVIII* / red. Jerzy Kłoczowski. 1. wyd. Kraków : Znak, 1970. 1114 s. : mapová příloha (Studia nad historią kościoła katolickiego w Polsce).
Recenze: Vaniš, Jaroslav, *Historická geografie* Sv. 6, (1971), s. 280–284.
- 1088 LITAK, Stanisław: *Kościół łaciński w Polsce około 1772 roku* / Stanisław Litak. Lublin : Instytut Europy środkowo-wschodniej, 1996. 635 s.
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 398–399.
- 1089 PAŁUCKI, Władysław: *Mazowsze w drugiej połowie XVI wieku. Cz. 1.: Mapa. Plany. 2 vol. mp., 1 pl. Cz. 2.: Komentarz. Indeksy*, Pod red. Władysława Pałuckiego . 1. wyd. Warszawa : Państw. Wydaw. Naukowe, 1973. 255 s. : il., mapy (Atlas historyczny Polski. Mapy szczegółowe XVI wieku; T. 7. Cz. 2., 2).
Recenze: Vaniš, Jaroslav, *Historická geografie* Sv. 12, (1974), s. 319–325.
- 1090 PIASECKA, Janina: *Dzieje hydrografii polskiej do 1850 roku* / Janina Piasecka. Wrocław : Ossolineum, 1970. 198 s. : il., mapy (Monografie z Dziejów Nauki i Techniki; t. 65).
Recenze: Vaniš, Jaroslav, *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 227–229.
- 1091 *Polska – Ukraina : 1000 lat sąsiedztwa. Tom I, II* / red. Stanisław Stępień. Przemysł: Południowo-Wschodni Instytut Naukowy w Przemysłu, 1990–1994. 286, 428 s.
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 392–393.
- 1092 SZELIGA, Jan: *Rozwój kartografii Wybrzeża Gdańskiego do roku 1772* / Jan Szeliga. Wrocław : Polska akademia nauk, 1982. 308 s. : il.
Recenze: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 233–234.
- 1093 *Ziemia i ludzie dawnej Polski : studia z geografii historycznej* / red. Adam Galos i Julian Janczak. Wrocław : Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1976. 209 s. (Prace Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego. Seria A, nr 179).
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 17, (1978), s. 465–466.
- Srov. též č.: 0087–0088, 0234, 0287, 0344, 0478, 0489, 0492, 0514, 0526–0527, 0832, 0923

Rakousko

- 1094 BAKOS, Eva: *Waldviertel, Wachau, Weinviertel : Landschaften für Genießer* / Eva Bakos. Wien : Jugend & Volk, 1994. 226 s. : il.
Recenze: Dvořák, Jiří, *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 402–410.
- 1095 KRAWARIK, Hans: *Siedlungsgeschichte Österreichs : Siedlungsanfänge, Siedlungstypen, Siedlungsgenese* / Hans Krawarik. Wien : Lit, 2006. 624 s. : 38 map (Geographie; Bd. 19).
Recenze: Dvořák, Jiří, *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 498–504.

Srov. též č.: 0248, 0459, 0899, 0912

Rumunsko

- 1096 CHRASTINA, Peter: Zmeny krajiny v rumunskom Bihore : (na príklade slovenskej enklávy Borumlak a Varzař) / Peter Chrastina, Kateřina Křováková, Vladimír Brůna. *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 371–398.

Rusko

- 1097 BER, Karl Maksimovič: *Perepiska Karla Bera po problemam geografii* / Karl Ernst von Baer; Publikacija, perevod i primeč. Tat'jana Arkad'jevna Lukina. Leningrad : Nauka, 1970. 329 s. : il.
Recenze: Kruta, Vladislav, *Historická geografie* Sv. 11, (1973), s. 292–296.
- 1098 DULOV, Aleksandr Vsevolodovič: *Geografičeskaja sreda i istorija Rossii konec XV – seredina XIX v.* / A. V. Dulov. Moskva : Nauka, 1983. 253 s.
Recenze: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 235–236.
- 1099 GNEDOVSKIJ, Boris Vasil'jevič: *Zodčestvo Drevnej Rusi : Early Russian Architecture = Architecture de la vieille Russie = Altrussische Baukunst = Arquitectura de la Antigua Rus* / sostavitel' alboma i avtor teksta B. Gnedovskij. Moskva : Progress, 1970. 120 s. : il.
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 225.
- 1100 ISTOMINA, Enessa Georgijevna: *Vodnyje puti Rossii vo vtoroj polovine 18 – načale 19- veka* / E. G. Istomina. Moskva : Nauka, 1982. 278 s.
Recenze: Dudek, František, *Historická geografie* Sv. 22, (1983), s. 206–208.
- 1101 LEBEDEV, Dmitrij Michajlovič: *Russkije geografičeskije otkrytija i issledovanija : s drevnich vremen do 1917 goda* / D.M. Lebedev, V.A. Jesakov. Moskva : Mysl', 1971. 515 s. : il., mapy.
Recenze: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* (1973), Sv. 11, s. 291–292.
- 1102 ONASCH, Konrad: *Grossnowgorod und das Reich der Heiligen Sophia : Kir-*

chen-und Kulturgeschichte einer alten russischen Stadt und ihrer Hinterlandes / Konrad Onasch. Leipzig : Koehler & Amelang, 1969. 201 s. : il., mapa

Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 8, (1972), s. 224–225.

- 1103 TICHONOV, B. V.: *Ukazatel' literatury po istoričeskoj geografii dooktjabr'skoj Rossii (na ruskom jazyke), vyšedšej v 1970–1979 gg.* / sostavitel' B. V. Tichonov. Moskva : AN SSSR, Naučnyj sovet po istoričeskoj geografii i kartografii, Institut istorii SSSR, 1980. 75 s.
Zpráva: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 20, (1982), s. 341.

Srov. též č.: 0515, 1134, 1136–1137

Slovensko

- 1104 *The Geography of the Region of the East-Slovakian Iron Works* / edited by K. Ivanička. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1964. 432 s. : 35 map.
Recenze: Bednář, Karel, *Historická geografie* Sv. 1, (1968), s. 142.
- 1105 HABOVŠTIK, Alojz: *Stredoveká dedina na Slovensku* / Alojz Habovštiak. Bratislava : Museum Nationale Slovaca-Institutum Archaeologicum, 1985. 386 s., obr. (Fontes; 7.).
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 25, (1986), s. 388–389.
- 1106 HRONČEK, Pavel: Environmental history of a river on the example of Slovak-Hungarian border river Ipel' / Pavel Hronček. *Historická geografie* Roč. 43, č. 2, (2017), s. 155–170, fot. mapy.
- 1107 HRONČEK, Pavel: *Environmental history of the landscape : case study of Brusno* / Pavel Hronček. Banská Bystrica : Matej Bel University, 2014. 106 s.
Recenze: Chrastina, Peter, *Historická geografie* Roč. 42, č. 1, (2016), s. 123–127.
- 1108 HUDÁK, Ján: *Patrocíniá na Slovensku : (súpis a historický vývin)* / Ján Hudák. Bratislava : Umenovedný ústav Slovenskej akadémie vied, 1984. 478 s.
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 25, (1986), s. 391–392.
- 1109 CHRASTINA, Peter: K otázke proveniencie suroviny kamenárskych artefaktov rímskeho kastela v Iži pri Komárne (lokalita Leányvár) / Peter Chrastina. *Historická geografie* Sv. 31, (2001), s. 67–85.
- 1110 CHRASTINA, Peter: Krajina v bitke – bitka v krajine: vojenské a historickogeografické aspekty bitky pri Hámroch (1708) a ich rekonštrukcia na digitálnom modeli reliéfu = Landscape in battle - battle in landscape: Military and historical-geographical aspects of the battle by Hámry (1708) and their reconstruction using a digital model of the relief / Peter Chrastina. *Historická geografie* Roč. 39, č. 1, (2013), s. 21–48, mapy, fot.
- 1111 CHRASTINA, Peter: Rekonštrukcia počasia v regióne stredného Podunajska

- a priľahlej časti podunajskej nížiny v 2. polovici 2. storočia / Peter Chrastina. *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 41–51.
- 1112 CHRASTINA, Peter: Vinohradníctvo a rybníkárstvo v Trenčíne a jeho okolí / Peter Chrastina. *Historická geografie* Roč. 36, č. 1, (2010), s. 73–98.
- 1113 CHRASTINA, Peter: Vývoj krajiny ako fenomén environmentálnych dejín (na príklade Trenčianskej kotliny a jej horskej obruby) / Peter Chrastina. *Historická geografie* Sv. 33, (2005), s. 9–19.
- 1114 CHRASTINA, Peter: *Vývoj využívania krajiny Trenčianskej kotliny a jej horskej obruby* / Peter Chrastina. Vyd. 1. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, Filozofická fakulta, Katedra histórie, 2009. 285 s. : il. (převážně barev.), mapy, plány.
Recenze: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Roč. 35, č. 1, (2009), s. 409–411.
- 1115 KLIMKO, Jozef: *Vývoj územia Slovenska a utváranie jeho hraníc* / Jozef Klimko; mapové príl. a text Juraj Žudel. 1. vyd. Bratislava : Obzor, 1980. 154 s. : mapové prílohy.
Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 20, (1982), s. 339.
- 1116 *Lesy v dejinách Zvolenskej stolice : lesné remeslá v kultúre a zamestnaní obyvateľstva v stredoveku a ranom novoveku* / Pavol Maliniak [et al.] 1. vyd. Banská Bystrica; Kraków : Lesy Slovenskej republiky v spolupráci s Wydawnictwom Towarzystwa Słowaków w Polsce, 2011. 164 s. : il.
Recenze: Šimůnek, Robert, *Historická geografie* Roč. 39, č. 1, (2013), s. 129–131.
- 1117 MALINIAK, Pavol: *Človek a krajina Zvolenskej kotliny v stredoveku* / Pavol Maliniak. 1. vyd. Banská Bystrica : Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici. Fakulta humanitných vied, 2009. 246 s. : il., mapy.
Recenze: Šimůnek, Robert, *Historická geografie* Roč. 36, č. 2, (2010), s. 336–338.
- 1118 MAREČKOVÁ, Marie: K podmínkam provozu stredoevropského dálkového obchodu a transformace ekonomiky na prahu novoveku na príkladu aktivít východoslovenského mešťanstva / Marie Marečková. *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 153–171.
- 1119 MUSIL, František: *Obraz Slovenska v Anonymově kronice (Anonymus notarius Belae regis)* / František Musil. *Historická geografie* Sv. 31, (2001), s. 191–209.
- 1120 NEUMANN, Martin: *Vývoj rybníkárstva na Slovensku a pokus o rekonštrukciu rybníčnej sústavy na červenokamenskom panstve v novoveku* / Martin Neumann. *Historická geografie* Roč. 42, č. 2, (2016), s. 181–207, fot., mapy.
- 1121 OLAH, Branislav: *Vývoj využitia krajiny slovenských biosférických rezervácií UNESCO* / Branislav Olah, Martin Boltížiar, František Petrovič, Igor Gally. Zvolen : Technická univerzita a MAB, 2006. 124 s.

Bibliografie

- Recenze: Sláviková, Dagmar, *Historická geografie* Sv. 34, (2007), s. 504–505.
- 1122 PRIKRYL, Ľubomír Viliam: Ladislav B. Bartolomeides ako geograf / Ľ. V. Prikrýl. *Geografický časopis : časopis Geografického ústavu Slovenskej akadémie vied* Roč. 26, (1974), s. 384–391.
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 12, (1974), s. 335–336.
- 1123 TIBENSKÝ, Ján: *Veľká ozdoba Uhorska : dielo, život a doba Mateja Bela* / Ján Tibenský. 1. vyd. Bratislava : Tatran, 1984. 268 s. : fot. príl. (Korene).
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 245–246.
- 1124 VOTRUBEC, Ctibor: Ke 30 letům sídelní geografie Slovenska / Ctibor Votrubec. *Historická geografie* Sv. 13, (1975), s. 283–287.
- 1125 *Výskum krajiny v príkladových štúdiách* / Martin Boltžiar [et al.]. Vyd. 1. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa, 2014. 317 s. : il., mapy (Prírodovedec; č. 567)
Recenze: Šimůnek, Robert, *Historická geografie* Roč. 41, č. 1, (2015), s. 93–94.
- 1126 ŽABENSKÝ, Marián: *Bojnice. Krajina – človek – kultúra* / Marián Žabenský. Nitra : Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre, 2016. 260 s.
Recenze: Vingárik, Ján, *Historická geografie* Roč. 43, č. 2, (2017), s. 195–197.
- 1127 ŽUDEL, Juraj: Josefínska reforma územnej organizácie Uhorska s osobitým zretelom na Slovensko / J. Žudel. *Geografický časopis : časopis Geografického ústavu Slovenskej akadémie vied* Roč. 24, (1972), s. 313–327.
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 12, (1974), s. 336–337.
- 1128 ŽUDEL, Juraj: *Osídlenie Slovenska v neskorom stredoveku* / Juraj Žudel. 1. vyd. Bratislava : Veda, 2010. 320 s. : il., mapy.
Recenze: Maliniak, Pavol, *Historická geografie* Roč. 36, č. 2, (2010), s. 333–335.
- 1129 ŽUDEL, Juraj: *Stolice na Slovensku* / Juraj Žudel. Bratislava : Obzor, 1984. 200 s. : il., mapy.
Recenze: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 24, (1985), s. 241.

Srov. též č.: 0234, 0422, 0495, 0513, 0865, 1049

Slovensko

- 1130 *Slovenija na vojaškem zemljevidu 1763–1787 = Josephinische Landesaufnahme 1763–1787 für das Gebiet der Republik Slowenien* / red. Vincenc Rajšp. Ljubljana : Znanstvenoraziskovalni center SAZU, 1995–2001. 7 sv. : mapy.
Recenze: Kupčík, Ivan, *Historická geografie* Sv. 30, (1999), s. 288–289.

Španělsko

- 1131 BOULANGER, Robert: *Espagne* / Robert Boulanger. Tours : Hachette, 1973. 1060 s. : mapy.
Recenze: Jeleček, Leoš, *Historická geografie* Sv. 12, (1974), s. 345–346.

Švédsko

- 1132 PETERS, Jan: *Die alten Schweden* / Jan Peters. Berlin : VEB Deutscher Verlag der Wissenschaften, 1981. 200 s.: mapy, obr.
Zpráva: Vaniš, Jaroslav, *Historická geografie* Sv. 21, (1983), s. 377.

Ukrajina

- 1133 *Atlas ukraïns'kih istoričnih měst. T. 1, Lviv = Ukrainian historic towns atlas. Vol.1, Lviv* / naukovij red. atlasu Miron Kapraľ. Kyjiv : DNVP Kartohrafiĵa, 2014. 1 atlas (94, [1] s., [42] map).
Recenze: Zilynskyj, Bohdan, *Historická geografie* Roč. 40, č. 2, (2014), s. 311–314.
- 1134 DRAHOKOUPIL, Jaroslav: *Historická mapa českého osídlení na Volyni* / kartograficky zpracoval Jaroslav Drahokoupil, redakčně zpracovali Jiří Hofman, Jaroslav Klicpera, Věra Pelcová. Praha : Sdružení Čechů z Volyně, 1995. 1 mapa : barev., obě strany; 42 x 117 cm, složeno na 21 x 30 cm + 1 příloha (24 s. ; 30 cm). [Ve společné obálce]
Zpráva: Semotanová, Eva, *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 394.
- 1135 EBERHARDT, Piotr: *Przemiany narodowościowe na Ukrainie XX wieku* / Piotr Eberhardt. Warszawa : Oboz, 1994. 335 s. (Biblioteka „Obozu“; 19).
Zpráva: Boháč, Zdeněk, *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 394–395.
- 1136 VACULÍK, Jaroslav: *Dějiny volyňských Čechů. Díl 1, Léta 1868–1914* / Jaroslav Vaculík. Praha : Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, 1997. 211 s. : fot.
Recenze: Mihola, Jiří, *Historická geografie* Sv. 32, (2003), s. 322–326.
- 1137 VACULÍK, Jaroslav: *Dějiny volyňských Čechů. Díl 2, (1914–1945)* / Jaroslav Vaculík. Praha : Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, 1998. 191 s.
Recenze: Mihola, Jiří, *Historická geografie* Sv. 32, (2003), s. 322–326.
- 1138 VACULÍK, Jaroslav: *Dějiny volyňských Čechů. Díl 3, (1945–1948)* / Jaroslav Vaculík. Brno : Masarykova univerzita v Brně, 2001. 218 s. : fot (Spisy Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně. Sv. 76.).
Recenze: Mihola, Jiří, *Historická geografie* Sv. 32, (2003), s. 322–326.
- 1139 VACULÍK, Jaroslav: *Demografický vývoj české minority na Volyni v letech 1868–1914* / Jaroslav Vaculík. *Historická geografie* Sv. 29, (1997), s. 323–338.

Srov. též č.: 1091

Bibliografie

Velká Británie

- 1140 *The Eighteenth-century town : a reader in English urban history 1688–1820* / ed. Peter Borsay. London : Longman, 1990. 383 s.
Zpráva: Semotanová, Eva, *Historická geografie* (1995), Sv. 28, s. 286.

Srov. též č.: 0477, 0482, 0491, 0502

Autorský rejstřík

A/

Abramov P. V., 0561
 Adam Dušan, 0877
 Adler Jiří (1916–1989), 0835
 Aksyonova T. Ye., 0561
 Albert Eduard (1914–), 0836
 Albrechtová Ivana (1961–), 0347
 Aleksandrov Vadim Aleksandrovič (1921–1994), 0249
 Aleksandrovskiy A. L., 0316
 Altová Blanka (1954–), 0774
 Annenkov Vladimír Vladimirovič (1936–), 0115, 0147, 0202, 0206, 0210, 0317–0319, 0458, 0530, 1014
 Antoš Filip (1980–), 0447
 Arkhipov Yu. R., 0561
 Azzani Abdulla, 0343

B/

Bahlcke Joachim (1963–), 0285
 Baka Vojtech, 0466
 Baker Alan Reginald Harold (1938–), 0242, 0467, 0482
 Bakos Eva (1929–2003), 1094
 Balatka Břetislav (1931–), 0964
 Balbín Bohuslav (1621–1688), 0924
 Baldit Henri, 0281
 Balej Martin (1977–), 0814
 Balhar Jan (1931–), 0357
 Barta István, 1048
 Bárta Jaroslav (1948–), 0969
 Bartoš Josef (1931–2005), 0702
 Bartoš Miloslav (1939–), 0344
 Bastié Jean (1919–2018), 0468
 Bastl Ondřej (1959–), 0148, 0596
 Beaujeu-Garnier Jacqueline (1917–1995), 0468
 Beck Margot (1933–), 0288
 Bečková Kateřina (1957–), 0703–0704
 Bednář Karel (1910–1970), 0100–0102, 0116, 0185–0188, 0244, 0299, 0345, 0465, 0469–0471, 0837–0838, 0951, 1008–1009, 1104

Behaim Martin (1459–1507), 0393
 Behringer Wolfgang (1956–), 1052
 Bělina Pavel (1948–), 0705–0706
 Bělohávek Miloslav (1923–2006), 0707, 0714
 Bencze Imre (1932–2012), 1047
 Beneš Jaromír (1959–), 0233
 Benthien Bruno (1930–2015), 0472
 Benyovszky Selma, 1018
 Ber Karl Maksimovič (1792–1876), 1097
 Beran Zdeněk (1983–), 0374, 0631
 Beránek Tomáš (1962–), 0547
 Berthold Lothar (1926–2007), 0487
 Bertin Jacques (1918–2010), 0473
 Bezděka Jindřich Václav (1897–1983), 0533
 Bialas Volker (1938–), 1019
 Bičík Ivan (1943–), 0342, 0373–0374, 0965–0967
 Bičík Zdeněk (1926–1990), 0782–0783
 Bielfeldt Hans Holm (1907–1987), 1067
 Bienkowski Ludomir (1925–1987), 1081
 Bílková Eva viz Chodějovská Eva
 Bílý Ivan (1959–), 0500
 Binterová Zdeňka (1925–2013), 0784–0790, 0824
 Bláha Radek (1976–), 0708
 Blahůšek Zdeněk (1945–), 0839
 Błaszczuk Grzegorz (1953–), 1044
 Blazshko N. I., 0561
 Blažková Tereza (1983–), 0738
 Bljachman A. M., 0524
 Boháč Pavel (1959–), 0149, 0215–0227, 0346, 0393, 0547, 0597, 0617
 Boháč Zdeněk (1933–2001), 0001–0003, 0011, 0012, 0016–0021, 0026, 0030–0052, 0054, 0077, 0092, 0098, 0103–0106, 0117, 0185, 0188–0213, 0234, 0236, 0259–260, 0267–0275, 0284, 0288, 0293, 0296–0297, 0300–0303, 0305–0306, 0308–0309, 0311, 0320, 0347–0349, 0355, 0357, 0361, 0415, 0435, 0443, 0461, 0474, 0485, 0515, 0534, 0536, 0546, 0558–0559, 0563, 0587, 0589–0591, 0598, 0599, 0600, 0601, 0602, 0603, 0604, 0605, 0608, 0616–

Bibliografie

- 0617, 0632–0633, 0634–0642, 0653–0654, 0678, 0691, 0696, 0700, 0706, 0709–0713, 0735, 0754, 0768, 0770, 0781, 0798–0799, 0827–0828, 0833, 0874, 0878, 0891, 0923–0925, 0930–0933, 0936–0937, 0944, 0947, 0959, 0968, 0990, 1010, 1034, 1036, 1038, 1044–1045, 1053–1056, 1061–1063, 1065, 1067, 1068–1077, 1083, 1085, 1091, 1093, 1099, 1102, 1105, 1108, 1115, 1122–1123, 1127, 1129, 1135
- Böhm Hynek, 0430
 Bokes František (1906–1968), 0350
 Bolina Pavel (1953–), 0241, 0879
 Boltížiar Martin (1974–), 1049, 1121, 1125
 Borisov Vladimír Aleksandrovič (1933–2005), 1011
 Borkiewicz-Celińska Anna (1921–), 1082
 Born Martin (1933–1978), 0475
 Borsay Peter (1950–), 1140
 Boubín Jaroslav (1954–), 0204
 Boulanger Robert (1926–), 1131
 Bouza Erik, 0626
 Brázdil Rudolf (1951–), 0972
 Brejník Martin, 0643
 Brichta Vladimír (1929–2016), 0714
 Brinke Josef (1934–2001), 0351
 Broft Miroslav (1925–2003), 0352, 0594
 Brotánková Helena, 0606
 Broucek Peter (1938–), 0476
 Brožek Aleš (1952–), 0282
 Brožová Jarmila (1923–2012), 0715, 0840
 Bruk Solomon Il'jič (1920–1995), 1008
 Brůna Vladimír (1961–), 0233, 0353, 0354, 0373, 1096
 Brychtová Alžběta (1986–), 0421
 Bubeník Josef (1942–), 0716
 Budinka Zdeněk (1913–2007), 0880
 Buchta Ivan, 0353
 Buchvaldek Miroslav (1930–2002), 0355, 0568
 Bukačová Irena (1949–), 0175, 0644
 Burda Tomáš, 0298, 0325, 0373–0374, 0576, 0723
 Bureš Michal (1962–), 0791
 Bursík Tomáš (1979–), 0969
 Businská Helena (1919–2005), 0924
 Bůžek Václav (1959–), 0205, 0248, 0370
- C/
 Cajthaml Jiří (1980–), 0150, 0218–0227
 Cantino Alberto (činný 15. – 16. století), 0393
 Carter Francis W. (1938–2001), 0477, 1042
 Ceeová Jana, 0814
 Cejpek Jiří (1928–2005), 0198, 0560
 Cendelín Dušan (1943–), 0321, 0881–0882, 0926
 Cetwiński Marek (1945–), 1083
 Cibulková-Sekotová Věra viz Sekotová Věra
 Čilek Václav (1955–), 0745, 0970
 Cisař František, 0839
 Cosa Juan de la (asi 1460–1510), 0393
 Csatáry Mária, 1048
 Cvrk František (1938–2005), 0983
 Czechowicz Bogusław (1967–), 0478
 Czok Karl (1926–2013), 1056
- Č/
 Čada Václav (1957–), 0356
 Čadová Hana, 0825
 Čáslavka Ivo (1922–1988), 0053
 Čechura Jaroslav (1952–), 0607, 0647
 Černota Pavel, 0873
 Černý Ervín (1913–2001), 0208, 0645, 0792–0801
 Černý Jiří (1961–), 0618
 Česáková Markéta, 0444
 Čierny Ján (1922–2001), 0234
 Čornejová Ivana (1950–), 0646
- D/
 Dainville François de (1909–1971), 1039
 Damová Zora, 0904
 Daniel Jan (1984–), 0717
 Dejmalová Kateřina (1949–), 0969
 Dmitrijev A. S., 0479
 Dobrovolný Petr (1961–), 0972
 Dohnal Martin (1976–), 0535, 0718–0720, 0841
 Domanický Petr, 0728
 Döpmann Hans-Dieter (1929–2012), 1038
 Dörflinger Johannes (1941–), 0459
 Dostál Oldřich (1926–1966), 0721
 Dragoun Zdeněk (1946–), 0648, 0745

Bibliografie

- Drahokoupil Jaroslav (1952–), 1134
 Drápela Milan Václav (1938–2018),
 0358–0359, 0508, 0547, 0950
 Droberjar Eduard (1963–), 0647
 Dudák Vladislav (1958–), 0649
 Dudek František (1951–), 0004, 0193–0194,
 0480, 0842–0844, 1100
 Dulov Aleksandr Vsevolodovič (1938–), 1098
 Durdík Tomáš (1951–2012), 0005, 0765
 Durec Ivo (1964–), 0359
 Ďurková Mária (1955–), 0215
 Dvorský Jiří (1938–), 0944
 Dvořák Jiří (1955–), 0093–0094, 0119, 0166,
 0178–0179, 0218–0227, 0347, 0360,
 0370, 0395, 0437, 0618, 0650–0651,
 0673, 0686, 0845–0848, 0855, 0883–
 0884, 0886, 0899, 1032, 1041, 1094–
 1095
 Dvořák Pavel (1954–), 0722
 Dvořák Tomáš (1982–), 0387
 Dworak Zofia, 0464
- E/
 Eberhard Winfried (1941–), 0285
 Eberhardt Piotr (1935–), 1135
 Eigendorf Eberhard (1931–2017), 1057
 Eichler Ernst (1930–2012), 0293, 0559
 Enders Lieselott (1927–2009), 0288
 Enyedi György (1930–2012), 0481
 Eršil Jaroslav (1926–2008), 0305
- F/
 Fák Jiří (1964–), 0175
 Faßke Helmut (1932–), 1068–1077
 Fehn Klaus (1936–), 0475
 Fejtová Olga (1962–), 0183
 Felcman Ondřej (1950–), 0362–0363, 0371,
 0647
 Fencel Petr, 0427–0428, 0979
 Fialová Dana (1966–), 0652, 0723
 Fialová Ludmila (1947–), 0203, 0212, 0281,
 0460, 0482, 0563, 0653–0654, 1011
 Fiedler Günter (1954–), 0344, 0430
 Filla Přemysl, 0724
 Fišer Rudolf (1940–), 0625
 Fokt Miroslav (1944–), 0704
- Frajer Jindřich (1984–), 0717, 0885
 Frajer Václav (1943–), 0211, 0213, 0216–
 0222
 Franěk Rudolf (1929–), 0849
 Frantál Bohumil (1975–), 0980
 Frolik Jan (1956–), 0745
- G/
 Gabriel František (1949–), 0569, 0672, 0725,
 0766
 Galkovič Boris G., 0483
 Gally Igor (1975–), 1121
 Galos Adam (1924–2013), 1093
 Gentileschi Maria Luisa (1955–), 1043
 Gilar Štěpán (1973–), 0307
 Gładkiewicz Ryszard (1944–), 0218–0227,
 0243, 0298
 Glonek Jiří (1978–), 0366
 Gloser Hynek (1931–), 0714
 Gnedovskij Boris Vasil'jevič, 1099
 Gochman Veniamin Maksovič (1918–1986),
 1009
 Gojda Martin (1956–), 0570
 Goľdenberg Leonid Arkad'jevič, 0484
 Gorkin Aleksandr Pavlovič (1936–), 1014
 Götz Antonín (1929–2015), 0367, 0850–0852
 Gregory Derek (1951–), 0482
 Grim Tomáš (1949–), 0298, 0368, 0373
 Grimm Leo, 0949
 Grulich Petr (1973–), 0708
 Gwardak Tadeusz, 0485
 Györfly György (1917–2000), 1048
- H/
 Habovštiak Alojz (1932–2000), 1105
 Hajn Ivo (1964–), 0886
 Hampel Martin (1940–), 0655, 0951
 Hamshire John D., 0242
 Hanák Vladimír (1931–), 1034
 Handrychová Barbora (1989–), 0013
 Hánek Pavel (1944–), 0055
 Hardymont Christina (1946–), 1025
 Harley J. B. (1932–1991), 0488
 Harvalík Milan (1970–), 0547
 Hásek Jan, 0430
 Haslinger Peter (1964–), 1060, 1084

Bibliografie

- Häufler Vlastislav (1924–1985), 0369
 Havlíček Marek, 0402
 Havrlant Jan (1952–), 0447
 Heffner Krystian (1951–), 1084
 Hejl František (1920–2016), 0234
 Hejna Antonín (1920–1986), 0767–0768, 0802
 Hejtmánková Barbora, 0006
 Heller Wilfried (1942–), 0803
 Hellmich Manfred (1947–), 0373
 Hennig von Jessen Christian (1646–1719),
 0302
 Hensel Witold (1917–2008), 1010
 Herbst Stanisław (1907–1973), 0489
 Hermová Hana, 0656, 0971
 Herrmann Joachim (1932–2010), 1067
 Heřman Jan (1955–), 0769
 Heřmanová Eva (1959–), 0769
 Hilgermann Werner (1921–2004), 0395, 1059
 Hillbrand Erich (1926–), 0476
 Hladká Eva, 0373
 Hlaváček Ivan (1931–), 0608, 0887
 Hlávková Jana, 0444
 Hobzek Josef (1908–1989), 0170
 Hoffmann František (1920–2015), 0372
 Hofman Jiří (1923–2011), 1134
 Hojda Zdeněk (1953–), 0657
 Holá Mlada (1979–), 0577, 0726
 Holeček Milan (1938–), 0888
 Hollan Jan (1955–), 0359
 Holý Martin (1978–), 0532
 Honl Ivan (1898–1984), 0536–0545,
 0889–0890, 0927, 1020–1021
 Hons Josef (1907–2001), 0891
 Honzák František (1949–), 0289
 Horák Jindřich,
 Horák Jiří Václav (1916–2001), 0056–0061,
 0103, 0107–0108, 0185–0192, 0193,
 0194–0208, 0245, 0283, 0287, 0295,
 0375–0382, 0390, 0392, 0415, 0456,
 0468, 0479, 0491–0492, 0502, 1051
 Horák Karel (1919–2005), 0853–0854
 Horák Václav (1978–), 0619
 Horáková Monika, 0620
 Horčáková Václava (1961–), 0171
 Horký Roman (1969–), 0708
 Horská Pavla (1927–), 0563
 Hosák Ladislav (1898–1972), 0546, 0578,
 0829–0830, 0952, 0973
 Hovorka Václav (1947–2015), 0383–0384
 Hrala Jiří (1931–2002), 0188, 0385
 Hrdina Jan, 0395
 Hrdlička Ladislav (1937–2011), 0571
 Hrdlička Otakar (1927–), 0658
 Hronček Pavel (1973–), 1106–1107
 Hrubý Vladimír (1950–), 0383–0384, 0647
 Hrůza Jiří (1925–2012), 0727
 Hudák Ján (1923–1996), 1108
 Hudeček Ondřej (1985–), 0974
 Hühnel Helga (1953–), 0459
 Huml Václav (1940–1998), 0770–0772, 0804
 Hürský Josef (1915–1996), 0250, 0313,
 0892–0898
- CH/
 Charvátová Kateřina (1950–), 0609–0610
 Chernavskaya M. M., 1027
 Chmela Tomáš (1983–), 0579
 Chodějovská Eva (1981–), 0007, 0095,
 0121–0123, 0218–0227, 0237, 0374,
 0386–0388, 0417–0418, 0493, 0728,
 0745, 0953, 0969, 1060, 1084
 Chrást Josef (1988–), 0389
 Chrastina Peter (1969–), 0218–0227,
 0494–0495, 1049–1050, 1096, 1107,
 1109–1114
 Chromý Pavel (1972–), 0151, 0218–0227,
 0298, 0322–0323, 0325, 0331, 0342,
 0576, 0652, 0967, 0975, 0976
- I/
 Imhof Eduard (1895–1986), 0390
 Isačenko Anatolij Grigor'jevič (1922–), 1022
 Istomina Enessa Georgijevna, 0497–0498,
 1100
 Ivanička Koloman (1929–2014), 1023, 1104
- J/
 Jäger Helmut (1923–2017), 0499
 Jakubec Ivan (1960–), 0855, 0899
 Janáček Josef (1925–1994), 0944
 Janczak Julian (1932–1995), 0391, 0461,
 0558, 1093
 Jančák, Vit, (1967–), 0342

Bibliografie

- Jančák Pavel (1926–2008), 0357
 Jankovič Lubomír (1960–), 0500
 Janoušek Zbyněk, 0152, 0576
 Jaroš Zdeněk (1941–), 0372
 Jeleček Leoš (1945–), 0008, 0062–0063,
 0115, 0124, 0151, 0153–0156, *0168–*
 0169, *0185–0191*, 0193–0210, 0229–
 0231, *0242*, *0246–0247*, *0249*, *252–257*,
 0258, *261–263*, 0276, *0312*, 0322,
 0324–0327, *0330*, 0339, *0369*, *0422*,
 0472, *0482*, *0487*, *0490*, *0496*, 0501,
 0511–512, *0519*, *0524*, *0566*, *0658*, 0729,
 0836, *0838*, *0849*, 0856, 0977–0978,
 1016, *1022*, *1024*, *1029*, *1039*, *1046*,
 1064, *1098*, *1101*, *1103*, *1131*
 Jelen Jakub, 0172
 Jelínek Josef (1923–2011), 0979
 Jentsch Helmut, 1068–1076
 Jeřábek Ondřej (1916–2004), 0064
 Jesakov Vasilij Aleksejevič (1924–), 1101
 Jež Jaroslav, 0972
 Ježek Martin (1970–), 0730
 Jíhlavec Jaroslav (1901–1980), 0900
 Jíchová Jana, 0009, 0564
 Jindra Zdeněk (1931–), 0855
 Jirásko Luděk (1948–), 0659
 Jiřička Josef (1946–), 0178
 Jones Emrys (1920–2006), 0502
 Jordán František (1936–2007), 0065
 Jůn Libor (1970–), 0969
- K/
- Kábová Hana (1977–), 0928
 Kabrda Jan (1980–), 0374
 Kádner Slavoj (1928–2010), 0901
 Kalferst Jiří (1956–2013), 0647
 Kalina Tomáš (1947–), 0010, *0721*, 0731–
 0732
 Kallabová Eva (1976–), 0980, 0989
 Kalný Adolf (1928–2013), 0308
 Kalousek Josef (1838–1915), 0415
 Kaniecki Alfred (1941–), 1086
 Kapraľ Myron Mykolajovyč (1968–), 1133
 Karavajeva Z. F., 0392
 Karlík Petr, 0774
 Karpišek Jaromír (1985–), 0857
 Kastner Quido Karel Bor. (1939–2005), 0733
- Kašpar Jaroslav (1929–2014), 0027, 0167,
 0370, 0734
 Kašubová Marie (1952–), 0359
 Kavalír Milan (1954–), 0394
 Kavánová Jana, 1040
 Kestřánek Jaroslav, 0301
 Kinder Hermann (1920–1968), 0395
 Klapka Pavel (1977–), 0698–0699, 0717
 Klápště Jan (1949–), 0373, 0660, 0662
 Klicpera Jaroslav, 1134
 Klimek Tomáš (1979–), *0400*, 0661, 0879,
 0946, 0981
 Klimko Jozef (1942–), 1115
 Klímová Eva, 0393
 Klír Tomáš (1979–), 0396, 0662
 Kłoczowski Jerzy (1924–), 1081, 1085, 1087
 Klos Richard (1924–007), 0663
 Klvač Pavel (1974–), 0235
 Knappová Miloslava (1936–), 0551
 Knob Jan (1904–1977), 0658
 Kocman Pavel (1968–), 0359
 Kohl Horst (1954–), 1064
 Kohout Jan, 0374
 Kolář Jaroslav (1910–1983), 1024
 Komlosy Andrea (1957–), 0179, 0248, 1041
 Kopáček Jiří, 0290
 Kopačka Ludvík (1946–), 0202–0210, 0503,
 0565, *0567*, *0753*, 0858–0863, 0982,
 1047, *1058*
 Kopp Jan (1970–), 0885
 Kostílková Marta, 0125, 0902
 Kostková Pavla, 0215–0217
 Košek Jan (1974–), 0708
 Košina František (1909–2005), 0805
 Kotyza Oldřich (1963–), 0972, 0983
 Koukalová Šárka (1975–), 0667
 Kovář Daniel (1975–), 0903
 Kovařík Jaroslav (1917–1997), 0397
 Kovařík Petr (1946–), 0621
 Kraciková Lucie, 0622
 Král Ondřej, 0595
 Králová Eliška, 0373
 Krawarik Hans, 1095
 Krček, Jakub (1985–), *0175*
 Kreft Wolfgang (1951–), 1060, 1084
 Krejzlík Ivan (1935–), 0658
 Krenke Aleksandr Nikolajevič, 1027
 Kretschmer Ingrid (1939–2011), 0459

Bibliografie

- Kruta Vladislav (1908-1979), 1097
 Krška Karel (1938–), 0990
 Křivka Josef (1913–1990), 0735
 Křováková Kateřina (1977–), 0354, 1096
 Kubeš Jan (1961–), 0846
 Kubiš Karel (1952–2016), 0395
 Kubů Eduard (1951–), 0611
 Kuča Karel (1961–), 0291–0292, 0374
 Kučera Milan (1929–2018), 0563
 Kučera Zdeněk (1981–), 0223–0227, 0298, 0328, 0373, 0806–0807
 Kučerová Silvie (1982–), 0806
 Kudelásek Miloslav (1925–1993), 0276
 Kudrnovská Olga (1917–2003), 0126, 0398, 0399, 0462
 Kuchař Karel (1906–1975), 0168–0169, 0399
 Kuchařík Milan (1979–), 0647
 Kuna Martin (1954–), 0572
 Kupčík Ivan (1943–), 0508, 1130
 Kupka Jiří, 0006, 0173, 0664, 0736, 0745, 1028
 Kupka Vladimír (1957–), 0745
 Kupková Lucie, 0373, 0966
 Kurka Jiří, 0665
 Kurka Josef, 0864
 Kůrka Pavel B. (1977–), 0127
 Kuthan Jiří (1945–), 0200–0201, 0930, 0944
 Kvapilová Alena (1954–), 0373
 Květ Radan (1928–), 0400, 0904
 Květina Petr (1976–), 0647
- L/
- Ładogórski Tadeusz (1905–1995), 0461, 0504, 0558
 Landsmann Martin (1971–), 0708
 Langton John, 0242
 Lánik Jaroslav (1957–), 0612
 Lašťovka Marek (1968–), 0417–0418
 Lašťovková Barbora, 0417–0418
 Laštovková Věra, 0737
 Laudová Hannah (1921–2005), 0361
 Lavalová, M., 0177
 Lebedev Dmitrij Michajlovič, 1101
 Ledvinka Václav (1947–), 0183
 Lelo Ketí, 0506
 Lenderová Milena (1947–), 0708
 Lilley Keith D. (1967–), 0128
- Linke Max, 1057
 Lipský Zdeněk (1953–), 0401
 Liščák Vladimír (1954–), 0547
 Litak Stanisław (1932–2010), 1088
 Lob Reinhold E. (1943–), 0011
 Ložek Vojen (1925–), 1029
 Lukas Jiří (1951–), 0666
 Lukina Tat'jana Arkadževna, 1097
 Lutosvský Michal (1961–), 0745
 Lutz Liselotte, 0284
- M/
- Macek Jaroslav (1925–2008), 0507, 0617
 Mackovčín Peter, 0402
 Machanová Miluše (1927–), 0403
 Majergojz Isaak Moisejevič (1908–1975), 1009
 Majtán Milan (1934–), 0236
 Málek Jaromír (1943–), 0573
 Málek Jiří, 0264
 Malenínská Jitka (1946–), 0551
 Malicki Jarosław (1966), 0298
 Maliniak Pavol (1979–), 1116–1117, 1128
 Mangel Tomáš, 0647
 Marečková Jitka viz Močičková Jitka
 Marada Miroslav (1971–), 0373, 0652
 Marečková Jitka, 0407, 0408
 Marečková Marie (1942–), 1118
 Mareš Jaroslav (1928–1989), 0865
 Mariánek Vladimír, 0185–0186
 Martinát Stanislav (1976–), 0698
 Martínek Jan, 0241
 Martínek Jiří (1976–), 0067–0068, 0298, 0580, 0955, 0984
 Maryański Andrzej (1924–1995), 1045
 Matějka Ondřej (1979–), 0825
 Matoušek Václav (1954–), 0129, 0574, 0628, 0667, 0738–0739, 0774, 0791, 0985–0987
 Matušková Alena (1954–), 0808
 Matušová Jana (1960–), 0548, 0551
 Maur Eduard (1937–), 0563
 McLellan Joyce M., 0284
 Meduna Petr (1963–), 0668
 Meľnikova Jelena Aleksandrovna, 1030
 Melmuková Eva (1932–), 0404
 Menci Václav (1905–1978), 0781, 0931

Bibliografie

- Merhautová Anežka (1919–2015), 0932–0933
Měřinský Zdeněk (1948–2016), 0662, 0809
Mětišk Frido (1916–1990), 0259, 1062, 1068
Mihola Jiří (1972–), 1036–1038
Michael Milan, 0176
Michaľk Frido (1927–1992), 1068–1076
Mikšiček Petr (1977–), 0825
Mikšovský Miroslav (1932–), 0405
Mikuláš Radek (1964–), 0938
Mikulecká Libuše, 0696
Mleziva Štěpán, 0581
Močičková Jitka (1986–), 0406–0408, 0954
Mucke Karl Ernst (1854–1932), 0293
Mucha Ludvík (1927–2012), 0109, 0130, 0157, 0282, 0393, 0409–0411, 0415, 0457, 0459, 1007
Mulková Monika (1973–), 0999
Munzar Jan (1941–), 0183, 0908, 0988–0997, 1031
Musil Čeněk (1889–1947), 0728
Musil František (1939–), 0241, 0329, 0374, 0412, 0549, 0613–0614, 0647, 0773, 0905, 1119
Musil Jiří (1928–2012), 0563
Myšička Martin, 0373
- N/
- Nag Prithvish (1951–), 0509
Narweleit Gerhard, 1035, 1063, 1079
Navrátil Vladislav (1955–1986), 0669, 0810, 0811
Nedbal Václav, 0354
Neff Wolfgang, 1063
Němec Igor (1924–2005), 0947
Němec Richard (1973–), 0623, 0906
Němečková Věra (1950–), 0708
Nesejt František (1942–2017), 0647, 0934, 0935
Neubauer Edith (1934–), 1036
Neumann Martin, 1120
Neustupný Jiří (1905–1981), 0670
Nikitin Nikolaj Pavlovič, 0245
Nikolajeva-Seredinskaja Gali Fedorovna, 1046
Noack Stefan, 0486
Norton William (1944–), 0510, 0511
- Nováček Aleš (1979–), 0363, 0671, 0972, 1032–1033
Novák Ján (1943–), 0158
Novák Kamil, 0013
Novák Miroslav (1980–), 0647
Nováková Eva, 0699, 0980
Nováková Zdena, 0344
Novosadová Michaela, 0366
Novotný Jan (1930–2005), 0372
Novotný Jiří (1941–), 0866
Novotný Josef, 0867
Novotný Miroslav (1958–), 0290, 0370
Nový Petr (1976–), 0812, 0907
Nusek Jindřich, 0769
- O/
- Odler Martin (1986–), 0069
Oesterreicher Jiří, 0649, 0740
Ogrissek Rudi (1926–1999), 0012
Ohlidal Jiří (1969–), 0395
Olah Branislav (1975–), 1121
Olesch Reinhold (1910–1990), 0260, 0302–0303, 1065
Olivová-Nezbedová Libuše (1938–), 0550–0552
Olšanová Daniela, 0813
Onasch Konrad (1916–2007), 1102
Ondráček Stanislav (1953–), 0908, 0989, 0991, 0994, 0996
Orián Edmund (1933–), 0743
Oršulák Tomáš (1975–), 0413, 0814
Ortelius Abraham (1527–1598), 0393
Osoba Petr, 0298
Oušedníček Martin (1971–), 0562, 0564
- P/
- Pacina Jan (1980–), 0013, 0373
Pacomio Luciano (1941–), 0414
Palacký František (1798–1876), 0415
Paloušová Zdena, 0176
Paľucki Władysław (1905–1989), 1089
Pamlényi Ervin (1919–1984), 1048
Panáček Jaroslav (1948–), 0672, 0725, 0766
Papčo Pavol, 0513
Pařez Jan (1961–), 0159, 0988
Paukrt Martin, 0444

Bibliografie

- Paul Alexandr (1907–1981), 0944
 Paul Prokop (1939–), 0933, 0944
 Pavel Jakub (1903–1974), 0909
 Pavlíček Tomáš (1971–), 0373
 Pavlík Jiří (1974–), 0708
 Pavlík Vitězslav, 0414
 Pažourek Vlastimil (1967–), 0983
 Pecka Karel (1910–1995), 0416
 Pečenka Marek (1964–), 0289
 Pecha Miloslav (1934–), 0673
 Pejml Karel (1918–1992), 0990
 Pelcová Věra, 1134
 Peluněk Lukáš (1991–), 0131, 0956
 Pešek Jiří (1954–), 0183, 0657
 Peters Jan (1932–2011), 1132
 Petráň Josef (1930–2017), 0202, 0626, 0936
 Petrovič František (1977–), 1121
 Petřivalský Petr, 0615
 Piasecka Janina (1928–2016), 0514, 1090
 Pietkiewicz Stanisław (1894–1986), 0295
 Pilař Ondřej (–1976), 1066
 Pisková Renata (1957–), 0372
 Pištělák Josef (1937–), 0815
 Plečko Lev Aleksejevič, 0515
 Pletzer Karel (1922–2002), 0290, 0816
 Poddaná Jana (1963–), 0383–0384
 Podlešák Jan (1942–2017), 0178
 Podzimek Jaroslav (1933–), 0252–0256, 0261
 Podzimek Josef (1937–), 0998
 Poche Emanuel (1903–1987), 0937
 Pokorný Ota (1911–), 0132, 0177, 0181,
 0185–0194, 0330, 0419–0420, 0448,
 0499, 0575, 0582–0584, 0588, 0592,
 0756
 Pokorný Pavel R. (1947–2014), 0741
 Pokorný Radek (1974–), 0708
 Polách Jaroslav (1973–), 0627
 Polák Bedřich (1909–1988), 1007
 Polák Karel (1909–1981), 0817
 Polanský Luboš (1972–), 0285
 Polehla Petr (1974–), 0708
 Polívka Miloslav (1951–), 0285, 0290
 Polívková Helena, 0742
 Polková Miroslava, 0656
 Popelka Petr (1979–), 0999
 Popelka Stanislav (1986–), 0421
 Popelková Renata, 0999
 Popková Klára, 0430
 Pospelov Jevgenij M. (1923–), 0516, 0560
 Pospíšilová Jaroslava (1953–), 0708
 Pospíšilová Lucie, 0564, 0752
 Postnikov Aleksej Vladimirovič (1939–),
 0517
 Potocki Jacek (1969–), 0430
 Pounds Norman John Greville (1912–2006),
 0518–0519
 Prikryl Lubomír Viliam (1934–), 0422, 1122
 Prokop Jaroslav (1939–), 0374
 Prostředník Jan (1968–), 0647
 Průša Jaroslav (1906–1998), 0957
 Příbyl Miroslav, 0868
 Přidal Petr (1980–), 0423
 Přidalová Ivana, 0562
 Ptolemaios Klaudios (asi 100–178), 0393
 Purš Jaroslav (1922–1997), 0209–0210,
 0424–0426, 0869–0871, 1015–1016
 Puttner Martin (1949–1990), 0204
 R/
 Raab Petr, 1000
 Rajšp Vincenc, 1130
 Raková Ivana viz Čornejová Ivana
 Rameš Václav (1958–), 0370
 Rašín Robin (1980–), 0975
 Raška Pavel (1982–), 0413, 0674, 0814
 Rebhán Martin, 0744
 Riccius Paulus (1480–1541), 0393
 Rigasová Milada (1950–), 0675
 Richter Jaroslav (–1978), 0566
 Richter Miroslav (1932–2011), 0371
 Rippmann Dorothee (1951–), 1078
 Robek Antonín (1931–2008), 0361
 Roček Ivan (1932–), 0427–0428
 Roeck Bernd (1953–), 1052
 Roob Helmut (1924–2017), 0313
 Rook Hans-Joachim, 1035, 1079
 Roubík František (1890–1974), 0180, 0314,
 0429, 0543, 0958
 Rous Ivan (1978–), 0430
 Rozsívalová Eva (1923–), 1006
 Rožmberský Petr (1952–), 0818
 Rybakov Boris Aleksandrovič (1908–2001),
 0245
 Ryněš Václav (1909–1979), 0624
 Ryšavý Vratislav (1944–), 0775

Bibliografie

Ř/

Řehánek Tomáš (1971–), 0994

S/

Sádlo Jiří (1958–), 0668

Sadravetzová Magdaléna, 0831

Sak Robert (1933–2014), 0290, 0370

Sedlag Ulrich, 1034

Sekotová Věra (1935–2017), 0431

Semian Michal, 0133, 0553

Semotanová Eva (1952–), 0014–0015, 0054,

0072–0075, 0096–0097, 0099, 0110,

0122, 0134–0140, 0160–0161, *0167,*

0182, 0184, 0207, 0209–0213, 0215–

0227, 0232–0233, 0237, *0243, 0289–*

0292, 0294, 0298, 0315, 0331–0334,

0344, 0362–0363, *0364–0365,* 0370–

0374, *0383–0384, 0393, 0400–0401,*

0414, 0432–0443, *0454, 0459, 0486,*

0488, 0505, 0517–0518, 0528, 0547,

0551, 0676–0677, *0703–0704, 0710,*

0713, 0723, 0745–0747, 0758, 0875,

0923, 0928, 0938, 0941, 0950, 0957,

0959–0961, *0986–0987,* 1001, *1012–*

1013, 1017, 1019, 1025, 1052, 1078,

1092, 1114, 1134, 1140

Senda Minoru (1942–), 0520

Severa Michal, 0444, *0451*

Schmelzová Radoslava (1959–), 0938

Schmitz Kurt, 0505

Schultze Johann Parum (1677–1740), 1065

Schulz Jindřich (1940–), 0076, 0584, 0585, 0586

Schusser František, 0176

Sigl Jiří (1946–), 0647

Simoncelli Ricciarda (1934–), 1043

Skála Petr (1954–), 0111

Skutil Jan (1934–1998), 0748

Sládek Jaroslav (1926–1990), 0964

Sláma Jiří (1934–), 0016–0021, 0678, 0776

Slavík Jiří (1965–), 0708

Slavík Petr, 0402

Sláviková Dagmar, *1121*

Slezák Lubomír (1932–), *0332*

Slezáková Jitka (1963–), 0754

Slíva Jiří (1947–), 0990

Slneková Veronika, 0162

Smetana Jan (1940–2013), 0622

Smetánka Zdeněk (1931–2017), 0077, 0819

Smrček Otto (1947–2012), 0872

Soldra-Gwiżdż Teresa, 0243

Sommer Jiří (1937–), 0939

Soukup Lubomír, 0445

Sperling Walter (1932–2016), 0554

Spěváček Jiří (1923–1996), 0587, 0910

Spurný Matěj (1979–), 0825

Staňková Hana (1973–), 0873

Staszczuk Sławomir, 0430

Stehlíková Marta, *0195–0196,* 0911

Stellner František (1966–), 0395

Stellnerová Šárka, 0395

Stępień Stanisław, 1091

Steyerová Michaela, 0723

Stloukal Milan (1931–), 0563

Storkebaum Werner (1925–), 0250

Storm Vojtěch (1937–), 0679

Strauchold Grzegorz (1958–), 1060, 1084

Strenz Wilfried, 0335, 0472, 0490, 0521,

1035, 1063, 1079

Stroblová Lenka, 0749

Stuchlík František, 1002

Suchevič Sáva (1920–2007), 0413

Suchy Gottfried, 1058

Sułowski Zygmunt (1920–1995), 1081

Svátek František (1936–), 0248

Svědiroh Vladimír, 0383–0384

Svěrák Vlastimil (1958–), 0372

Sviták Vlastimil, *0761*

Svitáková Simona, *0761*

Svoboda Jan (1899–1973), 0543

Svoboda Peter, 0562

Svoboda Stanislav, *0374, 0564, 0621,*

0777–0778

Szczepański Marek Stanisław (1956–), 0243

Szeliga Jan (1933–), 1092

Szewczyk Janina, *0185–0187*

Š/

Šámal Martin (1980–), 0940

Šandera Martin (1973–), 0647

Šantrůčková Markéta (1980–), *0237,* 0336,

0401, 0695, 0749, 0941–0942

Šašinka Petr, 0680

Bibliografie

- Šášinková Marcela (1963–), 0667
 Šeberlová Hana, 0750
 Šerý Vladimír (1923–2003), 1026
 Šifta Miroslav, 0152
 Šimek Jan (1978–), 0774
 Šimůnek Robert (1971–), 0022, 0054, 0073,
 0075, 0112, 0122, 0176, 0212, 0214–
 0228, 0235, 0237–0238, 0248, 0251,
 0307, 0344, 0359, 0362, 0373–0374,
 0432, 0437, 0446–0447, 0444, 0547,
 0548, 0554, 0600, 0622, 0630, 0647,
 0662, 0681–0685, 0688, 0720, 0751,
 0759, 0766, 0779, 0784–0790, 0823–
 0824, 0834, 0929, 0962, 1003, 1004,
 1116–1117, 1125
 Šípek Zdeněk (1928–), 0588
 Širlo Vladimír (1950–), 0983
 Škarvada Jaroslav (1924–2010), 0617
 Šlajchrt Vladimír (1921–2008), 0658
 Šmajš Josef (1938–), 0904
 Šmelhaus Vratislav (1922–1982), 0028, 0306,
 0361, 0522, 0874
 Šmeral Jiří (1973–), 0241
 Šmída Jiří (1974–), 0430
 Šmilauer Vladimír (1895–1983), 0448, 0543,
 0555
 Šošolíková Lada, 0971
 Šoukal Jiří (1987–), 0628–0629
 Šouša Jiří (1952–), 0072, 0866
 Špačková Petra (1983–), 0752
 Šperk Jan, 0943
 Špét Jiří (1928–2012), 0180
 Šprinc Zdeněk (1919–1988), 0312
 Šrámek Rudolf (1934–), 0546–0547
 Šrot Jan (1911–1999), 0820
 Štekl Josef (1934–), 0972
 Štemberk Jan (1977–), 0875
 Štěpán Pavel (1977–), 0556
 Štěpán Václav (1941–2015), 0779
 Štusáková Hana, 0753
 Štych Přemysl (1974–), 0374
 Štýs Stanislav (1930–), 0373
 Šubrtová Dagmar (1973–), 0938
 Šůla Jaroslav (1938–), 0708, 0876
 Švec Jiří (1944–2009), 0182
- T/
- Tabášek Oldřich (1928–1995), 0687
 Tajti Erzsébet V., 1047
 Talich Milan, 0373
 Tanička Takeo, 0520
 Teplý Jaroslav (1927–), 0383–0384, 0630,
 0688
 Thér Richard (1976–), 0647
 Thümmeler Heinzpeter, 1035
 Tibenský Ján (1923–2012), 1123
 Tichá Karolína, 0373
 Tichá Zdeňka (1927–1984), 0924
 Tichonov B. V., 1103
 Tichý Radomír (1967–), 0647
 Toegel Miroslav (1923–1992), 0702
 Tomas Robert, 0963
 Tomeček Oto (1974–), 0080, 0523
 Travaglini Carlo M. (1948–), 0506
 Trávníček Dušan (1925–1996), 0340–0341,
 0589–0590, 0912
 Trenčinský Pavel, 0347
 Trpák Pavel, 0689
 Trpáková Ivana (1954–), 0689, 1004
 Třeštík Dušan (1933–2007), 0933
 Tůmová Martina (1988–), 0142–0143, 0163,
 0374, 0449
 Turek Rudolf (1910–1991), 0591, 0690–0691,
 0780, 0821
 Tywoniak Jiří (1919–1995), 0310, 0692
- U/
- Uhlíř Jiří (1937–), 0754
 Uhlířová Lenka, 0353, 0450, 0755
 Unger Josef (1944–), 0822
 Urban Jan (1948–), 0693
 Uralnis Boris Cezarevič, 1011
 Urza Milan (1983–), 0728
- V/
- Vaculík Jaroslav (1947–), 0832–0833,
 1136–1139
 Vachata Zdeněk (1936–2003), 0823
 Valášek Hubert (1949–2017), 0972
 Valo Ján (1985–), 0500
 Valena Tomáš (1950–), 1012

Bibliografie

- Valenta Aleš (1964–), 0451
 Vampilova Ljudmila Borisovna, 0246
 Vaňáček Michael (1908–1969), 0756
 Vance James E. (1925–1999), 1017
 Vandra Radek, 0808
 Vanetti Pietro, 0414
 Vaniš Jaroslav (1923–1993), 0023–0024,
 0082–0088, 0113–0114, 0144–0146,
 0164–0165, *0180*, 0185–0208, *0239–240*,
0278, 0304, 0309–*0310*, 0337–0338,
0351, 0452, *0464*, *0489*, *0504*, *0514*,
 0525–0526, 0527, *0540*, *0542–0544*,
0632–0633, *0640–0641*, *0692*, 0694,
0714, 0757, *0817*, *0830*, 0945, *958*, *1048*,
1081–1082, *1087*, *1089–1090*, *1132*
 Vasiľiak Eugen (1925–1975), 0781
 Vašata Ondřej (1980–), 0619
 Vašíček Zdeněk (1933–2011), 0239
 Vávra Ivan (1900–1984), 0557, 0913–0921
 Vavrouchová Hana (1979–), *0025*
 Vávrová Věra (1949–), 0695, 0749
 Velimský Tomáš (1946–), 0373, *0570*, 0834,
 0922
 Verbík Antonín (1934–1986), 0234
 Verhulst Adrian (1929–2002), 1013
 Veselíková Markéta, 0444
 Vesely Fritz, 0476
 Větrovec Ferdinand, 0697
 Vingárik Ján, *1126*
 Vichrová Martina (1981–), 0453
 Vlček Vladimír (1933–), 0301
 Vlčková Jitka, 0289
 Vodarskij Jaroslav Jevgen'jevič (1928–2007),
 0245
 Vojtěchovský Luděk (1959–), 0383
 Vojtišková Jana (1976–), 0708
 Volková Jitka (1937–), 0758
 Volostnova M. B., 0299
 Vondra Václav (1929–2006), 0673
 Vorel Petr (1963–), 0370, 0759
 Votrubec Ctibor (1925–1997), 0760, 1124
 Votýpková Marie, 0753
 Vožda Gustav (1933–), 0399
 Vrbík Daniel, 0430
 Vyskočil Aleš (1973–), 0373, 0698–0699,
 0761, 1005
- W/
- Waack Christoph (1966–), 1060
 Walter Alfons, *0286*
 Walter Vilém (1947–), 0762
 Walther Hans, 0559
 Watzko Karel, 0656
 Weber Martin (1964–), 0401, 0749
 Wiater Przemysław (1958–), 0430
 Widhalm Gloria-Maria, 0284
 Will Thomas (1951–), 1012
 Woitschová Klára (1977–), 0374
 Wolf Vladimír (1942–), 0182, *0816*, 0239,
 0592, 0647
 Woodward David (1942–2004), 0488
 Wunsch Thomas (1962–), 0251
 Wurstová Lenka, 0395
- Z/
- Zajíček Petr (1965–), 0454
 Zálaha Jiří (1926–2009), 0455
 Zeman Jiří (1929–), 0700
 Zenger Zdeněk Maria (1913–1988), 0174
 Żerelik Rościszław (1956–), 1060, 1084
 Zetsch Susanne, 0825
 Zezulka Josef, 1029
 Zikmund Ladislav (1985–), 0708
 Zilynskij Bohdan (1954–), 1133
 Zimová Růžena (1955–), 0405
 Změlík Richard (1978–), 0948
 Žmuda Stefan (1926–2007), 0295
- Ž/
- Žabenský Marián, 0529, 1126
 Žekulin Vladimír Sergejevič (1929–1989),
 0530, 0531
 Žemlička Josef (1946–), 0054, 0073, 0075,
 0090, *0192*, 0211–0213, 0215–0227,
 0362, 0370, 0372, 0593, *0617*, 0701,
 0763–0764, 0826, *0981*, *0983*, *1086*
 Žemlička Martin, 1080
 Žudel Juraj (1929–2009), 1115, 1127–1129

Geografický rejstřík

A/

Amerika, 0393
 Arktída (oblast), 0541
 Aueršperk (hrad) (okres Žďár nad Sázavou),
 0630

B/

Babice (okres Praha-východ), 0821
 Bakonycsérnye (Maďarsko), 1049
 Bautzen (Německo), 0922
 Bečva (řeka), 0890, 0994
 Bechyně (okres Tábor), 0722
 Békéscsaba (Maďarsko), 1050
 Bělá (zaniklá středověká osada) (okres
 Prostějov), 0815
 Benešov (okres), 0716
 Berlin (Německo), 0491, 1051
 Bernartice (okres Písek), 0535, 0841
 Bezděz (okres Česká Lípa), 0668
 Bihor (oblast) (Rumunsko), 1096
 Bílá Hora viz Praha-Bílá Hora
 Bílina (okres Teplice), 0915
 Blanensko (oblast), 0698–0699
 Blansko (okres), 0698
 Blansko (okresní město), 0699
 Blanský les (pohoří) (okres Český Krumlov),
 0679
 Blízký východ (oblast), 0414
 Bojnice (Slovensko), 0529, 1126
 Bon Repos (zámek) (okres Nymburk),
 0777–0778
 Bor (panství), 0685
 Bory (zaniklá středověká osada) (okres České
 Budějovice), 0816
 Božeňsko (oblast), 0648
 Brandenburg (oblast) (Německo), 0288
 Brandýs nad Labem (hrad, zámek) (okres
 Praha-východ), 0774
 Brandýs nad Labem – Stará Boleslav (okres
 Praha-východ), 0774, 0884
 Bratislava (Slovensko), 0114, 0500, 0567
 Bratronice (okres Kladno), 0719, 0730

Brdská vrchovina (pohoří), 0808
 Brníky (zaniklá středověká osada) (okres
 Praha-západ), 0826
 Brno, 0364–0366, 0761–0762
 Brno-venkov (okres), 0359, 0410, 0630, 0748,
 0809, 0877
 Broumov (okres Náchod), 0237, 0306
 Broumovsko (oblast), 0237, 0613, 0620,
 0825
 Brtníky viz Staré Křečany-Brtníky
 Bruntál (okres), 0680
 Bruntál (okresní město), 0680
 Bruntál (zámek), 0779
 Brusno (Slovensko), 1107
 Břeclav (okres), 0675, 0822
 Břevnov (klášter) viz Praha-Břevnov (klášter)
 Budapest (Maďarsko), 0283, 0286, 0492,
 1047
 Bulovka-Dolní Oldřiš (okres Liberec), 0975
 Bystřice nad Pernštejnem (okres Žďár nad
 Sázavou), 0630

C/

Cantal (oblast) (Francie), 0281
 Cetviny (zaniklá osada) (okres Český
 Krumlov), 0813
 Cieszyn (Polsko), 0756
 Crkaň (zaniklá středověká osada) (okres
 Pardubice), 0783

Č/

Čechy jihovýchodní (oblast), 0835
 Čechy jihozápadní (oblast), 0611
 Čechy jižní (oblast), 0179, 0308, 0360, 0618,
 0648, 0650, 0848, 0867, 0930
 Čechy severní (oblast), 0631, 0665, 0965,
 0975
 Čechy střední (oblast), 0667, 0835
 Čechy východní (oblast), 0427, 0444, 0647,
 0851
 Čechy západní (oblast), 0408, 0611, 0678
 Čelákovice (okres Praha-východ), 0734

Bibliografie

- Černá v Pošumaví (okres Český Krumlov), 0847
- Černokostecko (oblast), 0660
- Černošice (okres Praha-západ), 0804
- Červené Poříčí (zámek) (okres Klatovy), 0775
- Červený Kameň (Slovensko), 1120
- Česká Kanada (oblast), 0976
- Česká Lípa (okres), 0622, 0635, 0668, 0672, 0725, 0766, 0900, 0993
- Česká Třebová (okres Ústí nad Orlicí), 0307
- České Budějovice, 0094, 0166, 0290, 0370, 0673, 0846, 0886, 0903, 0992
- České Budějovice (okres), 0771, 0816
- České středohoří (pohoří), 0763, 0825
- Českobudějovicko (oblast), 0094, 0618, 0673, 0816
- Českolipsko (oblast), 0635
- Českomoravská vrchovina (pohoří), 0693
- Český Jiřetín-Fláje (okres Most), 0665
- Český Krumlov (okres), 0176, 0597, 0651, 0684, 0813, 0847
- Český Krumlov (okresní město), 0848
- Český les (pohoří), 0825
- Český Merán (oblast), 0976
- Český ráj (oblast), 0553, 0658
- Český Šternberk (panství), 0692
- Český Těšín (okres Karviná), 0251, 0756
- D/
- Dalečín (hrad) (okres Žďár nad Sázavou), 0630
- Dašovice (zaniklá středověká osada) (okres Třebíč), 0811
- Dauphiné (oblast) (Francie), 1039
- Děčín (okres), 0663, 0922, 0975
- Dobronice u Bechyně (okres Tábor), 0841
- Dobříš (okres Příbram), 0533
- Dobříš (panství), 0533
- Doksy (okres Česká Lípa), 0668
- Dolní Dvořiště (okres Český Krumlov), 0813
- Dolní Oldřiš viz Bulovka-Dolní Oldřiš
- Domažlice (okres), 0611, 0690
- Domažlicko (oblast), 0429
- Doubravník (okres Brno-venkov), 0630
- Doupov (zaniklá osada) (okres Karlovy Vary), 0674, 0784
- Doupovské hory (pohoří), 0784, 0825
- Doupovsko (oblast), 0674
- Drahanská vrchovina (pohoří), 0069, 0537, 0645, 0792–0801, 0805
- Dřín viz Kladno-Dřín
- Dubí viz Kladno-Dubí
- Dubrovnik (Chorvatsko), 1042
- Duchcov (okres Teplice), 0608
- Dunaj (řeka), 0890
- Durynsko (oblast) (Německo), 1080
- Dušejev (okres Jihlava), 0741
- Dvory nad Lužnicí (okres Jindřichův Hradec), 0740
- Dyje (řeka), 0830
- E/
- Evropa, 0289, 0355, 0518–0519, 0532, 1028, 1032–1033
- Evropa střední, 0116, 0475, 0899
- Evropa západní, 1030
- F/
- Fláje viz Český Jiřetín-Fláje
- Freiberg (Německo), 0915
- Frenštát pod Radhoštěm (okres Nový Jičín), 0687
- Frydek-Místek (okres), 0623, 0687
- Frydek-Místek-Místek, 0687
- Fukov (zaniklá osada) (okres Děčín), 0975
- G/
- Gdaňsk (Polsko), 1092
- Görlitz (Německo), 1060
- Gotha (Německo), 0096, 1058
- Guty viz Třinec-Guty
- H/
- Haberská stezka (pomístní jméno), 0913
- Hámre viz Trenčianska Turná-Hámre
- Holešovice viz Praha-Holešovice
- Holešovsko (oblast), 0805
- Horní Stakory (okres Mladá Boleslav), 0643, 0755
- Hradec Králové, 0329, 0371, 0705–0706, 0708, 0746

Bibliografie

- Hradec Králové (okres), 0374
 Hradištko (okres Praha-západ), 0739
 Hradsko viz Mšeno-Hradsko
 Hrdlořezy (okres Mladá Boleslav), 0643
 Hrdlořezy viz Suchdol nad Lužnicí-Hrdlořezy
 Hrob (okres Teplice), 0915
 Hrubý Jeseník (pohoří), 0825
 Hřibov (zaniklá středověká osada) (okres Praha-západ), 0826
 Hukvaldy (panství), 0687
 Humno (zaniklá středověká osada) (okres České Budějovice), 0816
 Hutná (potok) (okres Chomutov), 0785
- CH/
- Cheb (okres), 0610
 Chodov (tvrz) viz Praha-Chodov (tvrz)
 Chomutov (okres), 0413, 0785–0790, 0802, 0814, 0823, 0834
 Chomutovsko (oblast), 0785–0790, 0823–0824
 Chrudim (okres), 0549, 0688, 0935
 Chrudimsko (oblast), 0688
 Chržín (okres Kladno), 0616
 Chudenice (zámek) (okres Klatovy), 0941
 Chuderov-Libov (okres Ústí nad Labem), 0834
- I/
- Ipeľ (řeka) (Slovensko, Maďarsko), 1106
 Ivančice (okres Brno-venkov), 0410, 0877
 Ivančicko (oblast), 0410, 0877
 Iža (Slovensko), 1109
- J/
- Jablonec (zaniklá osada) (okres Česká Lípa), 0900
 Janovice nad Úhlavou (okres Klatovy), 0817
 Jásd (Maďarsko), 1049
 Jasenná (okres Náchod), 0754
 Jemčina (zámek) (okres Jindřichův Hradec), 0941
 Jičín (okres), 0656, 0658, 0729
 Jičín (okresní město), 0658, 0728
 Jičínsko (oblast), 0656, 0658, 0943
- Jihlava, 0372, 0584
 Jihlava (okres), 0669, 0741, 0809–0810, 0881
 Jihlávka (řeka) (okres Jihlava), 0669
 Jihlavsko (oblast), 0404, 0584
 Jílové u Prahy (okres Praha-západ), 0826
 Jimramov (okres Žďár nad Sázavou), 0630
 Jindřichohradecko (oblast), 0976
 Jindřichův Hradec (hrad, zámek), 0941
 Jindřichův Hradec (okres), 0237, 0659, 0683, 0740, 0809, 0847, 0976
 Jizerské hory (pohoří), 0430, 0555
- K/
- Kameničky (okres Chrudim), 0549, 0935
 Kanín viz Opolany-Kanín
 Kanina (okres Mělník), 0780
 Karlík (okres Praha-západ), 0819
 Karlovy Vary (okres), 0784
 Karpaty (pohoří), 1121
 Karviná (okres), 0251, 0756
 Karviná (okresní město), 0873
 Karvinsko (oblast), 0873
 Kladensko (oblast), 0970
 Kladky (okres Prostějov), 0815
 Kladno (okres), 0616, 0719, 0730, 0764, 0821, 0970
 Kladno (okresní město), 0970
 Kladno-Dříň, 0821
 Kladno-Dubí, 0821
 Kladruby (klášter, zámek) (okres Tachov), 0611
 Kladruby nad Labem (okres Pardubice), 0689, 1004
 Kladsko (oblast) (Polsko), 0298, 0362–0363, 0677, 0916
 Klášterec nad Ohří (okres Chomutov), 0413
 Klatovsko (oblast), 0697, 0818
 Klatovy (okres), 0580, 0611, 0697, 0775, 0817–0818, 0941–0942
 Klínek (okres Praha-západ), 0828
 Kopisty (zaniklá osada) (okres Most), 0665
 Kosmonosy (okres Mladá Boleslav), 0643
 Kosmonosy (panství), 0450, 0643
 Kostelec nad Černými lesy (okres Praha-východ), 0660
 Kostelec nad Orlicí (okres Rychnov nad Kněžnou), 0614

Bibliografie

- Kostelní Lhota (okres Nymburk), 0396, 0827
 Krásný Buk (hrad) (okres Děčín), 0663
 Krásný Dvůr (zámek) (okres Louny), 0941
 Krašov (hrad) (okres Plzeň-sever), 0765
 Krkonoše (pohoří), 0024, 0182, 0344, 0451, 0540, 0542, 0544, 0555, 0825
 Krnov (okres Bruntál), 0680
 Kroměříž (okres), 0805
 Krušné hory (pohoří), 0825, 0915, 1080
 Křimov (okres Chomutov), 0834
 Křinice (řeka), 0922
 Křivoklátsko (oblast), 0730
 Kutná Hora (okres), 0401, 0695, 0716, 0744, 0749
 Kutná Hora-Sedlec, 0827
- L/
- Eviv (Ukrajina), 1133
 Labe (řeka), 0689, 0890–0891, 0899, 0968, 0983
 Lázeň (zámek) (okres Klatovy), 0942
 Ledečko-Vraník (okres Kutná Hora), 0716
 Lepějovice (zaniklá středověká osada) (okres Pardubice), 0782
 Letohrad (okres Ústí nad Orlicí), 0431
 Letohrad (panství), 0431
 Lhota (místní jméno), 0711
 Libeň viz Praha-Libeň
 Liberec (okres), 0975
 Libov viz Chuderov-Libov
 Libštejn (hrad) (okres Rokycany), 0765
 Linz (Rakousko), 0886
 Lipensko (oblast), 0651
 Lípnice (zaniklá osada) (okres Sokolov), 0803
 Lipno (pomístní jméno) (okres Český Krumlov), 0651
 Lipno nad Vltavou (okres Český Krumlov), 0651
 Lišnice (okres Praha-západ), 0828
 Litoměřice (okres), 0733
 Litoměřice (okresní město), 0758
 Litoměřicko (oblast), 0763
 Litomyšl (okres Svitavy), 0097
 Litomyšlsko (oblast), 0919
 London (Velká Británie), 0491, 0502
 Loučovice (okres Český Krumlov), 0848
 Lounsko (oblast), 0304, 0694
- Louny (okres), 0304, 0694, 0941
 Louny (okresní město), 0304, 0309, 0694, 0757, 0992
 Lužice (oblast) (Německo, Polsko, Česko), 0259, 0293, 0311, 0559, 0906, 0923, 1053, 1055, 1062, 1068–1077
- M/
- Mansfeld (oblast) (Německo), 1057
 Mašťov (okres Chomutov), 0834
 Mazovsko (oblast) (Polsko), 1082, 1089
 Mělnicko (oblast), 0666
 Mělník (okres), 0780
 Město Touškov (okres Plzeň-sever), 0175
 Mikulov (okres Břeclav), 0675
 Milobuz (hrad) (okres Benešov), 0716
 Místek viz Frýdek-Místek
 Mladá Boleslav (okres), 0643, 0755, 0900
 Mladá Boleslav (okresní město), 0655
 Mladoboleslavsko (oblast), 0655
 Mnichovo Hradiště (okres Mladá Boleslav), 0900
 Mnichovohradištsko (oblast), 0900
 Morava (oblast), 0240, 0291–0292, 0358, 0364–0365, 0368, 0389, 0399, 0546, 0585, 0591, 0773, 0829, 0836, 0896, 0898, 0920, 0950, 0973
 Morava (řeka), 0579, 0890, 0994
 Morava jihozápadní (oblast), 0810
 Morava jižní (oblast), 0050, 0248, 0588, 0830
 Morava východní (oblast), 0952
 Moravské Budějovice (okres Třebíč), 0810
 Most (okres), 0665, 0914
 Most (okresní město), 0373, 0914
 Mostecká stezka (pomístní jméno), 0914
 Mostecko (oblast), 0013
 Mšeno-Hradsko (okres Mělník), 0780
 Mühlviertel (oblast) (Rakousko), 0179
 München (Německo), 0508
- N/
- Náchod (okres), 0237, 0306, 0754
 Náměšť nad Oslavou (okres Třebíč), 0992
 Nebeská Rybná viz Rokytnice v Orlických horách-Nebeská Rybná
 Nečtiny (okres Plzeň-sever), 0707

Bibliografie

- Nitra (Slovensko), 0513
Nizký Jeseník (pohoří), 0825
Nová Bystřice (okres Jindřichův Hradec), 0659
Nová Ulice viz Olomouc-Nová Ulice
Nováky (Slovensko), 0495
Nové Dvory (okres Kutná Hora), 0401, 0695, 0749
Nové Město viz Praha-Nové Město
Nové Sedlo nad Bilinou (zaniklá osada) (okres Chomutov), 0802
Novgorod (Rusko), 1102
Novobydžovsko (oblast), 0857
Novobystřicko (oblast), 0659
Novodvorsko (oblast), 0401, 1004
Novohradské hory (pohoří), 0649, 0791, 0825
Novohradsko (oblast), 0618
Nový Bydžov (okres Hradec Králové), 0374
Nový Jičín (okres), 0687
Nymburk (okres), 0396, 0662, 0750, 0777–0778, 0780, 0827
Nymbursko (oblast), 0827
- O/
- Odra (řeka), 0890
Ohře (řeka), 0988
Olomouc, 0421, 0702
Olomouc-Nová Ulice, 0717
Olšava (řeka), 0882
Opařany (okres Tábor), 0718, 0841
Opava, 0746
Opavsko (oblast), 0577
Opočno (panství), 0449
Opolany-Kanín (okres Nymburk), 0780
Opole (Polsko), 1084
Opolsko (oblast) (Polsko), 0251
Orlické hory (pohoří), 0876, 0934
Orlicko (oblast), 0929
Orlickoústecko (oblast), 0681
Osecká cesta (pomístní jméno), 0915
Osek (hora) (okres Praha-západ), 0661, 0879, 0907
Osek (klášter) (okres Teplice), 0609
Osek (okres Teplice), 0915
Ostrava, 0873
Ostrava-Slezská Ostrava, 0999
Ostravsko (oblast), 0873, 0999
- Ostrov u Davle (klášter) (okres Praha-západ), 0600
Otava (řeka), 0455
Oybin (hrad, klášter) (Německo), 0906
- P/
- Padrt' (zaniklá osada) (okres Příbram), 0808
Pardubice (okres), 0383–0384, 0689, 0782–0783, 1004
Pardubicko (oblast), 0383–0384
Paris (Francie), 0468, 0491
Pelhřimovsko (oblast), 0404
Pernštejn (hrad) (okres Brno-venkov), 0630
Petrohrad (zámek) (okres Louny), 0941
Petrovičky (zaniklá osada) (okres Klatovy), 0817
Pirna-Copitz (Německo), 0665
Písek (okres), 0535, 0804, 0841
Písková Lhota (okres Nymburk), 0396
Plasy (klášter) (okres Plzeň-sever), 0607, 0644
Plzeň, 0714
Plzeň (panství), 0407–0408
Plzeň-jih (okres), 0611
Plzeň-sever (okres), 0175, 0607, 0611, 0644, 0707, 0765
Plzeňsko (oblast), 0657, 0678, 0691
Pobaltí (oblast), 0249
Podblanicko (oblast), 0310
Poděbrady (okres Nymburk), 0750
Poděbrady-Přední Lhota (okres Nymburk), 0396
Podkrkonoší (oblast), 0182, 0239, 0542, 0555, 0592
Pojizeří (oblast), 0555
Polabí (oblast), 0737, 0827
Pořana (pohoří) (Slovensko), 1121
Policko (oblast), 0613
Polná (okres Jihlava), 0881
Polská cesta (pomístní jméno), 0916
Poohří (oblast), 0988
Poorlicko (oblast), 0905
Popešti-Värzari (Rumunsko), 1096
Posázaví (oblast), 0769
Povltaví (oblast), 0652
Povltaví střední (oblast), 0023, 0632–0633, 0640–0642, 0878

Bibliografie

- Poznaň (Polsko), 1086
 Praha, 0095, 0109, 0174, 0183, 0237, 0264,
 0382, 0387, 0403, 0417–0418, 0545,
 0552, 0565, 0594, 0621, 0653–0654,
 0664, 0667, 0704, 0709, 0715, 0723–
 0724, 0727, 0732, 0736, 0742–0743,
 0745, 0747, 0753, 0760, 0839–0840,
 0844, 0854, 0863–0864, 0868, 0872,
 0880, 0884, 0897, 0901, 0911, 0945,
 0964, 0974, 0997–0998, 1000–1001,
 1006
 Praha-Bílá Hora, 0696
 Praha-Břevnov (klášter), 0613
 Praha-Holešovice, 0428
 Praha-Chodov (tvrz), 0772
 Praha-Libeň, 0676
 Praha-Nové Město, 0703
 Praha-Pražský hrad, 0616
 Praha-Staré Město, 0731, 0953, 0993, 1002
 Praha-Vinohrady, 0438
 Praha-východ (okres), 0660, 0734, 0774,
 0821, 0839, 0884
 Praha-Vyšehrad, 0597
 Praha-západ (okres), 0600, 0661, 0713, 0739,
 0804, 0812, 0819, 0826, 0828, 0839,
 0879, 0907
 Praha-Zbraslav, 0826
 Praha-Zbraslav (klášter), 0826
 Prachatic (okres), 0597, 0831, 0845
 Prachaticko (oblast), 0597
 Prášíly (panství), 0455
 Prazský hrad viz Praha-Pražský hrad
 Prostějov (okres), 0815, 0820
 Prostějovsko (oblast), 0820
 Přední Lhota viz Poděbrady-Přední Lhota
 Příbor (okres Nový Jičín), 0687
 Příbram (okres), 0533, 0808
 Přísečnice (zaniklá osada) (okres Chomutov),
 0814
 Pustá Kamenice (okres Svitavy), 0549
 Pyšolec (hrad) (okres Žďár nad Sázavou),
 0630
 R/
 Radíč (zaniklá středověká osada) (okres České
 Budějovice), 0816
 Rajhrad (klášter) (okres Brno-venkov), 0359
 Rajhrad (okres Brno-venkov), 0748
 Rakovnicko (oblast), 0719
 Rakovník (okres), 0730, 0765
 Rhôna (řeka), 1039
 Rokycany (okres), 0765
 Rokytnice v Orlických horách-Nebeská Rybná
 (okres Rychnov nad Kněžnou), 0428
 Roma (Itálie), 0506
 Roma (zaniklá středověká osada) (okres
 Prostějov), 0815
 Roudnice nad Labem (okres Litoměřice),
 0733
 Rybná nad Zdobnicí (okres Rychnov nad
 Kněžnou), 0934
 Rychmburk (panství), 0549
 Rychnov nad Kněžnou (okres), 0428, 0614,
 0905, 0934
 Ř/
 Říčansko (oblast), 0839
 S/
 Sadská (okres Nymburk), 0662
 Sasko (oblast) (Německo), 1080
 Sázava (okres Benešov), 0716
 Sedlec viz Kutná Hora-Sedlec
 Sekanka (zaniklá středověká osada) (okres
 Praha-západ), 0812
 Skály (hrad) (okres Žďár nad Sázavou), 0630
 Skláře viz Vimperk-Skláře
 Skochovice (okres Praha-západ), 0713
 Slánsko (oblast), 0666
 Slaný (okres Kladno), 0764
 Slezská Ostrava viz Ostrava-Slezská Ostrava
 Slezsko (oblast) (Polsko, Česko, Německo),
 0099, 0165, 0243, 0251, 0291–0292,
 0364–0365, 0386, 0391, 0461, 0546,
 0577, 0726, 0773, 0898, 1083
 Slovensko, 0056, 0144, 0300, 0412, 0494,
 0523, 1105, 1108, 1115, 1121, 1124–
 1125, 1127–1129
 Slovensko východní (oblast), 1104, 1118
 Slovenský kras (oblast) (Slovensko), 1121
 Sokolov (okres), 0803
 Sokolovsko (oblast), 1004
 Srbská cesta (pomístní jméno), 0918

Bibliografie

- Staré Křečany-Brtníky (okres Děčín), 0922
Staré Město viz Praha-Staré Město
Strakonice (okres), 0751
Strakonice (okresní město), 0751
Strakonicko (oblast), 0751
Stryčice (okres České Budějovice), 0816
Sudety (oblast), 0825
Suchdol nad Lužnicí-Hrdlořezy (okres Jindřichův Hradec), 0740
Suplacu de Barcau-Borumlak (Rumunsko), 1096
Sušice (okres Klatovy), 0580
Sušicko (oblast), 0580
Svádov viz Ústí nad Labem-Svádov
Svitava (řeka), 0586
Svitavy (okres), 0097, 0549
Svratka (řeka), 0586, 0830
Szápár (Maďarsko), 1049
- Š/
Šluknovsko (oblast), 0663
Šumava (pohoří), 0178, 0428, 0686, 0825, 0979
- T/
Tábor (okres), 0718, 0720, 0722, 0841
Tábor (okresní město), 0720
Táborsko (oblast), 0720, 0841
Tachov (okres), 0574, 0611, 0685, 0985, 0987
Tatry (pohoří) (Slovensko, Polsko), 1121
Telčsko (oblast), 0404
Teltow (Německo), 0288
Teplá (klášter) (okres Cheb), 0610
Teplice (okres), 0608, 0609, 0776, 0915
Těšínsko (oblast), 0251, 0623, 0756
Tichá Orlice (řeka), 0890
Tloskov (panství), 0450
Toskánsko (oblast) (Itálie), 0092
Trenčianska kotlina (oblast) (Slovensko), 1113
Trenčianska Turná-Hámre (Slovensko), 1110
Trenčín (Slovensko), 1112, 1114
Trnová (okres Praha-západ), 0710
Trstenická stezka (pomístní jméno), 0919
Trutnov (okres), 0767
Trutnov (okresní město), 0239, 0619
- Trutnovsko (oblast), 0239
Třebel (hrad) (okres Tachov), 0574, 0985, 0987
Třebíč (okres), 0810–0811, 0992
Třebíč (okresní město), 0625
Třeboň (okres Jindřichův Hradec), 0237, 0847
Třeboň (panství), 0683
Třeboňsko (oblast), 0237, 0447
Třinec-Guty (okres Frýdek-Místek), 0623
Týřov (hrad) (okres Rakovník), 0765
- U/
Uherská cesta (pomístní jméno), 0920
Uherské Hradiště (okres), 0882
Uhersko (oblast), 0422
Uherský Brod (okres Uherské Hradiště), 0882
Újezd (místní jméno), 0711
Úněšov (okres Plzeň-sever), 0175
Ústí nad Labem, 0624
Ústí nad Labem (okres), 0834
Ústí nad Labem-Svádov, 0834
Ústí nad Orlicí (okres), 0307, 0431, 0444, 0571, 0681, 0905
Úvalsko (oblast), 0839
- V/
Váh (řeka) (Slovensko), 0579
Valy (okres Pardubice), 0782
Vidim (zaniklá středověká osada) (okres Praha-západ), 0826
Vimperk-Skláře (okres Prachatice), 0831
Vimpersko (oblast), 0831
Vinohrady viz Praha-Vinohrady
Vítkův Hrádek (hrad) (okres Český Krumlov), 0684
Vítkův Kámen (panství), 0684
Vitorazsko (oblast), 0590, 0659, 0912
Vizmburk (hrad) (okres Trutnov), 0767
Vltava (řeka), 0183, 0652, 0676, 0845, 0889, 0891, 0983, 0998
Vltavotýnsko (oblast), 0771
Volyň (oblast) (Ukrajina), 1134, 1136–1139
Volyň (okres Strakonice), 0751
Volyňsko (oblast), 0751
Vraclav (okres Ústí nad Orlicí), 0571
Vrané nad Vltavou (okres Praha-západ), 0713

Bibliografie

- Vraník viz Leděčko-Vraník
Vrbová Lhota (okres Nymburk), 0396
Všemily (zaniklá osada) (okres České Budějovice), 0816
Vyšebrodsko (oblast), 0176
Vyšehrad viz Praha-Vyšehrad
Vyšší Brod (okres Český Krumlov), 0176
- W/
- Wachau (oblast) (Rakousko), 1094
Waldviertel (oblast) (Rakousko), 0179, 0659, 1094
Warszawa (Polsko), 0287, 0492
Weinviertel (oblast) (Rakousko), 1094
Wien (Rakousko), 0476, 0507
- Z/
- Zabrušany (pomístní jméno) (okres Teplice), 0776
Záhvozd (oblast), 0665
Zákupy (okres Česká Lípa), 0993
Zámrsk (okres Ústí nad Orlicí), 0444
- Zbečno (okres Rakovník), 0730
Zbraslav viz Praha-Zbraslav
Zbraslavsko (oblast), 0826
Země Františka Josefa (souostroví) (Rusko), 0541
Zlatá Koruna (klášter) (okres Český Krumlov), 0597
Žmudž (Litva), 1044
Znojmo (okres), 0809
Zruč nad Sázavou (okres Kutná Hora), 0744
Zubštejn (hrad) (okres Žďár nad Sázavou), 0630
Zvíkovsko (oblast), 0929
Zvolensko (oblast) (Slovensko), 1116–1117
- Ž/
- Žďár nad Sázavou (okres), 0630, 0809
Žehušice (okres Kutná Hora), 0401, 0695
Žehušicko (oblast), 0401, 1004
Železné hory (pohoří), 0939
Želnavá (okres Prachatice), 0845
Žitavská cesta (pomístní jméno), 0900, 0906, 0921

Biografický rejstřík

- A/
- Anguissola, Leonardo, (1653–1720), 0507
Annenkov, Vladimír Vladimirovič, (1936–), 0062
Anonymus Belae Regis Notarius, (činný 12. století – 13. století), 1119
Arnold, Stanislaw, (1895–1973), 0489
Augustin, František, (1846–1908), 0997
- B/
- Balbín, Bohuslav, (1621–1688), 0924
Bartolomeid, Ladislav, (1754–1825), 1122
Bařovi (rodina), 0744
Bavorové ze Strakoníc (rod), 0627
Bavorský geograf, (činný 9. století), 1066
- Beauplan, Guillaume Le Vasseur de, (1600–1673), 1090
Bednář, Karel, (1910–1970), 0049, 0271
Beins, Jean de, (1577–1651), 1039
Bel, Matej, (1684–1749), 1123
Beneš, Vincenc, (1883–1979), 0934
Ber, Karl Maksimovič, (1792–1876), 1097
Berra, Marco, (1784–1853), 0411
Bičík, Ivan, (1943–), 0067
Bock und Polach, Joseph Ferdinand von, (činný 1765–1810), 0441
Boháč, Zdeněk, (1933–2001), 0023, 0070, 0073, 0075, 0090, 0214, 0280
Bokes, František, (1906–1968), 0082, 0084
Born, Martin, (1933–1978), 0475
Braunerová, Zdenka, (1858–1934), 0940

Bibliografie

- Brosch, Gustav, (1844–1924), 0541
Bruntálští z Vrbna (rod), 0779
Břetislav I., český kníže, (asi 1005–1055),
0593, 0690
- C/
Cappi, Carlo, (činný 17. století), 0774
Colloredové (rod), 0449
- Č/
Černín z Chudenic, Jan Rudolf, hrabě,
(1757–1845), 0941
Černý, Ervin, (1913–2001), 0044–0045, 0065,
0069, 0077, 0194, 0204, 0272–0273,
0537
- D/
Davídek, Václav, (1913–1993), 0051
Dietrichsteinové (rod), 0675
Dietzler, Jan Josef Karel, (1694–1744),
0962
Długosz, Jan, (1415–1480), 0514, 1090
Dobiáš, Josef, (1888–1972), 0046
z Donína, Bedřich, (asi 1574–1634), 0532
Drápela, Milan Václav, (1938–2018), 0074
- F/
Fabricius, Pavel, (1519–1588), 0389
Friedrich, Wilhelm, (1882–1914), 0955
- G/
Globic z Bučina, Samuel, (1618–1693), 0953
Glocksperger, Johann, (1689–1771), 0954
Golachowski, Stefan, (1913–1974), 0088
Graupar, Jan Antonín, (asi 1723–), 0451
- H/
Habsburkové (rod), 0092
Hartmann, Fortunát, (1714–1779), 0644
Hašek, Jaroslav, (1883–1923), 0754
Häufner, Vlastislav, (1924–1985), 0063
Heber, Franz Alexander, (1815–1849), 0927
Herbst, Stanisław, (1907–1973), 0087
Hlaváč, František, (1912–1993), 0064
Holub, Emil, (1847–1902), 0146
Homolka, Josef, (1840–1907), 0060
Honl, Ivan, (1898–1984), 0024, 0032–0034,
0265, 0267, 0269
Horák, Jiří Václav, (1916–2001), 0042–0043,
0268
Hosák, Ladislav, (1898–1972), 0076, 0083,
0240
z Hückeswagenu (rod), 0687
z Hückeswagenu, Frank, (činný 13. století),
0687
Hüttel, Šimon, (1530–asi 1601), 0344
Hýzrl z Chodů, Jindřich, (1575–1665), 0532
- J/
Jacunskij, Viktor Kornel'jevič, (1893–1966),
0089, 0245
Jan II., Opolský, kníže, (–1532), 0577
Jugler, Johann Heinrich, (1758–1812), 0303
- K/
Karel IV., český král a římský císař,
(1316–1378), 0587, 0887, 0906,
0909–0910
Kašpar, Jaroslav, (1929–2014), 0054, 0072,
0213
Klaudyán, Mikuláš, (– asi 1521), 0394, 0881
Kolář, Jaroslav, (1910–1983), 0071
Kolumbus, Kryštof, (1451–1506), 0393
Komenský, Jan Amos, (1592–1670), 0136,
0358, 0399, 0950
Kořistka, Karel František Edvard, rytíř,
(1825–1906), 0125
Kosmas, (asi 1045–1125), 0879, 0907,
0925–0926
Krajíř z Krajku, Wolfgang, (–1491), 0682
Krajířové z Krajku (rod), 0682
Kromer, Marcin, (1512–1589), 1090
Kruzenštern, Ivan Fjodorovič, (1770–1846),
1097
Kudelásek, Miloslav, (1925–1993), 0079
Kuchař, Karel, (1906–1975), 0058, 0061
Kunstmann, Friedrich, (1811–1867), 0508
z Kunštátu, Boček, (asi 1330–1373), 0827

Bibliografie

- L/
 Langweil, Antonín, (1791–1837), 0704
 Lenin, Vladimír Iljič, (1870–1924), 0480, 0524
 Lichtenburkové (rod), 0693
 Lichtenštejnové (rod), 0675
 Lipský, Ján, (1766–1826), 0422
 Litke, Fedor Petrovič, (1797–1882), 1097
- M/
 Maciej z Miechowa, (1457–1523), 1090
 Magdeburg, Hiob, (1518–1595), 1080
 Mácha, Karel Hynek, (1810–1836), 0948
 Majergojz, Isaak Moisejevič, (1908–1975), 0057
 Maloch, Antonín Zefyrin, (1823–1880), 0927
 Manesson-Mallet, Alain, (1630–1706), 0507
 Markvartici (rod), 0663
 Marsigli, Luigi Fernando, (1658–1730), 0507
 Martinka, Jožo, (1893–1974), 0056
 Medková, Marie, (1924–1984), 0053
 Merian, Matthaeus, (1593–1650), 0774
 Mucha, Ludvík, (1927–2012), 0068
 Müller, Johann Christoph, (1673–1721), 0405, 0441
 Musil, Čeněk, (1889–1947), 0728
- N/
 Navrátil, Vladislav, (1955–1986), 0052
 Němec, Jan, (1906–1992), 0037
 Nožička, Josef, (1906–1972), 0085
- O/
 Oliva, Joan Riczo, (činný 1580–1594), 0366
 Olszewicz, Bolesław, (1893–1972), 0086
 Orel, Eduard, (1841–1892), 0541
- P/
 Palacký, František, (1798–1876), 0415
 Pařízek, Aleš Vincenc, (1748–1822), 0442
 Payer, Julius, (1841–1915), 0541
 Pernštejnové (rod), 0630
- Petrík z Benešova, Jan, (asi 1499 – asi 1559), 0992
 Podolský z Podolí, Šimon, (1561–1617), 0533
 Pokorný, Ota, (1911–), 0035, 0059, 0275
 Procházka, Emanuel, (1916–1992), 0055
 Procházka, Jaroslav, (1889–1976), 0239
 Průša, Jaroslav, (1906–1998), 0957
 Přemyslovci (rod), 0593
 Purš, Jaroslav, (1922–1997), 0029, 0031, 0036, 0203, 0270, 0276
- R/
 Rakovský, Martin, (asi 1535–1579), 0992
 Reilly, Franz Johann Josef von, (1766–1820), 1040
 Ronovci (rod), 0663, 0693
 Rost, Johann Carl, (1690–1731), 0993
 Roubík, František, (1890–1974), 0047, 0066, 0081, 0188, 0278, 0314
- Ř/
 Říha, Oldřich, (1911–1974), 0030
- S/
 Sedláček, August, (1843–1926), 0929
 Sedláček, Vojtěch, (1892–1973), 0934
 Semotanová, Eva, (1952–), 0091
 Schultze, Johann Parum, (1677–1740), 1065
 Schwarzenbergové (rod), 0847
 Slaviček, Antonín, (1870–1910), 0934–0935
 Smrček, Antonín, (1859–1951), 0885
 Sporck, František Antonín, hrabě, (1662–1738), 0778
 Stepling, Josef, (1716–1778), 0993
 ze Strakonic, Bolemla, (činná 13. století), 0627
 Strnad, Antonín, (1746–1799), 0993
 Suttinger, Daniel, (asi 1640–asi 1690), 0507
 Svoboda, Jan, (1899–1973), 0038
 Świącicki, Jędrzej, (činný 17. století), 1090
- Š/
 Šafařík, Pavel Josef, (1795–1861), 0544

Bibliografie

- Šimák, Josef Vítězslav, (1870–1941), 0238, 0928
Šlik, František Josef, hrabě, (1656–1740), 0943
Šmilauer, Vladimír, (1895–1983), 0039, 0543
Štolovský, Zbyněk, (1909–1956), 0146
ze Švamberka (rod), 0685
- T/
- Táborský z Klokotské Hory, Jan, (1500–1572), 0429
Tasman, Abel Janszoon, (1603–1659), 0351
Trampota, Jan, (1889–1942), 0934
Trávníček, Dušan, (1925–1996), 0040, 0048, 0274
- V/
- z Valdštejna, Zdeněk Brtnický, (1581–1623), 0532
Vaniš, Jaroslav, (1923–1993), 0041, 0078, 0266
Vartemberkové (rod), 0646
Vávra, Ivan, (1900–1984), 0050, 0279
- Vischer, Georg Matthaeus, (1628–1696), 0368
Vogemont, Lothar, (činný 17. století – 18. století), 0890
Vrangel, Ferdinand Petrovič, (1797–1870), 1097
- W/
- Wiehl, Jan, (činný 18. století – 19. století), 0455
Wilczek, Johann Nepomuk, hrabě, (1837–1922), 0541
- Z/
- Zapletal, Ladislav, (1924–1999), 0956
Zástěra, Antonín Felix, (–1777), 0692
Zbraslav, (–1238), 0701
Zemek, Metoděj, (1915–1996), 0579
- Ž/
- Žemlička, Josef, (1946–), 0277
ze Žerotína, Karel, starší, (1564–1636), 0992
Žudel, Juraj, (1929–2009), 0080

OBSAH

EVA SEMOTANOVÁ Pět desetiletí Historické geografie	149
---	-----

STUDIE

JAKUB JELEN Montánní dědictví jako specifická forma reprezentace minulosti	155
<i>Mining heritage as a specific form of representation of the past</i>	

ONDŘEJ KRÁL Muži pod praporem Württembergova pluku: geografický původ příslušníků rakouského pěšího pluku č. 73 ve válečném tažení roku 1866	175
<i>Men under Württemberg's regiment's banner: geographic origin of members of the austrian infantry regiment no. 73 in military campaign in 1866</i>	

JIŘÍ ŠOUKAL Univerzitní profesori na letním bytě v první polovině 20. století	195
<i>University professors in summer residences in the first half of the 20th century</i>	

RECENZE A ZPRÁVY

Petr KOVAŘÍK, Procházky po pražských hřbitovech, Praha 2017	219
<i>Stanislav Svoboda</i>	

Vzpomínka na docenta Milana Václava Drápelu	221
<i>Eva Semotanová</i>	

BIBLIOGRAFIE

VÁCLAVA HORČÁKOVÁ – MARKÉTA MARKOVÁ Bibliografie časopisu Historická geografie za léta 1968–2018	227
---	-----

POKYNY PRO AUTORY

Otištěním svého příspěvku (studie, recenze, zprávy, diskusního příspěvku) v časopisu Historická geografie dává autor souhlas rovněž k jeho elektronické publikaci.

Metadata a texty budou zpřístupněny

- a) na internetových stránkách projektu Digitální knihovny AV ČR (<http://www.lib.cas.cz/cs/digitalni-knihovna-av-cr>). Digitalizované plnotextové dokumenty, podléhající ochranné lhůtě autorského zákona, jsou dostupné pouze v Knihovně Akademie věd ČR
- b) na internetové stránce Historického ústavu AV ČR v ikoně Nakladatelství ve formátu pdf, a to od ročníku 2012 vždy po uplynutí 1,5 roku od vydání příslušného čísla
- c) recenze a anotace budou od ročníku 2012 zasilány v elektronické podobě na internetový portál recensio.net
<http://www.recensio.net/front-page>

Reprodukční práva k obrazovým přílohám se řídí ustanoveními v „Licenční nakladatelské smlouvě“.

- Žádáme autory, aby dodržovali následující pravidla citačního úzu:
 - Citace monografií podle vzoru: Adolf KUBEŠ, Dějepis města Třebíče, Třebíč 1874; v případě dvou a více autorů podle vzoru: Rudolf FIŠER – Libor TEPLÝ – Emanuel RANNÝ, Třebíč. Město a čas, Třebíč 1996. Titul a podtitul(y) je vhodné oddělovat tečkou.
 - Citace časopiseckých článků podle vzoru: Pavel ŠTĚPÁN, K výskytu označení barev v místních a pomístních jménech v Čechách, Acta onomastica 43, 2002, s. 101–115.
 - Citace článků ve sbornících podle vzoru: Jiří DVOŘÁK, K metodologii sociální historiografie v díle doc. dr. Milana Krýdla (1941–1991), in: Studie k sociálním dějinám 8, red. Jana Machačová – Jiří Matějček, Opava 2001, s. 92–100 (analogicky i v případě cizojazyčných sborníků – po názvu článku následuje „in:“, poté název sborníku, jeho editoři (hg./ed.), místo a rok vydání, a stránky citované studie).
 - V souladu s běžným – a pro čtenáře užitečným – zvykem zahraničním byl pro opakované citace zaveden tento systém: první citace titulu v plném znění (např. Adolf KUBEŠ, Dějepis města Třebíče, Třebíč 1874), druhá a další zkrácené podle vzoru: A. KUBEŠ, Dějepis (jako pozn. ...) – tj. odkaz na poznámku s plnou citací.
 - Periodika a sborníky s ustálenými zkratkami (např. ČČH, ČMM, ČSPS, HG, MHB, PHS, VVM ad.) je vhodné citovat těmito zkratkami; v případech, kdy

neexistuje ustálená a v odborné literatuře jednotně užívaná zkratka (např. HT i HusT pro *Husitský Tábor*, ad.), a přirozeně v případě časopisů méně známých (zvláště regionálních) je vhodné citovat titul časopisu/sborníku v plném znění (tj. včetně podtitulu). Analogicky i v případě cizojazyčné produkce.

- Žádáme současně autory, aby ke svému příspěvku připojili:
 - Resumé (v rozsahu 1 normostrana)
 - Abstrakt (v rozsahu 5 – 8 řádků)
 - Klíčová slova (4 – 8)
- Studie nabídnuté k otištění v Historické geografii je možno zasílat na adresu redakce (r_simunek@lycos.com).

Historická geografie 44/2. Výkonný redaktor Robert Šimůnek. – Praha: Historický ústav, 2018. – 220 s. (Historická geografie, ISSN 0323–0988). Technická redakce: Petr Čížek. Grafická úprava obrazových a mapových příloh: Daniel Čížek. Překlady resumé: Mgr. Eva Vybíralová a autoři.

Hlavní distributor Kosmas.cz, Lublaňská 34, 120 00 Praha 2 (www.kosmas.cz).
Jednotlivá čísla lze zakoupit rovněž v internetovém obchodě vydavatele: <http://obchod.hiu.cas.cz> nebo v prodejnách Knihkupectví Academia (Václavské náměstí 34, Na Florenci 3, Národní 7, vše 110 00 Praha 1; www.academia.cz; www.academiabooks.com).
Distribution rights in all remaining areas: Kubon and Sagner, Postfach 340108, D-80328 München, Germany, fax: 089/54218218.

HG vychází dvakrát ročně / HG is published twice a year.

Articles appearing in this journal are abstracted and indexed in HISTORICAL ABSTRACTS, AMERICA: HISTORY AND LIFE